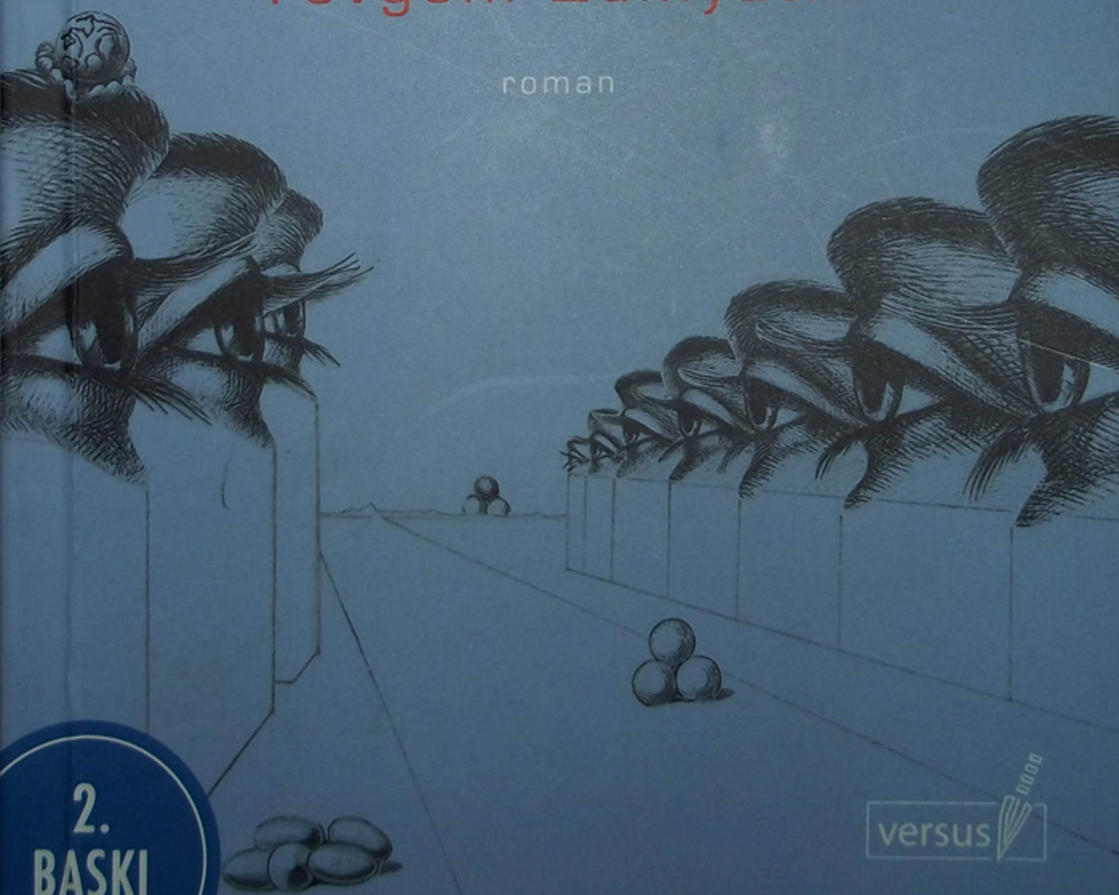
BİZ

Yevgeni Zamyatin

roman

2. BASKI

versus

roman

Yevgeni Zamyatin

1884'te Rusya'da Lebedyan'da doğdu. St. Pet-rsburg'da gemi mühendisi olmak için öğrenim görürken Bolşevik Partisine katıldı. 1905 devrimi sırasında yakalanarak hapsedildi. 1906'da çalışmalarını tamamlamak üzere Finlandiya'ya gitmeden önce Saint Petersburg'da yeraltında yaşadı. Rusya'ya döndükten sonra yazın faaliyetine devam etti. 1911'de ikinci defa hapsedildi. 1917 Ekim Devrimi'nde Rusya'daydı. Devrim sonrasında başlayan ateşli edebiyat tartışmalarına katıldı. M.Zoşçenko K.A.Fedin ve A.Ahmatova gibi yazarlarla birlikte Serapion Kardeşler adını alan genç kuşak edebiyatçılar grubunu oluşturdu. 1920'de yazdığı MIY (BIZ) adlı romanın ülkesinde yayımlanmasına hiçbir zaman izin verilmedi. Biz'in önce İngilizce daha sonra Çekçe çevirileri ülkesi dışında yayımlandı. 1927'de de bazı bölümleri, onun bilgisi ve onayı olmaksızın SSCB dışında çıkan bir muhacir dergisinde Rusça yayımlandı. Bunun üzerine Zamyatin, Rus Yazarlar Birliği'nde sert eleştirilere hedef oldu. Gene de deneme ve öykülerini yayımlatmayı, oyunlarını sahneletmeyi sürdürdü. Ancak 1929'da eleştirilerin iyice yoğunlaşması üzerine Rus Yazarlar Birliği'nden istifa etti. Artık yapıtlarının yayımlanmasına ve sahnelenmesine izin verilmiyordu. Bunun üzerine 1931'de Stalin'e mektupla başvurarak ülkesinden ayrılmak için izin isledi. Gorki'nin de araya girmesiyle, Paris'e gitmesine izin verildi. Paris'te yalnız ve yoksul bir yaşam sürdü. İsyancı görüşleri nedeniyle orada da SSCB aleyhtarları tarafından tecrit edildi. 1937'de kalp krizi geçirerek öldü. George Orwell, A.Huxley, Ursula Le Guin, gibi yazarların öncüsü ve esin kaynağı olan Zamyatin, onlardan çok daha önceki bir dönemde, karamsar bir çerçeve içinde kısıtlı kalmadan anti-ütopya türünü radikal bir eleştiri silahına dönüştürmüştür. Devrimin hiçbir zaman sona erdirilmeyecek bir süreç olduğunu, *"gerçek edebiyatın güvenilir ve gayretkeş görevliler tarafından değil, ancak aykırı ve asi ruhlular, çılgınlar ve hayalciler tarafından gerçekleştirilebileceğini"* savunarak resmi görüşlere karşı çıkmış, kuşağının en radikal isimlerinden biri olmuştur.

Biz

Yevgeni Zamyatin

İngilizceden Çeviri
Algan Sezgintüredi

Kayıt 1

Duyuru
Çizgilerin En Bilgesi
Epik Bir Şiir

Devlet Gazetesi'nde bugün yayınlanan duyuruyu kelimesi kelimesine buraya aktarmakla yetiniyorum:

ENTEGRAL'in[1] yapımı bugünden itibaren 120 gün içinde tamamlanacaktır. İlk ENTEGRAL'in uzaya yükseleceği büyük, tarihi an çok yakındır. Bin yıl önce kahraman atalarımız Dünyayı fethederek TekDevlet'in egemenliği altına soktu. Sizleriyse daha da şanlı bir görev bekliyor: Ateş soluyan, elektrikli, camdan ENTEGRAL eliyle evrenin sonsuz denklemini bütünleştirmek. Diğer gezegenlerin, muhtemelen halâ özgürlük adıyla bilinen ilkel aşamada yaşayan meçhul sakinlerini aklın faydalı boyunduruğuna almak sizlere düşüyor. Kendilerine matematiksel yanılmazlıktaki mutluluğu sunduğumuzu kavrayamamaları durumunda mutlu olmaları

1- Entegral: (Fr.) Bütüne ait olan veya bütünleyici. Dilimizde '"Tümlev" olarak geçmekle birlikte daha yaygın kullanılmasından dolayı metindeki matematik hissini koruyacağı düşünülerek Entegral yeğlenmiştir. (ç.n.)

için zorlamaya mecbur kalacağız. Ama silaha başvurmadan önce sözcükleri denemeliyiz.

İşbu vesileyle Velinimet adına, TekDevlet'in tüm Sayılarına duyurulur:

Yapabileceğine inanan herkesten, TekDevlet'in güzelliği ve yüceliğini vurgulayan tezler, epik şiirler, manifestolar, methiyeler ve diğer eserler hazırlamaları talep edilmektedir.

ENTEGRAL'in götüreceği ilk yük, budur.

Yaşasın TekDevlet! Yaşasın Sayılar! Yaşasın Velinimet!

Bunları yazarken yanaklarımın kızardığını hissediyorum. Evrenin muazzam denklemini tümüyle bütünleştirmek: Evet! Yabanıl eğriyi doğrultmak, teğetsellikle, sonuşmazlıkla[2] düzeltmek, şaşmaz düzlükte bir çizgiye düzlemek: Evet! Çünkü TekDevlet'in çizgisi dosdoğrudur, dümdüzdür. Büyük, ilahi, kati, bilge düz çizgi. Çizgilerin en bilgesi.

Ben, ENTEGRAL'in Yapıcısı D-503, TekDevlet matematikçilerinden sadece biriyim. Sayılara alışık kalemimin gücü, benzer seslerin ve uyakların müziğini yaratmaya yetmez. Gördüğümü, düşündüğümü, daha doğrusu bizim düşündüklerimizi (aynen öyle: biz diyorum ve bu BİZ, bu kayıtların başlığı olsun) yazmaktan ötesine kalkışmayacağım. Ama bu kayıt elbette yaşamımızın, TekDevlet'in matematiksel kusursuz yaşamının bir türevi olacaktır ve eğer durum buysa, ben ne dilersem dileyeyim sonunda ortaya zaten bir epik çıkmayacak mı? Çıkacak; inanıyorum ve biliyorum.

2- Sonuşmazlık (mat.): Bir doğrunun eğriye giderek yaklaşması ama asla kesmemesi. (ç.n.)

Kayıt 2

Bale
Katı Uyum
X

Bahar. Rüzgâr, Yeşil Duvar'ın ötesinden, gözden ırak yaban ovalardan bir çiçeğin ballı sarı polenlerini getiriyor. Bu tatlı polen dudakları kurutuyor −dudaklarınızı yalayıp duruyorsunuz− ve karşılaştığınız her kadının (ve tabii, her erkeğin de) dudakları böyle tatlı olsa gerek. Bu durum, mantıksal düşünceyi biraz karıştırıyor.

Ve bir de, ne gökyüzü ama! Masmavi, bir tek bulutla bile lekelenmemiş (şairleri bu saçma, düzensiz, aptalca birbirlerine toslayıp duran buhar kümelerinden esinlendiklerine göre eskilerin zevkleri feci ilkeldi herhalde). Ben sadece bugünkü gibi arınık ve masum gökleri severim ki burada *biz* severiz desem, eminim yanılmam. Böyle günlerde tüm dünya tıpkı Yeşil Duvar gibi, tıpkı tüm yapılarımız gibi sabit ve ebedi camdan yapılmış görünür. Böyle günlerde nesnelerin koyu mavi derinliklerini, o ana dek kuşkulanılmamış, afallatıcı denklemlerini görebilirsiniz. En sıradan, en gündelik nesnelerde bile.

Mesela burası. Daha bu sabah ENTEGRAL'in yapıldığı hangardaydım ve birden gözüm donanıma takıldı: akım düzenleyici küreler, gözleri kapalı, kayıtsızca dönüyor, dirsekli manivelalar parıldıyor, sağa ve sola eğiliyor, kirişlerin omuzları gururlu kabarıyor, freze tezgâhının matkap ucu duyulmaz bir müziğin ritmine uymuş, tüm dinçliğiyle işini görüyordu. Birden sevgili mavi gözlü güneşin ışıklarına boğulmuş bu debdebeli mekanik balenin bütün güzelliğini gördüm.

Ama neden −düşüncelerim devam etti− neden güzeldi? Dans neden güzeldi? Yanıt: çünkü dans, *özgürlüksüz* bir harekettir. Çünkü dansın temel anlamı tümüyle estetik bağımlılığında, ideal özgürlüksüzlüğünde yatar. Ve eğer atalarımızın yaşamlarının en esinli anlarında (dinsel, askeri) kendilerini dansa verdikleri doğruysa bu, ancak tek anlama gelebilir: özgürlüksüzlük içgüdüsünün en eski zamanlardan beri insanoğlunun içinde bulunduğu ve bizim, bugünkü yaşamımızda sadece bilerek...

Ara vermem gerek: İç iletişim ekranı sinyal verdi. Elbette O−90. Yarım dakika sonra burada: yürüyüşümüz için beni almaya geliyor.

Sevgili O! Hep adı gibi göründüğünü düşünmüşümdür: Analık Ölçütü'nden on santim kadar kısa, haliyle her yanıyla yuvarlanmış gibidir ve ağzının pembe O'su, söyleyeceğim her sözü kutlamaya hazırdır. Ve bir de bileğindeki, çocuklara has, tombik boğum...

Geldiğinde mantıksal volanım içimde hâlâ vınlıyordu ve eylemsizlik beni. az evvel çıkardığım formül üzerinde −biz, makineler ve dansı içeren formül− konuşmaya itti.

"Harika, değil mi?" diye sordum.

"Evet, harika." Neşeyle gülümsedi O-90. "Bahar."

İşte. Buyurun bakalım. Bahar. Baharmış. Kadınlar. Sustum.

Aşağıya indik. Cadde tıklım tıklımdı. Böyle havalarda, öğle yemeğinden sonraki Kişisel Saat'te genellikle fazladan yürüyüşler yaparız. Müzik fabrikasının borazanları, her zamanki gibi TekDevlet Marşı'nı çalıyordu. Sayılar, göğüslerindeki altın rozetlerde devlet numaralarını taşıyan gök mavisi ünileri[3] içinde yüzlerce, binlerce Sayı, dörtlü sıra düzeninde, marşa uygun adım yürüyordu. Ve ben, daha doğrusu biz, dördümüz, bu muazzam seldeki sayısız dalgadan biriydik. O-90 (bunları, bin yıl ötedeki saçı sakalına karışmış kıllı atalarımdan biri yazsaydı herhalde O-90'ın yanına şu komik iyelik ekini, *benim* sözcüğünü karşılayan eki koyardı) solumdaydı; sağımdaysa tanımadığım iki Sayı vardı: bir kadın ve bir erkek.

Kutsanmışçasına mavi gökyüzü, her rozette bir minik güneş, düşünce gibi çılgınca şeylerle ışığı kaçmamış yüzler, parıltılar... Her şey düzenli, bir örnek, ışıltılı, gülümseyen maddeden... Ve bakır çalgıların ritmi: Trata-ta. Tra-ta-ta. Güneşte parıldayan bakır adımlar. Ve her adımla yükseğe, daha yükseğe, baş döndürücü maviye çıkmak...

Derken, tıpkı bu sabah hangardaki gibi, yine sanki yaşamımda ilk defa, her şeyi gördüm: değiştirilemez dosdoğrulukta sokaklar, kaldırımların parıldayan camları, saydam küp-konutların ilahi yüzeyleri, gri-mavi sırala-

3- Muhtemelen eskilerin "üniforma" kelimesinden geliyor.

rımızın katı uyumu. Eski Tanrı'yı ve eski yaşamı fethettiğimi −nesiller dolusu insan değil, ben− tüm bunları bizzat yarattığımı hissettim: bir kule gibiydim, duvarları, kubbeleri, makineleri paramparça ederim korkusuyla kolumu kıpırdatmaya çekiniyordum...

Sonra bir an, +'dan −'ye asırlardan bir sıçrama geldi. Birden müzedeki resimlerden birini hatırladım (karşıtlıkla çağrışım herhalde): o zamanlardan, yirmi asır sonrasından kalma, afallatıcı ölçüde cafcaflı, insanlarla, arabalarla, hayvanlarla, afişlerle, ağaçlarla, renklerle, kuşlarla dolu bir cadde... Ve sahiden böyleydi demişlerdi. Böyle olabilirmiş. O denli aptalca gelmişti ki kendimi tutamayıp kahkahayı basmıştım.

Birden sağdan bir yankılanma, bir kahkaha geldi. Döndüm. Karşımda beyaz, sıradışı ölçüde beyaz ve keskin dişler ve tanımadığım bir kadın yüzü vardı.

"Özür dilerim," dedi. "Ama etrafınıza, her şeye, sanki yaratılışın yedinci günündeki mitolojik bir tanrıymışsınız gibi öylesine huşuyla bakıyordunuz ki… Herhalde beni de kendinizin, sadece kendinizin yarattığına inanıyordunuz. Pek onur duydum."

Tüm bunları söylerken hiç gülmedi. Hatta biraz saygılıydı bile diyebilirim (belki ENTEGRAL'i yaptığımı biliyordu). Ama bilmiyorum, gözlerinde veya kaşlarında tuhaf, çıkaramadığım, sayılarla ifade edemediğim rahatsız edici bir X vardı.

Her nasılsa bu durum beni utandırdı ve biraz şaşırttı: neden güldüğüme dair mantıklı açıklamalar uydurmaya başladım. O zamanlarla bugün arasındaki bu zıtlık, bu aşılmaz uçurum gayet açık...

"Aşılamaz mı? Neden?" (Ne beyaz dişler!) "Uçurumdan karşıya köprü yapılabilir. Bir düşünün: trampetler, taburlar, sıralar; hepsi onlarda da vardı. Yani sonuçta..."

"E, evet, doğru!" diye bağırdım. (Zihinsel kesişmenin muazzam bir örneğiydi bu: yürüyüşe çıkmadan önce yazdığım kelimelerin neredeyse aynılarıyla konuşuyordu.) "Görüyor musunuz? Düşünceler bile. Çünkü hiç kimse *tek* değil, herkes *bir.* Hepimiz aynıyız..."

"Emin misiniz?"

Kaldırdığında kaşlarının şakaklarıyla çizdiği keskin açıyı gördüm: Bir X'in sivri uçları gibiydi ve her nasılsa, bir daha kafam karıştı. Sağa baktım, sola baktım... Ve...

Sağımdaydı. İnce yapılı, zeki, sıkı ve bir kırbaç kadar enerjik: I−330 (numarasını görmüştüm artık). Bileğindeki çocuksu boğumuyla ondan tümüyle farklı, toparlak O, solumdaydı. Ve dörtlümüzün ucunda tanımadığım bir erkek Sayı. S harfi gibi duruyordu. Hepimiz farklı...

Sağımdaki, I-330, şaşkın bakışlarımı fark etmişti anlaşılan.

"Evet," dedi iç çekerek. "Ne fena."

"Ne fena" tam yerindeydi, ona kuşku yok. Ama gene yüzünde veya sesinde bir şey vardı...

Bana fazlasıyla ters bir sertlikle, "Hiçbir şey için *ne fena* denemez," dedim. "Bilim ilerliyor ve hemen bugün değilse bile elli veya yüz yıl içinde..."

"Burunlar bile..."

" Evet, burunlar bile!" Resmen bağırıyordum. "Bir zamanlar... Gıptanın nedenleri önemli değil. Bir zamanlar burnum hokkaydı ve başkasınınki..."

"Eh, mesele buysa, sizin burnunuz, eskilerin deyişiyle fazlasıyla *klasik.* Ama elleriniz... A, haydi ama ellerinizi gösterin bakayım!"

Ellerime bakılmasına dayanamam. Kıllıdırlar, kabadırlar. Aptalca bir soyaçekim. Uzattım ve becerebildiğimce sesimi titretmeden, "Maymun elleri," dedim.

Önce ellerime, ardından yüzüme baktı.

"Evet, olağanüstü ilginç bir uyum sözkonusu." Sanki gözleriyle beni bir teraziye yerleştirmiş gibi tarttı ve kaşları bir kez daha boynuzlar gibi göründü.

O−90, neşeyle gülümseyerek, "O, bana kayıtlı," dedi.

Hiçbir şey demese daha iyiydi elbette; tümüyle yersizdi söylediği. Sevgili O... dili, nasıl demeli, doğru hıza ayarlanmamıştı. Dilin sbd'si (saniye başına devinim) daima düşüncenin sbd'sinden azıcık yavaş kalmalı ve aksi durum asla olmamalıdır.

Caddenin sonundaki akımtoplar kulesinin saati 17.00'ı vuruyordu. Kişisel Saat bitmişti. I−300, S şekilli erkek Sayı'yla uzaklaşıyordu. Adamın yüzü saygı uyandıran cinstendi ve şimdi tanıdık geldiğini fark ediyordum. Bir yerlerde rastlamıştım, şu an için hatırlayamıyordum.

I−330 ayrılırken aynı X görüntüsüyle gülümsedi ve "Yarından sonraki gün dinleme salonu 112'da beni izlemeye gelin," dedi.

Omuz silkerek, "Emir alırsam," dedim. "Bahsettiğiniz dinleme salonu..."

Neden kendinden bu derece emindi, anlayamıyordum ya, "Alacaksınız," dedi.

Gözümde denkleme kazara süzülüvermiş ve çarpan-

larına ayrılamayan irrasyonel bir terim kadar huzur bozucuydu bu kadın. Uzun süreliğine değilse bile, o an için sevgili O'mla yalnız kaldığıma memnundum.

Dört şeritli caddenin karşısına el ele geçtik. Köşede sağa dönecekti, ben sola gidecektim.

O, "Bugün sana gelip perdeleri kapamayı çok isterim. Bugün, hemen şimdi," dedi ve kafasını kaldırıp yuvarlak, masmavi gözleriyle utangaççça yüzüme baktı.

Komik kız. Ama ne diyebilirdim? Daha dün benimleydi ve bir sonraki Seks Günümüz yarından sonraki gündü; benim kadar iyi biliyordu bunu. Dili yine motorda erken çakan, kimi zaman zarara yol açan kıvılcımlar misali, düşüncelerinden önde gidiyordu.

Ayrılırken en ufak bulutla dahi hiç lekelenmemiş güzelim mavi gözlerinden iki, hayır, doğruyu söylemeliyim, üç defa öptüm.

Kayıt 3

Ceket
Duvar
Çizelge

Dün yazdıklarımı gözden geçirdim ve gereğince açık olmadıklarını gördüm. Herhangi birimiz için yeterince açık tabii. Ama kim bilir? Belki sizler, ENTEGRAL getirdiğinde notlarımı okuyacak tanımadığım insanlar, belki sizler büyük uygarlık kitabını yalnızca atalarımızın yaklaşık 900 yıl önce eriştiği sayfaya kadar okumuşsunuzdur. Belki Saatler Çizelgesi, Kişisel Saatler, Analık Ölçütü, Yeşil Duvar, Velinimet gibi en temel konuları bile bilmiyorsunuzdur. Tüm bunlardan bahsetmek bana hem gülünç hem de bayağı zor geliyor. Ne diyelim, mesela sanki romanında "ceket" veya "daire" ya da "eş" derken ne kastettiğini açıklamak zorunda kalmış bir yirminci yüzyıl yazarı gibiyim. Sonuçta böyle bir yazarın romanı vahşilerin dillerine çevrilse, dipnot düşmeden "ceket" yazması mümkün olmazdı. Eminim bir vahşi "ceket"e bakar ve "Ne bu şimdi? Okunup geçilecek bir şey daha!" derdi. Hiçbirimizin, 200-Yıl Savaşı'ndan bu

yana Yeşil Duvar'ın ötesine geçmediğini söylediğimde herhalde bana aynı şekilde bakacaksınız.

Ama sevgili okurlarım, biraz düşünmek durumundasınız. Pek faydalıdır. Çünkü biliyorsunuz, bildiğimiz kadarıyla tüm insanlık tarihi göçebe yaşamdan yerleşik yaşama geçişin tarihidir. Öyleyse bu, en yerleşik yaşam biçimi (bizimki) aynı zamanda en kusursuz yaşam biçimidir (bizimki) çıkarımına varılmıyor mu? İnsanlar dünyanın bir ucundan diğerine dolaşıp durdularsa bu, ancak tarihöncesi çağlarda, uluslar ve savaşlar ve ticaret ve şu veya bu Amerika'nın keşifleri varken söz konusuydu. Ama şimdi neden oradan oraya gidilsin? Ne gerek var?

İnsanların bu yerleşik yaşamı derhal ve sorunsuz kabullenmediğini itiraf etmeliyim. 200-Yıl Savaşları tüm yolları mahvettiğinde ve hepsi otlarla kaplandığında, işte o ilk zamanlarda birbirlerinden tüm o karmaşık yeşillikle ayrılmış kentlerde yaşamak herhalde feci rahatsız görünmüştür. E, ne olmuş yani? Kuyruğunu yitirdikten sonra insanoğlunun sinekleri kuyruksuz kovalamayı öğrenmesi de biraz zaman almıştır herhalde. O dönemde kuyruğunu özlemiştir, ondan kuşkum yok. Ama şimdi... Bugün kendinizi kuyruklu hayal edebiliyor musunuz? Ya da kendinizi sokakta çıplak, "ceket"inizden yoksun yürürken hayal edebiliyor musunuz? (Belki hâlâ "ceket"le dolaşıyorsunuzdur diye söyledim.) E, burada da aynı: Yeşil Duvar'la çevrelenmemiş bir kent hayal edemiyorum. Çizelge'nin sayısal giysisine bürünmemiş bir kent hayal edemiyorum.

Çizelge. Tam şu an, altın zeminindeki mor sayıları

odamın duvarından ciddiyetle ve şefkatle, gözlerimin içine bakıyorlar. Eskilerin "ikona" dediği şeyi düşünmeden edemiyorum ve içimden bir şiir veya bir dua yazmak geliyor (ikisi aynı şey zaten). Ey Çizelge, sen, TekDevlet'in kalbi ve nabzı Ey Çizelge! Ah, Ah, neden seni gereğince yüceltecek şiirleri yazabilecek bir şair değilim?

Okul çocuğuyken hepimiz kadim edebiyatın günümüze kalmış en büyük eserini, *Tren Tarifesi'ni* okumuştuk (belki sizler de okumuşsunuzdur). Ama Çizelge'yle yan yana getirdiğinizde biri kömür, diğeri elmastır. İkisi de aynı elementtendir −C, yani karbon− ama elmas ne ilahi, ne şeffaf ne de parlaktır! *Tren Tarifesi'*nin sayfalarını karıştırırken kimin nefesi kesilmez? Ama Saatler Çizelgesi... İşte o her birimizi güpegündüz tutup çelikten, altı-tekerli efsanevi kahramanlara dönüştürür. Biz, milyonlarca biz, her sabah, altı-teker şaşmazlığıyla aynı saatte ve aynı dakikada, yekvücut uyanırız. Milyonlarca biz, aynı saatte çalışmaya başlarız. Daha sonra, milyonlarca biz, yekvücut, dururuz. Ardından milyonlarca ele sahip tek bir beden gibi, Çizelge'nin gösterdiği anda kaşıklarımızı ağızlarımıza götürürüz. Ve hepimiz aynı anda kalkar, dinleme salonuna, oradan Taylor[4] eksersizleri için ana salona ve sonunda uyumaya gideriz.

Size tümüyle dürüst davranacağım: Biz bile mutluluk sorununu henüz yüzde yüz kesinlikle çözemedik.

4- Frederick Winslow Taylor (1856-1915): Sanayide verimliği artırmak için araştırmalar yapmış, bilimsel yönetimin babası sayılan, tarihteki ilk işletme danışmanlarından, Amerikalı mühendis Sanayi verimliğine dair koyduğu ilkeler ve fikirleri bugün *Taylorizm* adıyla anılmaktadır. (ç.n.)

Yüce organizma günde iki defa −16.00'dan 17.00'a ve 21.00'dan 22.00'a kadar− hücrelerine ayrılır. Bunlar, Çizelge tarafından belirlenmiş Kişisel Saatler'dir. Bu saatlerde kimilerinin odalarına çekilip perdelerini indirdiğini, diğerlerinin caddede, borazanların çaldığı Marş eşliğinde uygun adım yürüdüğünü görürsünüz. Bu arada tıpkı şimdi yaptığım gibi, bazıları masalarının başında kalır. İster idealist, ister hayalperest desinler, şahsen eninde sonunda bir gün bu saatler için bile genel formülde konacak bir yer bulacağımıza yürekten inanıyorum. Bir gün gelecek ve günün 86.400 saniyesinin hepsi Saatler Çizelgesi'nde yerini alacak.

İnsanların özgür, yani örgütlenmemiş vahşilik içinde yaşadığı dönemlere dair bir sürü inanılmaz şey okudum ve dinledim. Ama onca şey arasında bana inanılması en zor geleni, henüz embriyo aşamasında bulunsa bile o dönemlerin hükmi gücünün insanların bizim Çizelge'ye azıcık benzeyen bir şeyden, zorunlu yürüyüşlerden, kesinkes belirlenmiş yemek saatlerinden yoksun, canları ne zaman çekerse o zaman yatıp kalkarak yaşamalarına izin vermesidir. O zamanlarda sokaklarda ışıkların gece boyu yandığını, insanların geceleri dışarı çıkıp dolaştığını iddia eden tarihçiler bile var.

İşte bunu hiç aklım almıyor. Akılları ne denli kıt olursa olsun, böyle yaşamanın, günden güne ve yavaşça işlenmesi hariç, tümüyle cinayet anlamına geldiğini kavramaları gerekirdi. Hükümet (veya insanlık) idam cezasına izin vermiyor ama milyonlarca kişinin her gün yavaş yavaş öldürülmesine göz yumuyor. Bir insanı öldürmek −yani yaşamından 50 yıl almak− suç ama tüm

insanların yaşamlarından 50.000.000 yılı çekip almak suç değil! Hayır, cidden, komik değil mi bu? Bugün 10 yaşındaki bir Sayı'nın yarım dakikada çözeceği bu ahlâki denklem sorununu çözememişler. Onca Kant'tan hiçbiri çözememiş (çünkü o kadar Kant'tan biri bile tutup bir bilimsel ahlâk kuralları sistemi, yani toplama, çıkarma, çarpma ve bölmeye dayalı bir sistem bile akıl edememiş).

Peki, hükümetin (hayır, bir de kalkıp kendine hükümet deme cüreti göstermiş) cinsel yaşamı en ufak kontrol dahi uygulamadan özgür bırakmasına ne demeli? Kimle, ne zaman, ne kadar istersen... Tümüyle bilim dışı. Hayvanlar gibi. Ve hayvanlar gibi körlemesine çocuk yapmışlar. Bahçıvanlığı, kümes hayvancılığını, balık çiftçiliğini bilip (bunları bildiklerine dair kesin kayıtlarımız var) bu mantıklı merdivenin son basamağına, çocuk üretimine ulaşamamaları, bizim "Analık ve Babalık Ölçütlerimiz" benzeri bir şeyi çıkaramamaları gülünç değil mi yani?

Tüm bunlar o kadar akıldışı, o kadar gülünç ki sizler, tanımadığım okurlarım, herhalde adi şakalar yaptığımı düşüneceksiniz. Birden sizlerle alay ettiğim ve ciddiyet kılığına bürünüp saçmaladığım duygusuna kapılabilirsiniz.

Ama öncelikle belirteyim: şaka yapmayı hiç beceremem çünkü her şakanın ön-tanımlanmış değeri yalandır ve ikincisi, TekDevlet Bilimi kadim yaşamın aynen betimlediğim gibi olduğunu açıklamıştır ve TekDevlet Bilimi yanılamaz. Hem ayrıca insanların özgürlük adıyla bilinen, yani hayvanlar, maymunlar, sığırlar gibi yaşadı-

ğı bir ortamda herhangi bir hükümetsel mantık nereden çıkabilirdi? Ta diplerin, kıllı derinliklerin, vahşi, maymunsu çığlığı çok nadiren bugün bile duyulabilirken o zamanın insanlarından ne beklenebilirdi zaten?

Neyse ki çok nadiren. Böyleleri neyse ki birkaç ufak ayrıntıdan öteye gitmiyor, Makine'nin büyük ebedi sürecini aksatmadan kolayca tamir edilebiliyor. Ve eğilmiş bir cıvatayı söküp atmak için Velinimet'in ağır, becerikli eline, Koruyucuların deneyimli gözlerine sahibiz.

Ki şimdi dün gördüğüm, S gibi eğrilmiş, çifte kambur erkek Sayı aklıma geldi. Galiba onu bir defasında Koruyucular Bürosu'ndan çıkarken görmüştüm. Neden içimde saygı uyandırdığını ve şu tuhaf I−330 onun yanındayken neden tedirginlik duyduğumu şimdi... İtiraf etmeliyim ki şu I−330...

Uyku çanı. Saat 22.30. Yarın görüşürüz.

Kayıt 4

Barometreli Vahşi
Sara
Eğer

Şu ana dek benim için yaşamdaki her şey apaçıktı *(açık* sözcüğüne görünürdeki sevdamla ilgisi yok bunun). Ama bugün... Anlamıyorum.

Birincisi: Tıpkı söylediği gibi dinleme salonu 112'de olmam emredildi ki bunun olabilirliği şöyleydi:

1.500 / 10.000.000 = 3 / 20.000

1.500, dinleme salonlarının, 10.000.000 ise Sayıların toplam sayısı.

İkincisi... Gerçi sırayla gitmek daha iyi olabilir.

Dinleme salonu. Devasa cam bölümlerden kurulu, gün ışığıyla dolu muazzam bir yarım küre. Asil yuvarlaklıkta, pürüzsüz tıraşlı kafalarla dolu dairesel sıralar. Hafif bir yürek çarpıntısıyla etrafa bakındım. Galiba sevgili O'mun pembe dudaklarının mavi üni dalgaları arasında parıldayıp parıldamadığını görme derdindeydim.

İşte... O bembeyaz, parıldayan dişlere benziyordu... Ama hayır, onunkiler değildi. Bu akşam saat 21.00'da O, bana gelecekti; onu burada görmeyi dilemem tümüyle doğaldı.

Çan. Kalktık, TekDevlet Marşı'nı söyledik. Ardından sahneye, bilgeliği ve altın hoparlörüyle fono-okutman geldi.

"Onurlu Sayılar! Arkeologlarımız kısa süre önce yirminci yüzyıldan kalma bir kitap buldu. Kitapta yazar, bir vahşiyle bir barometrenin öyküsünü ince alaycılıkla naklediyor. Vahşi, barometre ne zaman *Yağmur* gösterse yağmur yağdığını fark ediyor. Ve vahşi yağmur yağmasını istediğinden, barometrenin içinden *yağmuru* göstermesine yetecek kadar cıva çıkarmanın bir yolunu buluyor. [Ekranda çömelmiş, tüylü bir vahşinin barometreyi kurcalayışı belirdi. Herkes güldü.] Gülüyorsunuz. Ama o çağın Avrupalısı daha gülünç değil mi sizce? Vahşi gibi, Avrupalı da *yağmur* istiyordu. Ama büyük harfle, cebirsel *Yağmur.* Ama barometrenin karşısına geçip suya düşmüş bir tavuk misali bakmakla yetiniyordu. Öte yandan vahşide daha fazla cesaret, daha fazla enerji ve daha fazla, ilkel bile olsa, mantık vardı. Nedenle sonucu arasında ilinti kurmayı becerebiliyordu. Cıvayı boşalttığında büyük yolda ilk adımı..."

Ama o anda (tekrarlıyorum: hiçbir şey atlamadan yazıyorum) bir anlığına hoparlörden yayılan canlandırıcı akıma karşı geçirgenliğimi yitiriverdim. Birden gelmemem gerektiğini (neden "gerekirdi" ve emir almışken nasıl gelmezlik edebilirdim?), her şeyin boş, bomboş bir kabuktan ibaretliğini kavradım. Ve fono-okutman temel

temaya, müziğimize, matematiksel kompozisyona (matematikçi neden, müzikse sonuç), yeni icat edilen müzikometreye dönene kadar dikkatimi toplayamadım.

"...Sadece kolunu çevirmek suretiyle her biriniz saatte üç sonat üretebilirsiniz. Böyle bir şeyin atalarınızın ne kadar emeğine patlayacağını bir düşünün! Onlar, sadece 'esinlenme' krizleriyle yaratabiliyorlardı. Esinlenme, saranın bilinmeyen bir türüdür. Ve işte, size onca zahmetle çıkarabildiklerinin en eğlenceli örneklerinden birini sunuyorum: yirminci yüzyıldan Scriabin'in müziği. Bu siyah kutu (bir perde açıldı, ortaya şu eski aletlerden biri çıktı), evet, bu siyah kutuya 'Kuyruklu Piyano' adını vermişler. Bu, müziklerinin ne seviyelerde süründüğünün kanıtlarından biri. Gerçi kanıta gerek yok tabii..."

Ve derken... Ama yine emin değilim çünkü... Hayır, atlamadan anlatacağım... Çünkü o, yani I-330 kalkıp dosdoğru "Kuyruklu Piyano"ya gitti. Herhalde o kadar aniden ayağa kalkmasına, birdenbire sahneye çıkmasına şaşırmıştım.

Eskilerin büyüleyici elbiselerinden giymişti: omuzlarının ve nefes aldıkça inip kalkan göğüslerinin bembeyazlığını ortada bırakacak denli derin kesimli daracık, siyah... Ve kör edici, neredeyse muzır dişleri...

Isırığı andıran gülümsemesinin hedefi bendim. Oturdu. Çalmaya başladı. Süreksiz, vahşi, karmakarışık... Usçu mekaniğe en ufak hayranlık duymadıkları zamanlardaki yaşamlar gibi. Ve tabii etrafımdaki herkes, haklarıydı, güldü. Ama birkaçımız... Ve ben... Neden o birkaç kişiden biriydim?

Evet, sara bir akıl hastalığıdır. Acı… Yavaş, tatlı acı... Bir ısırık. Daha çok ısırsın, daha derinlemesine. Ve ardından, yavaşça, güneş. Bu değil, cam duvarlardan masmavi, kristal berraklığında ışıldayan bizimki değil. Hayır, vahşi, insanın üstüne gelen, her şeyi kendinden kaçıran, tarumar eden yakıcı bir güneş bu...

Yanımda oturan soluna, bana baktı ve kıkırdadı. Gördüğüm her nasılsa aklıma dank etti: dudaklarında minnacık bir salya balonu belirip patlamıştı. İşte beni o baloncuk ayılttı. Bir kez daha kendimdim.

Herkes gibi piyano tellerinin abuk sabuk tangırtılarından ötesini duymadım. Güldüm. Her şey bir kez daha kolaylaşıp sadeleşti. Yetenekli fono-okutman bizlere o vahşi çağdan biraz fazla canlı bir resim göstermişti. Hepsi buydu.

Bunu duyduktan sonra günümüzün müziğini dinlemek ne zevkliydi. (Zıtlığı vurgulamak adına sonda günümüzün müziğinden bir örnek sunuldu). Birleşen ve ayrışan sonsuz dizilerin berrak, kromatik ölçüleri ve Taylor-Maclaurin[5] açılımlarının sağlıklı, dörtgensel ve Pisagor'un donu kadar düzgün[6] özetsel armonileri; titreşen, azalan bir hareketin hüzünlü ezgileri, Frauenhofer dizilerine göre düzenlenmiş değişken parlak vuruşlar, gezegenin tayf analizi... Ne görkem! Ne değiştirilemez

5- Colin Maclaurin (1698-1746): İskoç matematikçi. Üstün zekâsıyla bilinen Maclaurin, 11 yaşında Glascow Üniversitesi'ne kabul edilmiştir. (ç.n.)

6- Bir dik üçgenin her üç kenarına birer kare çizilip elde edilen şeklin, en büyük karenin üste gelecek şekilde döndürülmesiyle elde edilen görüntünün erkek iç çamaşırına benzetilmesiyle bağlantılı, kurallılık ifade eden deyiş. (ç.n.)

düzenlilik! Ve kendi tımarsız düşleriyle sınırlı eski müziğin acınası vurdumduymazlığı...

Dinleme salonunun geniş kapılarından her zamanki dörtlü kol düzeninde çıktık. Yanda bir yerde aşina S gözüme çarptı, saygıyla eğildim.

Sevgili O'nun gelmesine bir saat vardı. İçimde hoş ve faydalı bir heyecan vardı. Eve varınca çabucak büroya uğradım, görevli memura pembe biletimi verdim ve perdeleri kullanma belgesini aldım. Perdeleri sadece Seks Günü'nde kullanırız. Diğer zamanlarda tertemiz havadan yapılmış gibi duran bu duvarların ardında, göz önünde yaşarız. Birbirimizden saklayacak hiçbir şeyiniz yoktur. Ayrıca bu sayede Koruyucular zorlu ve asil görevlerini daha rahat yerine getirirler. Öbür türlüsünde ne olabilirdi, bilinmez. Belki eskilerin acınası hücre psikolojisinin nedeni saydamsız evleriydi. "Evim, kalemdir! " Ne laf ama!

22.00'da perdeleri indirdim ve O, tam vaktinde, azıcık nefes nefese geldi. Pembe dudaklarını (ve pembe biletini) uzattı. Koçandan bileti kopardım ya, pembe dudaklarından kendimi sonuna, 22.15'in son saniyesine kadar koparamadım.

Sonrasında "notlarımı" gösterdim ve karenin, küpün, düz çizginin güzelliği üzerine −bence epey iyi− konuştum. Kendi pembeliğince dinledi söylediklerimi... Ve birden mavi gözlerinden bir yaş süzüldü... Derken ikincisi, üçüncüsü... Tam o sırada açık duran sayfaya (sayfa 7). Mürekkebi dağıttı. Yani... Baştan yazmam gerekecek.

"Sevgili D, eğer bir de... Eğer..."

E, bu "eğer" ne demek şimdi? "Eğer" ne? Gene aynı nakaratı söylüyordu: Çocuk. Ya da belki yeni bir şeydi... Diğeri hakkında. Gerçi burada öyle gelse de... Ama hayır, öylesi çok aptalca olurdu.

Kayıt 5

Kare
Dünyayı Yönetenler
Hoş ve Yararlı İşlev

Gene yanlış. Yine kalkmış sizinle, tanımadığım okurumla sanki siz... Eh, ne diyelim, mesela eski yoldaşım, şair, Afrika dudaklı, herkesin tanıdığı R-13'müşsünüz gibi konuşuyorum. Oysa siz herhangi bir yerde olabilirsiniz. Ay'da, Venüs'te, Mars'ta, Merkür'de... Kimsiniz, neredesiniz, kim bilir?

Diyeceğim şu: Bir kare hayal edin. Harikulade, capcanlı bir kare. Bir kare kendinden bahsetmeye kalksa aklına son gelecek şey, dört eşit açısının bulunduğunu söylemek olur. Görmez çünkü. Dört açısı kare için gündeliktir, doğaldır. Ben hep o karenin durumundayım işte. Mesela pembe biletler ve diğer şeyleri ele alalım: benim için bunlar dört açıdan farklı değil ama size, bilemiyorum, Newton'ın binom açılımı kadar zor gelebilir.

Neyse. Eskilerin bilgelerinden biri −tabii kazara− pek akıllıca bir laf söylemeyi başarmış: "Dünyayı açlık ve sevgi yönetir." => Dünyayı yönetmek için dünyayı yö-

netenleri yönetmek gerekir. Atalarımız Açlık'ı nihayet, feci bir bedel karşılığında yenmeyi becermiş: 200-Yıl Savaşı'ndan, Kent'le Taşra arasındaki savaştan bahsediyorum. Hıristiyan vahşileri "ekmekleri"[7] uğruna inatla savaşmaya iten muhtemelen dinsel bir önyargıydı. Ama TekDevlet'in kuruluşundan 35 yıl önce bugünkü petrol gıdamız icat edildi. Doğru, dünya nüfusunun sadece 0,2'si sağ kalmıştı. Diğer yandan, dünya bin yıllık pisliğinden arındığında nasıl tertemiz olmuştu! Ve ötesi, sağ kalan sıfır nokta iki, dünyevi neşeyi TekDevlet'in ambarlarında tadacaktı.

Ama mutluluk adıyla bilinen kesrin pay ve paydası zaten neşe ve gıpta değil midir? Ve yaşamlarımızda hâlâ gıptaya yol açacak nedenler kalsaydı 200−Yıl Savaşı'nda ölen sayısız kurban ne anlam ifade edecekti? Ama işte, bazı nedenler kaldı. Çünkü burunlar, hokka ve klasik burunlar kaldı ve çünkü sevgilerini herkesin istediği kişiler ve sevgilerini kimsenin istemediği kişiler var.

Açlık ortadan kalktıktan sonra (ki cebirsel anlamda maddi refahın doruğuna ulaşmanın eşidir) TekDevlet'in dünyayı diğer yönetene, sevgiye saldırması gayet doğal. Sonunda bu öğe de fethedildi, yani düzenlendi, matematikleştirildi ve 300 yıl önce *Lex Sexuclis*'imiz[8] ilan edildi: "Her Sayı, her Sayı'ya cinsel ürün anlamında erişim hakkına sahiptir."

Gerisi tümüyle teknik meseledir. Cinsel Büro laboratuvarlarında özenle incelenir, kanınızdaki cinsel hor-

7- Bu sözcük bize sadece şiirsel mecaz olarak kalmıştır. Söz konusu maddenin kimyasal bileşimi bilinmemektedir.

8- Cinsellik Yasası (ç.n.)

mon miktarı tamı tamına hesaplanır ve doğru Seks Günleri Çizelgeniz çıkarılır. Sonra günlerinizde kullanmak istediğiniz Sayı'yı (veya Sayıları) belirten bir bildirim imzalarsınız ve ilgili bilet koçanını (pembe) alırsınız. Hepsi budur.

Yani durum açıktır; artık kıskançlık için en ufak neden yoktur. Mutluluk kesrinin paydası sıfıra indirilir ve kesir artık muhteşem bir sonsuzluktur. Ve eskilerin sonsuz trajedi kaynağı bellediği şey bizim için, tıpkı uyumak, bedenen çalışmak, yemek ve dışkılamak gibi, organizmanın uyumlu, zevkli ve faydalı bir işlevine dönüşmüştür. Buna bakarak yüce mantık gücünün dokunduğu her şeyi nasıl temizlediğini görebilirsiniz. Ah, sizler, tanımadığım okurlarım, keşke bu ilahi gücü bilebilseydiniz, keşke sizler de onu sonuna dek izleyebilseydiniz!

Garip. Bugün insanlık tarihinin en müthiş doruk noktalarını yazarken hep düşüncenin tertemiz dağ havasını soludum... Ama içimde bulutlu, örümceksi, dört pençeli bir X gibi çapraz bir şey var. Yoksa kendi pençelerim, bu iri pençelerin bunca uzun süre gözümün önünde durması mı huzurumu kaçırıyor? Ellerimden bahsetmeyi hiç sevmem. Ellerimden hoşlanmıyorum. Ellerim vahşi çağlardan kalma. Gerçekten içimde böyle bir kalıntı...

Son yazdıklarımın üstünü çizmek istedim... Çünkü bu notların kapsamının dışına çıkıyorlar. Ama sonra karar verdim: Hayır, böyle bırakacağım. Bu notlar en hassas sismograf gibi iş görsün, beyin dalgalarımdaki en ufak, en önemsiz kıpırdanmaları bile kaydetsin. Bazen ilk uyarıları böyle titreşimler verir, bilemezsiniz...

Ama şimdi saçma geliyor. Sahiden çizmeliydim üstü-

nü. Doğanın tüm öğelerini denetim altına aldık. Hiçbir afet gerçekleşemez.

Ama şimdi hepsi apaçık: O tuhaf iç duygusu, daha önce bahsettiğim kare gibi olmamdan kaynaklanıyor, o kadar. Ve içimde X falan yok (olamaz). Tanımadığım okurlarım, belki sizlerin de içinde biraz X kalmıştır diye endişelendim, hepsi o. Ama beni çok katılıkla yargılamayacağınıza inanıyorum. Yazmanın bana ne denli zor, insanlık tarihindeki tüm yazarlardan daha zor geldiğini anlayacağınıza inanıyorum. Öteki yazarlar kendi çağdaşları için yazdı. Gelecek kuşaklar için yazanlar da vardı. Ama şimdiye kadar hiç kimse kendi ataları veya uzak geçmişteki vahşi atalarına benzeyen insanlar için yazmadı...

Kayıt 6

Kaza
Kahrolası "Açık"
24 Saat

Yineliyorum: hiçbir şey saklamadan yazmayı görev belledim. Yani, hüzünlü olsa da yaşamı pekiştirme ve netleştirme süreçlerini henüz tamamlayamadığımızı buraya yazmak durumundayım. İdeal hâlâ epey uzakta. İdeal (burası gayet açık), artık hiçbir şeyin olmadığı durumdur ama biz... İşte, şuna bir bakın: Bugünkü Devlet Gazetesi'nde, iki gün sonra Küp Meydanı'nda bir Adalet Töreni yapılacağını okudum. Bu, bir kez daha bir Sayı'nın büyük Devlet Mekanizması'nın işleyişine karıştığı, bir kez daha öngörülmemiş, hesaba katılmamış bir şeyin harekete geçip gerçekleştiği anlamına geliyor.

Ve dahası, bana da bir şey oldu. Kişisel Saat dahilinde, yani özellikle öngörülemeyen durumlar için ayrılmış zaman diliminde oldu ama gene de...

Saat 16.00 sularında (ya da hassas davranalım, 15.50'de) evdeydim. Birden telefon çaldı.

"D−503?"

"Evet."

"Yalnız mısınız?"

"Evet."

"Benim, I−330. Gelip sizi alacağım ve Eski Ev'e gideceğiz, tamam mı?"

I−330. Bu kadın canımı sıkıyor, itiyor, neredeyse korkutuyordu beni. Ama tam da bu nedenle, "Evet," dedim.

Beş dakika geçmeden aeroda, Mayıs göğünün maviliklerinde uçuyorduk ve neşeli güneş arkamızda, önümüze hiç geçmeden, kendi altın aerosuyla bize eşlik ediyordu. Ama ileride beyaz bir katarakt, antik "küpid"in yanağı gibi hilebaz, küçük bir bulut vardı ve canım sıkıldı. Ön pencere açılmıştı; rüzgâr dudakları öyle kurutuyordu ki durmadan yalanmak zorunda kalıyordum ve bu yüzden aklım sürekli dudaklara gidiyordu.

Çok geçmeden uzakta, Duvar'ın ardında yeşil noktacıklar belirdi. Ardından yüreğim ağzıma geldi, yokuş aşağı hızla iniyor gibiydik; yapacak bir şey yoktu, oturduğum yere gömüldüm ve işte, Eski Ev oradaydı. (Bu tuhaf, kırılgan, eski yapı, camla kaplanmıştır. Yoksa çoktan çöküp giderdi.) Cam kapıda her yanı, özellikle ağzının etrafı hepten kırışmış yaşlı bir kadın duruyordu. Ağzı kadından ayrı yaşlanmış gibiydi; kırışıklıklar, içe kaçmış dudaklar... Ve konuşabilmesi her türlü olasılığın ötesindeydi. Konuştu ama.

"Pekâlâ, şekerlerim, demek küçük evimi görmeye geldiniz." Kırışıklıkları parıldadı (yani ışınları andıracak şekilde kırıştılar herhalde ama sahiden ışıltı izlenimi verdiler).

"Evet, Büyükanne. Yine içimden geldi," dedi I−330.

Kırışıklıklar gene ışıldadı. "Bugün ne güneş var ama! Müthiş, değil mi? Sizi gidi... Ama biliyorum. Tamamdır, kendiniz devam edebilirsiniz. Ben burada kalayım daha iyi. Güneşte."

Hım. Anlaşılan eşlikçim buraya sık geliyordu. İçimden sürekli üstümü silkelemek, canımı sıkan bir şeyi atmak geliyordu. Herhalde pürüzsüz çini mavisi gökteki bulutun gözümün önünden gitmek bilmeyen imgesiydi mesele.

Geniş, karanlık merdivenlerden çıkarken, I–330, "Severim ihtiyarı," dedi.

"Neden?"

"Bilmem. Belki ağzı yüzündendir. Belki nedensizdir. Seviyorum işte."

Omuz silktim. Gülümsemeye benzer bir şeyle sözüne devam etti ya, belki gülümseme bile değildi: "Feci suçluluk duyuyorum. İnsanın 'çünkü öyle' diye değil, 'işte bundan' diye sevmesi gerektiği açık. Doğal itkilerimizin hepsi..."

"Açıkçası," diye başladım ama çenemi tuttum ve göz ucuyla I-330'un fark edip etmediğine baktım.

Aşağıda bir şeye bakıyordu; göz kapakları kapalı perdeleri andırıyordu.

Birden aklıma saat 22.00 civarında caddede yürürken, ışıklı kafesler arasında bazılarının karanlık, perdeli görüntüleri geldi... Aklında, çekili perdelerinin arkasında neler vardı? Neden beni aramıştı bugün ve tüm bunlar ne demekti?

Ağır, gıcırtılı bir kapıyı açtım ve kendimizi kasvetli, darmadağın bir yerde bulduk (eskiler buna "apartman

dairesi" diyorlarmış). İçeride aynı "kuyruklu" aletle birlikte, eskilerin müziği kadar çatlak ve düzensiz bir renk ve şekil kargaşası vardı. Yukarıdaki yüzey düz beyaz, duvarlar lacivertti; eski kitapların ciltleri kırmızılar, yeşiller ve turunculara boğulmuştu; şamdan sarı bronzdandı, bir Buda heykeli vardı ve mobilyaların hatları, hiçbir makul denkleme asla yerleştirilemeyecek ölçüde oransız elipsler çiziyordu.

Bu karmaşaya anca dayanabildim. Ama anlaşılan eşlikçimin bünyesi daha sağlamdı.

"Bu, en sevdiğim..." Birden kendini topladı ve işte gene o ısıran gülümseme, keskin beyaz dişler... Devam etti: "Demek istediğim, şu sözde 'dairelerindekilerin' en abesi."

"Daha kesin söyleyeceksek," dedi, "devletlerindekilerin. Binlerce mikroskobik, sürekli didişen, acımasız devlet..."

Gayet ciddi görünerek, "A, elbette, orası açık..." dedi.

İçinde çocuklar için küçük yatakların bulunduğu bir odaya girdik (o dönemde çocuklar da özel mülktü). Başka odalar da vardı: parıldayan aynalar, kasvetli dolaplar, inanılmaz uyumsuzlukta divanlar, kocaman şömineler, devasa bir maun yatak... Bizim muhteşem, şeffaf, sonsuz camımız ise sadece küçük, acınası, dikdörtgen pencerelerde görülebiliyordu.

"Bir düşünün... Burada 'çünkü öyle' diye sevmişler, yakmışlar, kendilerine eziyet etmişler." Bir daha gözlerinin perdelerini çekti. "İnsan enerjisini harcamanın ne aptalca, ne müsrif yolu, değil mi?"

Sanki benim sesimle konuşuyor, düşüncelerimi söz-

cüklere döküyordu. Ama gülümsemesi o huzur kaçıran X'i koruyordu. Perdelerinin arkasında, orada bir şey... İçinde neler dönüyordu bilemiyordum... Sabrımı taşıran bir şeyler... Onunla tartışmak, ona bağırmak (aynen öyde, bağırmak) istedim ama dediklerini onaylamak durumundaydım. Onaylamamam imkânsızdı.

Bir aynanın önünde durduk. O an tek görebildiğim gözleriydi. Bir düşünce çaktı kafamda: İnsan bedeni, bu "daireler" kadar aptalca yapılmıştı; insan kafaları saydamsızdı ve bu minik pencereler, yani gözler dışında içini görmenin yolu yoktu. Aklımdan geçeni tahmin etti herhalde, bana döndü. "Eh, işte gözlerim. Ne diyorsunuz?" (Bunları söylemedi tabii.)

Karşımda iki karanlık, meşum pencere duruyordu ve içeride başka, bilinmedik bir yaşam vardı. Tek görebildiğim, alevler –içeride bir tür fırın vardı– ve bir şeylere benzeyen bazı şekiller...

O kısmı doğaldı, elbette. Gözlerinde gördüğüm, yansımamdı. Ama doğal değildi ve bana benzemiyordu (çevre sinir bozucu bir etki yaratıyordu anlaşılan). Çok korktum; hapsedilmiş, bu vahşi kafese kapatılmış, eski yaşamın burgacında sürükleniyor gibiydim.

Ne diyeceğim..." dedi. "Bir dakikalığına yan odaya geçsenize." Sesi oradan, içeriden, ateşin yandığı gözpencerelerinin ardından geliyordu.

Odadan çıkıp oturdum. Duvardaki küçük bir kaidenin üstünde eskilerin şairlerinden birinin büstü vardı. Puşkin'di galiba. Asimetrik, hokka burunlu yüzü, zar zor görülen bir gülümsemeyle doğrudan bana bakıyordu. Neden burada oturuyordum? Ne demeye bu gü-

lümsemeye boyun eğiyordum? Hem bütün bunlar ne demekti? Ne yapıyordum burada? Bu gülünç duruma nasıl düşmüştüm? Bu sinir bozucu, itici kadın... Bu tuhaf oyun...

İçeride bir dolap kapağı kapandı, ipeksi hışırtılar duydum ve kalkıp oraya dalmamak için kendimi zor tuttum... Neden, bilemiyorum. Herhalde içeri dalıp çok sert laflar etmek istemiştim.

Ama dışarı çıkmıştı bile. Eski moda, kısa, parlak sarı bir giysiye bürünmüş, siyah bir şapka takıp siyah çoraplar giymişti. Elbise çok ince ipektendi; çorapların uzunluğunu ve dizlerinin üstüne kadar çıktıklarını açıkça görebiliyordum. Ve boyun kesimi fazlasıyla açıktı ve arasındaki gölgeler...

"Bakın," dedim, "özgünlüğünüzü göstermek istediğiniz açık ama cidden bunu..."

"Özgünün," diyerek sözümü kesti, "kendini diğerlerinden farklı kılmak anlamına geldiği açık. Haliyle özgün olmak, eşitlik ilkesini çiğnemek demek. Ve eskilerin aptal dillerinde 'banal olmak' dediklerine biz 'sadece görevini yerine getirmek' diyoruz. Çünkü..."

Tutamadım kendimi. "Evet, evet, evet! Kesinlikle doğru! Ve sizin de böyle..."

Hokka burunlu şairin büstüne gitti ve göz-pencerelerinin ardında yanan ateşleri gizlemek için perdelerini kaparken bana, en azından bu sefer tümüyle ciddi gelen (belki sakinleşeyim diye) bir şey söyledi. Gayet mantıklıydı söylediği:

"İnsanların bir zamanlar böyle birine katlanmış olmaları şaşırtıcı, değil mi? Sadece katlanmakla kalmamışlar,

bir de hayranlık duymuşlar. Ne köle bir zihniyet! Değil mi?"

"Bu... Açık... Yani..." (Kahrolası "Açık" dilimden düşmek bilmiyordu!)

"A, elbette anlıyorum. Ama işin aslı, biliyorsunuz, onun gibiler, gerçek tacı giyenlerden daha fazla güce sahip egemenlerdi. Neden dışlanıp silinmediler? Bizim dünyamızda..."

"Evet, bizim dünyamızda..." Lafa başladığım anda kahkahayı bastı. Kahkahayı duymadım, gördüm. Çınlayan, haddini aşan, inatçı ve bir kırbaç kadar canlı kahkahasının kıvrımlarını gördüm.

Her yanım ne kadar titriyordu, hatırlamıyorum. Onu... Bilemiyorum... Omuzlarından yakalamalı ve... Ne yapmalıydım? Hatırlamıyorum. Ama bir şey, bilmiyorum, bir şey *yapmam* gerekiyordu. Yaptığımsa, tümüyle otomatik hareketlerle altın rozetimi açıp saate bakmak oldu. 16.50'ydi.

Elimden geldiğince kibarlıkla, "Sizce de gitme zamanı gelmedi mi?' dedim.

"Peki, burada, benle kalmanızı istesem?"

"Siz... Ne dediğinizin farkında mısınız? On dakika içinde dinleme salonunda olmam gerek..."

"...Ve tüm Sayılar, kaydedildikleri sanat ve bilim derslerine katılmak zorundadır," diyerek ve sesimi taklit ederek tamamladı sözümü. Ardından perdelerini açtı, bakışlarını kaldırdı ve pencerelerin ardında yanan ateşi gördüm. "Tıp bürosunda tanıdığım bir doktor var... Bana kayıtlı... Rica edersem sizin için bir belge hazırlayacaktır. Hasta belgesi. Ne dersiniz?"

Anlamıştım. En azından bu oyunun nereye gittiğini anlamıştım.

"Demek buydu! Temelde ne yapmam gerektiğini biliyorsunuz; her dürüst Sayı gibi derhal Koruyucular Bürosu'na gidip..."

"Sırf 'temelde' değil [gene ısıran gülümseme]... Cidden feci merak ettim: Büro'ya gidiyor musunuz, gitmiyor musunuz?"

Kapının tutamağına uzanırken, "Siz kalıyor musunuz?" dedim. Tutamak bakırdandı ve sesim, kulaklarıma bakır çalgılardan çıkıyormuş gibi geldi.

"Bir dakika izin verirseniz..."

Telefona gitti, bir yeri aradı ve bir Sayı'yla konuştu. Kızgındım, kimdi, duyamadım. "Eski Ev'de bekleyeceğim," diye bağırdı. "Evet, evet, yalnız olacağım..."

Soğuk bakır tutamağı çevirdim. "Aeroyu almama izin veriyor musunuz?"

"A, tabii. Lütfen."

Yaşlı kadın girişte, güneşin altında şekerleme yapıyordu. Bitki gibi. Çalılardan fırlamış görünen ağzının konuşma üretebilmesine bir daha şaştım: "Sizin... Adı neyse işte... Kendi başına mı kalıyor?"

"Evet, kendi başına."

İhtiyarın ağzı bir daha yoklara karıştı. Kafasını salladı. Anlaşılan, kadının yaptıklarının tehlikesini ve aptallığını onun zayıf aklı bile kavrıyordu.

Derse tam 17.00'da girdim. İhtiyara yalan söylediğimi ancak o zaman fark ettim: I-330 *şimdi* orada yalnız değildi. Öyle bir niyetim yoktu ama sonuçta kadına yanlış bilgi vermiştim. Aklımı kurcalayan ve dikkatimi derse

vermemi engelleyen buydu belki. Hayır... I–330 orada yalnız değildi. Sorun buydu.

21.30'dan sonra bir saat serbest kaldım. Koruyucular Bürosu'na gidip rapor edecek vaktim hâlâ vardı. Ama bu salakça olaydan sonra cidden yorulmuştum. Hem yasaya göre rapor etmek için iki günüm vardı. Yarın da zamanım olacaktı. Koskoca yirmi dört saat.

Kayıt 7

Bir Kirpik
Taylor Banotu
ve
İnci Çiçeği

Gece. Yeşil, turuncu, mavi; kırmızı bir "kuyruklu" alet; sarılı-turunculu bir elbise. Ardından bronz bir Buda... Buda, birden bronz gözlerini kaldırdı ve sular akmaya başladı. Buda'dan fışkıran su. Sonra sarı elbiseden: Su. Sular aynanın her tarafına yayıldı, yatak su çekmeye başladı. Derken su, çocukların ufak yataklarından çıktı. Sonra benden de... Ölümcül tatlılıkta, garip bir dehşet...

Uyandım. Yumuşak mavilikte ışık. Cam duvarlar, cam koltuklar, masa, hepsi parıldıyordu. Güven vericiydi. Kalbim gümbürdemeyi kesti. Su? Buda? Bu ne saçmalık... Açıktı: Hastalanmıştım. Hiç rüya görmezdim ben. Söylenene göre, eski zamanlarda rüya görmek çok normalmiş. Ki mantıklı: Bütün yaşamları yeşilli, turunculu, Budalı ve sulu, dehşetli bir dönme dolapmış zaten. Ama bugün, rüyaların ciddi akıl hastalıklarına işaret ettiklerini biliyoruz. Ve bugüne kadar beynim hep tıkır tıkır

işleyen kusursuzlukta çıkmıştı. Bir toz tanesinin bile parıltısını gölgeleyebileceği bir mekanizmaydı. Peki, bu neydi şimdi? Beynim sanki... Sanki yabancı maddeydi... Göze kaçan incecik bir kirpik gibi. Hani genel anlamda bir şeyiniz yoktur ama kirpik kaçan gözü bir saniye bile aklınızdan çıkaramazsınız...

Başucumdaki neşeli minik kristal Çan 07.00'ı haber verdi: kalkma zamanı. Sağımdaki solumdaki cam duvarlardan kendime benzer bir şey görüyorum; ben, odam, giysilerim, hareketlerim; hepsi her iki yönde binlerce defa tekrarlanarak çoğalıyordu. İnsana neşe katıyordu bu: Kendinizi uçsuz bucaksız, güçlü, tek bir şeyin parçası görüyordunuz. Ve ne hassas, ne kesin bir güzellikti bu! Boşa giden hiçbir hareket yoktu: Eğil, dön.

Antik çağların *dâhisi* kuşkusuz Taylor'dı. Yöntemini tüm yaşama yaymak, gün boyu atılan her adıma uygulamak hiç aklına gelmemiş, doğru. İlk saatten son saate kadar geçenleri sistemiyle bütünleştirememiş. Ama gene de, Kant gibi biri üzerine kütüphaneler dolusu yazı yazabilirlerken on asır sonrasını görebilmiş bu kâhini, Taylor'ı nasıl zar zor fark etmişler, hayret.

Kahvaltı bitti. TekDevlet Marşı, uyum içinde söylendi. Hep beraber dörtlü koldan asansörlere binildi. Motorların zor duyulur mırıltıları. Aşağı, daha aşağı, daha aşağı... Yürek ağızda.

Ve derken birden gene aynı aptal rüya... Ya da belki o rüyanın gizil bir işlevi. Ya, evet dün aeroda da aynı şey vardı. Aynı iniş. Ama hepsi bitti onların. Nokta. Net ve açık davranmıştım, bu da iyiydi.

Yeraltı treninde hızla ENTEGRAL'in güneşte parıl-

dayan ancak henüz kendi ateşiyle can bulmamış zarif gövdesine ilerliyordum. Gözlerim kapalı, formüller dünyasındaydım. ENTEGRAL'in dünyadan kopması için gerekli kalkış hızını bir kez daha aklımdan hesapladım. Patlayıcı yakıt azaldıkça ENTEGRAL'in kütlesi değişecekti. Denklem had safhada karmaşık, değerler aşkındı.

Düşteymişçesine katı rakamlar dünyasındayken biri yanıma oturdu, hafifçe bana sürtündü ve "Affedersiniz," dedi.

Gözlerimi araladım ve önce (ENTEGRAL'le ilintilerden dolayı) uzaya uçan bir şey gördüm: bu, bir kafaydı ve pembe kanatlara benzeyen kulaklar yüzünden uçuyor gibiydi. Derken kafa öne eğildi, eğimli bir sırt, yamru yumru bir görüntü, bir S...

Ve cebirsel dünyamın cam duvarlarının ardında işte gene o kirpik, gene huzur bozucu bir şey... Bugün yapmam gereken bir şey...

Yanıma oturana gülümseyip baş selamı vererek, "Önemli değil," dedim. Rozetindeki numara parıldadı: S-4711 (Daha ilk baştan onu ne demeye S harfiyle bağdaştırdığımı anladım: bilinç eşiğinin altında kalan görsel etkileşim). Gözleri derinlere, ta derinlere inen, delmeyi ancak kendime bile itiraf edemediğimi bulduğunda bırakacak iki küçük matkap gibiydi.

Birden kirpiğin mahiyetini kavradım! Onlardan, Koruyuculardan biriydi bu adam. Daha basit olamazdı: zırvalamayı kesmeli, hepsini derhal ona anlatmalıydım.

"Ben... Ee... Yani... Dün Eski Ev'deydim..." Sesim garip, donuk, ezikti. Boğazımı temizlemeyi denedim.

"Ya... Harika. Birçok eğitici sonuç için malzeme vardır orada."

"Ama şey... Yalnız değildim yani. I–330 ile birlikteydim ve..."

"I–330? Bravo. Çok ilginç, çok yetenekli bir kadın. Hayranı çoktur."

Ama o da... Hani yürüyüşte... Belki o da ona kayıtlıydı? Hayır, ona söyleyemezdim. Kesinlikle. Çok açıktı.

"Doğru! Doğru! Dediğiniz gibi. Çok..." Gülümsemem yüzüme yayılıverdi; kendimi tam bir aptal gibi gördüm.

Matkaplar ruhumun dibine kadar indi ve tekrar gerisingeri gözlerime döndü. S gülümsememi iki katıyla karşıladı, eğilerek selam verdi ve çıkışa süzüldü.

Gazetemin ardında saklandım (herkes bana bakıyordu sanki) ve çok geçmeden kirpiği, matkapları ve her şeyi unutturacak denli sinirimi bozan bir şey okudum. Kısa bir haberdi: *Güvenilir kaynaklar bir kez daha, Deviet*'in *faydalı boyunduruğundan kurtulmayı amaçlayan gizli bir örgüte dair işaretlere ulaşıldığını bildirmektedir.*

"Kurtuluş?" İnsan türünde suça yönelik içgüdülerin hâlâ bulunduğunu görmek şaşırtıcıydı. Suç sözcüğünü bilerek kullanıyorum. Özgürlük ve suç birbirlerine... Eh, bir aeroyla hızı kadar bağlantılıdır. Bir aeronun hızı 0'a indirgendiğinde hareket hali yiter; bir insanın özgürlüğü 0'a indirgendiğindeyse suç işlemez. Gayet açık. İnsanı suçtan arındırmanın tek yolu özgürlüğünden arındırmaktır. Ve daha yeni (evrensel ölçekte yüzyıllar "daha yeni"ye eşittir) kurtulmuşken birtakım zavallı geri zekâlılar kalkıp...

Hayır, dün ne demeye hemen Koruyucular Bürosu'na gitmediğimi anlamıyorum. Bugün 16.00'dan sonra kesin gideceğim.

16.10'da dışarı çıktım ve köşede dikilen pespembe O'yu gördüm. İçim ısındı. "İşte onun gayet basit, yusyuvarlak bir zihni var," diye geçirdim içimden. "Tam bana gereken şey. Ama dur... Benim desteğe ihtiyacım yok! Kararım, karar."

Müzik Fabrikasının bakır borazanları tüm uyumlarıyla Marş'ı, sevgili gündelik Marş'ı çalıyordu. Bu marşın güzelliğini, gündelik sürekliliğini, ayna imgesini tarife sözcük bulamıyor insan.

O, elimi tuttu. "Yürüyelim mi?" Yuvarlak mavi gözleri, varlığının merkezine açılan pencereleri, kocaman açıldı, içeri girdim; yoluma hiçbir şey çıkmadı çünkü içeride hiçbir şey, tuhaf veya işe yaramaz bir şey demeye getiriyorum, yoktu.

"Hayır, yürümeyelim. Gitmem gereken..." deyip nereye gittiğimi anlattım. Ve şaşkınlıkla pembecik ağzının yuvarlaklığının sanki ekşi bir şey tatmış gibi uçları aşağı bakan pembecik bir hilale döndüğünü gördüm. Patladım.

"Siz kadın Sayılar! O kadar önyargılısınız ki tedavisi yok! Kesinlikle somut düşünemiyorsunuz. Kusura bakma ama şu halin aptallık sahiden."

"Sen... Sen gammazlara gidiyorsun... Öf! Ve ben de sana Botanik Müzesi'nden bu inci çiçeği demetini getirmiştim."

"Ne demek 'Ve ben de'? Nereden çıkıyor bu 'Ve'? Tam kadın işi!" Çiçekleri elinden aldım (öfkeyle, kabul edi-

yorum). "Peki. Al şu inci çiçeklerini, tamam mı? Kokla bir. Güzel, değil mi? İnci çiçekleri güzel kokar... Kabul. Ama koku için *−koku* kavramından bahsediyorum− tutup iyi veya kötü diyemezsin, değil mi? Bir yanda inci çiçeğinin kokusu, diğer yanda banotunun kokusu: İkisi de kokar. Eski devlette gammazlar vardı ve bizde de var. Aynen öyle, gammazlar. Sözcükten korkmuyorum. Ama açık olan bu: onların gammazları banotlarıydı, bizimkilerse inci çiçekleri. Aynen öyle: İnci çiçekleri!"

Pembecik hilal titredi. Hata ettiğimi şimdi anlıyorum ama o sırada güleceğini sanmıştım. O yüzden sesimi iyice yükselttim: "Evet! İnci çiçeği! Ve bunun komik tarafı yok. Hiç yok!"

Yanımızdan pürüzsüz yuvarlak kafalar geçiyordu (ve dönüp bakıyorlardı). O-90 hafifçe kolumu tuttu: "Neyin var bugün senin? Hasta mısın?"

Rüya... Sarı... Buda... Birden esas Tıp Bürosu'na gitmem gerektiğini anladım.

"Haklısın, biliyor musun? Hastayım ben." Bunu sevinçle söyledim (ki açıklanamaz bir çelişkiydi; ortada sevinecek bir şey yoktu).

"Öyleyse hemen doktora gitmelisin. Sağlıklı olmak görevin, biliyorsun. Bunu sana söylemem bile gülünç."

"Elbette... Haklısın, sevgili O. Kesinlikle haklısın!"

Koruyucuların Bürosu'na gitmedim. Gidemezdim. Tıp Bürosu'na gitmeliydim. 17.00'a kadar tuttular beni orada.

Ve o akşam (gerçi fark etmiyor; akşam bürolar kapanıyor), o akşam O evime geldi. Perdeleri kapamadık. Eski bir problem kitabından birtakım problemleri çalıştık.

Bu tip çalışmalar insanı sakinleştirir, zihni temizler. O, defterin başına oturdu. Harcadığı çabayla kafası yana eğilmişti, dili yanağını içten zorluyordu. Öyle çocuksu, öyle tatlı görünüyordu ki toparlandım; tertemizdi içim artık. Temiz, basit, sade...

Gitti. Yalnız kaldım. İki kere derin nefes aldım (uyumadan önce çok yararlıdır). Derken birden beklenmedik bir şeyin kokusu geldi burnuma... Tatsız bir şeyi hatırlatan bir şeyin kokusu. Yatağımın içine bir inci çiçeği saklanmıştı. Derhal derinlerde bir şey, bir burgaç uyandı. Hayır, cidden kabalıktı bu... Çiçeği benden gizlemek. Tamam, kabul, gitmedim. Ama hastalandıysam suç bende miydi yani?

Kayıt 8

İrrasyonel Kök
R−13
Üçgen

Ne kadar önceydi? Okul yıllarımda... $\sqrt{-1}$ ilk o zaman başıma gelmişti. Öylesine açık; kafama kazınmış gibi. Parlak, küresel dinleme salonunu, yüzlerce yuvarlak oğlan başını ve matematik öğretmenimiz Pliapa'yı hatırlıyorum. Pliapa lakabını biz takmıştık. Çoktan eskimişti, dökülüyordu ve görevli ne zaman fişini taksa hoparlörden önce "Plia-plia-plia-tş-şş-şş" gibi bir ses çıkıyor ve dersi ancak bundan sonra dinleyebiliyorduk. Bir gün Pliapa bize irrasyonel sayıları anlattı: nasıl ağladığımı, sıramı yumruklayıp, "$\sqrt{-1}$'i istemiyorum! Alın benden $\sqrt{-1}$'i!" diye bağırdığımı hatırlıyorum. O irrasyonel kök yabancı, tuhaf ve ürkütücü bir şey gibi gelmişti: içimi kemiriyordu; etkisizleştiremiyor veya anlamlandıramıyordunuz çünkü tümüyle *oran* dışıydı.

Ve işte, $\sqrt{-1}$ yine karşımdaydı. Yazdıklarıma göz gezdirdim. Kendimi kandırdığım, kendime yalan söyledi-

ğim açık ve hepsi √ — 1'i bir daha görmek istememden. Hastalığım, falan... Hepsi palavra. Biliyorum, bir hafta önce olsa büroya bir saniye dahi düşünmeden giderdim. O halde neden şimdi... Neden?

Bugün de aynı. Saat 16.10'da, Büro tabelasının altın rengi, güneşli, tertemiz harfleri tepemde, parıldayan cam duvarın önündeydim. Sırada bir sürü açık mavi üni vardı. Yüzlerinin eski kiliselerdeki ikona-lambaları gibi ışıldadığını görebiliyordum. Bu insanlar kahramanca bir görev için buradaydı: TekDevlet'in sunağına sevdiklerini, arkadaşlarını hatta kendilerini yatırmaya gelmişlerdi. Bana gelince... Sıraya girmek, onlarla olmak için can atıyordum. Ve yapamıyordum. Ayaklarım cam kaldırıma gömülmüş gibiydi. Orada öylece, aptallar gibi, kımıldayamadan dikildim.

"Hey matematikçi! Hayallere dalmışsın!"

İrkildim. Gülücüklerle parıldayan kapkara gözler, kalın Afrikalı dudaklar... Eski dostum şair R−13'tü bu ve pembecik O'm, yanındaydı.

Öfkeyle döndüm. Araya girmeseler √ — 1'i içimden koparıp atmayı başaracaktım (yani Büro'ya girecektim), biliyorum. "Hayallere falan daldığım yok," dedim sertçe. "Hayranlıkla izliyordum."

"Tabii, tabii! Kulak ver dostum, senin matematikçilikle işin yok. Sen bir şairsin... Şair! Yok, ciddiyim, gel biz şairlere katıl. Ha? Anında ayarlarım istersen."

R−13 konuşmaya bir kaptırdı mı heyecanlanır ve sözcükler kalın dudaklarından tükürüklerle saçılır. Her sert ünsüzü birer fıskiyedir. Hele *şair* dediğinde...

"Bilginin hizmetindeyim ve öyle kalacağını," dedim

kaşlarımı çatarak. Şakayı sevmem, şakadan da anlamam. Ve R−13, şakalaşmaya bayılır.

"Bilgi! Ne demekmiş o? Senin bilgi dediğin korkaklıktan ibaret. Yok. ciddiyim, sahiden öyle. Sen sonsuzluğun etrafına bir duvarcık çekme derdindesin ve o duvarın ardına bakmaktan korkuyorsun. Gerçeği bu. Bakıyorsun ve gözlerini yumuyorsun. Aynen öyle!"

"Duvarlar," dedim, "duvarlar insani her şeyin özüdür..."

R tükürükler püskürterek bastı kahkahayı. O, kendine has pembecik gülüşünü sundu. Buyurun, gülün, kimin umurunda anlamında elimi salladım. Bu zırvalara harcayacak zamanım yoktu. Şu lanet √ - 1'i silip atacak, boğacak bir şeyler lazımdı bana.

"Ne diyorum, biliyor musunuz?" dedim. "bana gidelim, oturup problem çözelim." Dün geçirdiğimiz sessiz saati düşünüyor ve aynısından bir tane daha geçirmeyi umuyordum.

O, R'ye baktı, ardından yuvarlak bakışlarını bana çevirirken yanakları Seks Günü biletlerimizin rengine büründü.

Başıyla R'yi kastederek, "Ama bugün... Bugün bende... Onun için bilet var," dedi. "Ve akşam da o meşgul... Yani..."

R−13 ıslak, parıldayan dudaklarını şaklattı: "Sorun ne? Bize gereken yarım saat, değil mi O? Senin problemlerle uğraşmak hiç içimden gelmiyor... Ama dur, bana gidelim, oturalım. Ha?"

Kendimle kalmaktan, hayır, beteri, tanımadığım, sırf şansa benim numaramı, D-503'ü alan kişiyle baş başa

kalmaktan ürktüm. R'nin yerine gittim. Doğru, titiz veya ritmik biri değildir ve mantığı gülünçtür ama yine de... Arkadaşız işte. Sevgili O'yu üç yıl önce ikimizin de seçmesi tesadüf değildi; seçimimiz bizi okul yıllarımızdan daha fazla yakınlaştırmıştı.

R'nin odasına gittik. İlk bakışta benim mekânla aynı zannederdiniz. Duvarda aynı Çizelge, hepsi aynı camdan yapılma aynı masa, koltuklar, dolap, yatak... Ama R buraya taşınır taşınmaz koltuklardan birinin, sonra bir diğerinin yerini değiştirmiş, tüm düzlemleri yerlerinden oynatmıştı ve odadaki her şeyin belirlenmiş karşılıklı oranları bozulmuş, her şey Öklid geometrisinden şaşmıştı. R hiç değişmeyecekti. Hiç. Taylor'da ve matematikte hep sınıf sonuncusuydu.

Pliapa'yı, cam bacaklarına nasıl "teşekkür ederiz" notları yapıştırdığımızı yâd ettik (Yaşlı Pliapa'yı cidden severdik). Yasa öğretmeninden bahsettik. Yasa öğretmeninin kulakları sağır eden bir sesi vardı; hoparlöründen sesi patlarcasına yükselirdi ve bizler ders metnini onunla birlikte, bağıra çağıra okurduk. Çatlak R-13'ün bir keresinde bir parça kâğıdı çiğneyip hoparlöre sıkıştırışını ve sonrasında her satırda püsküren tükürüklü parçacıkları andık. Elbette R cezalandırılmıştı. Elbette yaptığı çirkin bir numaraydı. Ama şimdi gülüyorduk hepsine. Üçgenimiz gülüyordu; ben dahil (itiraf ediyorum) hepimiz gülüyorduk.

"Ya yasa öğretmeni eski dünyadaki öğretmenler gibi gerçek bir insan olsaydı? Ne panik..." dedi ve *p* ile kalın dudaklarından tükürükler saçıldı.

Tavandan ve duvarlardan güneş giriyordu: yukarıdan,

yanlardan giriyor, aşağıdan yansıyordu. O, R-13'ün kucağındaydı ve mavi gözlerinde minicik gün ışığı damlaları vardı. İçimin ılındığını, biraz daha düzeldiğimi hissettim. √ − 1 şiddetini kaybetmiş, köşesine çekilmişti.

"E? Nasıl gidiyor senin şu ENTEGRAL? Yakında başka gezegenlerin sakinlerini aydınlatmak için yola çıkıyor muyuz? Biz şairler taşımayacağı kadarını yazmadan ENTEGRAL'ini havalandırsan iyi edersin." Her gün 8.00'dan 11.00'a... R kafasını saldı, ensesini kaşıdı. Arkadan bakınca kafasına ufak bir valiz bağlıymış gibi görünüyordu (*Arabada* adlı eski tabloyu anımsattı bu).

Söyledikleriyle ayıldım. "A, sen de mi ENTEGRAL için bir şey yazıyorsun? Ne gibi? Mesela bugün ne yazdın?"

"Bugün, hiç," dedi. "Başka planlarım vardı..." Bir *p* daha, yüzüme fışkıran bir fıskiye daha.

"Ne planıymış bu?"

R kaşlarını çattı. "Ne neymiş? Hiç. Pekâlâ, illa bilmen gerekiyorsa... Bir hükümdü. Bir hükmü şiire dökmem gerekti. Salağın teki... Ve de biz şairlerden biri. İki yıldır yan yana oturuyorduk ve gayet iyi görünüyordu. Derken bir şey koptu. 'Dâhiyim ben!' diyor. 'Yasanın üstünde bir dâhi!' Ve yazdıkları... Ah. cehenneme kadar yolu var."

Kalın dudakları gevşedi ve gözlerindeki ışıltı yitti. Ayağa fırladı, arkasını döndü ve duvarın ötesine baktı. Sıkı sıkıya kilitli minik valizinde neler saklıyordu, merak ettim.

Uygunsuz, asimetrik bir sessizlik dakikası yaşadık. Bir şey dönüyordu ama ne, bilmiyordum.

Kasten yüksek perdeden, "Çok şükür," dedim, "Tüm

Shakespeare ve Dostoyevski'lerin ya da her kimi diyorsan onların Nuh nebiden kalma zamanları çok geride artık."

R kafasını çevirdi. Sözcükler her zamanki gibi ağzından fışkırdı ama gözündeki pırıltı gitmişti.

"Evet, sevgili matematikçim... Çok şükür, çok şükür! Matematiksel ortalamanın en mutlularıyız... Siz matematikçilerin dediği gibi: sıfırdan sonsuza, avanaktan Shakespeare'e. Aynen!"

Neden bilmem –durduk yerde çıktı sanki– aklıma o kadın, o kadının ses tonu geldi. Sanki ondan R'ye uzanan bir tür incecik iplik vardı. Ne tür bir iplik ama? $\sqrt{-1}$'in bir kez daha içimde kıpırdanmaya başladığını hissettim. Rozetimi açtım: 16.25. Pembe biletleri için 45 dakikaları kalmıştı.

"Eh, ben gideyim artık," dedim, O'ya bir öpücük kondurdum, R'nin elini sıktım ve asansöre gittim.

Caddenin diğer tarafına geçerken arkama baktım: Güneşe boğulmuş parlak cam kütlesinin kimi yerlerinde perdeleri inik gri-mavi kafesler vardı. Ritmik, Taylorlanmış mutluluk kafesleri. Gözlerim R–13'ün yedinci kattaki kafesini aradı: Perdeleri indirmişti bile.

Sevgili O... Sevgili R. Onda da bir şey vardı (neden "da" bilmiyorum ama kalsın böyle). Çıkaramadığım bir şey... Onda da. Gene de o ve O ve ben... Eşkenar değil belki ama biz hâlâ bir üçgendik. Atalarımızın dilinde (siz gezegensel okurlarım, sizin daha iyi anlayabileceğiniz bir dilde) söylememi isterseniz, bir aileydik biz. Ve bazen her şeyden uzaklaşıp, çok uzun süreliğine değilse bile, kendini sağlam, sade bir üçgene hapsetmek, orada dinlenmek iyidir...

Kayıt 9

Ayin
Uyumlu Uyaklar, Uyumsuz Uyaklar
Demir El

Aydınlık, şen bir gün. Böyle günlerde insan zayıflıklarını, tereddütlerini, hastalıklarını unutur, her şey kristalleşir, parlar, sabitlenir... Yeni camımız gibi.

Küp Meydanı. Eş merkezli altmış altı güçlü çember: Tribünler. Ve altmış altı sıra: Gözlerinden göklerin parıltıları veya TekDevlet'in parıltısı yansıyan, lambalar misali sakin yüzler. Kan kırmızısı çiçekler: Kadın dudakları. Ve çocuklar: Ön cephede, eyleme en yakın. Derin, katı, gotik bir sessizlik.

Bize ulaşabilen betimlemelere bakarsak bu, eskilerin "dinsel törenlerinde" hissettiklerine benziyor. Ama onlar kendi irrasyonel Tanrıları'na tören yaparken biz, rasyonel ve kesinkes bilinir bir şeye yapıyoruz. Tanrıları onlara ebedi ıstırapla yüklü arayıştan ötesini vermedi. Tanrıları kendini kurban etmekten daha akıllıca bir fikir bulamadı (neden kısmını hiç karıştırmayın). Ama biz, Tanrı'mıza, TekDevlet'e kurban verirken sakin, mantıklı,

üstünde özenle düşünülmüş bir eylem yapıyoruz. Evet, TekDevlet'i kutlayan muzaffer ayinde, 200-Yıl Savaşı'na harcanan yılların, tümün tekile, bütünün bireye zaferinin anıldığı törendeydik.

Birey orada... Küp'ün basamaklarında duruyordu. Güneş ışıklarına boğulmuştu. Yüzü beyaz, hayır, renksizdi. Cam yüz, cam dudaklar. Sadece gözleri... Siyah, emen, yutan kara delikler... Ve sadece birkaç dakika uzağında durduğu o ürkütücü dünya. Üzeri numaralı altın rozeti çoktan alınmıştı. Elleri mor bir kurdeleyle bağlıydı (eskilerden kalma bir gelenek: anlaşıldığı kadarıyla eski zamanlarda, bu iş TekDevlet namına yapılmadan önce kurbanın doğallıkla direneceği düşünüldüğünden zincirlenirmiş).

Ve Küp'ün yukarısında, Makine'nin yanında, hareketsiz, metalden yapılmış gibi duran bir şekil: Velinimet. Aşağıdan bakınca yüzü görmek zordu; sadece katı, ciddi, köşeli hatları çıkarabiliyordum. Ama eller... Bazen fotoğraflarda eller çok yakın, çok ön plandayken kocamandır; başka şey göremezsiniz, her yeri kaplarlar. Bu koca eller, dizlerin üstünde... Taştan yapıldıkları açıktı ve dizler ağırlıklarına zor dayanıyordu.

Ve birden o dev ellerden biri yavaşça havaya kalktı... Yavaş, dökme demirden bir hareket... Ve kalkan ele cevaben tribünlerden bir Sayı çıktı ve Küp'e ilerledi. Devlet Şairleri'nden biriydi bu. Kutlamaları şiiriyle taçlandırma şansı ona gülmüştü. Ve derken, ilahi bronz uyaklar gürledi tribünlere: basamaklarda, aptallıklarının mantıklı sonuçlarıyla karşılaşmayı bekleyen cam gözlü avanakla ilgiliydi şiir.

...Yangın. Uyumlu uyaklarda sarsılan evler erimiş altınlarla patlayıp çöktü. Yemyeşil ağaçlar dizelerde kurudu, özsular buharlaştı, geriye artı işaretlerini andıran kapkara yanık gövdeler kaldı. Ama birden Prometeus geldi (biz yani):

Ve makinelerde, çelikte ateşi koştu işe
Ve bağladı karmaşayı Yasa'nın zincirleriyle

Her şey yeni, her şey çeliktendi: çelikten güneş, çelik ağaçlar, çelik insanlar. Birden delinin teki "ateşi zincirlerinden azat etti" ve her şey bir kez daha yitmek üzereydi ...

Maalesef şiir hafızam zayıftır ama bir şeyi hatırlıyorum: Bundan daha eğitici ve göz kamaştırıcı imgeler seçilemezdi.

El yine ağır, yavaş hareketini yaptı ve Küp'ün basamaklarına ikinci bir şair çıktı. Az daha oturduğum yerden fırlayacaktım: Mümkün müydü bu? Hayır... O kalın, Afrikalı dudaklar... Oydu. Neden yükseğe çıkacağını bana... Dudakları griye kesmişti, titriyordu. Tabii, Velinimet'le yüz yüze gelip. Koruyucuların tekmili önünde dikilince... Ama gene de, bu denli gerginlik...

Uyumsuz uyaklar... Sert, hızlı... Balta gibi keskin. Duyulmamış bir suç hakkında, zındık bir şiir üzerine, içinde Velinimet'e... Hayır, ona ne dediğini yazmaya elim varmaz.

Beti benzi atan R−13 kimseye bakmadan (utangaçlık hiç huyu değildir) basamaklardan indi ve yerine oturdu. Saniyenin minnacık bir kırıntısı içinde yanında birinin

yüzünü gördüm... Sert, esmer bir üçgen... Derhal yok oldu. Gayrı insanî el üçüncü bir dökme demir hareket yaptı ve görünmez bir rüzgârla sarsılan suçlu hareket etti... Bir adım... Bir adım daha... Ve yaşamında atacağı son adımı attı. Yüzü göğe dönük, başı geride, nihai dinlenme yerine yattı...

Velinimet, kaderin kendisi misali ağır, taşsı adımlarla Makine'nin etrafında bir tam tur attı ve ağır elini manivelanın üstüne koydu. Çıt çıkmıyor, nefes sesi bile duyulmuyordu. Tüm gözler o eldeydi. Yüz binlerce voltun gücünü elinde tutmak ne burgaçlı bir yangın hissidir herhalde! Ne harikulade bir kader!

Bir an. El indi, akımı serbest bıraktı. Dayanılmaz parlaklıkta ışıktan bir bıçak. Makine'nin borularında bir titreşim, zar zor duyulan bir çıtırtı. Kol ve bacakları dört yana açık beden ışıkla, kıvılcımlar saçan dumanla sarmalandı ve gözlerimizin önünde erimeye başladı. Eridi, eridi ve dehşetli bir hızla yoklara karıştı. Ve sonra... Hiç. Az önce atan, gümbürdeyen, kanlı canlı yürekten geriye bir kimyasal saf su birikintisi kalmıştı.

Bu kadar basitti, hepimiz biliyorduk. Maddenin ayrışması: Tamam. İnsan bedenindeki atomların çözülmesi: Tamam. Gene de her seferinde mucizeymiş gibi geliyordu. Velinimet'in insanüstü kudretinin işaretiydi bu.

Yukarıda, yüzleri kıpkırmızı, ağızları heyecanla açık, ellerindeki çiçek buketleri[9] rüzgârda uçuşan on dişi Sayı, önünde sıraya girmişti.

9- Botanik Müzesi'nden elbette. Şahsen ne çiçeklerde ne de Yeşil Duvar'ın ardında bırakılmış, yasaklanmış vahşi dünyadan gelme herhangi başka bir şeyde güzellik görüyorum. Güzellik sadece ussal ve yararlı şeylerdedir: makinelerde, çizmelerde, formüllerde, gıdada, vesaire...

Kadınlar geleneğe uyarak Velinimet'in hâlâ üzerine püskürenlerden ıslak ünisini çiçeklerle süslediler. Velinimet, başrahiplere has semavî bir azametle, yavaşça indi, yavaşça tribünlerin arasından geçti ve ardından kadınların elleri hep bir ağızdan hosanna'yı[10] çığıran ağaç dalları gibi yükseldi. Ardından aramızda, sıralarımızdaki görünmez Koruyucuların onuruna hosannalar yükseldi. Kim bilir, belki o eskilerdeki adamın düşlerinde gördüğü, her insana doğumunda bahşedilen, hem sert hem sevecen "Koruyucu Melekler" bizim Koruyuculardı.

Evet, törenin tümünde eski dinden bir şeyler, fırtına ve yıldırım gibi arındıran bir şeyler vardı. Sizler, bu yazdıklarımı okuyanlar... Siz yaşadınız mı böyle anları? Yaşamadıysanız, yazık.

10- Özellikle Hz. İsa'nın Kudüs'e girişinde topluca söylenmiş, "Kurtar Bizi/Beni" anlamındaki ilahi. (ç.n.)

Kayıt 10

Mektup
Zar
Kıllı Ben

Benim için dün, kimyagerlerin çözeltilerini süzmekte kullandıkları filtre kâğıtları gibiydi: hani çökmeyen parçacıklar, istenmeyenler kâğıtta kalır... Ve bugün aşağı indiğimde yepyeni damıtılmış, tertemiz, apaçıktım.

Girişteki dişi kontrolör küçük masasında oturmuş, saatine bakıyor ve gelen Sayıları kaydediyordu. Adı U... Ama numarasını vermeyeyim daha iyi. Maalesef hakkında kötü bir şey yazabilirim. Gerçi esasen gayet düzgün, yaşlı bir hanımdır. Sevmediğim tek yanı, yanaklarının solungaçlar gibi sarkıklığıdır (Hoş, bunun nesi kötü?).

Kalemiyle çiziktirdi ve adımı sayfada gördüm: D−503. Ve yanında bir mürekkep lekesi.

Tam ona işaret edecektim birden kafasını kaldırdı ve mürekkepli gülümsemelerinden birini sundu. "A, evet. Sana bir mektup var, tatlım. Alacaksın, sabırsızlanma."

Çoktan okuduğu mektubun daha Koruyucular Bürosu'ndan geçmesinin gerektiğini (Bu doğal süreci

açıklamama gerek yok herhalde) ve onu ancak 12.00'da alabileceğimi biliyordum. Mürekkep lekesi saf çözeltimi bulanıklaştırmıştı. Daha sonra, ENTEGRAL inşa alanında öyle beterleşti ki odaklanamamaya başladım. Hatta hiç başıma gelmeyen bir şey, bir hesaplama hatası bile yaptım.

12.00'da bir kez daha pembemsi solungaçlarla ve mürekkepli gülümsemeyle yüzleşmek durumunda kaldım ve nihayet mektubumu alabildim. Neden bilmem ama hemen açıp okumadım. Cebime tıktım ve odama yollandım. Odamda açtım, hızla göz gezdirdim ve koltuğuma çöktüm. I−330'un bana kaydolduğunu ve 21.00'da odasına gitmem gerektiğini bildiren resmi bir yazıydı bu.

Hayır. Tüm yaşananlardan, kendisine karşı duygularımı apaçık ifade etmemden sonra... Dahası, Koruyucular Bürosu'na gidip gitmediğimi bile bilmiyordu. Hastalığımı bilmesi de imkânsızdı. Ya da en azından gidemediğimi... Ve tüm bunlara rağmen...

Kafamın içinde bir dinamo dönüyor ve vınlıyordu. Buda... Sarı... İnci Çiçeği... Pembecik hilal... Evet, ya... Ya bugün uğraması gereken O? I−330'la ilgili bu bildirimi ona göstermeli miydim? Bilemedim. İnanmazdı. (Hem kim inanırdı zaten?) Bununla hiçbir şekilde ilgimin olmadığına, tamamen... İnanmazdı. Ve biliyordum, konuşmamız sert, aptalca, tümden mantık dışı geçecekti. Yok, kalsın. İşi otomatik halletmek en iyisiydi: Bildirinin bir kopyasını gönderecektim.

Dehşet verici, maymunsu elim gözüme takıldığında notu alelacele cebime tıkıştırıyordum. I−330'un yürüyüşte nasıl elimi tutup ona baktığını hatırladım. Yok canım, sahiden...

Derken 20.45 geldi. Beyaz bir gece. Her şey yeşilsi, camsı. Ama bu cam başka türlü, kırılgan, bizimkine benzemeyen, sahte bir camdı. İnce, camdan bir kabuktu bu ve kabuğun altı kıvrılıyor, telaşla kıpırdanıyor, vızıldıyordu. Ve o an dinleme salonlarının kubbeleri birden havaya karışsa, duman bulutlarında yitse, yaşlı Ay yüzüme aynı sabah yaşlı kadının gülümsediği gibi gülümsese, her binadaki her perde aynı anda inse şaşmazdım.

Garip bir duyguydu. Kaburgalarımı hissediyordum; sanki demirden yapılmışlardı ve kalbimi zorluyorlardı; çok yakındılar, kalbime yeterince yer yoktu. Üzerinde altın rakamlarla I–330 yazılı cam kapının önündeydim. Masasında, sırtı bana dönük, bir şeyler yazıyordu. İçeri girdim.

"Buyurun," diyerek pembe bileti uzattım. "Bildirimi bugün aldım ve görevim için hazırım."

"Dakiksiniz! Bir dakika izin verir misiniz? Lütfen oturun, şunu bitirmek üzereyim."

Yazdığına döndü. Kafasında, inen perdelerinin ardında ne vardı acaba? O bir dakikadan sonra ne diyecekti ve ben ne yapacaktım? Her şeyi, her şeyi oradan... *Oradan*, düşler ülkesinden geliyorken nasıl bilebilir, nasıl hesaplayabilirdim?

Konuşmadan izledim. Kaburgalarım birer demir çubuk, göğsümde yer dar... Konuştuğunda yüzü hızla dönen, parıldayan bir çarkı andırıyordu; dişlileri ayırt edemiyordum. Tuhaf bir yapılandırma görmüştüm: Kapkara kaşları şakaklarına doğru gerilip kalkıyor, alaycı, sert bir üçgen kuruyor ve burnundan ağzının kenarlarına inen iki derin çizgi, bu sefer tepe noktası yukarı bakan bir di-

ğerini yaratıyordu. Ve her nasılsa bu iki üçgen birbirini götürüyor ve yüzünde tatsız, bir şey iptal edildiğinde üzerine çizilen çarpı işaretini andıran bir X oluşturuyordu. Yüzü, işaretliydi.

Çark dönmeye başladı, dişliler bulanıklaştı: "Koruyucular Bürosu'na gitmediniz, değil mi?"

"Ben,.. Gidemedim. Hastaydım."

"Tabii. Eh, aşağı yukarı beklediğim buydu; bir şey durdurmalıydı sizi. Ne olduğu önemsiz [keskin dişler, gülümseme]. Ama şimdi... Elimdesiniz. Unutmayın: *48 saat içinde Büro'ya rapor etmeyen her Sayı…"*

Kalbim artık öyle gümbürdüyordu ki demir çubuklar eğilmeye başlamıştı. Çocuk gibi... Aptal bir çocuk gibi yakalanmıştım. Bir şey diyemedim. Ellerim ve ayaklarım bağlanıvermişti sanki.

Ayağa kalktı, tembelce gerindi. Bir düğmeye bastı ve dört yandaki perdeler hışırdayarak indi, Dünyayla ilişkim kesilmişti ve onunla baş başa kalmıştım.

I−330 arkamda bir yerlerde, dolabın yanındaydı. Ünisi hışırdayarak yere indi. Kulak verdim. Bedenim kulak verdi. Ve hatırladım... Hayır. Zihnimde saniyenin yüzde birlik diliminde bir şey çaktı.

Kısa süre önce yeni tip bir sokak zarının eğimi üzerinde çalışmıştım (bu zarif zarlar bugün bütün caddelerde bulunuyor ve Koruyucular Bürosu için tüm sokak sohbetlerini kaydediyor). Hatırladım: İçbükey, pembe, titreşen bir kulak zarı... O anda işte öyle bir zara dönüşmüştüm.

Yaka düğmesi açıldı. Ardından göğüs... Daha aşağı... Camsı iç ipeği omuzlarından, dizlerinden aşağı kaydı,

yere indi. Önce bir ayağın, sonra ötekinin mavimsi gri ipek yığından kurtuluşunu duydum (Kulaklarım gözlerimden iyidir).

Gergin zar titredi ve sessizliği kaydetti. Hayır, öyle demeyeyim: örse ölçülemez kısalıkta aralıklarla vuran çekicin sesini kaydetti. Ve arkamda bir saniye duraksadığını duydum... Gördüm. Şu... Gardırobun kapaklarıydı... Evet, bir kapak kapandı... Ve ipek... Ve daha fazla ipek...

"İşte... Şimdi tamam."

Döndüm. Eski moda kesimli, safran sarısı, ince bir elbise giymişti. Hiçbir şey giymemesinden bin kat kötüydü bu. İnce kumaşın ardında iki pembe sivri uç, küllerin arasında parıldayan kömürler gibi görünüyordu. Dizleri yumuşak hatlı, yuvarlak...

Alçak bir koltuğa oturdu. Önündeki küçük kare sehpada, içinde zehir görünüşlü yeşil bir sıvı bulunan bir şişe vardı. İki de ince boyunlu bardak. Ağzının kenarına dumanlar çıkaran, şu eskilerin içtiği kâğıt tüplerden (şu anda adını hatırlayamıyorum) sıkıştırmıştı.

Zar hâlâ titreşiyordu. İçimdeki çekiç artık iyice kızıla kesmiş çubukları dövüyordu. Her darbeyi apaçık duyuyordum... Peki, ya o duyarsa ne yapacaktım?

Ama sakince tüttürmeye ve sakince yüzüme bakmaya devam etti ve... Pembe biletimin üzerine kül silkti.

Elimden geldiğince soğukkanlı, "Eğer," dedim, "durum buysa ne demeye bana kaydoldunuz? Ve ne demeye beni buraya getirdiniz?"

Duymazdan geldi. Bardaklardan birine içki koydu ve bir yudum aldı.

"Hoş likör. İster misiniz?"

Nihayet anlamıştım: Alkoldü mesele... Dün yaşanan her şey gözümün önünde çakıverdi: Velinimet'in taş eli, dayanılmaz ışıktan bıçak ve orada, Küp'ün üstünde kol ve bacaklarından gerili, kafası arkada yatan beden... Ürperdim.

"Bakın," dedim gene, "siz de biliyorsunuz, *her kim kendini nikotinle ve özellikle alkolle zehirlerse TekDevlet'ten merhamet beklememelidir..."*

"Çoğunluğun kendini mahvetmesine, yozlaşmasına izin vermek yerine birkaç kişiyi çabucak yok etmek daha makul, falan, filan. Arsızca doğru."

"Evet... Arsızca."

"Ve bu hepsi kel ve çıplak minik doğrucuk gruplarını alıyor, sokağa salıyorsunuz... Hayır, cidden, bir düşünün. Hayranlarımın en tutarlısını −kimden bahsettiğimi biliyorsunuz− alın ve bırakıverin giyinmek denen yalandan sıyrılsın, bırakın halkın önüne gerçek biçimiyle çıksın... Tanrım!"

Güldü. Ama iki üçgeninden alttakini, hüzünlüsünü, ağzının kenarlarına uzanan iki derin çizgiyi görebiliyordum. Ve her nasılsa o çizgiler bir şeyi anlamamı sağladı: o yamru yumru, o kambur, o kepçe kulaklı herif... Onu kollarına almıştı... Ve tıpkı şimdiki gibi...

Her neyse, şu anda, o anki, normallikten uzak duygularımı yansıtmaya çabalıyorum. Gerçi şimdi, bunları yazarken hepsinin gereğince olduğunu, adamcağızın mutluluğu her Sayı kadar hak ettiğini ve aksini söylemenin haksızlığa gireceğini gayet açıkça... Bu kadarı yeter.

I−330'un feci garip gülüşü epey sürdü. Ardından göz-

lerini bana dikti, dosdoğrudan içime bakarak, "Ama esas önemlisi sizden yana endişelenmemem," dedi. "Siz... İyisiniz. Eminim Büro'ya gidip içki içtiğimi ve tüttürdüğümü ihbar etmek aklınıza bile gelmeyecek. Hasta veya meşgul olacaksınız ya da... Bilemiyorum işte. Dahası, eminim şimdi bu hoş zehirden benimle birlikte içeceksiniz."

Ses tonu öylesine arsız, öylesine alaycıydı... Kesinlikle hissettim: Ondan gene nefret ediyordum. Ama neden *gene*? Hep nefret etmiştim ondan ben.

Yeşil zehirle dolu bardağı dipledi, kalktı, safranın içinden parıldayan pembeleriyle sandalyemin ardına varmasını sağlayan birkaç adım attı.

Birden kolu boynuma dolandı, dudaklar dudaklara değdi, derinlere gitti, daha ürkünçleşti... Yemin ederim bu benim için tümüyle sürprizdi ve belki sırf bu yüzden ben... Çünkü aslında... Şimdi bunu apaçık anlıyorum... Hemen ardından yaşananları arzulamış olmam mümkün değil.

Dayanılmaz tatlılıkta dudaklar (likörden herhalde)... Yakıcı zehirden bir yudum, bir yudum daha, bir daha derken dünyadan koptum, henüz hesaplanmamış yörüngesinde bütün hışmıyla dönen özgür bir gezegen misali aşağı, derinlere, daha derinlere gittim.

Kalanı ancak yaklaşık ölçüde, ancak az veya çok yakın benzetmelerle betimleyebilirim.

Her nasılsa daha önce hiç kafama girmemişti ama şöyleydi: Biz, bu dünyada, her daim fokurdayan, aşağıda, dünyanın barsaklarında saklı bir kızıl ateş denizinin üstünde yürüyoruz ama bunu hiç düşünmüyoruz.

Derken ayaklarımızın altındaki ince kabuk birden cama dönüşüyor ve birden görüyoruz...

Cama dönüşmüştüm. Kendimi gördüm. İçimi.

İki ben vardı. Benlerden biri eskisiydi; D−503, Sayı D−503'tü ve diğeri... Diğeri yapışkan pençelerini kabuğun dışına daha yeni atmıştı ya, şimdi tümü dışarıdaydı; kabuk parçalanmıştı ve parçalar her yöne saçılmak üzereydi... Ya sonra?

Tüm gücümle uçurum kenarındaki otları kavrıyormuşum gibi sandalyenin kollarına yapıştım ve sırf eski benin sesini duymak için sordum: "Nereden... Bu... Bu zehri nereden buldunuz?"

"Bunu mu? Bir doktordan. Benimkilerden..."

"Benimkilerden? *Benimkilerden*? Kimden?"

Bu, diğer bendi. Birden fırladı ve bağırmaya başladı: "Buna göz yumamam! Benden başka hiç kimse... Öldürürüm... Çünkü ben seni... Ben..."

Gördüm onu. I−330'u kıllı pençeleriyle nasıl kavradığını, üzerindeki ipeği nasıl yırttığını, dişlerini nasıl geçirdiğini... Bunu apaçık hatırlıyorum: dişleriyle...

Nasıl hatırlamıyorum ama I−330 kurtulmayı başardı. Ve işte, orada (gözleri lanet perdelerin ardında), sırtını dolaba vermiş dikiliyor, beni dinliyordu.

Hatırlıyorum; yerdeydim, bacaklarına sarılıyor, dizlerini öpüyordum. Ve yalvarıyordum: "Şimdi, hemen, şimdi..."

Keskin dişler, kaşlarının alaycı üçgeni... Eğildi ve hiç konuşmadan rozetimi çıkardı.

"Evet! Evet, sevgilim... Sevgilim." Ünimi hızla çıkarmaya başladım. Ama o, gene hiç konuşmadan rozetimin

saatini burnumun dibine soktu. 22.30'a beş dakika vardı.

Buz kestim. 22.30'dan sonra dışarıda görünmenin anlamını biliyordum. Birden bütün çılgınlığım geçiverdi. Bir kez daha ben oldum. Apaçık tek şey vardı: Ondan nefret ediyordum, nefret!

Veda etmeden, dönüp bakmadan odadan fırladım. Merdivenlerden koşarak inerken (asansörde birine rastlarım korkusuyla acil durum merdivenlerini kullandım) rozetimi taktım, bomboş caddeye çıktım.

Her şey yerli yerindeydi. Her zamanki normal, bildik, sade manzara: Işıklarla parıldayan cam binalar, soluk cam gökyüzü, yeşilimsi sessiz gece. Ama bu sessiz, serin camın altında usulca koşturan vahşi, kızıl ve kıllı bir şey vardı. Ve ben, nefes nefese, geç kalmama çabasında, onunla birlikte koşuyordum.

Birden alelacele yerine iğnelediğim rozetin yerinden kurtulduğunu hissettim, fırladı ve cam kaldırıma düştü. Almak için eğildiğim anda arkamdan gelen ayak seslerini duydum. Döndüm.

Ufak tefek ve kamburunu çıkarmış biri köşeyi dönüyordu ya da o an bana öyle geldi.

Becerebildiğimce hızla koştum ve yüzümü yalayan rüzgârınkinden başka ses duymadım. Girişte durdum: saat, 22.30'a bir dakika kaldığını gösteriyordu. Kulak kesildim: kimse yoktu. Aptal... Hepsini birden düşündüm. Zehrin etkisi...

Gece, işkenceydi. Yattığım yatak altımda inip kalkıyor, bir sinüs eğrisi boyunca süzülüyordu sanki. Kendi kendime sürekli tekrarladım: "Gece uyumak bir Sayı'nın görevidir. Gündüz çalışmak ne kadar zorunluysa, gece

uyumak da aynı ölçüde zorunludur. Kişinin gündüz çalışabilmesi için gereklidir. Gece uyumamak yasadışıdır." Ve buna rağmen uyuyamadım, uyuyamadım.

İşim bitti benim. TekDevlet'e görevimi yerine getirecek durumda değilim. Ben...

Kayıt 11

Hayır, yapamıyorum...
Başlıkları Geç

Akşam. Hafif bir sis. Gökyüzü sütsü altın bir dokuyla kaplı ve yukarıda, ötede ne var, görülemiyor. Eskiler yukarıda ne var, biliyorlardı: kendi muhteşem, canı sıkılan, kuşkucu Tanrıları. Biz orada berrak lacivert, çırılçıplak, arsız hiçliğin bulunduğunu biliyoruz. Ama şimdi orada ne var, bilmiyorum. Fazla öğrendim. Bilgi ki yanılmazlığı şüphe götürmez. İnanç budur. Kendime inancım sağlamdı, kendime dair her şeyi bildiğime inanıyordum. Ama şimdi...

Karşımda bir ayna. Ve hayatımda ilk kez, yemin ederim, hayatımda ilk kez kendimi apaçık, farklı, bilinçli bir gözle görüyorum: kendimi görüyorum ve herhangi bir "o"ya bakıyormuşçasına şaşkınım. İşte, oradayım. Ya da o, orada: Cetvelle çizilmişçesine düz, siyah kaşları ve kaşlarının arasında, dikey, yara izi gibi bir çatlak (daha önce orada mıydı, bilmiyorum) var. Uykusuz gecenin çemberiyle çevrelenmiş gri, çelik gözler ve çeliğin

ardında... Anlaşılan orada ne var, hiç bilmemişim. Ve bu "orada"dan (aynı anda hem burası hem de sonsuz uzaklıktaki bir "orada") kendime, ona bakıyorum ve cetvelle çizilmişçesine düz kaşlarıyla onun bir yabancı, başka biri olduğuna, onunla hayatımda ilk kez karşılaştığıma kesinlikle eminim. Ve gerçek olan, benim. BEN, O DEĞİLİM.

Hayır. Nokta. Bunların hepsi, tüm bu aptal duygular, hepsi anlamsız... Hepsi kuruntu bunların; dün gece zehirlenmemden kaynaklanıyorlar. Beni zehirleyen ne peki? Bir yudum yeşil zehir mi, o mu? Önemi yok. Bunu yazmamın tek nedeni insan aklının, en keskin ve en kesin insan aklının bile çılgınca bulanabileceğini ve yoldan çıkabileceğini göstermek. Mantığı kullanarak sonsuzluğu, eskilerin dehşetini bile kolayca hazmedilir kılan aynı akıl...

İç iletişim ekranı sinyal veriyor. R-13. İyi... Hatta çok iyi. Şu an yalnız kalmak benim için...

20 dakika sonra.

Kâğıt üzerinde, iki boyutlu dünyada bu çizgiler yan yana ama başka dünyada... Sayılara dair algılayışımı yitirmeye başladım: 20 dakika, 200 veya 200.000 de olabilir. Ve bu, burada her sözcük üzerinde ayrı düşünüp sakince, mantıklıca oturmak ve az önce R ile aramızda geçenleri yazmak kadar garip. Yatağınızın başucundaki sandalyeye oturup bacak bacak üstüne atarak aynı yatakta dönüp duran kendinizi merakla seyretseniz ancak bu kadar garip olurdu.

R–13 geldiğinde gayet sakin ve normaldim. Hükmü uyumsuz uyaklara aktarmakta ne harika bir iş yaptığını ve o kaçığı kıymaya çevirip yok etmede şiirinin nasıl her şeyden fazla işe yaradığını anlatmaya başladığımda da gayet samimiydim.

"Hatta şunu söyleyeyim," diye devam ettim, "Velinimet'in Makinesi'nin plan çizimleri işini bana verirlerse hiç sektirmem, ne yapar eder uyumsuz uyaklarını o çizimlere yansıtırım."

Birden R'nin gözlerinin donuklaştığını, dudaklarının griye kestiğini fark ettim.

"Neyin var senin?"

"Nasıl neyim var? Ben sadece... Sıkıldım. Sence her şey hüküm... Bu konuyu dinlemek istemiyorum artık, hepsi o. İstemiyorum."

Kaşlarını çattı ve kafasını, içinde anlayamadığım şeyler bulunan tuhaf valizini kaşıdı. Sessizlik. Derken birden valizin içinde bir şey buldu, açtı, düzeltti ve kafasını kaldırdı. Gözleri parıldıyordu.

"Ama şu senin ENTEGRAL için bir şey *yazıyorum! Ben*, onun için yazıyorum!"

Aynı R-13 geri gelmişti: şapırdayan dudaklar, saçılan tükürük, fışkıran sözcükler.

"Cennet," dedi ve t, tükürük püskürmesi demekti. "Cennet'le ilgili şu eski efsane... O, bizim hakkımızda, tam bugünle ilgili. Evet! Bir düşün. Cennet'teki o iki kişi... Onlara seçenek sunulmuştu: özgürlükten yoksun mutluluk veya mutluluktan yoksun özgürlük. O kadar. Avanaklar özgürlüğü seçti. Ya sonra? Sonra çağlar boyunca zincirlerini özlediler. Dünya bu yüzden böyle

sefil, anlıyor musun? Zincirlerini özlediler. Çağlar boyunca! Ve ilk biz mutluluk için geri döndük. Yok, dur... Dinle. Eski Tanrı ve biz, yan yana, aynı masada. Evet! Tanrı'ya, nihayet Şeytan'ı yenebilmesinde yardım ettik. Çünkü insanları buyruğu çiğnemeye iten, özgürlüğü tattıran ve mahveden oydu. Oydu işte, kurnaz yılan oydu. Ama biz ne yaptık, potinlerimizle kafasını ezdik! Cart! Ve işte o zaman çile bitti: Cennet geri gelmişti. Ve bizler, tıpkı Âdem'le Havva gibi yine basit ve masumduk artık. İyi ve kötü zırvaları, karmaşıklığı gitti: Her şey son derece basit, çocuksu ölçüde basit. İşte Cennet! Velinimet, Makine, Küp, Gaz Çanı, Koruyucular: Bunların hepsi iyiyi, somutu, muhteşemliği, asaleti, yükselmişliği, tertemizliği temsil ediyor. Çünkü özgürlüksüzlüğümüzü, yani mutluluğumuzu bunlar koruyor. Eskilerin kafa patlattığı, tartışıp durduğu meseleye bak: Ahlâka uygun mu, değil mi? Eh, dediğimi anladın işte. Diyeceğim, şimdi şu büyük Cennet şiiri var, değil mi? Söylem bakımından elbette son derece ciddi... Anlıyorsun, değil mi? Bir şey değil mi bu?"

Nesini anlamayacaktım? Şöyle düşündüğümü hatırlıyorum: "Aptal ve asimetrik duruyor ama aklı nasıl dosdoğru çalışıyor!" Bu yüzden bana, gerçek bana bu denli yakındı (Hâlâ eski beni gerçek ben görüyorum; şimdiki ben bir hastalığın sonucundan öte değil).

R düşündüklerimi yüzümden anlamıştı herhalde; boynuma sarıldı ve gülmeye başladı.

"Ah, sen... Âdem! A, bu arada, Havva'na gelince..."

Cebini karıştırdı, küçük bir defter çıkardı ve sayfalarını çevirmeye koyuldu.

"Yarından sonraki gün... Hayır, iki gün sonrası için O'nun sana pembe bileti var. Ne diyorsun? Aynen devam mı? Gelmesini..."

"Evet, elbette. Apaçık..."

"İyi, iletirim. Çünkü malum... Biraz utangaçtır. Ne iş ama! Ben onun için bilet konusuyum ama sen... Ve üçgenimize sızan dördüncü kim, onu da söylemiyor. Haydi, seni çapkın... Söyle bakalım kimmiş? İtiraf et!"

İçimde bir perde kalktı ve... İpeğin hışırtısı, yeşil şişe, dudaklar... Ve sözcükler −bir tutabilsem içimde!− durduk yerde, öylesine, birdenbire püskürüverdi: "Söylesene... Bir şekilde nikotin veya alkolü denedin mi hiç?"

R dudaklarını ısırdı ve yan yan baktı. Düşüncelerini söze dökmüşçesine duydum: "Tamam, sen dostumsun ama gene de..." Oysa söyledikleri farklıydı:

"E... Nasıl demeli... Kişisel anlamda, hayır. Ama tanıdığım bir kadın..."

"I−330!" diye bağırdım.

"Ne? Sen de mi? Sen de mi onunla?" Tükürükler saçarak gülmeye başladı.

Oturduğum yerden bakınca aynamda sadece alnım ve kaşlarım görünüyordu. Gerçek ben aynada gerilen kaşları gördü ve gerçek ben, vahşi, iğrenç bir haykırış duydu: "Ne demek sen de mi? 'De' ne demek o? Yok, dur... Cevap istiyorum!"

Kara dudaklar gerildi, gözler kocaman açıldı... Ben, gerçek ben, diğer benin, kıllı, burnundan soluyan benin boğazına sarıldı ve R'ye, "Velinimet aşkına bağışla!" dedi. "Hastayım, uykusuzum, neyim var bilmiyorum..."

Kalın dudaklar hafifçe gülümsedi: "Evet, tabii, anlıyorum! Bilirim bunları. Kuramsal anlamda elbette. Hoşça kal!"

Kapıdan, hızla seken kara bir top misali geri döndü, masaya bir kitap bıraktı: "Son çalışmam. Sana getirmiştim; az kalsın unutacaktım. Hoşça kal!" (Islak harflerle) Gitti.

Yalnız... Hayır, "o"nunla, diğer benle kaldım. Bacak bacak üstüne atıp sandalyeme oturdum, yatağa kendini atan beni, başka bir "oralardan" merakla izledim.

Üç yıldan beri O ile o kadar iyiyken onun, I–300'ün hakkında tek kelimeyle her şey neden bozuluyordu? Neden? Aşk ve kıskançlıkla ilgili zırvalar sadece eski aptal kitaplarda değildi belki. Ve ben, onca insan arasında ben! Denklemler, formüller, sayılar ve şimdi... Anlamıyorum. Hiçbirini anlamıyorum. Yarın gidip R'yi göreceğim ve ona...

Yalan. Gitmeyeceğim. Ne yarın, ne sonraki gün. Asla. Gidemem. Görmek istemiyorum onu. Bitti! Üçgenimiz bitti!

Yalnızım. Akşam. Biraz sisli. Gökte sütsü, altın bir örtü. Ardında ne var? Keşke biri bilebilse. Ve benim kim olduğumu, ne olduğumu bilen çıksa...

Kayıt 12

Sonsuzluğun Sınırlandırılması
Melek
Şiir Üzerine Düşünceler

İyiyim, iyileşebilirim diye düşünüp duruyorum. Kütük gibi uyudum. Ne rüya ne de başka bir hastalık belirtisi... Yarın sevgili O geliyor ve her şey bir çember gibi olacak: Basit, doğru, belirli sınırlar içinde. Bu sözcük korkutmuyor beni: *sınırlandırma.* İnsana ait en yüce şey mantıktır ve mantığın görevinin dönüp dolaşıp geldiği yer, sonsuzluğun sınırlandırılması, sonsuzluğun uygun, hazmı kolay parçalara bölünmesi, yani diferansiyeldir. İşimin, matematiğin ilahi güzelliğini yaratan tam budur işte. Ve işte o kadının anlayamayacağı güzellik de budur. Aman, boş verin... Ne demeye onu düşündüm şimdi, bilmiyorum.

Bu düşünceler aklıma yeraltı treninin ölçülü, düzenli tekerlek tıkırtısını dinlerken geldi. Gözlerim kapalı tekerleklerin ritmini dinler ve R'nin şiirlerini (dün bıraktığı kitaptaki) okurken arkamdan birinin omzumun üzerinden eğilip açık sayfaya baktığını fark ettim. Arkamı

dönmeden, göz ucuyla gördüm: yelken kulaklar, kambur gövde... O! Rahatsız etmeyeyim dedim, görmezden geldim. Nereden çıkıvermişti, bilmiyordum. Bindiğimde vagonda değildi galiba.

Kendi içinde tümüyle önemsiz bu olay üzerimde iyi bir etki yarattı. Beni güçlendirdi diyebilirim. Birinin sizi dikkatle izlemesi, sizi en ufak hatayı yapmaktan, en ufak yanlış adımı atmaktan kibarca koruması hoştur. Duygusal gelebilir ama aklıma aynı benzetim geliyor: Eskilerin düşlediği koruyucu melekler. Anca düşlemekle yetindikleri bir sürü şey bizim yaşamımızda gerçekleşti zaten.

Koruyucu meleğimi arkamda hissettiğim sırada, "Mutluluk" başlıklı bir soneyi okuyordum. Bahis konusu çalışma için ender güzellikte ve derin düşünce eseri dememin yanlış bir yargıya gireceğini düşünmüyorum doğrusu. İşte, ilk dörtlüğü şöyleydi:

Ebediyen tutkun birbirine iki artı iki,
Ebediyen birleşik mutlu dörtte.
En coşkulu âşıkları dünyanın:
Değişmez lehimli, iki artı iki...

Bu minvalde, çarpım tablosunun değişmez, bilge mutluluğunu sayarak devam ediyordu sone.

Her gerçek şair, bir Kolomb olmak durumundadır. Amerika, Kolomb'dan asırlar önce de vardı ama onu sadece Kolomb bulabildi. Çarpım tablosu da R−13'ten çok önceden beri var ama bu el değmemiş ormanda Altın Şehir'i, Eldorado'yu sadece R−13 bulabilmişti. Hayır,

ciddiyim: Bu mucizevî dünyadan başka nerede daha bilge, daha bulutsuz bir mutluluk var? Çelik, paslanır. Eskilerin Tanrı'sı eski –yani hataya açık– insanı yaratarak kendini hatalı kıldı. Çarpım tablosu, eski Tanrı'dan çok daha bilge ve mutlaktır. Asla, tekrar söylüyorum, asla hata yapmaz. Ve çarpım tablosunun zarif ve ebedi yasalarına tâbi yaşayan sayılardan daha mutlusu yoktur. Ne yoldan çıkar ne duraksarlar. Gerçek tektir ve doğru yol, birdir. Ve o gerçek iki kere iki, o doğru yol da dörttür. Ve ne, bu mutlu mesut, ideal çarpılmış iki ikinin tutup özgürlüğü, yani hatayı düşünmeleri abes değil midir yani? Bence gayet belitsel[11] bu: R–13'ün kavradığı en temel, en...

Bu noktada koruyucu meleğimin ılık nefesini bir kez daha, önce ensemde, sonra sol kulağımın dibinde hissettim. Dizlerimdeki kitabı kapadığımı ve düşüncelere daldığımı kesin fark etmişti. E? Beynimin sayfalarını teftişine açmaya o an hazırdım: Huzurlu, neşeli bir duyguydu. Hatta döndüğümü, kasten gözlerinin içine, sanki bir şey soracakmışım gibi baktığımı anımsıyorum. Ama o, anlamadı. Veya anlamazdan geldi ve hiçbir şey söylemedi. Ama şunu kavradım: Sizler, tanımadığım okurlarını, size her şey açıklanacaktı (Şu anda onun kadar sevgili, onun kadar yakın ve onun kadar yaklaşılmazsınız).

İşte izlemem gereken yol buydu: parçadan bütüne. Parça, R–13'tü. Muhteşem bütünse bizim Devlet Şairleri ve Yazarları Enstitüsüydü. Eskilerin kendi edebiyat ve şiirlerinin aptallığını derhal anlamamaları hayret

11- Doğru kabul edilen. (ç.n.)

vericiydi. Sanatsal sözün muazzam gücünü hiç uğruna harcamışlardı. Herkesin aklına eseni yazıvermesi ne gülünçtü! Eskilerin okyanusları, âşıkların duygularını hoş tutmaktan öte bir amaç gütmeden kıyıları öylesine dövmeye bırakması, dalgalardaki milyonlarca kilogrammetrelik gücü boşuna harcamaları kadar aptalcaydı bu. Oysa biz, dalgalarda boşa gidenleri alıp elektriğe döndürdük... Kudurmuş, köpüklü canavarı yakalayıp evcilleştirdik! Şiirin vahşi doğasını da aynı yolla tımar edip uysallaştırdık. Bugün şiir arsız bir bülbülün ötüşü değil: bugün şiir devlet hizmeti demek, bugün şiir fayda demek.

Mesela ünlü Matematiksel Uyaklarımızı alalım: Okulda onları öğrenmesek, aritmetiğin dört kuralını böyle içten, böyle şefkatle sevebilir miydik? Ve şu klasik "Dikenler" imgesi. Koruyucular, nazik Devlet Çiçeği'ni her türlü kaba temastan koruyan dikenlerdir. Dudaklarından dua misali şu dizeler dökülen bir çocuğa dayanacak denli taş kalpli kim vardır?

Kopardı gülü mini mini,
Battı burnuna dikeni,
Diken ne işe yarar anladı ahmak!
Koştu evine ağlayarak.

Ya "Velinimet'e Günlük Övgüler"e ne demeli? Sayıların Sayısı'nın kendisini hiç düşünmeden harcadığı onca emek karşısında kim saygıyla eğilmeden okuyabilir onları? Ya "Adli Hüküm Çiçekleri"nin korkunç, kan kırmızısı güzelliğini? Peki, "Geç Saatlere Kadar Çalışmak"ın

ölümsüz trajedisini? Ya da başucu kitabımız "Cinsel Temizlik Kılavuzu"nu?

Yaşamın bütünü, tüm karmaşıklığı ve güzelliğiyle altın sözcüklerde...

Şairlerimiz artık göklerin peşinde değil; hepsinin ayakları yere basıyor. Müzik Fabrikası'nın katı ve mekanik marşı eşliğinde, bizimle bir adım yürüyorlar. Lirlerinin sesi, elektrikli diş fırçalarının sabah seslerinden, Velinimet'in Makinesi'nden yayılan kıvılcımlardan, TekDevlet Marşı'nın muazzam yankısından, geceleri odalarımızın parlak kristalliğinden, inen perdelerin heyecan verici hışırtısından, son çıkan aşçılık kitabının neşeli seslerinden ve sokak zarlarının zar zor duyulan fısıltılarından oluşuyor.

Bizim Tanrılarımız burada, aşağıda, yanımızda; Büro'da, mutfakta, dükkânda, tuvalette... Tanrılar bizim gibi: yani bizler Tanrılarız. Ve size geliyoruz, sevgili tanımadığım okurlarım, yaşamlarınızı bizimki gibi ilahi ussallığa ve kesinliğe kavuşturmaya geliyoruz.

Kayıt 13

Sis
Bildik "Sen"
Tümüyle Saçma Sapan Bir Olay

Şafakta uyandım ve pembe, güçlü bir gök kubbe gözlerimi selamladı. Her şey iyi ve yuvarlaktı. Akşam O gelecekti. Şimdiden iyiydim... Gülümseyerek uykuya daldım.

Sabah çanı. Kalktım. Her şey hepten farklıydı: tavanın, duvarların camında, her yerde sis vardı. Akla ziyan bulutlar, bir yoğun, bir hafif, bir orada, bir burada; neresi yer, neresi gök, anlamak mümkün değildi; her şey uçuşuyor, ergiyor, düşüyordu ve tutunacak hiçbir şey kalmamıştı. Binalar yoktu. Cam duvarlar, sudaki tuz kristalleri misali siste çözülüp erimişti. Kaldırımdan yukarı baksanız binalardaki karanlık şekilleri sütsü bir çözeltide yüzen parçacıklar gibi görürdünüz. Aşağıda ve yukarıda ve daha yukarıda, onuncu kattaydılar ve sanki sessizlikte cayırdayan bir yangın varmış gibi her yan duman içindeydi.

Tam 11.45'te sayılara tutunmak istercesine saate baktım; hiç değilse sayılar beni kurtarabilirdi.

11.45'te, Saatler Çizelgesi'ne göre her zamanki beden-

sel çalışmama gitmeden önce odamda bir an durakladım. İşte o anda telefon çaldı. Ahizedeki ses, kalbime yavaşça batan upuzun bir iğneydi.

"A, iyi, evdesiniz. Sevindim. Köşede bekleyin beni. Sizinle... Eh, nereye gideceğimizi gittiğimizde görürsünüz."

"Şu anda çalışmaya gideceğimi gayet iyi biliyorsunuz."

"Size ne diyorsam onu yapacağınızı gayet iyi biliyorsunuz. Hoşça kalın. İki dakika sonra görüşürüz."

İki dakika sonra köşedeydim. İplerimi onun değil, TekDevlet'in elinde tuttuğunu göstermem gerekiyordu. "Ne diyorsam onu…" Ve yapacağımdan emindi, sesinden anlaşılıyordu. E, şimdi diyeceğimi diyecektim.

Nemli sisten örülü gri üniler aceleyle belirip yanımdan geçiyor ve derhal siste yitiyorlardı. Gözlerimi saatten ayırmadım. Hassas ve titrek saniye ibresiydim. Sekiz dakika geçti. On. On iki ye üç var... İki var...

Biliyordum. İşe geç kalmıştım. Nasıl nefret ediyordum ondan! Ama gününü göstermem gerekiyordu...

Beyaz siste, köşede. Kan. Keskin bir bıçakla kesilmiş. Dudakları.

"Beklettim anlaşılan. Neyse, önemli değil. Zaten geç kaldınız."

Nasıl... Ama haklıydı, geç kalmıştım.

Konuşmadan dudaklarına baktım. Tüm kadınlar dudaktır, başka şey değil. Bazıları pembe, dolgun, yuvarlaktır; dünyaya karşı zarif birer kalkandır. Ve bir de bunlar... Bir saniye önce yoktular ve şimdi aniden, bıçakla yarılmış, hâlâ kan damlatır görünen...

Yaklaştı, omzuyla bana yaslandı; tek olduk, bana ergidi ve anladım: Olması gereken buydu. Her sinir ucumda, her kılımda, her yürek atışımın tatlı ıstırabında anladım bunu. Olması gerekene teslimiyet ne mutluluktu! Bir demir parçası kesin, şaşmaz yasaya boyun eğip bir mıknatısa yapıştığında herhalde böyle bir hisle doluyordur. Havaya atılan bir taş bir anlığına duraksar ve sonra yere düşer. Ve bir insan, son ıstırabın ardından son nefesini alabildiğine ve ölebildiğine sevinir.

Boş ve nedensiz gülümseyerek, "Sisli... Epey..." dediğimi hatırlıyorum.

"Sever misin sisi?"

"Sen"in bildik, eski, unutulmuş kullanımına, efendinin kölesine hitabındaki "sen"e geçmişti. Yavaşça aklıma dank ediyordu ama kesindi: Evet, ben bir köleydim ve evet, *olması gereken* buydu ve iyiydi.

"Evet, iyi," dedim kendi kendime. Ardından ona, "Sisten nefret ederim," dedim. "Korkutur beni."

"Bu sevdiğin anlamına gelir. Seni korkutuyor çünkü senden güçlü. Nefret ediyorsun çünkü korkuyorsun. Seviyorsun çünkü iplerini eline alamıyorsun. İnsan sadece köle edemediğini sever."

Evet, doğru. Ve ben, bu yüzden, tamamen bu yüzden...

İkimiz bir, yürüdük. Sisin ötelerinde, uzaklarda güneşin şarkı söylediği duyuluyordu; orada her şey uyumlu, sedef, altın, pembe, kırmızıydı. Bütün dünya tek bir muazzam kadındı ve bizler rahmindeydik; henüz doğmamıştık, neşeyle olgunlaşıyorduk. Ve açık, apaçıktı: tüm bunlar benim içindi. Güneş, sis, pembe, altın... Benim için.

Nereye gittiğimizi sormadım. Önemi yoktu; öylece gidiyorduk. Gidiyorduk, olgunlaşıyorduk, filizleniyorduk ve uyum...

I−330 bir girişin önünde, "İşte geldik," dedi. "Burada görevli kişi... Bahsetmiştim sana."

Olgunlaşanı yitirmemeye çabalayarak tabelayı okudum: "Tıp Bürosu." Anlamıştım.

Altın sisle dolu cam oda. Renkli cam şişe ve kavanozlar. Teller. Tüplerde mavimsi kıvılcımlar.

Ve ufak tefek bir adam. Had safhada zayıf. Kâğıttan kesilmiş gibiydi ve ne yana dönerse dönsün sadece keskin bir yandan görünüşten ibaretti. Burnu parıldayan bir bıçak, dudakları makastı.

I−330'un ona ne söylediğini duyamadım; nasıl söylediğini izledim. Ve neşeyle, umarsızca gülümsediğimi hissettim. Makas dudaklar ışıldadı ve doktor, "Evet, evet. Anlıyorum," dedi. "Çok tehlikeli bir hastalık. Daha beterini görmedim." Güldü. İnce kâğıttan eliyle bir şeyler yazdı ve I−330'a uzattı. Bir şey daha yazdı, elime tutuşturdu.

Bunlar hastalandığımızı, işe gidemeyeceğimizi belgeleyen notlardı. TekDevlet'ten emeğimi çalıyordum. Ben bir hırsızdım. Dosdoğru Velinimet'in Makinesi'ne gidecektim. Ama hiçbiri umurumda değildi, hepsi çok uzaklarda, sanki bir kitaptaydı. Uzatılan kâğıdı tereddütsüz aldım. Biliyordum; gözlerim, dudaklarım, ellerim... *Olması gereken* buydu, hepsi biliyordu.

Köşedeki yarı boş bir garajdan bir aero aldık. Öncekindeki gibi direksiyona I−330 geçti; ateşleyiciyi "İleri" konuma getirdi, havalandık ve uzaklara süzüldük. Ve

hepsi peşimizden geldi: pembe-altın sis, güneş, doktorun ustura inceliğindeki görüntüsü... Birden hepsi sevgili ve yakın olmuştu. Her şey güneşin etrafında dönerdi; şimdiyse hepsinin benim etrafında döndüğünü biliyordum. Yavaşça, neşeyle, gözlerini zevkle kısarak...

Yaşlı kadın Eski Ev'in girişindeydi. Aynı sevgili, kırışık ışınlı batık ağız. Belki günlerdir suskundu; birden açıldı ve gülümsedi.

"Sizi gidi hınzırlar! Herkes çalışırken... Ama dert değil. Bir şey çıkarsa hemen koşar, haber veririm size."

Ağır, gıcırtılı, saydamsız kapı kapandı; aynı anda kalbim ıstırapla ve olanca genişliğiyle açıldı. Apaçık. Dudakları benimkilerle buluştu; içtim, içtim, kendimi koparıp uzaklara savurdum, faltaşı gibi açılmış gözlerine sessizce baktım... Bir daha... Bir daha...

Odaların yarı-aydınlığı, maviler, safran sarıları, koyu yeşiller, Buda'nın altın gülümsemesi, parıldayan aynalar... Ve eski rüyam artık anlaşılırlık kazanmıştı: her şey altın-pembe usareyle dolmuştu ve taşmak üzereydi.

Olgunlaşmıştı. Umarsızca, şaşmaz hassaslıktaki yasaya boyun eğen demirle mıknatıs misali kendimi onun içine boca ettim. Pembe bilet yoktu, kayıt yoktu, Tek-Devlet yoktu. Ben yoktum. Sadece sevgili, keskin, perçinli dişler vardı; sadece faltaşı gibi açılan altın gözler vardı ve o gözlerden girdim içeri. Derine, daha derine. Ve sessizlik. Sadece köşede, binlerce kilometre uzakta damlalar lavaboya düşüyordu ve ben, evrendim ve bir damlayla diğeri arasında çağlar...

Ünimi giydim, I−330'un üzerine eğildim ve onu son defa gözlerimle içtim.

"Biliyordum," dedi usulca. "Sendin." Hızla kalktı, ünisini ve ısıran gülümsemesini kuşandı. Resmi sen'e geçerek, "Eh, düşmüş melek: İşte şimdi mahvoldunuz," dedi. "Ya, korkmuyorsunuz demek? Peki, hoşça kalın! Kendi başınıza geri dönersiniz, değil mi?"

Duvara gömülü dolabın aynalı kapağını açtı. Dönüp baktı. Boyun eğerek çıktım. Ama daha dışarı adım atar atmaz içimden geri dönüp ona bir daha sarılmak, sadece bir anlığına sarılmak geldi.

Hızla, hâlâ aynanın karşısında üniformasını iliklediğini sandığım odaya döndüm. Koşarak daldım içeri ve kalakaldım. Gardırobun kapağındaki anahtarın zinciri hâlâ sallanıyordu ama I–330 gitmişti. Gidebileceği başka bir yer yoktu, odanın tek çıkışı vardı ama işte, gitmişti. Odanın her yanını aradım, hatta dolabın kapağını açıp eski püskü giysilerin arasına elimi bile soktum. Kimse yoktu.

Bu tümüyle imkân dışı olayı size anlatırken kendimi biraz tuhaf hissediyorum başka gezegendeki okurlarım. Ama sahiden böyle olduysa ne yapabilirim? Sabahtan itibaren bütün gün en imkân dışı şeylerle dolu değil miydi? Eskilerin rüya görmek dedikleri hastalık gibi değil miydi? Bir saçmalık fazla olsa ne çıkar, değil mi? Hem er ya da geç her türlü saçmalığı bir tasıma oturtabileceğime eminim zaten. Beni rahatlatıyor bu; umarım sizi de rahatlatır.

Nasıl doluyum! Bir bilseniz, nasıl doluyum!

Kayıt 14

"Benim"
Yasaklanmış
Soğuk Zemin

Dünden devam. Dünkü yatak saatinden önceki Kişisel Saat'te meşguldüm ve not tutamadım. Ama hepsi beynime kazınmış gibi. Özellikle (bu kısmı muhtemelen sonsuza dek kazınmış kalacak) dayanılmaz soğuk zemin...

O akşam bana gelecekti; günüydü. Perdeleri indirme iznimi almak için aşağı, görev masasına indim.

"Neyiniz var?" dedi görevli memur. "Sanki bugün, bilemiyorum ama..."

"Şey... Hastayım."

Aslında doğruydu söylediğim. Elbette hastaydım. Yaşadıklarımın tümü hastalıktı. Birden hatırladım: belgem vardı. Cebimi yokladım. Oradaydı. Ki bu da... Hepsinin... Tüm o olayların yaşandığını gösteriyordu.

Kâğıdı görevli memura uzattım. Yanaklarımın kızardığını hissettim. Görevlinin bana şaşkınlıkla baktığını görmek için kafamı kaldırmama gerek yoktu.

21.30. Solumdaki odada perdeler indirilmişti. Sağdaki komşumu görebiliyordum. Kitap okuyordu; tümsekli, çıplak başı ve alnı kocaman sarı bir parabol çiziyordu. Ve ben, odamda bir aşağı, bir yukarı dolanıyordum. İşkence çekiyordum. Ben... Onca şeyden sonra... Yani O'yla... Nasıl? Ve sağımdan gelen bakışların farkındaydım; çıplak alındaki kırışmayı bakmadan görebiliyordum. Sarı çizgiler... Ve o çizgiler benle ilgiliydi, bir şekilde biliyordum.

22.45, odam: pespembe bir zevk burgacı. Boynuma sımsıkı dolanan pembecik kollar. Derken halka zayıflıyor, boşalıyor... Kollar iki yana düşüyor.

"Sende bir şey var. Eskisi gibi değilsin. Sen... Benim değilsin!"

Ne vahşi, ne yabani bir söylem: "Benim." Ben asla... Fakat birden toparlandım: Daha önce hiç, evet ama şimdi... Çünkü artık ussal dünyamızda yaşamıyordum. Eskilerin çılgın dünyasında, eksi birin karekökünün olduğu dünyadaydım.

Perdeler indi. Sağdaki duvarın ardında, komşum kitabını masadan düşürdü ve perdelerin tam kapandığı anda sarı elinin yerden kitabı alışını gördüm. Ve içimdeki her şey uzanıp o eli yakalamak için yanıp tutuştu...

"Ben... Düşündüm ki... Bugün yürüyüşte senle buluşmak istedim. Sana söylemek... Sana söylemek istediğim çok şey vardı..."

Zavallı, sevgili O! Pembecik ağzı... Uçları aşağı kıvrık pembecik hilal. Ama başıma gelen her şeyi anlatamazdım çünkü hiçbir şey değilse bile, bilmek onu suç ortağım yapardı. Çünkü Koruyucular Bürosu'na gidecek gücü yoktu, biliyordum ve sonucunda...

O, yataktaydı. Yavaşça öpüyordum. Bileğindeki çocukça saf boğumu öptüm. Mavi gözleri kapalıydı. Pembecik hilali yavaşça, bir çiçek gibi açılıyordu... Her yerini öptüm.

Birden içimde kuvvetli bir boşluk, boşalmışlık hissettim. Yapamazdım, imkânsızdı. Yapmalıydım ama yapamıyordum. Dudaklarım aniden buz kesti.

Pembecik hilal titremeye başladı; soldu, büzüldü. O, örtüyü üzerine çekti, sarındı ve yüzünü yastığa gömdü.

Yatağın yanında, yere, acımasızca soğuk zemine oturdum ve sustum. Altımdan gelen cezalandırıcı soğuk yükseldikçe yükseldi. Orada, gezegenlerarası boşluğun sessiz laciverdindeki soğuk, muhtemelen böyle bir şeydi.

"Lütfen, anla beni... Böyle yapmak..." diye geveledim. "Elimden geldiğince..."

Doğruydu. Ben, gerçek ben, istemiyordu... Ama peki, ona hangi sözcüklerle anlatabilirdim? Demirin mıknatısla birleşmek istememesinin... Ama yasa şaşmazdı, kesindi...

O, başını yastıktan kaldırdı; gözlerini açmadan, "Uzak dur benden," dedi. Ama ağladığı için sözcüğü "O-zak" gibi algıladım ve bu aptal ayrıntı içime işledi.

Üşümem uyuşukluğa dönüşürken kalkıp koridora çıktım. Duvarın ardında belli belirsiz bir sis tabakası vardı. Geceyle birlikte muhtemelen yine çöküp her yeri saracaktı. Ne getirecekti gece?

Hiçbir şey söylemeden yanımdan geçti ve asansöre bindi. Kapı hızla kapandı.

"Dur biraz!" diye bağırdım. Ürkmüştüm.

Ama asansör çoktan inmeye başlamıştı.

Kayıt 15

Çan
Ayna Gibi Deniz
Kaderim Sonsuza Dek Yanmak

ENTEGRAL'in inşa edildiği hangara girer girmez İkinci Yapıcı yanıma geldi. Yüzü her zamanki gibiydi: yuvarlak, beyaz, porselen bir tabak. Ve tabağında dayanılmaz ölçüde lezzetli bir şey sunarak şöyle dedi:

"Dün siz hastayken, yani yetkili burada yokken, olay diyebileceğiniz bir şey yaşadık."

"Olay?"

"Evet! Çan çaldı, iş bırakıldı, herkes hangardan çıkmaya başladı ve sıkı durun, kapıdaki görevli numarasız birini yakaladı! İçeri nasıl girdiğini asla anlayamayacağım. Adamı İşlemler'e götürdüler. Zavallım, nasıl ve neden meselesini orada ağzından söküp almışlardır..." (Zevkle sırıttı.)

En iyi ve en deneyimli doktorlarımız İşlemler bünyesinde, bizzat Velinimet'in denetiminde çalışırlar. Başta ünlü Gaz Çanı, bin bir türlü aletleri vardır. Gaz Çanı özünde eski bir okul deneyidir: Bir fare, bir cam

R'yi almıştı benden.
O'yu almıştı benden.
Ve gene de... Gene de...

kubbenin içine konur, bir pompa vasıtasıyla içerideki hava peyderpey azaltılır, vesaire. Tabii Gaz Çanı çok daha ileri bir donanımdır, çeşitli gazlar kullanır ve ayrıca burada zavallı, çaresiz bir hayvanla eğlenmek değil, âli bir amaç, TekDevlet'in güvenliği, bir başka deyişle, milyonların mutluluğu söz konusudur. Yaklaşık beş yüz yıl önce, İşlemler daha henüz yeni göreve başlarken, İşlemler'i eskilerin Engizisyonuna benzeten salaklar çıkmış. Tabii bu, nefes borusu ameliyatı yapan bir cerrahla boğaz kesen bir haydudu eş tutmak kadar aptalcadır. Her ikisi de ellerinde bıçak, aynı işlemi −bir insanın gırtlağını kesmek− yapar belki ama biri bir velinimet, diğeriyse bir suçludur; birinin işareti +, ötekininki −'dir.

Tüm bunlar apaçık; hepsi bir anda, mantık makinesinin tek turunda görülebilir. Derken dişli birden eksi işaretinde duruverir ve tümüyle faklı bir şey yüzeye çıkar: gardırobun kapağında sallanan anahtar zincirinden bahsediyorum. Kapağın yeni kapandığı açıktı. Ama I−330 orada değildi. Kayboluvermişti. Makinenin bunu kavraması mümkün değildi. Rüya mı? Ama omzumda o dayanılmaz ıstırap veren tatlı baskıyı, I−330'un siste omzuma yaslanışını hâlâ hissedebiliyordum. "Sever misin sisi?" Evet, sisi de. Her şeyi seviyorum ben. Ve her şey dolgun, yeni, şaşırtıcı, her şey... Yolunda.

"Her şey yolunda," dedim.

"Yolunda mı?" Yuvarlak porselen gözler kocaman açıldı. "Yani, bunun nesi yolunda? O numarasız adam başarsaydı... Yani o zaman onlar... Her yerdeler, sürekli, burada, ENTEGRAL'in etrafında, onlar..."

"Kimmiş *onl*ar?"

"Ben ne bileyim? Ama onları hissediyorum, biliyor musunuz? Sürekli."

"Geliştirdikleri söylenen şu yeni işlemi duydunuz mu? Hani hayal gücünü yok ettikleri..." (Cidden böyle bir şey duymuştum.)

"Evet, haberim var. Neden?"

"Çünkü yerinde olsam gider, yaptırırdım."

Tabakta limon misali ekşi bir şey belirdi. Sevgili küçük adam. Bir düş gücü barındırabileceğine dair en ufak bir imayı bile hakaret alıyordu. Ama ne diyorum ben? Bir hafta önce başkası bunu bana söylese ben de hakaret addederdim. Ama şimdi, hayır. Çünkü şimdi biliyorum; hayal gücüm var. Hastayım yani. Ayrıca iyileşecekmişim gibi de gelmiyor. Gelmiyor işte. Cam basamaklardan çıktık. Aşağıdaki her şeyi avucumun içi gibi görüyordum.

Sizler, bunları okuyanlar, her neredeyseniz, bir güneşiniz vardır. Ve benim kadar hastaysanız, sabahları güneşin neye benzediğini veya benzeyebileceğini, o pembemsi, saydam, sıcak altını biliyorsunuzdur. Hava bile azıcık pembedir ve her şey güneşin leziz kanına doymuştur, her şey canlıdır. Yumuşak ve canlı. Taşlar: sıcak ve canlı. Demir canlı, insanlar... Canlıdırlar ve gülümsüyorlardır. Bir saat sonra her şey yitecek, pembecik kanın son damlası bitecektir belki ama o an için her şey canlıdır. Ve ben, işte şimdi, ENTEGRAL'in cam kanında bir şeyin zonkladığını, kıpırdandığını görüyordum. ENTEGRAL'in müthiş ve ürkütücü geleceğini düşündüğünü, sizlere, tanımadıklarımıza, siz ebediyen arayan ama asla bulamayanlara getireceği kaçınılmaz mutluluk

yükünü düşündüğünü görebiliyordum. Mutluluk sizin göreviniz. Ve fazla beklemeniz gerekmeyecek.

ENTEGRAL'in gövdesi neredeyse hazırdı: camımızdan yapılma, uzatılmış, zarif bir elips; altın kadar kalıcı, çelik kadar dirençli. Çapraz kaburgaları –çevreleyicileri– ve boylamasına takviye kirişlerini cam gövdeye bağlıyorlardı. Kıça dev roket motorunun yuvası yerleştiriliyordu. Her üç saniyede bir patlama. ENTEGRAL'in muazzam kuyruğu kozmik uzaya üç saniyede bir alev ve gaz püskürtecek, mutluluğun ateşli Timurlenk'i göklere süzülecekti...

Aşağıdaki adamları, Taylor'a uygun, muazzam bir makinenin manivelaları misali hızla ve uyum içinde eğilip kalkışlarını, sağa-sola dönüşlerini, zamana uyuşlarını izledim. Borular parlıyordu ellerinde; ateşle kesiyor, cam parçaları, açıları, kolonları, payandaları ateşle lehimliyorlardı. Tertemiz camdan yapılma, cam raylar üzerinde yavaşça ilerleyen ve tıpkı adamlar gibi uyum içinde dönen, eğilen, yüklerini ENTEGRAL'in içine boşaltan dev vinçleri seyrettim. Aynıydılar, birdiler: insanlaştırılmış makineler, kusursuzlaştırılmış insanlar. En somut, en heyecan verici güzellik, uyum, müzik buydu... Derhal aşağı inmek, onlarla, onlardan olmak istedim.

Oldum da: onlarla omuz omuza, onlara kaynamış, çelik ritme, ölçülü hareketlere, sımsıkı al yanaklara, düşünce çılgınlığıyla bulutlanmamış, ayna dostu kaşlara kapıldım. Ayna gibi bir denize yelken açmıştım. Dinleniyordum.

Birden içlerinden biri sakince bana döndü ve "E," dedi, "Bugün nasılsınız? Daha iyi misiniz?"

"Daha iyi? Nasıl yani?"

"Dün işte değildiniz, onu kastediyordum. Ciddi bir hastalığa yakalandığınızı sandık..." Tertemiz kaşlar, çocuksu bir gülümseme.

Yüzüm kızardı. Bu gözlere yalan söyleyemezdim. Yapamazdım. Yanıt vermedim. Batıyordum.

Yukarıda, ambar kapaklarından birinde parıldayan, yuvarlak ve beyaz porselen yüz belirdi: "Hey! D-503! Bir dakika gelir misiniz? Konsollarda sıkışıklık var ve bağlantı düğümlerinden birinde basınç..."

Lafını bitirmesini beklemedim, fırladım. Utançla kaçıyordum aslında. Kafamı kaldırıp adamın gözlerine bakacak gücü bulamamıştım. Kafam önde, cam basamakların parıltısını izleyerek koştum ve her adımda daha fazla çaresizleştim: Burada olmamam gerekirdi; suçluydum, zehirlenmiştim ben. Hassas mekanik ritme bir daha hiç karışamayacak, ayna gibi denizde bir daha asla yelken açamayacaktım. Kaderim sonsuza dek yanmak, sağa-sola savrulmak, saklanacak köşe aramaktı: sonsuza dek, nihayet kapıdan geçecek gücü bulana dek...

Derken soğuk bir kıvılcım çaktı: Ben tamamdım, artık önemli değildim ama onu da... Ve o...

Güverteye açılan ambar kapağından çıktım ve kalakaldım: Nereye gideceğimi, buraya ne demeye geldiğimi bilmiyordum. Yukarı baktım. Öğlen güneşi yavaşça yükseliyordu. Gri camlı ve ölü ENTEGRAL, akımdaydı. Pembemsi kan tükenmişti; tüm bunları hayal ettiğimi, her şeyin daha önce nasılsa öyle olduğunu biliyordum ama gene de apaçık...

"Neyiniz var D-503? Sağırlaştınız mı? Deminden beri

sesleniyorum... Sorun nedir?" İkinci Yapıcı'ydı bu ve galiba epeydir kulağımın dibinde bağırıyordu.

Neyim vardı benim? Dümeni yitirmiştim ben. Motor kendince homurdanıyor, aero titreyip fırlıyordu ama dümen yoktu ve aeronun nereye gittiğini bilmiyordum: burun üstü yere çakılmaya mı, yoksa yukarı... Güneşe, ateşlere mi?

Kayıt 16

Sarı
İki Boyutlu Gölge
Tedavi Edilemez Ruh

Birkaç gündür yazmıyordum. Kaç gündür, bilmiyorum; hepsi aynı görünüyor. Her günün rengi aynı. Kurutulmuş, aşırı ısıtılmış kum gibi sarı ve ne en ufak bir gölge ne bir damla su var ne de sapsarı kumun bir sonu... Onsuz yapamıyorum ama o... Eski Ev'de yitip gittiğinden beri...

O zamandan beri onu sadece bir kere, yürüyüşte gördüm. İki, üç, dört gün önce... Bilemiyorum. Tüm günler aynı. Bir defa, bir anlığına göründü ve bomboş sarı dünyayı bir anlığına doldurdu. Ancak omzuna kadar gelen çifte kambur S ile el eleydi; yanlarında kâğıt inceliğindeki doktor ve bir Sayı daha vardı. Bu sonuncudan yalnız parmakları kaldı aklımda. Parmakları ünisinin yenlerinden bir demet cam çubuk gibi çıkıyordu... Son derece ince, beyaz ve upuzun. I−330 bana el salladı, ardından S'nin başı üzerinden eğilip çubuk parmaklara bir şey söyledi. "ENTEGRAL" sözcüğünü duydum, ardından

dördü birden dönüp bana baktı; sonra gri-mavi kalabalıkta yittiler ve sarı, kupkuru yolda yalnız kaldım.

O akşam bana gelmek için pembe bileti vardı. İç iletişim ekranının başına oturdum ve sevecenlikle nefretin karıştığı duygularla ekrana "I−330" yazması için yakardım. Asansörün kapıları açıldı, kapandı, içinden her türden -solgun, uzun, pembe, esmer- insan çıktı ama o gelmedi. Gelmedi.

Ve şimdi, şu anda, 22.00'da ben bunları yazarken o belki gözlerini kapamış başkasının omzuna yaslanıyor ve "Hoşuna gitti mi?" diyordur. Kim? Kimin omzu o? Çubuk parmaklının mı? Yoksa kalın dudaklı fıskiyenin, R−13'ün mü? S'nin mi?

S... Nasıl oluyor da su birikintilerinden geçermişçesine sürüdüğü düztaban adımlarının sesini duymadığım bir gün bile yok? Neden bir gölge gibi daima arkamda? Önde, yanda, arkada, gri-mavi, iki boyutlu bir gölge. İnsanlar içinden geçiyor, üzerine basıp geçiyor ama o hep orada, dibimde, görünmez bir göbek bağıyla bana bağlı. Belki göbekbağı I−330'dur? Bilmiyorum. Ya da belki onlar, Koruyucular benim çoktan...

Diyelim ki size, gölgenizin sizi görebildiğini, daima görebildiğini söylediler. Anladınız. Ve birden kollarınızın başkasının kolları olduğu, yolunuza çıktıklarına dair garip bir duyguya kapıldınız... İşte ben de kendimi birdenbire kollarımı adımlarımdan ayrı, uyumsuz, salağın teki gibi sallarken buldum. Ve aniden, mutlak surette arkanıza bakmanız gerektiğini hissediyor ama bakamıyorsunuz, bakmanız imkânsız çünkü boynunuz mengeneye sıkıştırılmış. Kaçtım, var gücümle koştum ve sırtım

gölgemin peşimden geldiğini, var gücüyle koştuğunu ve ondan saklanacak hiçbir yer bulamayacağımı hissetti...

Odamdayım. Nihayet yalnızım. Ama şimdi başka bir şey çıktı: Telefon. Almacı bir daha kaptım: "Alo? I−330 ile görüşebilir miyim, lütfen?" Almaçta boğuk sesler, ayak sesleri, koridordan odasına... Ardından sessizlik. Almacı fırlattım... Yeter! Böyle gidemez. Oraya, ona gitmeliyim.

Dündü. Koşarak gittim ve 16.00'dan 17.00'a kadar oturduğu binanın etrafında dolandım. Sayılar dörtlü kolda geçip durdu. Binlerce ayak, kıpırdanan, kabaran, milyon bacaklı bir Leviathan[12] yanımdan süzülüp geçti. Ama yapayalnızdım; fırtınada ıssız bir adaya savrulmuştum. Gözlerimle mavili-grili dalgaların arasında onu arıyordum.

Keskin alaycı açılı, şakaklara yükselen kaşlar, gözlerin kapkara pencereleri ve içlerinde yanan bir ocak ve bir gölge... Her an çıkabilirdi karşıma. Doğrudan gözlerine dalacak ve ona (mahrem "sen"i kullanarak): "Sensiz yapamayacağımı biliyorsun... Neden böyle..." diyecektim.

Konuşmadı. Birden sessizlikten başkasını duyamadığımı fark ettim. Derken Müzik Fabrikası'nı duydum ve saatin 17.00'ı geçtiğini, herkesin gittiğini, yapayalnız ve geç kaldığımı kavradım. Güneşe boğulmuş cam çölle sarılıydım. Pürüzsüz cam yüzeyde parıltılı duvarların baş aşağı durduğunu, gülünç bir şeklin, kendimin baş aşağı durduğunu, suda yansırmış gibi gördüm.

12- Tevrat'ta bahsi geçen deniz canavarı. (ç.n.)

Derhal, hemen o an Tıp Bürosu'na gitmeli ve hasta belgesi almalıydım yoksa beni alıp... Ama belki bu en iyisiydi. Görülüp İşlemler'e götürülene kadar beklemeliydim belki. Her şey hemen biter, kefaretim derhal ödenirdi.

Hafif bir ayak sürümesiyle çifte kamburlu gölgem yanımda beliriverdi. İki çelik grisi matkabın içimi deştiğini görmek için bakmama gerek yoktu. Kalan tüm gücümle gülümsemeyi başardım ve "Ben... Tıp Bürosu'na gitmeliyim," dedim (bir şey söylemeliydim).

"E? Öyleyse neden burada dikiliyorsunuz?"

Salağın teki gibi baş aşağı duruyordum; ayaklarımdan asılmıştım, utançla kızarıyordum. Yanıt vermedim.

S. sertçe, "Gelin benle," dedi.

Başkalarına ait faydasız kollarımı sallayarak boyun eğdim. Gözlerimi yerden kaldıramadım. Yol boyunca garip, baş aşağı bir dünyada ilerledim. Dipleri üstte makineler, dünyanın öteki ucundaki gibi tabanlarından tavana yapışmış insanlar ve daha aşağıda kalın cam kaldırıma mıhlanmış gibi duran gökyüzü... Hatırlıyorum, en fenası, yaşamımın son saatlerinde her şeyi baş aşağı görmekti. Ama gözlerimi yerden kaldıramıyordum.

Durduk. Önümde basamaklar vardı. Bir adım attım ve beyaz giysili şekilleri, doktorları ve devasa, sessiz Çan'ı gördüm...

Nihayet, koca bir spiral motor mekanizmasının gücünü harcayarak gözlerimi ayaklarımın altındaki camdan alabildim ve tabeladaki altın harfler yüzümü aydınlattı: TIP... Neden beni İşlemler'e götürmemişti? Neden esirgemişti? O an için böyle bir şey yapacağı aklıma bile

gelmemişti. Eşikteydim, bir adım daha atacaktım, kapı üzerime kapanacaktı ve... Derin bir nefes aldım. Sabahtan bu yana nefes almamışım, sabahtan beri kalbim atmamış gibi geldi ve göğsümün sel kapakları ancak şimdi, ilk nefesimle açılıyordu...

İki kişiydiler. Biri kısa boylu, küt bacaklıydı; gözlerini hastalarına tos vurmak için kullanıyor görünüyordu. Diğer aşırı zayıf, makası andıran dudaklı... Oydu bu.

Akrabaymışız gibi doğrudan ona koştum, kendimi usturaya fırlattım, uykusuzlukla, rüyalarla, gölgeyle, sapsarı bir dünyayla ilgili bir şeyler geveledim. Makas dudaklarda bir gülümseme ışıldadı.

"Durum kötü. Anlaşılan ruh çıkarıyorsunuz."

Ruh? Şu tuhaf, eski, çoktan unutulmuş sözcük... Arada "ruh eşi", "beden ve ruh", "ruhsuz adam" türü eski deyimler kullanırız ama bizzat ruh...

"Bu... Çok tehlikeli," diye mırıldandım.

"Tedavisi yok," dedi açılıp kapanan makas.

"Ama... Neler dönüyor? Ben... Ben anlayamıyorum."

"Nasıl desem? Siz matematikçisiniz, değil mi?"

"Evet."

"Peki... Bir düzlem alın... Bir yüzey, şu ayna mesela. Şimdi biz, ikimiz bu yüzeyin üzerindeyiz ve gözlerimizi kısıp güneşe bakıyoruz ve aktarım boru sisteminde mavi bir elektrik kıvılcımı ve işte, az önce geçen bir aeronun gölgesi... Ama sadece bir anlığına ve sadece yüzeyde. Ama bir de şunu hayal edin: bir yangın yüzeyin geçirmezliğini bozuyor, yumuşatıyor ve artık hiçbir şey üzerinden geçip gidemiyor; her şey içine, çocuksu bir

merakla baktığımız ki belirteyim, çocuklar hiç de dangalak değildir, ayna dünyanın içine, içeri giriyor. Yüzey vücut buluyor, kütle buluyor, dünyaya geliyor ve her şey aynanın, senin içine giriyor: Güneş, aeronun rüzgârı ve kendi titreyen dudakların ve başkasının dudakları... Ve soğuk ayna sadece yansıtırken bunun, içine emdiğini ve her şeyin bıraktığı her izin sonsuza dek kaldığını anlıyorsunuz. Birinin yüzünde zar zor fark edilecek bir kırışma, bir ekşime görün; sonsuza dek izi içinizde kalıyor. Sessizlikte bir damlanın düşüşünü duyuyorsunuz ve asla unutamıyorsunuz."

"Evet, evet... Böyle işte," dedim ve eline yapıştım. "Duydum damlayı. Bir... Lavabodan... Sessizliğin ortasında yavaşça düşen... Ve o an sonsuza dek kalacağını anladım. Ama nasıl... Böyle birdenbire... Bir ruh? Onca zaman yoktu ve şimdi aniden... Nasıl başkasında yokken bende..."

Ellerin en zayıfına var gücümle sarılmıştım. Emniyet kemerimi yitirmekten korkuyordum.

"Neden? Neden tüylerimiz yok bizim? Yahut kanatlarımız? Neden kanatların bulunması gereken yerde kürek kemiklerimizden ötesi yok? Çünkü kanat gereksinmiyoruz artık. Aerolarımız var. Kanatlar işi bozardı çünkü. Kanat dediğin uçmak içindir ama bizim uçacak yerimiz yok; uçacağımız yere çoktan uçtuk, bulacağımızı bulduk. Öyle değil mi?"

Şaşkınlıkla kafa salladım. Yüzüme baktı ve güldü. Bunları duyan diğeri odasından çıktı ve gözleriyle ikimize tos vurdu.

"Neler dönüyor burada? Ruh? Ruh mu dediniz? Tüh!

Çok geçmeden koleraya döner bu! Ne demiştim ben size? [Boynuz gözler zayıf doktora saldırdı.] Söylemiştim... Hepsini yatırıp düş gücü ameliyatını yapmalıydık. Tek çare ameliyat... Başkası işe yaramaz."

X-ışını gözlüklerini taktı, epey süre etrafımda dolandı, kafatasımdan beynime baktı ve not defterine bir şeyler çiziktirdi.

"Aşırı, aşırı ilginç! Acaba kabul eder misiniz? Yani sizi alkole yatırsak? TekDevlet için olağanüstü bir... Yani büyük bir salgını önlememize yardımınız dokunurdu. Tabii özel birtakım nedenleriniz..."

"Ama durum farklı," dedi beriki. "D−503, ENTEGRAL'i yapan kişidir. Ve böyle bir girişimin nahoş sonuçlara..."

"Ah," diye mırıldandı kalın bacak ve odasına geri döndü.

Yalnız kalmıştık. Kâğıt inceliğindeki el hafifçe benimkini tuttu ve okşadı. Hep yandan görünen yüz kulağıma eğildi ve fısıldadı: "Size bir sır vereceğim. Aramızda kalacak. Bu illete yakalanan tek kişi siz değilsiniz. Meslektaşım öylesine salgın demedi. Bir düşünün... Size benzer durumda başkalarını hiç fark etmediniz mi? Çok benzer, çok yakın birilerini?" Gözlerime baktı. Ne ima ediyordu? Kimi kastediyordu? Ondan bahsediyor olamaz...

"Bakın," diyerek sandalyeden kalktım ama o, çoktan yüksek sesle konuşmaya başlamıştı. "...Şu uykusuzluk ve rüyalar meselesine gelince; size verebileceğim tek tavsiye yürüyüşlerinize daha fazla zaman ayırmanızdır. Hemen, yarından başlayın. Sabah erkenden yürüyüşe çıkın. Mesela Eski Ev'e doğru..."

Bir kez daha gözlerime baktı ve hafifçe gülümsedi. Sanki o gülümsemenin incecik dokusunda bir sözcük, bir harf... Bir ad gördüm gibi geldi. Yoksa bu da mı hayal gücümün bir oyunuydu?

Bugün ve yarını kapsayan hastalık belgemi hazırlamasını beklemek çok zordu; ardından sertçe el sıkıştık ve çıktım.

Kalbim bir aero gibi hafiflemiş ve hızlanmıştı; kalbim beni yükseklere taşıyordu. Yarın beni bir mutluluğun beklediğini biliyordum. Ama nasıl bir mutluluktu bekleyen?

Kayıt 17

Camın Ardından
Öldüm
Koridorlar

İyice kafam karıştı. Dün, tam hepsini çözdüm, her X'in değerini buldum derken denklemimde yepyeni bilinmeyenler ortaya çıktı.

Bütün meselenin koordinatları elbette Eski Ev'le başlıyor. Kısa süre önce dünyamın temeli görevini üstlenen X, Y ve Z eksenleri göreve oradan başlıyor. X ekseninde (59. Cadde), koordinatların başladığı yere yürüyordum. Bir gün önce yaşadıklarımın kasırgası hâlâ içimdeydi: Baş aşağı duran evler ve insanlar, ıstırap verici ölçüde yabancı eller, ışıldayan makas, lavaboya düşen damlalar. Ve bunların hepsi ateşin erittiği yüzeyin altında, "ruh"un bulunduğu yerde etimi parçalayarak dönüp duruyordu.

Doktorun reçetesindeki tavsiyeye uyup üçgenin hipotenüsü yerine kasten diğer iki kenarında yürümeyi seçmiştim ve şimdi ikincisinde, Yeşil Duvar'ın dibi boyunca kıvrılarak ilerleyen yoldaydım. Duvar'ın ardındaki

uçsuz bucaksız yeşil okyanusun vahşi kök, çiçek, dal, yaprak dalgaları incecik ayakları üzerinde yükseliyor, beni yakalamak, beni, mekanizmaların en hassas ve zarifini, bir insanı alıp...

Neyse ki vahşi yeşil okyanusla aramda cam Duvar vardı. Ey duvarların yüce, ilahi bilgeliği! Ey sınırlar! Duvar, herhalde keşiflerin en muhteşemidir. İnsan vahşi hayvanlığından ancak ilk duvarı ördüğünde kurtulmuştur. Ve insan, vahşi insanlığından Yeşil Duvar örüldüğünde kurtulmuş, kusursuz makine dünyamız irrasyonel, çirkin ağaçlar, hayvanlar ve kuşlar dünyasından ancak o zaman ve bu Duvar sayesinde yalıtılabilmiştir.

Camın ardından, belli belirsiz ve sisli, bir hayvanın kaba burnu göründü; sapsarı gözler, anlayamadığım bir düşünceyi tekrarlayarak ısrarla üstüme dikildi. Epey süre, yüzeydeki dünyayı yüzeyin altındakine bağlayan şaftlardan birbirimize baktık. Ve minicik bir düşünce kafama giden yolu buldu: "Ya bu sapsarı gözler, bu aptal, bu pis yaprak yığınları arasında, hesapsız yaşamı içinde bizden daha mutluysa?"

Elimi salladım, sapsarı gözler kırpıştı, hayvan geri çekildi ve bitki örtüsü arasında kaçarak uzaklaştı. Acınası yaratık! Bizden daha mutlu ha? Ne saçmalık! Benden mutlu; eh, o olabilir, kabul. Ama ben istisnayım. Hastayım ben.

Eski Ev'in koyu kırmızı duvarları. Ve yaşlı kadının batık dudakları. Alelacele yanına gittim. "Burada mı?"

"Kim?"

"Kim mi? I–330 elbette... Beraber gelmiştik... Aeroyla..."

"A, evet... Evet, evet."

Dudaklarında kırışık parıltılar, gözlerinde kıpırdanan, gözlerimin derinlerine dolan parıltılar ve nihayet yanıt: "Peki... Galiba burada. Az önce geldi."

Burada. Yaşlı kadının ayaklarının dibindeki gümüşsü pelin otları dikkatimi çekti (Eski Ev'in avlusu da müzeydi; özgün haliyle korunmuştu). Pelin otu saplarından birini yaşlı kadının eline uzatmıştı; kadın bu sapı okşuyordu ve incecik, sapsarı bir güneş ışını dizlerinde dans ediyordu. Güneş, ben, kadın, pelin otu, sarı gözler, hepimiz bir anlığına birde bütünleştik, aynı fırtınalı, muhteşem kanın dolaştığı damarlarla birbirimize bağlandık. Bir anlığına.

Bunu yazmaktan utanç duyuyorum ama hiçbir şeyi sakınmadan yazacağıma söz verdim bir kere. Diyeceğim şu: eğildim ve o batık, yumuşacık, yosunsu dudakları öptüm. Beriki ağzını sildi ve güldü.

Tanıdık, hafifçe loş, yankılı odaları geçtim ve her nasılsa doğruca yatak odasına gittim. Çift kanatlı kapının tutamaklarını yakaladığım anda, "Ya yalnız değilse?" düşüncesi kafama saplanıverdi. Durdum, kulak kabarttım. Ama tek duyabildiğim boğuk ve tekrar eden bir gürültüydü... Ta içimden değil, yakınımda bir yerden... Kalbim.

İçeri girdim. Geniş yatak bozulmamıştı. Ayna. Gardırop kapağında bir diğeri. Ve kapaktaki delikte... Zincirli anahtar. Ve hiç kimse yok...

Usulca seslendim: "I... Orada mısın?" Ardından bir daha, bu sefer daha alçak sesle, sanki dizlerinin dibine çökmüşüm gibi, nefes almaya cesaret edemeden seslendim: "I... Aşkım!"

Sessizlik. Sadece bembeyaz lavaboya damlayan suyun sesi. Şimdi nedenini tam söyleyemiyorum ama kızdım. Tutamağı sertçe çevirerek odadan çıktım. Burada değildi. Apaçık. O halde bir başka dairedeydi.

Bir alt kata indim, kapılardan birini, sonra bir başkasını, bir üçüncüsünü... Hepsi kilitliydi. Biri, "bizimki" hariç hepsi kilitliydi ve orada da kimse yoktu.

Gerisingeri yukarı çıktım. Neden, bilmiyorum. Yavaşça yürüdüm; ayakkabılarım pik demire dönüşmüştü sanki. Şöyle düşündüğümü hatırlıyorum: "Yer çekimi gücünü sabit kabul etmek hata. Ki bu da tüm denklemlerimin..."

Tam o noktada bir gümbürtü koptu. Aşağıda bir kapının gürültüyle kapandığını ve taş zemin üzerinde birinin yürüdüğünü duydum. Yüreğim pırpır etti; hafifledim, koşar adımlarla tırabzana ilerledim, eğildim; her şeyi tek bir sözcüğe, tek haykırışa sığdıracaktım: "Sensin!"

Donakaldım. Pencereden zemine inen dikdörtgen aydınlığın ortasında, S'nin kafası, yelken kulakları vardı.

Hiçbir öncül düşünmeden (şimdi bile aklıma gelmiyor) tek çıkarıma vardım: "Beni kesinlikle görmemeli."

Duvara yaslandım, parmak uçlarımda üst kata, kilitsiz odaya çıktım.

Kapıda bir anlığına duraksadım. Merdivenleri çıkıyor, bana geliyordu. Kapı! Kapıya yakardım... Ama tahtadandı. Gıcırdadı, çıtırdadı. Her şey burgaca döndü −yeşil, kırmızı, Buda− ve gardırobun aynalı kapısında durdum: solgun yüzüm, dikkatli gözlerim, dudaklarım... Kapının bir daha gıcırdadığını kanımın çağıldayan sesine rağmen duydum... Oydu...

Gardırobun kapısındaki anahtarı kavradım ve zinciri sallanmaya başladı. Bu bana bir şey hatırlattı (bir diğer anlık, öncülsüz çıkarım). Ya da bir çıkarımın bir parçası: "Bu sefer I−330..." Çabucak dolabın kapısını açtım, içeri, karanlığa daldım ve kapıyı kapadım. Bir adım attım ve ayağımın altında bir şey boşaldı. Yavaşça, usulca aşağı yuvarlandım. Her şey karardı. Öldüm.

Daha sonra tüm bu tuhaf olayları yazmaya geldiğimde, anılarımı ve kitapları karıştırdım ve şimdi anlıyorum. Eskilere aşina ve bilebildiğim kadarıyla bize hepten yabancı geçici ölüm durumuydu yaşadığım.

Ne kadar ölü kaldım bilmiyorum; muhtemelen beş-on saniyeden fazla değildir ama dirilip tekrar gözlerimi açana kadar belli bir süre geçtiği kesin. Kapkaranlıktı ve düşüyordum... Elimi uzattım ve yanımdan uçup giden bir duvarı yakaladım, elim sürtündü ve parmaklarım kanadı. Hastalıklı düş gücümün bir oyunu değildi bu; orası açıktı. E, neydi öyleyse?

Nefesim, noktalarla çizili bir çizgi gibi düzensizdi (Tüm bunları itiraf etmekten utanıyorum ama her şey çok ani ve çok kafa karıştırıcıydı). Bir dakika geçti... İki... Üç... Ve hâlâ düşüyordum. Nihayet yumuşak bir yere çarparak durdum. Karanlıkta el yordamıyla bir tutamak buldum, çevirdim ve bir kapı açıldı. Hafif bir ışık vardı. Arkamı döndüm ve ufak, kare bir platformun hızla yukarı çıktığını gördüm. Atıldım ama yetişemedim. Orada kalakalmıştım. Orası *neresiydi,* bilmiyordum.

Bir koridor. Tonlarca ağırlıkta sessizlik. Oyuklara yerleştirilmiş ampullerin çizdiği, kırpışan, dalgalanan, sonsuz bir noktalı çizgi. Koridor biraz yeraltı trenlerimizin "tüplerine" benziyordu, yalnız daha dardı ve camımızdan değil eski bir malzemeden yapılmıştı. Bir anlığına gözlerimin önüne insanların 200-Yıl Savaşı'nda saklandığı mağaralar geldi... Uzatmadım, gitme zamanıydı.

Yirmi dakika kadar yürüdüm diyebilirim. Sağa döndüm ve koridor genişledi, ışıklar parlaklaştı. Belli belirsiz, mırıldayan bir ses vardı. Makineler veya insan sesleri olabilirdi... Ayırt edemedim... Yalnız az önümde kalın, saydam olmayan bir kapı vardı ve sesler oradan geliyordu.

Kapıyı tıklattım. Ardından bir daha, bu sefer daha sertçe vurdum. Bir tıkırtı duyuldu ve kapı yavaşça açıldı.

Hangimiz daha fazla şaşırdık, bilmiyorum. Zayıf, ustura burunlu doktorum karşımdaydı.

Makas dudaklar açıldı, "Siz?" dedi, "burada?" Bana gelince... Yaşantım boyunca sanki hiç insan dilinden bir sözcük öğrenmemiş gibiydim. Hiçbir şey demedim, sadece yüzüne baktım ve bana söylediklerinin tek kelimesini bile anlamadım. Herhalde oraya girmemem gerekiyordu çünkü doktor kâğıt düzlüğündeki gövdesiyle beni aydınlık koridora çıkardı ve sırtımdan itekledi.

"Bağışlayın, ben... Yani I−330 buradadır diye... Ama arkamda..."

"Burada durun." Doktor döndü ve gitti.

Nihayet! Nihayet yakınlarımdaydı... Ve burasının *neresi* olduğu kimin umurundaydı? Bildik safran sarısı ipek, ısırgan gülümseme, perdelerin ardında saklı gözler... Dudaklarım, ellerim, dizlerim, hepsi titriyordu. Aptalca bir

düşünce takıldı aklıma: "Ses, titreşimdir. Titremenin ses çıkarması gerekir. E, öyleyse neden duyamıyorum?"

Gözleri bana açıldı. Sonuna kadar. Girdim...

Gözlerimi bir an bile ayırmadan, "Daha fazla dayanamazdım! Neredeydin? Neden..." dedim. Ağzımdan çıkanlar kulağa histerikçe, alelacele, kopuk geliyordu ve belki hiçbirini söylemiyor sadece aklımdan geçiriyordum. "Gölge... Arkamda... Öldüm... Gardıropta... Çünkü şu senin doktor... Makasından konuşuyor, ruhun var diyor... Tedavisi yok, diyor..."

"Tedavisi imkânsız bir ruh! Zavallıcık!" I–330 kahkaha atıyordu. Ve gülüşü üstüme başıma bulaştı, tüm çılgınlığım yitti ve ufak gülücükler saçmaya başladım... Ne harikaydı!

Doktor bir kez daha köşede belirdi. Harika, muhteşem, kâğıt doktor...

Yanına geldi, "E?" dedi.

"Tamam, sorun değil. Tamamen tesadüfen... İçeridekilere söyle, birazdan geleceğim... On beş dakika..."

Doktor köşede kayboldu. I–330 bekledi. Kapının kapandığını duyduk. Ardından tatlı ve sipsivri iğnesini yavaşça, çok ama çok yavaşça kalbime batırdı, omzuma yaslandı, kolunu belime doladı, bedenini bana doladı ve yürüdük; o ve ben, ben ve o, bire varan iki...

Karanlığa hangi noktada geçtiğimizi ve karanlıkta bitmek tükenmek bilmez basamakları nasıl çıktığımızı hatırlamıyorum. Göremiyordum ama benimle, benim gibi gözlerini kapayarak, baş arkada, dudaklarını ısırarak ve müziğe, zar zor duyulan titrememin müziğine kulak vererek yürüdüğünü biliyordum.

Eski Ev'in avlusundaki sayısız nişlerden birinde kendime geldim. Bir tür toprak çit vardı: çıplak taş kaburgalar ve harap duvarların sapsarı dişleri... Gözlerini açtı ve "Yarından sonra, 16.00'da," dedi. Sonra gitti.

Tüm bunlar sahiden yaşandı mı? Bilmiyorum. Yarından sonra öğreneceğim. Elimdeki tek somut delil parmak uçlarımdaki sıyrıklar. Ama bugün ENTEGRAL'deyken İkinci Yapıcı, bir kumlama makinesine kazayla dokunduğumu bizzat gördüğünü söyledi. Durum buydu demek. Kim bilir, doğruydu belki. Mümkün. Bilmiyorum. Hiçbir şey bilmiyorum.

Kayıt 18

Mantıklı Labirent
Yaralar ve Yara Bandı
Bir Daha Asla

Dün yatar yatmaz, aşırı yük yüzünden alabora bir gemi misali uykuya gömüldüm. Dipten yavaşça yüzeye yüzdüm ve yarı yolda gözlerimi açtım. Odamı gördüm; şafak yeni söküyordu ve soğuktu. Gardırobun aynalı kapısından bir demet güneş gözlerime vurdu ve Çizelge tarafından belirlenmiş tüm uyku saatlerini doldurmamı engelledi. Yapabileceğim en iyi şey kalkıp dolabın kapısını açmaktı. Ama kendimi bir örümcek ağıyla sarmalanmış hissediyordum ve kalkacak gücüm yoktu.

Ama kalktım, dolabın kapısını açtım ve birden, kıpkırmızı kesilmiş, askıdaki giysiler arasında debelenen, çıkmaya çalışan I−330'la karşılaştım. Acayipliklerle karşılaşmaya alıştığımdan herhalde, hiç şaşırmadım. Hiçbir şey sormadım. Dolaptan çıkardım, kapıyı kapadım ve I−330'la nefes nefese, alelacele, körlemesine, iştahla birleştim. Şimdi bile apaçık görüyorum: Keskin bir gün ışığı kapıdaki çatlaktan yere yıldırım gibi iniyor,

ardından dolaba tırmanıyor, yükseliyor... Derken aynı acımasız parıltı I−330'un açık, çıplak boğazına iniyor... Ve dehşete kapılıyorum, bakamıyorum, haykırıyorum... Ve bir kez daha gözlerimi açıyorum.

Odam. Aynı soğuk şafak. Gardırop kapağında bir demet gün ışığı. Yatağımdayım. Rüya. Ama kalbim hâlâ çılgınca atıyor, gümbürdüyor. Parmak uçlarım, dizlerim uyuşmuş. Kuşku götürmezdi: Yaşanmıştı bu. Ve şimdi rüyada mıyım, uyanık mıyım, ayırt edemiyorum. Sabit, geleneksel, üç boyutlu her şeyin üzerinde irrasyonel kuvvetler filizleniyordu ve çevremdeki tüm pürüzsüz, cilalı yüzeyleri kaba, kıllı bir şey sarıyor...

Kalk çanına daha çok var. Yataktayım, düşünüyorum... Ve olağandışı tuhaflıkta bir mantık zinciri belirmeye başlıyor.

Yüzeysel dünyada her denklem için, her formül için ilgili bir sabit veya eğri vardır. İrrasyonel formüllere, benim √ - 1'im için ilgili bir sabit bilmiyoruz, hiç görmedik... Ama işin dehşeti burada: Böyle sabitler, görünmez sabitler var. Mutlaka, kuşkusuz varlar. Çünkü sıradışı, dikenli gölgeleri, yani irrasyonel formüller matematikte daima karşımıza çıkarlar. Ve matematikle ölümde hataya yer yoktur. Ve bu sabitleri kendi yüzey dünyamızda görmüyorsak, yüzeyin altında onlara ait muazzam bir dünya illa bulunmalı...

Çanı beklemeden yataktan fırladım ve odamı arşınlamaya koyuldum. Matematiğim, çığırından çıkmış hayatımın son ve sabit adası da köklerinden kopmuş, burgaca kapılmıştı. Ne yani, bu salak "ruh" dedikleri şu anda göremediğim (gardıroptalar çünkü) ünim ve botlarım

gibi gerçek mi yani? Ve botlar bir hastalık değilse, "ruh" neden öyle sayılıyor?

Bakındım, bakındım ama bu vahşi mantık çalılığından çıkışı bulamadım. Bu çalılık, Yeşil Duvar'ın ardındaki bilinmez ve ürkütücü dünya kadar dolaşıktı. Bunlar da oradakiler kadar sıradışı ve anlaşılmaz yaratıklardı ve sözleri kullanmadan en az onlar kadar konuşuyorlardı. Kalın bir camın ardında eksi birin karekökünü gördüğümü hayal ettim: hem sonsuz büyüklükte hem sonsuz küçüklükteydi; saklı ama her daim bilinen eksi işaretli iğnesiyle akrep şeklinde... Ama belki de gördüğüm, eskilerin efsanevi akrebi gibi kendini kasten sokacak ruhumdan başkası değildi...

Çan. Gün ışığı. Anlattıklarımın, düşündüklerimin hiçbiri yitip gitmedi; sadece gün ışığıyla örtüldü. Tıpkı nesnelerin geceleri yitip gitmemesi, sadece karanlıkla örtülmeleri gibi... Kafamda hafif, ışıltılı bir sis var. Sisin içinde uzun cam masalar görünüyor. Küresel başlar birbirlerine eşzamanlı, yavaşça yiyor, çiğniyor. Uzaklarda, sisin içinde bir yerlerde bir metronom tıkırdıyor ve ritminin tanıdık okşayışı eşliğinde herkesle beraber elliye kadar sayarak çiğniyorum: lokma başına elli zorunlu çiğneme. Ve gene zamanla eşeyli otomatiklikle herkes gibi aşağı iniyor, herkes gibi bina çıkışında adımı işaretliyorum. Ama herkesten ayrı, yalnız, yumuşak, ses geçirmez bir duvarla çevrili yaşadığımı ve dünyamın, duvarın benden yana tarafında döndüğünü hissediyorum.

Peki, şuna ne demeli? Bu dünya sırf bana aitse nasıl bu notlarda yer alabiliyor? Şu aptal "düşler," gardırop-

lar, bitmek tükenmek bilmez koridorlar buraya nasıl giriyor? Notlarımın TekDevlet'in onuruna adanmış zarif ve kesinlikli matematiksel bir şiir yerine fantastik bir macera romanına dönüştüğünü görünce içim burkuldu. Ah, keşke bu benim X'lerle, √ − 1'le ve çözülmelerle, indirgemelerle dolu yaşamım değil, sadece bir roman olsaydı...

Diğer yandan, belki böylesi en iyisidir. Sizler, tanımadığım okurlarım, sizler bize oranla muhtemelen çocuksunuz (sonuçta bizim arkamızda TekDevlet var ve haliyle insan için mümkün en yüksek doruklara erdik). Ve tıpkı çocuklar gibi, acı şeyleri ancak tatlı ve kalın bir macerayla kaplayıp verirsem yutacaksınız.

Akşam.

Bilir misiniz bu duyguyu? Aeronun içinde, mavi bir spiralin içinde hızla gidersiniz, pencere açıktır, rüzgâr ıslık çalar ve yeri unutursunuz; yeryüzü sizin için Satürn veya Jüpiter ya da Venüs kadar uzaktır. İşte aynen böyle yaşıyorum artık. Rüzgâr yüzümde ve yeryüzünü, sevgili pembecik O'yu unuttum. Ama yeryüzü hâlâ var ve er ya da geç oraya ineceğim ve üzerinde O−90'ın adı yazılı Cinsel Çizelge'yi görüp gözlerimi kapıyorum...

Uzaklardaki yeryüzü bana kendini hatırlatacak bir şey yolladı bu akşam.

Doktorun tavsiyelerine uymak adına (Cidden, cidden iyileşmek istiyorum) cam caddelerde tam iki saat dolandım. Herkes, Çizelge uyarınca dinleme salonlarındaydı ve sadece ben tek başınaydım... Özünde son derece do-

ğaya aykırı bir manzaraydı. Şöyle düşünün: bir parmak, bedeninden, elden ayrılmış... Ayrı bir insan parmağı, cam kaldırımda kendi başına yuvarlanıyor. O parmağım ben.

Ve hepsinden tuhafı, hepsinden daha doğaya aykırısı söz konusu parmağın içinde ele kavuşmaya yönelik en ufak arzunun bulunmaması: ya böyle, yapayalnız gidecek ya da... Pekâlâ, artık saklamamın anlamı yok: ya yapayalnız ya onunla, kendimi bir omuzdan, tuştan ellerden içine boca ettiğim o kadınla...

Eve döndüğümde güneş batıyordu. Akşamın pembe külleri çoktan cam duvarlarda, akımtoplar kulesinin altın helezonunda, yanımdan geçen Sayıların gülümseme ve seslerindeydi. Batan güneşin ışıklarının doğan güneşinkiyle tamamen aynı açılarda düşmesine rağmen her şeyin tümüyle farklı, değişik bir pembelikte görünmesi, her şey içinde azıcık burukluk bulunan sessizliğe gömülürken sabaha hepsinin bir kez daha gürültüye ve bolluğa kavuşacağı gerçeği tuhaf, değil mi?

Girişte U, yani görevli kadın, pembe küllerle kaplı bir zarf yığınının altından bir mektup çıkarıp bana uzattı. Tekrar belirteyim: gayet saygın bir kadındır ve beni dostça gördüğüne eminim.

Gene de, solungaçlar gibi sarkan yanaklarını ne zaman görsem tadım kaçıyor.

U, mektubu uzatırken iç çekti. Hoş, iç çekişi beni dünyadan ayıran perdeyi oynattı bile denemez. Titreyen elimdeki zarfa (I–330'dan geldiğine emindim) yüzde yüz oranında odaklanmıştım.

Bu noktada bir iç çekme daha geldi. Bu seferki beni

zarftan alacak kadar belirgindi; altı iki defa çizilmişti. Solungaçların arasındaki çekingen jaluzilerde yumuşak, şefkatli, kör edici bir gülümseme belirdi.

"Zavallıcık." Bunu altı üç defa çizili bir iç çekişle zarfı işaret eden belli belirsiz bir baş hareketi izledi (görevinin doğası gereği içinde yazanları biliyordu).

"Anlamadım... Neden böyle diyorsunuz?"

"Hayır, hayır, tatlım. Seni, kendini bildiğinden daha iyi biliyorum ben. Seni uzun zamandır gözlüyorum ve seninle yaşamı kol kola yürüyecek, yaşam üzerine uzun yıllar çalışmış birine gereksinim duyduğunu görüyorum."

Hepsi o gülümsemede toplanmıştı; o gülümsemenin az sonra mektubun her yanıma açacağı yaralara yara bandı olduğu duygusuna kapıldım. Nihayet utangaç jaluziler aralandı ve usulca, "Bu konuyu düşüneceğim, tatlım," dedi. "Düşüneceğim. Ve merak etme... Yeterince gücüm var... Ama hayır, önce iyice düşünmem gerek..."

Yüce Velinimet! Kaderin bu senin deme sakın! Bana söylemeye çalıştığı... Sakın!

Gözlerim karardı, gözlerime binlerce sinüs eğrisi doluştu, mektubu elimden düşürdüm. Işığa, duvara yürüdüm. Uzakta güneş batıyordu ve üzerime, yere, ellerime ve mektuba hüzünlü, kalın ve yoğun, koyu pembe küller yağıyordu.

Zarf yırtılarak açılmıştı. İmzaya göz atmamla yaralandım: I–330'dan gelmiyordu... O'dandı. Bir yara daha: Kâğıdın sağ alt köşesinde mürekkep bozulmuştu... Üzerine bir şey damlamış gibi... Mürekkep veya başka mal-

zeme fark etmez, bulaşmalara, böyle bozulmalara dayanamam ben. Ve eskiden böyle bir leke gözlerimi rahatsız eder, canımı sıkardı. Ama şimdi... Grimsi küçücük bir nokta nasıl her şeyi karartan bir yağmur bulutuna dönüşebiliyordu? Yoksa bu da "ruh"la mı ilgiliydi?

MEKTUP

Biliyorsun,.. Ya da belki bilmiyorsun... Bunları nasıl yazacağımı bilemiyorum ama önemli değil: Bil ki sensiz ne bir günüm ne sabahım ne de baharım olacak. Çünkü R benim için sadece... Ama sen bunu umursamıyorsun. Her şeye karşın ona şükran borçluyum. Son birkaç günü yalnız, onsuz nasıl atlatırdım, bilmiyorum. Şu birkaç günde on, belki yirmi yıl yaşlandım. Odam kareliğini yitirdi, yuvarlaklaştı ve sonsuzlaştı ve kapısızlaştı...

Sensiz yaşayamam. Çünkü seni seviyorum. Ondan, diğerinden başka kimseyi istemediğini anladığım için... Bu kadar işte... Seni seviyorsam, yapmam gereken...

Eski O-90'a azıcık benzer bir şekle geri dönebilmem, toparlanabilmem için birkaç güne ihtiyacım var. Sonra gidip başvurumu yapacak, sana kaydımı sildireceğim. Senin için böylesi daha iyi. Bir daha asla gelmeyeceğim. Elveda.

O.

Bir daha asla. Elbette daha iyi böylesi. Haklı. Ama neden... Neden...

Kayıt 19

İnfinitezimalin Üçüncü Basamağı
Somurtkan Bir Bakış
Korkulukların Üstünden

Orada, donuk lambalardan kurulu dalgalanan noktalı çizgili koridorda... Ya da hayır, orada değil... Daha sonra, Eski Ev'in avlusuna çıkan nişteyken, "Yarından sonraki gün," demişti. Söz konusu "yarından sonraki gün," bugün ve herkes kanatlarını açmış; gün uçup gidiyor. ENTEGRAL'imizin kanatları bile takıldı. Roket motorunun yerleştirilmesini bitirdiler ve bugün bir deneme yaptık. Nasıl muhteşem, kudretli patlamalar... Gözümde her biri ona, biriciğe ve bugüne birer selamdı.

İlk denemede (ateşlemede) bizim hangardan on küsur Sayı motor egzozunun altında uyuklarken yakalandı; bu kişilerden geriye biraz kırıntı ve isten ötesi kalmadı. Bu kazanın çalışma ritmimizde en ufak aksaklığa yol açmadığını belirtmekten gurur duyuyorum. Hiç kimse geri çekilmedi; biz ve çalışma takımlarımız çizgisel ve dairesel hareketimizi aynı kesinlikle, hiçbir sorun yaşanmamışçasına sürdürdük. On Sayı. On Sayı, TekDevlet

kütlesinin ancak yüz milyonda biri. Nereden bakarsanız bakın, infinitezimalin[13] üçüncü basamağı. Hesap bilmez merhametlilik eskilere mahsustur; bizim için ancak komik denebilir.

Dün acınası bir gri noktayı, mürekkep lekesinin tekini düşünmeye –hatta üstüne bir de bu sayfalara geçirmeye– zaman harcayabilmem de komik. Duvarlarımız gibi elmas sertliğinde kalması gereken yüzeyin "yumuşaması" hikâyesi gene.

16.00. Fazladan yürüyüşe çıkmadım. Güneşli duvarlardan upuzun menzilli –sağa, sola ve aşağı– bir manzaraya sahibim: havada asılı durur gibi görünen, karşılıklı konmuş aynalar misali görüntüleri çoğalarak uzaklaşan odalar. Sıska, gri bir gölge, güneşin pek az vurduğu mavimsi merdivenlerden yavaşça yukarı çıkıyor. Ayak seslerini duyabiliyorum şimdi; yara bandı gülümsemenin bana yapıştığını hissediyorum. Derken geçip gidiyor, bir başka merdivenden aşağı iniyor.

İç iletişim ekranı sinyal verdi. Hızla ekranın başına geçtim: hiç duymadığım bir eril Sayı (eril çünkü sessiz harfle başlıyor). Asansör mırıltısı. Kapı kapanması. Karşımda, alnı özensizce gözlerine doğru yığılmış görünen bir Sayı. Tuhaf, çok tuhaf bir ifade: sanki kaşlarının altından, gözlerinin bulunduğu yerden konuşuyor.

"Size bir mektup. Ondan." Kaşların altından, perdenin ardından konuşuyor. "Her şeyin, aynen burada belirtildiği gibi, eksiksiz yerine getirilmesini rica etti."

Ardından çevreye atılan, arayan bir bakış. Yine kaş-

13- (Mat.) Ölçülemeyecek kadar küçük, (ç.n.)

ların, perdenin altından. Ama burada kimse yok, size söylüyorum, alalım artık şu mektubu! Etrafına bir bakış daha attı, zarftı elime tutuşturdu ve gitti. Yalnızım.

Hayır, yalnız değilim. Zarftan bir pembe bilet ve zar zor duyulan kokusu çıktı. Bu o. Geliyor, bana geliyor. Alelacele mektuba bakıyorum, kendi gözlerimle görmek, gerçekten inanabilmek için...

Ne? Olamaz! Bir kez daha, satırlardan satırlara yuvarlanarak okudum: "Bilet... Ve perdeler kesinkes inecek Sanki orada, sahiden seninleymişim gibi... Öyle sanmaları gerek... Çok, çok özür dilerim..."

Mektup parçalandı. Aynaya bir anlık bakış. Kırgın, çökük kaşlarım. Bileti alıyorum, mektubu yırttığım gibi yırtacağım...

"Her şeyin, aynen burada belirtildiği gibi, eksiksiz yerine getirilmesini rica etti."

Ellerim gevşedi. Bilet masaya düştü. Benden çok daha güçlü ve anlaşılan, istediğini yapacağım. Ama yine de... Bilmiyorum. Göreceğiz. Yarına daha var. Bilet masada.

Kırgın, çökük kaşlarım aynada. Yeşil Duvar boyunca yürümek ve sonunda gelip yatağa, derinlere atlamak için bir günlük daha doktor belgem olsaydı... Ama dinleme salonu 13'e gitmem, kendimi toplamam, iki saat boyunca oturmam, kıpırdamadan oturmam gerek... Çığlıklar atıp tepinmem gerekirken...

Ders. Parıltılı aletten yayılan sesin her zamanki metalikliğinde değil, yumuşak, kabarık, yosunlu gelmesi çok garip. Bir dişi sesi. İmgesi capcanlı gözlerimin önünde: ufak tefek, iki büklüm bir yaşlı kadın; Eski Ev'deki gibi biri.

Eski Ev... Ve birden her şey bir fıskiyeden çıkarmışçasına boşalıyor ve tüm dinleme salonunu çığlığımda boğmamak için kendimi tutmak zorundayım. Yumuşak, tüylü, kabarık sözcükler. İçimden geçip gidiyor, geride tek şey bırakıyorlar... Çocuklarla, çocuk bakmakla ilgili bir şey. Bir fotoğraf klişesi misali, her şeyi başkasından, dışımda bir yerlerden gelmiş görünen çılgın bir hassaslıkla kaydediyorum: hoparlörden yansıyan altın bir ışık huzmesini, altında, huzmeye uzanan bir çocuk imgesini, minik ünisinin ağzına alıp çiğnediği kıvrık kenarını, minik başparmağını, hafif, soluk gölgeyi, bileğindeki ufak kıvrımı... Fotoğraf klişesi gibi kaydediyorum: Şimdi yandan sallanan çıplak bir bacak var; ayak parmakları havada pembecik bir yelpaze ve bir an, bir an daha sonra çocuk yere düşecek...

Aynı anda bir kadın çığlığı. Platforma fırlıyor, ünisinin yarı-saydam kanatları platformu yalıyor, çocuğu kapıyor, bilekteki yumuş kıvrımı öpüyor, masaya götürüyor, platformdan iniyor. İçimdeki klişedeki izlenim: uçları aşağı bakan pembecik hilal ağız, yuvarlak mavi gözler. O. Ve zarif bir formülü okurken hissettiklerimin aynısını hissediyorum: ani bir kaçınılmazlık, bu ufak olayın yerindeliği...

Çok arkalarımda, solumda kalan yerine oturdu. Dönüp baktım. Gözlerini masa ve çocuktan ayırdı, bana çevirdi, içime baktı ve işte gene üçümüz, o, ben ve platformdaki masa, üç noktaydık ve bu üç noktadan üç çizgi, kaçınılmaz, hâlâ saklı bazı olayların izdüşümleri geçiyordu.

Akşam alacasında koca lambaları yanmış yeşil yol-

dan eve yöneldim. Her yanımın saat gibi tıkırdadığını duyuyordum. Çok geçmeden akrebim kadranda belli bir sayıyı bulacak ve bir daha asla geri çeviremeyeceğim bir şey yapacaktım. I−330 birinin veya birilerinin onu benle birlikte sanmasını istiyordu. Ama ben onu istiyordum, onun "isteklerini" ne diye umursayacaktım? Başkasına perdelik yapmak istemiyordum. İstemiyordum, o kadar.

Arkamda aynı, su birikintilerinde yürüyen birini anımsatan hışırtılı adımları duydum. Artık dönüp bakmıyorum bile; S'nin ayak seslerini tanıyorum. Girişe kadar peşimden gelecek ve muhtemelen orada dikilip matkap gözlerini odama dikecek. Perdeler birilerinin suçunu örtmek için inene kadar.

Koruyucu Melek olayları bir noktaya kadar getirmişti. Karar verdim: Yetmişti artık.

Odama varıp ışığı açtığımda gözlerime inanamadım: O, orada, masamdaydı. Daha doğrusu orada, çıkarılıp bırakılmış bir giysi gibi duruyordu. Giysinin içinde ondan yaşam yoktu. Kollarında, bacaklarında, çökük sesinde...

"Ben... Mektubumla ilgili geldim. Aldın mı? Aldın, değil mi? Yanıtını bilmem gerek... Bugün, şimdi."

Omuz silktim. Yaşlarla parıldayan mavi gözlerine bütün kabahat ondaymış gibi bakmak haz vericiydi. Yanıtlamakta acele etmedim. Yanıtlarken her sözcüğü ayrı sokuşturmaktan zevk aldım: "Yanıt? Ne bekliyorsun? Haklısın işte. Kesinlikle haklısın. Her konuda."

"Yani o zaman..." Gülümseyerek titremesini saklamaya çabaladı ya, gözümden kaçmadı. "Peki, iyi! Ben... Gideyim."

Ve gözleri, ayakları ve elleri çökük, masada oturmaya devam etti. Buruşturup masaya bıraktığım pembe bilet hâlâ orada, açık el yazmamın (*Biz)* yanında duruyordu. Bileti içine saklayıp (O'dan çok belki kendimden) kapamaya davrandım.

"Şey... Her şeyi yazıyorum. 170 sayfa etti bile... Ortaya şaşırtıcı bir..."

Sesi... Ya da sesinin gölgesi... "Anımsıyor musun? Yedinci sayfada... Gözyaşım düşmüştü... Ve sen..."

Küçük mavi fincan tabaklarından yanaklarına sessiz yaşlar süzüldü, alelacele sözcükler döküldü: "Yapamam. Gidiyorum... Bir daha asla gelmeyeceğim, en iyisi bu. Ama isterdim ki... Senden bir çocuk edinmeliyim! Bana bir çocuk ver! Ver ki gidebileyim!"

Ünisinin içinde titreyişini gördüm ve ben de... Ellerimi arkamda kavuşturarak gülümsedim. "Ne? Birden Velinimet'in Makinesi'ne gideceğin hissine mi kapıldın yani?"

Sözleri bendini aşan sel gibi üzerime çağıldadı: "Ne olmuş öyleyse? En azından hissedeceğim... İçimde hissedeceğim! Ve belki birkaç günlüğüne... Görebileceğim! Ufacık kıvrımlarını, bugünkü, masadaki gibi... Bir günlüğüne bile olsa!"

Üç nokta: o, ben ve masadaki tombul bilekli yumruk...

Hatırlıyorum, çocukken bizi Akımtoplar Kulesi'ne götürmüşlerdi. En üst katın sahanlığında cam korkulukların üzerinden eğilmiştim. Aşağıda insanlar küçücük noktalar gibi görünüyorlardı ve yüreğime tatlı bir heyecan dolmuştu: "Atlarsam..." Ardından korkuluklara

sımsıkı yapışmıştım... Oysa şimdi atlayacaktım.

"İstediğin bu mu yani? Ve farkındasın... Yani..."

Gözlerini, güneş doğrudan geliyormuşçasına kapadı. Nemli, parıltılı bir gülümseme. "Evet, evet! İstediğim bu!"

Elyazmasına uzandım, I–330'un biletini kaptım ve görev masasına gitmek için merdivenlere atıldım. O elimi yakalayıp bir şeyler söyledi ama ne dediğini ancak geri döndüğümde anladım.

Yatağın kenarına ilişmişti. Elleri dizlerindeydi.

"O... Onun bileti miydi?"

"Ne fark eder? Evet... Onundu."

Bir gıcırtı. Belki kıpırdanmıştı O. Elleri dizlerinde, susuyordu.

"E? Zaman yitiriyoruz..." dedim ve kolunu yakaladım. Bileğinde, bebeksi boğumunda kırmızı lekeler belirdi (yarının morlukları).

İşte, böyle. Ardından ışıklar söndü, düşünceler dağıldı, karanlık, kıvılcımlar ve ben... Korkuluğun üzerinden, aşağıya...

Kayıt 20

Boşalım
Fikrin Malzemesi
Sıfır Uçurumu

Boşalım en uygun tanım. Buydu, şimdi anlıyorum: Elektriksel boşalım gibi. Son birkaç günde nabzım gittikçe hızlanmış, şiddetlenmişti: kutuplar birbirine yaklaşırken çıtırtılar duyulur. Bir milimetre daha yaklaşırlar ve patlama gelir. Ardından sessizlik.

Şu anda içim, tıpkı herkes çekip gitmiş, bina bomboş ve hasta yatarken düşüncelerinizin açık, keskin, metalik ritmini duyduğunuzdaki gibi, sessiz ve boş.

Belki bu "boşalım" beni "ruh" denen işkenceden kurtarmıştır ve bir kez daha geri kalanımız gibiyimdir. En azından artık düşüncelerimde O'yu Küp'ün basamaklarında, Gaz Çanı'nın altında gördüğümde acı çekmiyorum. Ve İşlemler'de adımı verirse... Eh, verecekse versin. Son eylemim Velinimet'in cezalandırıcı eline saygılı ve şükran dolu bir öpücük kondurmak olacak. TekDevlet'le ilişkim kapsamında bu hakka, cezalandırılma hakkına sahibim ve bu haktan feragat etmeyeceğim.

Biz Sayılar arasında hiç kimse, elimizdeki tek haktan ki bu en değerli şeyimiz demektir, feragat etmeye cüret etmeyecektir.

...Tıkırdayan düşüncelerim arasında sakin, tertemiz, metalik bir ses var; tanımadığım bir aero beni en sevdiğim soyutlamaların mavi doruklarına götürüyor. Ve orada, havaların en temizlenmiş, en safında, 'işlemsel hakkıma dair' düşüncemin sönen lastiği andıran küçük bir gümlemeyle patladığını duyuyorum. Ve bunun, eskilerin salak boş inancına, kişinin "hakları" fikrine benzemekten öteye gitmediğini apaçık görüyorum.

Bir kilden yapılmış, bir de çağlar boyunca altından veya değerli camımızdan yontulmuş fikirler vardır. Ve bir fikrin hangi malzemeden yapıldığını belirlemek için tüm yapmanız gereken üzerine güçlü bir asitten bir damlacık damlatmaktır. Eskiler bile böylesi bir asitten haberdardı: *reductio ad finem*.[14] Galiba bu adı vermişlerdi. Ama bu zehirden korkarlardı. Mavi bir hiçlik yerine ne denli kilden, ne denli oyuncak olursa olsun en azından bir tür cennet görmeyi yeğlerlerdi. Ama bizler Velinimet sayesinde yetişkinleştik ve oyuncaklara ihtiyacımız yok.

Mesela şu "haklar" fikri üzerine bir asit damlattık diyelim. Eskiler arasında bile en yetişkinler hakkın kaynağında gücün bulunduğunu, hakkın gücün bir fonksiyonu olduğunu bilirdi. Bir terazi alın ve bir tarafına bir gram, diğerine bir ton koyun. Bir yanda "Ben", diğer yanda "Biz," yani TekDevlet. Apaçık, değil mi? "Ben"in devlet

14- (Lat.) Kabaca: En küçük parçalarına indirgemek veya yok etmek.

karşısında hakka sahipliğini öne sürmek, bir gram, bir tona eşittir demekle tamamen aynıdır. Bölüşümü böyle açıklayabiliriz: Haklar tona, görevler grama. Ve hiçlikten büyüklüğe giden yol aynen şudur: Gramlığını unut ve bir tonun milyonda biri olduğunu hisset.

Sizler, tombul, pembe yanaklı Venüslüler ve sizler, nalbantlar misali kapkara Uranüslüler: masmavi sessizliğimde homurdandığınızı duyuyorum. Ama şunu anlayın: Büyüklük, sadedir. Basittir. Şunu anlayın: Sadece aritmetiğin dört kuralı değişmez ve kalıcıdır. Nihai bilgelik budur. İnsanların çağlar boyu kıpkırmızı yüzlerle, kan-ter içinde, nefes nefese ulaşmaya didindiği piramidin doruğu budur. Ve biz, bu doruktan aşağı baktığımızda vahşi atalarımızdan kalanları kıvrılıp bükülen solucanlar misali görürüz. Doruktan bakıldığında yasadışı doğum yapan bir kadınla (O) bir katil ve şiiriyle TekDevlet'i hedef alan çatlak şair arasında hiçbir fark yoktur. Ve hüküm, hepsi için aynıdır: Zamansız ölüm. Tarihin şafağının pembecik ışınlarıyla aydınlanmış taşev çağındaki insanların düşlediği ilahi adalet aynen budur: Onların "Tanrısı", Kutsal Kiliseye karşı hareketlere cinayete kestiği cezayı kesmiştir.

Siz, zamanında kimilerini yakabilme bilgeliğini göstermiş eski İspanyollar kadar kara Uranüslüler, sessizsiniz; benle hemfikirsiniz herhalde. Ama siz pembecik Venüslüler... Sizin taraftan işkence, idamlar, barbarlık çağına dönüş lafları duyuyorum. Üzülüyorum size tatlılarım. Felsefi-matematiksel düşünceye yeterli değilsiniz.

İnsanlık tarihi bir aero misali spiraller çizerek yükselir. Daireler çeşitlidir; bazıları altın, bazıları kanlıdır

ama hepsi aynı 360 dereceye bölünür. Sıfırdan başlar ve ilerler: 10, 20, 200, 360 dereceye gider ve ardından sıfıra döner. Evet, sıfıra döndük, evet. Ama benim zihnimde, matematik düşüncenin faydası, bir şey apaçıktır: Bu sıfır tümüyle farklı, tümüyle yenidir. Sıfırdan ayrılıp sağa gittik. Soldan sıfıra döndük. Yani elimizde artı sıfır yerine, eksi sıfır var. Anlıyor musunuz?

Ben bu sıfırı sessiz, devasa, dar, bıçak keskinliğinde bir uçurum gibi görüyorum. Vahşi, kıllı karanlıkta nefesimizi tutarken bu Sıfır Uçurumu'nun karanlık tarafına itildik. Yeni bir Kolomb misali, çağlar boyunca yelken açıp dünyayı dolandık ve sonunda Hurraa! Selam sana! Herkes güverteye ve gözcüler direklere! Karşımızda Sıfır Uçurumu'nun keşfedilmemiş yakası: TekDevlet'in kutupsal parlaklığıyla aydınlanmış, masmavi bir kütle kıvılcımlar saçıyor. Güneş, yüzlerce güneş, milyarlarca gökkuşağı...

Sıfır Uçurumu'nun karanlık yakasından bizi ayıranın kalınlığı bıçak sırtı kadarsa ne yapalım yani? Bıçak, insan icatlarının en kalıcı, en ölümsüz, en hünerlisidir. Bıçak, zamanında bir giyotindi; bıçak, tüm düğümleri çözen evrensel yoldur ve paradoksun yolu, sadece korkusuz akıllara layık yol, bıçak boyunca uzanır.

Kayıt 21

Bir Yazarın Görevi
Şişmiş Buz
Sevginin En Zorlusu

Dün onun günüydü ve yine gelmedi ve yine bana, hiçbir şey açıklamayan, tutarsız bir not gönderdi. Ama sakinim, tümüyle sakin. Notta söylenenleri aynen yerine getirmeye, görev masasına pembe bileti verip perdeleri çekerek karanlıkta tek başına oturmaya devam etmemin nedeni istekleri karşısında güçsüzlüğüm değil. Gülünç! Elbette öyle bir şey söz konusu değil! Hayır, esas mesele çekili perdelerin beni yapışkan yara bandı gülümsemelerden koruması ve bana bu sayfaları huzurla yazma şansı tanıması. Biri bu. Ve diğeri: Onu, I−330'u yitirirsem tüm bilinmeyenleri (şu gardırop hikâyesi, geçici ölümüm, vesaire) açan anahtarı da yitireceğimden korkuyorum. Ve tüm bunları açıklayabilmek. Açıklayabilmeyi kendime, sırf bu satırların yazarı sıfatıyla bile olsa, görev addediyorum çünkü bilinmeyen, insanın genel düşmanıdır ve *Homo Sapiens*, dilbilgisinden bütün

soru işaretleri silinip geriye sadece ünlemler, virgüller ve noktalar kalmadan insan sayılamaz.

Ve bu minvalde, yazarlık görevime boyun eğerek bugün 16.00'da bir aeroya atladım ve bir kez daha Eski Ev'e yollandım. Pruva rüzgârı kuvvetliydi. Görünmez dallar ıslık çalıyor, her yandan çarpıyor, aeronun yoğun hava örtüsünü yarmasını epey zorlaştırıyordu. Aşağıda kent, açık mavi buz kalıpları gibi görünüyordu. Aniden bir bulut, aceleci bir gölge belirdi ve buz, baharda nehir kıyısında durup buzların şişip çatırdayarak kırılmasını ve sulara kapılmasını beklerken göreceğiniz gibi, donuklaşarak şişmeye başladı ama dakikalar birbirlerini kovaladıkça yerinde kalmayı sürdürdü ve ben şişmeye başladım, kalbim çılgınca gümbürdemeye başladı (fakat bunları neden yazıyorum ve bu garip duygular nereden çıkıyor? Çünkü yaşantımızı, bu had safhada saydam ve kalıcı kristali delecek bir buz kıracağı cidden yok.)

Eski Ev'in girişinde kimsecikler yoktu. Biraz dolandım ve yaşlı kadını Yeşil Duvar'ın yanında dikilirken gördüm. Elini gözlerine siper etmiş, yukarı bakıyordu. Duvar'ın üzerinde keskin siyah üçgenler, gaklayan ve güçlü elektrik dalgalarından kurulu çitlere saldıran, gerisingeri savrulan ve tekrar Duvar'a hücum eden birtakım kuşlar vardı.

Bir anlığına bana bakış attığında kırışıklıklarla dolu yüzünde gelip giden gölgeler gördüm. "Burada kimse yok! Hiç kimse! Aynen öyle! Ve içeri girmenin de yararı yok..."

Ne demek yararı yok? Ve ne demeye bana herhangi birisinin gölgesiymişim gibi davranıyor? Ve belki sizler de benim gölgelerimden öte değilsinizdir. Kısa süre ön-

cesinde dikdörtgen çöllerden ibaret bu sayfaları sizlerle dolduran ben değil miyim? Bensiz hanginiz bu satırların daracık patikalarında peşimden gelip gördüklerinizi görebilirdiniz?

Tabii bunların hiçbirini ona söylemedim. Birinin zihnine gerçek (üç boyutlu, başkası değil) olduğuyla ilgili kuşku tohumu ekmenin nasıl bir işkenceye yol açabileceğini kendi deneyimlerimden biliyorum. Gayet kuru bir tonlamayla kapıyı açma görevini hatırlattım ve beni içeri aldı.

Avlu bomboştu. Sessizdi. Rüzgâr, aşağıdaki koridorlardan çıkıp omuz omuza, yekvücut yürüdüğümüz günkü gibi (tabii bunlar gerçekten yaşandıysa) çok uzaklarda, duvarların ardında. Taş kemerlerin altından geçerken ayak seslerim yankılanıp ardımdan biri geliyormuş havası yarattı. Boyaların sıyrıldığı yerlerden kırmızı tuğlaların gözüktüğü sarı duvarlar, pencerelerinin karanlık karelerinden beni, gıcırdayan kapıları açıp köşelere, bir yere varmayan koridorlara, kuytulara göz atışımı izliyordu. Çitte bir kapı vardı ve kapının ardında çorak bir arazi, yerden birtakım taş sütunların, yıkık sarı duvarların, dikey bir bacanın dibinde eski bir fırının yükseldiği bir 200-Yıl Savaşları kalıntısı, taşlar ve sarılı kırmızılı tuğla dalgaları arasında karaya oturup sonsuz taşa dönüşmüş bir gemi enkazı vardı.

Bu sarı dişleri daha önce ama belli belirsiz, sanki kulaçlarca dipten görmüşüm gibi geldi. Araştırmaya koyuldum. Çukurlara yuvarlandım, kayalarda tökezledim, ünim paslı pençelere takıldı, tuzlu ter damlacıkları alnımdan gözlerime süzüldü.

Yoktu! Koridorlardan çıkılan o yeri bulamıyordum. Yoktu! Ama belki böylesi daha iyiydi. Böylesi her şeyi aptal "düşlerimden" biri kılmaya daha fazla yaklaştırıyordu.

Yorulmuştum; üstüm başım toz ve örümcek ağlarıyla kaplanmıştı; tam avluya geri dönmek üzere çit kapısını açacakken arkamdan hışırtılı, sürtüşen ayak sesleri geldi. Döndüm ve S'nin çifte kambur gülümsemesi ve yelken kulaklarıyla yüz yüze geldim.

Gözlerini kısarak gözlerimi deldi ve "Dolaşmaya mı çıktınız?" dedi.

Yanıt vermedim. Ellerimden huzursuzdum.

"Pekâlâ, nasılsınız bakalım? Daha iyi misiniz artık?"

"Evet, teşekkür ederim. Normale döner gibiyim."

Bakışlarını yukarı çevirerek beni azat etti. Kafasını geri attı ve Âdem elmasını ilk defa gördüm.

Fazla yüksekte değil, yaklaşık elli metrede aerolar mırıldanıyordu. Yavaş ve alçaktan uçmalarından, aşağı uzanan fil hortumlarına benzer, siyah casus-borularından Koruyucuların aeroları olduklarını anladım. Tek fark her zamanki gibi iki-üç değil, on-on iki tanesinin birlikte gelmesiydi (kusura bakmayın ama yaklaşık sayı vermek durumundayım).

Sorabilecek cesareti buldum: "Neden bugün bu kadar fazlası bir arada?"

"Neden? Hım... Gerçek bir doktor, yarın, öbür gün, gelecek hafta hastalanacak adamı iyiyken tedavi etmeye başlar. Buna profilaktik tedavi[15] denir."

15- Hastalıktan koruyucu tedavi. (ç.n.)

Başıyla selam verdi ve yanımdan ayrıldı. Derken durdu, döndü ve "Dikkatli olun!" dedi.

Yalnız kalmıştım. Sessizlik. Boşluk. Yükseklerde, Yeşil Duvar'ın ötesinde kuşlar uçuşuyordu. Rüzgâr sertti. Ne demek istemişti?

Aero, rüzgârın etkisiyle beni hızla geri götürdü. Açıklı-koyulu bulutlar. Gölgeler. Aşağıda kurşun rengine dönüşen, şişen açık mavi kubbeler, buzdan küpler...

Akşam.

Yaklaşan Birlik Günü hakkında, bana işinize yarayacak görünen (sizler için, okurlar) düşüncelerimi bu sayfalara dökmek için elyazmamın başına geçtim. Ve yazamayacağımı fark ettim. Kulağım sürekli cam duvarları döven rüzgârda; sürekli etrafıma göz gezdiriyor, bekliyorum. Neyi, bilmiyorum. Ve tanıdık kahverengimsi-pembe solungaç yanaklar odama geldiğinde pek sevindiğimi saklamayacağım. Oturdu, ünisinin dizlerinin arasına gelen kıvrımlarını tevazuuyla düzeltti, her yarama birer yara bandı gülümsemesi yapıştırdı; hoş bir sarmalanmışlık hissiyle doldum.

"Bugün sınıfa girdiğimde [Çocuk Yetiştirme Tesisi'nde çalışıyor] duvarda bir karikatür gördüm. A, temin ederim doğru! Beni balık gibi çizmişler... Belki sahiden..."

Alelacele, "Yo, hayır, kesinlikle..." dedim (aslında yakından bakınca yanakları solungaca uzaktan dahi benzemiyordu ve solungaçlı betimlemelerim tümüyle yersizdi).

"Eh, uzun vadede önemli değil zaten. Ama mesele,

eylemin kendisiydi. Tabii Koruyucuları çağırdım. Çocukları çok severim ve bence, tabii ne demek istediğimi kavrayabiliyorsan acımasızlık sevginin en yücesi, en zorlusudur."

Anlamaz mıyım? Aklımdan geçenler bundan iyi tarif edilemezdi! Dayanamadım, 20. Kayıt'tan "...düşüncelerinizin açık, keskin, metalik ritmini duyduğunuzdaki gibi..." diye giden kısmı okudum.

Kahverengimsi-pembe yanakların titreyişini bakmadan bile görebiliyordum. Derken bana yaklaştılar, yaklaştılar ve kupkuru, sert, biraz kırılgan parmaklarını ellerimde hissettim.

"Ver onu bana! Ver! Fotokopisini çektirip çocuklara ezberleteceğim! Bizim bunlara senin Venüslülerinden daha fazla ihtiyacımız var... Şimdi, yarın, sonraki gün..."

Etrafına bakındı ve usulca, "Duydun mu?" dedi. "Dediklerine göre, Birlik Günü'nde..."

Yerimden sıçradım. "Ne? Ne diyorlar? Ne olacakmış Birlik Günü'nde?"

Sıcacık duvarlar yitip gitti. Bir anda kendimi ortaya, rüzgârın çatıları yaladığı ve yan gözle bakan alacakaranlık bulutlarının gittikçe alçaldığı dışarı atılmış hissettim...

U kollarını kararlılıkla boynuma doladı (kemikli parmakları alarm zillerimi titreten diyapazonlar gibiydi).

"Otur, tatlım. Otur ve heyecanlanma. İnsanlar neler demiyor? Zaten o gün yanında olacağım –tabii istersen– çocuklarla ilgilenecek birini bulur ve seninle gelirim. Çünkü tatlım, sen de bir çocuksun ve sana gereken..."

"Hayır, hayır," diyerek itiraz ettim. "Olmaz. Sonra beni sahiden çocuk görür, kendi kendime... Hayır, mümkün değil!" (İtiraf etmeliyim, o gün için başka planlarım vardı.)

Gülümsedi. Gülümsemesindeki dile getirilmemiş mesaj şöyle diyordu: "Ah, ne inatçı çocuk!" Ardından oturdu, bakışlarını yere indirdi, utangaç elleri bir kez daha ünisinin diz arası kıvrımlarını düzeltti. Konuyu değiştirelim.

"Karar vermem gerek... İyiliğin için... Hayır, rica ederim acele ettirme beni; iyice düşünmeliyim..."

Acelem yoktu. Sevinmem gerektiğini ve birisinin sonbaharını kendini hediye ederek taçlandırmanın ne büyük onur anlamına geldiğini biliyordum gerçi...

O gece boyunca kanat sesleri duydum ve kollarımla kafamı bu kanatlardan korumaya çabaladım. Sonra bir sandalye vardı ama bizimkilerden değildi. Eski moda, ahşap sandalyelerdendi. Dört ayağım üstünde, at gibi ilerliyordum (sağ ön ayakla sol arka, ardından sol önle sağ arka). Ardından sandalye fırlayıp yatağıma atlıyordu ve ahşap sandalyeyle sevişiyordum. Rahatsızdı. Canımı yaktı.

Şaşırtıcı. Bu rüya hastalığını iyileştirmenin ya da en azından rasyonel, hatta belki yararlı kılmanın yolunu bulmak mümkün değil mi sahiden?

Kayıt 22

Donmuş Dalgalar
Her Şey Kusursuzlaşma Eğiliminde
Bir Mikrobum Ben

Şunu hayal edin: Bir nehir kıyısındasınız, dalgalar kabarıyor, yükseliyor ve tam o anda durakalıyor, kaskatı donuyorlar. Çizelge tarafından belirlenmiş yürüyüşümüzde aniden yaşananlar da bu ölçüde ürkütücü ve doğa dışıydı. Kayıtlarımıza göre buna benzer bir olay 119 yıl önce bir göktaşı parçasının göğü parçalayıp duman ve gürültü saçarak gelip yürüyüşün tam ortasına düşmesiyle gerçekleşmiş.

Her zamanki gibi, yani Asur anıtlarında görülen savaşçılar gibi yürüyorduk: iki kaynamış, bütünleşik bacağın üzerinde bin kafa ve biri öne, diğeri arkaya sallanan iki kol... Caddenin en ucundan, Akımtoplar Kulesi'nin gaddar mırıltısını sürdürdüğü yerden bize doğru bir dikdörtgen geliyordu: önü, arkası ve iki yanı muhafızlardan kuruluydu ve ortasında ünilerinden altın numaraları çıkarılmış üç kişi vardı ve her şey, ıstırap noktasına dek apaçıktı.

Kulenin tepesindeki kadran, bulutlara uzanan, saniyeleri tüküren ve bekleyen bir yüzü andırıyordu. Umursamıyordu. Derken, tam 13.06'da dikdörtgende çılgınca bir şey oldu. Çok yakınımdaydı, en ufak ayrıntısına kadar görebiliyordum. Uzun, ince bir boyunla şakaklarındaki, bilinmez bir dünyanın haritasındaki nehirleri andıran açık mavi damarları gayet açık hatırlıyorum. Görünüşe göre bu bilinmez dünya, genç bir adamdı. Herhalde sıralarımız arasında birini fark etmişti; parmak uçlarına yükseldi, boynunu uzattı ve durdu. Muhafızlardan biri genç adama mavi kıvılcımlar saçan elektrikli kırbacıyla vurdu. Delikanlı, yavru köpeklerinkine benzer tiz bir inleme koyuverdi. İnlemesi bir ikinci darbeyi getirdi ve ikişer saniyelik aralıklarla devam edildi: inleme, kırbaç, inleme, kırbaç...

Ölçülü Asur yürüyüşümüze devam ettik; kıvılcımların zarif zikzaklarını izlerken şöyle düşündüm: "İnsan toplumunda her şey sürekli ve bitmek tükenmek bilmeden kendini kusursuzlaştırıyor... Ve kusursuzlaştırmalı. Eskilerin kamçısı ne çirkindi ve bundaki güzellik..."

Ama tam o anda bir dişi figür, tam hıza geçmiş bir motordan fırlayan cıvata misali sıralarımızı bozarak haykırdı: "Yeter! Artık yeter!" Ve doğrudan dikdörtgenin ortasına daldı. 119 yıl önceki göktaşı gibi. Sıra durakladı; bütün sıralar, dalgalar gibi kabardı ve donakaldı.

Kadına bir anlığına herkesin bakışıyla, yoktan ortaya çıkmış bir şeye bakar gibi baktım: Sayılıktan çıkmıştı, sadece bir kişiydi artık; TekDevlet'e edilen hakaretin metafizik maddesinden öte değildi. Ama derken hareketlerinden biri, kalçasını sola atışı... Birden tanıdım:

Onu, kırbaç kadar dirençli bu bedeni tanıyordum. Gözlerim, ellerim, dudaklarım tanıyordu. Emindim.

Muhafızlardan ikisi kadını yakalamak için atıldı. Kaldırımın parlak, aynaması yüzeyi bana yollarının çok geçmeden kesişeceğini, onu yakalayacaklarını gösterdi. Kalbim pırpırladı, durdu ve hiç düşünmeden, aptalca mı, değil mi, hiç düşünmeden fırladım...

Binlerce gözün dehşetle açılarak beni izlediğini hissediyordum ama bunu hissetmek içimden fırlayan elleri kıllı vahşinin umarsız gücünü artırmaktan başka işe yaramadı. Daha da hızlı koşmaya başladı vahşi. İki adım daha... Ve döndü...

Karşımda çilli, kızılımsı kaşlı, titreyen bir yüz vardı. O değildi bu kadın... I–330 değildi...

Vahşi bir sevinç kapladı içimi. İçimden, "Tutun! Yakalayın!" gibisinden bağırmak geldi. Derken ağır bir el omzumu tuttu; beni götürüyorlardı... Açıklamaya çabaladım...

"Bir dakika, dinleyin, anlamalısınız, ben onu…"

Ama bu sayfalara döktüğüm her şeyi, tüm bu hastalığı nasıl anlatabilirdim? O yüzden sesimi kestim ve debelenmeden götürülmeme izin verdim. Rüzgârla yerinden kopan bir yaprak sükûnetle aşağı düşer ama düşerken döner, kıvrılır ve tanıdığı her dalla, her filizle, gövdeyle göz göze gelir... Yanlarından geçtiğim her kafaya, duvarların saydam buzuna, bulutlara uzanan Akımtoplar Kulesi'yle işte öyle göz göze geldim.

Karanlık bir perde tam beni güzeller güzeli dünyadan ayıracakken ayna-kaldırımda, az ileride tanıdık, kocaman bir kafa ve yelken kulakların yansımasını gördüm.

Ve tanıdık, ifadesiz bir ses duydum:

"Sayı D–503'ün hastalık durumunu ve bu durumdan dolayı heyecanını kontrol edemediğini bildirmeyi görev bilirim. Ve tümüyle doğal bir öfkeyle kendini kaybettiğine inanıyorum..."

"Evet! Evet!" dedim silkinerek. "Yakalayın diye bile bağırdım!"

"Bağırmadın." Tam arkamdan gelmişti ses.

"Evet... Ama Velinimet üzerine yemin ederim ki bağıracaktım..."

Soğuk gri matkap gözler tarafından delindim. İçimi görebiliyor ve söylediğimin (neredeyse) doğruluğunu kestirebiliyor muydu yoksa beni bir kez daha esirgemesinin gizli bir amacı mı vardı bilemiyorum ama bir not yazdı ve kollarımdan tutanlardan birine uzattı ve bir kez daha serbest kaldım. Ya da bir kez daha düzenli Asur ordularına hap soldum.

Çilli suratla mavi damarlı coğrafi haritalı şakakları içine alan dikdörtgen köşeyi dönerek gözden yitti. Bir milyon başlı beden, biz, içimizde muhtemelen moleküllerin, atomların ve yutargözelerin[16] yaşamını sağlayan mütevazı mutlulukla yürümeye devam ettik. Eski dünyada Hıristiyanlar, kusurlu atalarımız bunu anlamıştı: Alçakgönüllülük erdem, gurursa kusurdur. *Biz* Tanrı'dan, *Ben* Şeytan'dan gelir.

Yani işte ben orada, herkesle bir adım ama hepsinden ayrıydım. Bahsettiğim heyecanlı olayın etkisiyle, eski trenlerin üzerinden geçtiği demir köprüler misali hâlâ

16- **Bakterileri ve diğer yabancı cisimleri yiyebilen lökosit (fagosit). (ç.n.)**

titriyorum. Kendimi duyumsuyorum. Ama sadece içine kirpik kaçan göz, şişmiş parmak veya çürük diş kendini duyumsar, bireysel varlığının bilincine varır. Sağlıklı göz veya parmak ya da diş varlarmış gibi görünmezler. Yani gayet açık, değil mi? Kendi kendinin bilincine varmak, hastalıktır.

Belki artık (mavi şakaklı ve çilli) mikropları yutmakla meşgul bir yutargöze değilimdir. Belki bir mikrobumdur ve aranızda, tıpkı benim gibi yutargöze numarası yapan binlerce mikrop vardır...

Bugün yaşanan bu olay aslında o kadar önemli değildi. Ama ya bu yaşanan olay sadece başlangıçsa? Ya cam cennetimizin sonsuzluğuna yağmaya hazırlanan alevli göktaşları yağmurunun ilk habercisiyse?

Kayıt 23

Çiçekler
Bir Kristalin Erimesi
Keşke

Dediklerine göre her yüz yılda sadece bir defa açan çiçekler varmış. Peki, her bin yılda, her on bin yılda bir açanları neden olmasın? Belki vardırlar ama şimdiye kadar hiç duymamışızdır. Çünkü bugün, *bin yılda bir defa* gelen bir gün.

İşte bendeniz, neşe sarhoşu, merdivenlerden görev masasına iniyorum ve binlerce yıllık tomurcuklar gözlerimin önünde çevremi sararak açılıyor, koltuklar, ayakkabılar, altın rozetler, ampuller, tırabzan korkulukları, merdivene düşürülüp unutulmuş bir mendil, görevli memurun masası ve masada U'nun kahverengi lekeli yumuşak yanakları çiçek açıyor. Her şey sıradışı, yeni, yumuşak, pembe, nemli...

U'ya pembe bileti uzatıyorum; başının üstünde, canı duvarın ötesinde Ay, görünmez bir daldan kokular ve mavilikler saçarak sarkıyor. Muzafferane işaret ediyor ve "Ay... Anlıyor musun?" diyorum.

U, bir bana, bir biletteki numaraya bakıyor ve ünisinin dizlerinin açılarının arasına gelen kıvrımları düzeltirkenki alımlı hareketini görüyorum.

"Normal görünmüyorsun, tatlım. Hasta görünüyorsun. Çünkü normal olmayanla hasta aynı şeydir. Kendini mahvediyorsun ve bunu sana söyleyecek hiç kimse yok... Hiç kimse."

Söz konusu "hiç kimse" elbette biletteki numaraydı. I−330. Sevgili, harika U! Elbette haklısın! Duyarlı değilim; hastayım ben, bir ruhum var, bir mikrobum ben! Ama çiçek açmak bir hastalık değil midir? Filiz yarılarak açıldığında canı yanmaz mı? Ve spermatozoitler mikropların en dehşet saçanları değil mi sence de?

Yukarıda, odamdayım. I−330, koltukta. Ben yerdeyim; bacaklarına sarılıyorum. Başım kucağında ve ikimiz de konuşmuyoruz. Sessizlik. Kalp atışlarım. Onda, I−330'da eriyen bir kristalim ben. Beni uzamda tanımlayan pürüzsüz yüzeylerin eriyişini apaçık hissediyorum. Kucağında, içinde çözülüyor, yitiyorum. Ufaldıkça ufalıyor ve aynı anda her ölçeği aşacak kadar yayılıp genişliyorum... Çünkü o... Çünkü o, artık o değil, evrenin tümü... Ve bir anlığına ben ve yatağın yanına coşkuyla yerleşmiş koltuk ve Eski Ev'in girişindeki harika gülümseyişli yaşlı kadın ve Yeşil Duvar'ın ardındaki uçsuz bucaksız yaban ve yaşlı kadın gibi uyuklayan yıkıntılar ve bir yerlerde, muhtemelen çok uzaklarda çarpılarak kapanan kapı, bir oluyoruz. Hepsi içimde, hepsi benle birlikte kalbimin atışını dinliyor ve şükredilesi an boyunca uçuşuyor.

Ona aptalca, karmaşık, boğuk sözcüklerle kristalliği-

mi ve kapının bu yüzden içimde bulunduğunu ve bu koltuğun neden kendisini böyle mutlu hissettiğini anlatmaya çalışıyorum. Ama söylediklerim saçma geliyor, duruyorum, utanıyorum... Ve birden tutup, "I−330, sevgilim, bağışla beni..." diyorum. "Anlayamıyorum... Abuk sabuk konuşuyorum..."

"Abuk sabuk konuşmanın nesi kötüymüş bakalım? İnsani abuk sabukluğu zekâyı çağlar boyu besledikleri gibi besleselerdi özel değer haiz bir şeye dönüşebilirdi."

"Evet..." (Haklı, diye düşünüyorum. Nasıl, nasıl haksız olabilir?)

"Ve sırf abuk sabukluğun, dün yürüyüşte yaptığın yüzünden seni daha... Daha fazla seviyorum."

"Ama o zaman neden bana işkence ettin, neden gelmedin, neden biletlerini yollamadın, neden bana..."

"Belki seni sınamam gerekiyordu, ne biliyorsun? Belki isteyeceğim her şeyi yapıp yapmayacağını anlamam gerekiyordu? Tamamen benim olduğunu..."

"Tamamen, evet!"

Yüzümü, hayır, beni avuçlarının içine alıp kaldırdı: "E, senin şu 'Her dürüst Sayının görevleri' ne olacak? Ha?"

Tatlı, keskin, bembeyaz dişler. Ardından bir gülümseme. Koltukta bir arı. Hem balı var, hem iğnesi...

Evet, görevler... Zihnimde bu sayfalara yazdıklarımı çarçabuk taradım. Esasen hiçbir yerinde yerine getirmem gereken herhangi bir göreve dair en ufak bir...

Yanıt vermiyorum. Hayranlıkla (ve muhtemelen salakça) sırıtıyorum. Bir o gözüne, bir ötekine bakıyor, her birinde kendimi görüyorum: gökkuşağı zindanlarında

ufacık, minicik bir mahpus. Ardından daha fazla arı, dudaklar, çiçek açışın tatlı ıstırabı...

Biz Sayıların içinde sessizce tıkırdayan birer görünmez metronom vardır ve beş dakikalık yanılma payı dahilinde tam saati söylemek için saate bakmayı hiç gereksinmeyiz. Ama şimdi metronomum durdu ve ne kadar zaman geçtiğini bilemiyorum. Korkuyla yastığın altından saatli rozetimi alıyorum...

Velinimet'e şükür! Daha yirmi dakikam var. Ama dakikalar... Öyle bastıbacaklar ki komik bile değiller... Geçiyorlar ve ona anlatacak çok şeyim var. Hakkımda her şey... O'nun mektubunu, ona çocuk verdiğim feci geceyi, nedense çocukluğumu, matematik öğretmeni Pliappa'yı, eksi birin karekökünü, ilk Birlik Günü'mü ve onca gün içinde o gün ünime mürekkep damladığı için nasıl ağladığımı...

I−330 kafasını kaldırdı ve dirseği üzerine yaslandı. Dudaklarının kenarlarındaki iki sert çizgiyle kaşları çarpı işaretini kurdu.

"Belki o gün..." Durdu, kaşları daha da esmerleşti. Elimi tuttu ve sıktı. "Söyle, beni unutmayacaksın, değil mi? Beni daima hatırlayacak mısın?"

"Neden böyle söylüyorsun? Ne diyorsun? Sevgilim?"

I−330 yanıt vermedi ve gözleri beni aştı, uzaklara daldı. Birden rüzgârın muazzam kanatlarını cam duvarlara vuruşunu duydum (tabii deminden beri vuruyordu ama ancak şimdi duymaya başlamıştım) ve her nasılsa Yeşil Duvar'ın üstünde uçan kuşlar aklıma geldi.

I−330 bir şeylerden kurtulmaya çalışırmış gibisinden kafa salladı. Bir kez daha bedeni tümüyle ve bir anlığı-

na, bir aeronun inişten önce yeri hafifçe yalayıp geçişi gibi benimkine değdi.

"Pekâlâ. Çoraplarımı uzat. Hemen!"

Masanın üstüne fırlatılmış çoraplar, masada açık duran elyazmamın 193. sayfasının üzerindeydi. Acele edeyim derken elyazmama çarptım, sayfalar yere saçıldı. Sıraya koyamadım ama esas mesele sıraya koysam bile bir önem ifade etmeyeceğiydi çünkü gerçek bir sıra yoktu; hem tehlikeli yokuşlar, çukurlar ve bilinmeyenler her daim olacaktı.

"Böyle devam edemem," dedim. "Burada, yanımdasın ama buna rağmen ardını göremediğim eski bir duvarın diğer yanında gibisin. O taraftan gelen hışırtılar, sesleri duyuyorum ama ne söylendiğini kestiremiyorum. Orada ne var, bilemiyorum. Hayır, böyle devam edemem. Sen hep bana bir şey anlatamayacak kadar kısa süreliğine geliyorsun. Eski Ev'de nereye gittiğimi, o koridorların nereye çıktığını ve doktorun orada ne halt yediğini bana anlatmadın... Ya da belki bunların hiçbiri yaşanmadı..."

I–330 elini omzuma koydu ve gözlerimin içine baktı.

"Her şeyi bilmek mi istiyorsun?"

"Evet. Bilmeliyim."

"Ve nereye gidersem gideyim korkmadan benimle geleceksin, öyle mi?"

"Nereye gidersen git!"

"Peki. Sana söz: bu tatil bittiğinde... Keşke... A, şey, senin ENTEGRAL ne durumda? Sormayı hep unutuyorum. Kalkışı yakın mı?"

"Hayır. Ne demek *keşke?* Gene aynı şeyi yapıyorsun. *Keşke* ne?"

Kapıda durdu, döndü. "Göreceksin..

Yalnızım. Ondan geriye kalan tek şey, bana Duvar'ın diğer tarafındaki bazı çiçeklerin tatlı, kuru, sarı polenlerini anımsatan hafif bir koku. Bu ve bir de eskilerin balık yakalamada kullandıkları olta iğneleri (Tarih-öncesi Müzesi) misali içime saplanan sorular.

... Neden durduk yerde ENTEGRAL'i sormuştu?

Kayıt 24

Fonksiyonun Limiti
Paskalya
Hepsinin Üzerini Çizmek

DDS[17] sınırının üzerinde çalışan bir makine gibiyim: Rulmanlar aşırı ısınıyor; bir dakika daha devam edersе metal erimeye ve damlatmaya başlayacak ve her şey sona erecek. Çabucak üzerime soğuk su −mantık− dökülmeli. Kovalarla döküyorum ama mantık sıcak rulmanlar üzerinde tıslayarak buharlaşıyor.

E, limitini hesaba katmadan bir fonksiyon kurulamayacağı açık tabii. Ve dün hissettiğimin, şu salak "evrenin içinde çözülmenin" limitine götürüldüğünde ölüme çıkacağı da açık. Çünkü ölüm tam budur: kendimin evren içinde mümkün tam çözülmesi. Haliyle, *aşk* için A, *ölüm* için Ö kullanırsak, A = f(Ö), yani aşk ve ölüm...

Evet, evet, işte bu. I−330'dan korkmam, ona direnmem bu yüzden. İstememem de... Ama neden bu ikisi, *İstemiyorum* ve *İstiyorum* içimde birlikteler? Böylesi

17- Dakikada Devir Sayısı. (ç.n.)

dehşet saçan bu işte: Dünkü mutlu ölümü tekrar ve tekrar istiyorum. Şimdi daha da dehşet saçansa, mantıklı fonksiyonun entegrali alındığında, içindeki, yani gizli bileşen sıfatıyla bizzat ölüm ortaya çıktığında hâlâ onu arzularsam... Dudaklarım, kollarım, göğsüm, her milimetrem onu arzularsa...

Yarın, Birlik Günü. O da elbette orada olacak ve onu göreceğim. Uzaktan ama. Çok uzaktan. Acı verecek çünkü ona muhtacım, dayanılmaz ölçüde... Yanında durmak, ellerini tutmak, omuzlarını, saçlarını... Ama bu acıyı bile arzuluyorum... Acırsa acısın.

Yüce Velinimet! Acıyı arzulamak! Ne saçmalık! Acının negatif bir nicelik olduğunu ve toplandığında mutluluk dediğimiz toplamın değerini azalttığını bilmeyen var mıdır? Yani, buna göre...

Ama... "Buna göre"den sonrası gelmiyor. Bomboş. Çırılçıplak.

Akşam.

Rüzgârlı, ateş saçan pembelikte, endişe uyandırıcı bir günbatımı binanın cam duvarlarından içeri yayılıyor. Pembeliğe takılı kalmayayım diye sandalyemi çeviriyor, notlarımı gözden geçiriyorum. Kendime değil, sizler, tanımadan sevdiğim ve acıdığım, uzak diyarlarda hâlâ çabalayan sizler için yazdığımı bir kez daha fark ediyorum.

Birlik Günü, büyük gün. Çocukluğumdan beri hep sevmişimdir bu günü. Bana kalırsa bu gün, eskiler için "Paskalya" neyse, o. Akşamında nasıl kendimize bir

saat-takvimi yapıp her geçen saatin üzerini gururla çizdiğimizi hatırlıyorum. Açıkçası kimsenin görmeyeceğini bilsem öyle küçük bir takvimi şimdi de yanımda taşır ve uzaktan da olsa onu göreceğim yarına ilerleyen saatlerin üstünü çizerdim.

(Yazmaya ara vermek durumunda kaldım. Doğrudan dikimevinden çıkma, yeni ünimi getirdiler. Büyük gün için yeni üniler dağıtmak âdettendir. Koridordan ayak sesleri, mutlu çığlıklar duyulur.)

Devam. Yarın her yıl tekrarlanan ve her seferinde yeni heyecanlar doğuran görüntüleri izlemeye gideceğim: yüce uyum ve saygıyla havaya kalkan kollar. Yarın Velinimet'in yıllık seçilme günü. Yarın sarsılmaz mutluluk kalelerimizin anahtarlarını bir kez daha Velinimet'in eline teslim edeceğiz.

Tabii bunun eskilerin –gülmeden söylemesi zor– sonucunu dahi bilemedikleri düzensiz, örgütsüz seçimlerine hiç benzemediğini söylememe gerek yok. Öngörülemez rastgelelikler üzerine körlemesine devlet kurmaktan daha salakça ne olabilir? Ama görünene göre bunun anlaşılması için asırlar geçmesi gerekmiş.

Bizde diğer konulardaki gibi bu konuda da rastgeleliklere, sürprizlere yer bulunmadığını söylememe gerek yoktur herhalde. Zaten seçimler bizlere tek, güçlü, milyon-hücreli bir organizmanın (eskilerin İncil'inin deyişiyle tek Kilise'nin) parçaları olduğumuzu hatırlatan simgesellikten öteye gitmez. Çünkü TekDevlet tarihinde bu şanlı günün muazzam birliğini bozacak tek ses dahi yükselmemiştir.

Söylenene göre, eskiler seçimlerini hırsızlar gibi giz-

li saklı yaparmış. Hatta bazı tarihçilerimize bakılırsa seçim törenlerine çıkmadan önce yüzlerini maskelerle gizlerlermiş. (O muhteşem kasvetteki manzarayı hayal edebiliyorum: gece karanlığında bir kent merkezi, duvar diplerinde sürünen karanlık pelerinler, rüzgârda titreşen alevli meşaleler.) Tüm o gizliliğe ne demeye ihtiyaç duyulduğuysa bugüne dek açıklanamamıştır. Büyük olasılıkla seçimler bazı mistik, batıl, hatta belki suç unsurları barındıran ayinlerle ilintilendiriliyordu.

Ama bizim ne korkacak ne de utanacak bir şeyimiz var; biz seçimlerimizi açıkta, dürüstçe ve gün ışığında kutlarız. Ben herkesin Velinimet'e nasıl oy verdiğini görürüm ve herkes benim nasıl Velinimet'e oy verdiğimi görür. Ve *herkes* ile *ben* toplandığında tek bir *Biz* ederken başka türlüsü nasıl olabilir? Yolumuz eskilerin hırsızlama "gizliliğinden" ne kadar üstün, içten ve görkemli! Ve ne kadar elverişli! Çünkü imkânsızın gerçekleştiğini varsaysanız bile ki imkânsızdan kastım bildik tekseslilığimizde meydana gelebilecek ufacık bir çatlaktır, sırlarımız içinde gizli Koruyucular, herhangi bir Sayı'nın sırayı bozup hem kendisi hem TekDevlet için herhangi bir yanlış adım atmaması için daima hazırdırlar. Ve nihayet bir de…

Solumdaki duvara bakıyorum. Gardırop kapısındaki aynanın önünde bir kadın aceleyle ünisinin düğmelerini ilikliyor. Bir anlığına gözlerini, dudaklarını, iki pembecik filizin uçlarını görüyorum. Derken perdeler iniyor ve bir anda bütün bir dün üzerime yağıyor, "Ve nihayet bir de"den sonra geleceği unutuyorum. İstemiyorum, umurumda değil! Tek istediğim I−330. Her dakika, her

saniye yanımda, sadece benle olsun istiyorum. Ve Birlik Günü hakkında yazdığım her şey... Tümü gereksiz, konu dışı; hepsinin üzerini çizmek, hepsini yırtıp atmak istiyorum. Çünkü biliyorum (belki küfre giriyor ama gerçek bu): benim için tek tatil, tek bayram onunla birliktelik; yanımda, omzumda olması...

Yarın güneş onsuz tenekeden bir diskten, gökyüzü maviye boyanmış bir teneke levhadan öteye gitmeyecek ve ben...

Telefonu açıyorum: "I−330! Sen misin?"

"Evet. Saatin farkında mısın sen?"

"O kadar geç değildir belki... Sana sormak istediğim... Yarın benimle olmanı istiyorum... Sevgilim..."

"Sevgilim" sözcüğünü usulca söyledim ve bu, her nasılsa aklıma bu sabah hangarda yaşanan bir şeyi getirdi: Birisi, şaka yapmak için tonluk çekicin altına bir saat yerleştirmişti. Çekici tüm gücüyle sallıyorlar, rüzgârı yüzlerine vuruyor ve son anda, tam saate değecekken durduruyorlardı.

Kısa bir sessizlik. Odasında birinin bulunduğunu ve fısıldadığını hayal ediyorum. Ardından sesi duyuluyor: "Hayır, yapamam. Aslında ben de... Ama hayır, yapamam. Nedenini sorma. Yarın göreceksin."

Gece.

Kayıt 25

Göklerden İniş
Tarihteki En Büyük Felaket
Bilinenin Sonu

Tören başlamadan önce, herkes ayağa kalktığında ve marşın görkemli örtüsü başlarımızın üzerinde yavaşça dalgalanmaya başladığında (Müzik Fabrikası'nın yüzlerce borazanının ve milyonlarca insanın sesi) bir anlığına her şeyi unutuverdim. I−330'un bugünkü kutlamalara dair söylediği huzur kaçırıcı şeyleri, hatta galiba onu bile unuttum. Belki çevremdeki hiç kimse her yanıma bulaşan kara lekeleri görmüyordu ama ben, bunca masum yüz arasında benim gibi bir suçlunun yerinin bulunmadığını biliyordum. Ah, o dakika ayağa fırlayıp −beni boğsalar bile− kendime dair gerçeği bir haykırabilseydim... Sonum anlamına gelirdi; e, ne yapalım yani? En azından bir saniyeliğine kendimi tertemiz, tüm o düşüncelerin kafamdan silindiğini hisseder ve masmavi gökyüzü gibi olurdum.

Tüm gözler lekesiz ve hâlâ gecenin gözyaşlarıyla nemli mavi göğe dönüktü ve gün ışınları altında ara sıra ka-

raran, zar zor seçilir noktacığa odaklanmıştı. O'ydu bu nokta. O, eskilerin Yehova'sı kadar bilge ve sevgisinde gaddar yeni Yehova, kendi aerosuyla göklerden aramıza iniyordu. O her geçen dakikayla daha fazla yaklaşırken milyonlarca yürek O'nu selamlamak üzere yükseklere uzanıyordu ve işte, sonunda bizi görmüştü. Zihnimde ben de orada, O'nun yanındaydım ve aşağı bakıyordum: tribünlerin açık mavi noktacıklarla çizilmiş eşmerkezli çemberleri mini minnacık güneşlerle (parıldayan rozetlerimiz) beneklenmiş ve bilge beyaz örümceğin, Velinimet'in, beyazlar içinde inerek merkezini aydınlatacağı, el ve ayaklarımızı bilgeliğiyle bağlayıp mutluluğun yararlı ağlarıyla sarmalayacağı bir örümcek ağını andırıyordu.

Göklerden görkemli inişi bitmiş, bakır borazanlar susmuş, herkes yerine oturmuştu. Ve bir anda kavradım: Gerçekten de tüm bunlar uçsuz bucaksız, sınırlarına dek gergin ve titreyen, harikulade bir örümcek ağıydı ve her an kopabilirdi ve hayal edilebilecek her şeyin ötesinde bir şey meydana gelebilirdi...

Oturduğum yerden hafifçe doğrulup etrafa göz gezdirdim. Bakışlarım birbirlerine sevgi ve dehşetle bakan bir sürü gözle kesişti. İçlerinden biri hafifçe elini kaldırıp başka birine parmaklarıyla belli belirsiz bir işaret yaptı. Anlamıştım: Koruyucularda bunlar. Bir şeye kızdıklarını anladım. Ağ gergindi, titriyordu. Ve içimde buna, aynı dalga boyuna ayarlanmış bir radyo alıcısı misali yanıt veren bir titreşim vardı.

Platformda bir şair seçim-öncesi methiyesini okuyordu ama ben tek kelimesini duymuyor, sadece altıgen

sarkacın ölümcül saati gittikçe yaklaştıran ölçülü sallanışını izliyor ve aradığımı hâlâ bulamamama rağmen heyecanla, bir kitabın sayfalarını hızla tararmış gibi yüzden yüze bakmaya devam ediyordum. Bir an önce bulmalıydım çünkü sarkacın bir sonraki sallanışında...

O! Elbette oydu! Aşağıda, tribünlerin ötesinde, parıldayan camın üzerinde kayan, koşturan pembe yelken kulaklar; oradan fırlayan beden çifte kamburlu S harfiydi... Tribünlerin arasından aceleyle bir yere ilerliyordu...

S ve I−330. Bana göre aralarında bir bağ var (Nasıl bir bağ, henüz bilmiyorum ama bir gün çözeceğim). Gözlerimle adama kilitlendim. Ardından ucu sarkarak yuvarlanan bir yün yumağı gibi gidiyordu. Durdu ve...

Yüksek voltajlı elektrik akımına tutulmuşum gibi kasıldım: S, bizim sıranın başında, benden ancak 40 metre uzakta durdu ve öne eğildi. Aynı anda I−330'u ve hemen yanında R−13'ün tiksindirici sırıtışlı Afrikalı dudaklarını gördüm.

İlk düşüncem fırlayıp "Neden bugün onunlasın? Neden beni istemedin?" diye bağırmaktı. Ama göremediğim, dost bir örümcek ağı elimi kolumu bağladı. Gözlerimi onlardan ayırmadan ve dişlerimi gıcırdatarak, bir demir külçesi misali yerime çöktüm. Yüreğime saplanan keskin acıyı, hepsini şimdi yaşıyormuşçasına hissediyorum. Şöyle düşündüğümü hatırlıyorum: "Gayrı-fiziksel bir uyarıcı fiziksel acı tepkisi üretebilirse..."

Maalesef düşünce zincirini bir sonucuna bağlamadım. Tek hatırladığım "ruh"la ilgili gelip geçen bir düşünce ve zihnimde yanıp sönen şu eski deyişti: "Kanı dondu."

Ve heksametreler sustuğu anda donakaldım. İşte şimdi başlıyordu... Ama neydi başlayan?

Âdetlere göre seçimden önce beş dakika ara verilirdi. Âdetlere göre seçim öncesi tam sessizlik de sağlanmalıdır. Ama bu seferki bildik, şükranla yüklü, saygı dolu sessizlik değildi; bu seferki Akımtoplar Kuleleri'nin bilinmediği, tımarsız göklerin "kasırgaların" gazabına uğradığı eski zamanların sessizliğiydi. Eskilerin fırtına öncesi sessizlik dedikleriydi bu...

Hava, bir tür saydam dökme demiri andırıyordu. Sanki nefes alabilmek için insanın ağzını açabildiğince açması lazımdı. Duyuş o denli keskindi ki duymak can yakıyordu ve bir yerlerden, bir şeyler kemiren bir fareninkine benzer fısıltılar geliyordu. Bu sefer gözlerimi kaldırmadan hem o ikisini (I−330 ve R−13'ü) yan yana, omuz omuza hem de dizlerimde titreyen kaba, nefret edilesi, kıllı ellerimi görebiliyordum.

Herkes saatli rozetini eline almıştı. Bir. İki. Üç. Beş dakika... Ve platformdan ağır, dökme demirden bir ses duyuldu: "Evet oyu verenler lütfen elini kaldırsın."

Velinimetin gözlerine eskisi gibi bakabilseydim, doğrudan ve tüm kalbimle, "İşte buradayım. Her şeyimle. Al beni!" derdim. Ama şimdi... Diyemiyordum. Bacaklarım paslanmıştı sanki. Elimi ancak çabalayarak kaldırabildim.

Milyonlarca el kalktı. Kendini tutamayan birinden boğuk bir "Oh!" yükseldi. Bir şeyin başladığını, bir şeyin kafa üstü paldır küldür yuvarlandığını hissediyordum ama neydi bilemiyordum ve ne bakacak gücüm ne de cesaretim vardı.

"Hayır diyenler?"

Bu her daim kutlamaların en müthiş anıdır: Herkes, kıpırdamadan oturur, Sayıların Sayısı'nın faydalı boyunduruğu altında zevkle başını eğer. Ama tam o noktada dehşetle bir başka, sonsuz hafiflikte, iç çekmeye benzer bir ses duydum. Onca hafifliğine rağmen bakır borazanların çaldığı gelmiş geçmiş her şeyden daha duyulurdu. Son nefesini veren bir insanın son nefesi gibiydi; belli belirsiz ama yine de çevresindeki herkesin betini benzini attıran ve soğuk gözlerinden yaşlar getiren...

Bakışlarımı kaldırdım ve...

Tüm bunlar saniyenin yüzde birinde, saç teli inceliğinde bir zaman diliminde gerçekleşti. Bin elin havaya kalktığını −"Hayır!"− ve derhal indiğini gördüm. I−330'un solgun yüzünü, yüzündeki çarpıyı ve elini kaldırışını gördüm. Gözüm karardı.

Bir saç teli daha. Duraklama. Sessizlik. Kalp atışları. Derken -adeta çılgın bir yönetmen "motor" demiş gibi- tribünlerde bir homurtu koptu, Sayılar bağrışmaya, üniler uçuşmaya, Koruyucular çılgınca koşturmaya başladı; birinin tabanları yüzümü yaladı, ağzı şaşkınlıkla açılmış, sessiz çığlığı boğazına tıkılan bir başkasının yüzünü ezdi. O sahne, devasa bir ekrandan korkunç bir şey fırlamışçasına açılan ağızlardan dökülemeyen haykırışlar içime hepsinden öte işledi.

Ve ekranın bir diğer köşesinde, çok altlarda bir yerlerde, bir anlığına pembecik O'nun solgun dudaklarını gördüm. Bir duvara yaslanmış, çaprazladığı kollarıyla karnını korumaya çabalıyordu. Derken silinip gitti, kalabalığa karıştı veya ben onu unuttum çünkü...

Sonraki ekranda değil, içimdeydi. Sıkışan yürek, zonklayan şakaklar. R−13 aniden bir sıranın üstüne fırladı; benden yüksekte, solumdaydı; kızarmıştı, tükürük ve öfke saçıyordu. Kollarında I−330'u taşıyordu. I−330 bembeyazdı; ünisi omzundan göğsüne dek yırtılmıştı ve beyaz teninde kan vardı. Kollarını R−13'ün boynuna dolamıştı; R-13 bir goril tiksinçliği ve çevikliğiyle sıradan sıraya kocaman hamlelerle sıçrıyor, I−330'u yukarı taşıyordu.

Her şey kızıla kesti. Sanki eski yangınlardan biri çıkmıştı. Ve fırlayıp onlara yetişmekten başka çarem yoktu. Gücü nereden bulduğumu kendime bile açıklayamıyorum ama saldıran bir koç misali kalabalığa daldım, insanların omuzlarına, sıralara basarak ilerledim ve nihayet yetişip R'yi yakasından tuttum.

"Hayır, sakın!" diye bağırdım. "Bırak onu!" (Neyse ki kimsenin beni duyacak hali yoktu; herkes bağrışarak koşturuyordu.)

R, "Ha? Ne? Ne oluyor?" diyerek döndü; dudakları sırılsıklamdı ve titriyordu. Herhalde Koruyuculardan birinin yakasına yapıştığını sanmıştı.

"Ne mi? Gösteririm sana neyi! Buna katlanamam! Bırak onu yere!"

Ama R öfkeyle homurdanıp kafasını sallamakla yetindi ve tekrar koşmaya başladı. İşte o an... Bunları yazmaktan büyük utanç duyuyorum ama yazmak durumundayım. Siz tanımadığım okurlarımın hastalığımın tam ilerleyişini görebilmeniz açısından önemli geliyor... Evet, işte o an hastalığımın sonuçlarını R−13'ün kafasına aksettirdim. Anladınız mı? Vurdum ona! Bu kısmı

gayet açık hatırlıyorum. Bir şey daha var hatırladığım: o darbeyle bütün bedenimin bir çeşit özgürleşme, bir çeşit hafiflikle doluşu...

I−330 kollarından sıyrıldı.

"Git buradan!" diye bağırdı R−13'e. "Anlıyor musun? O…O…R, çabuk git! Kaç!"

R bembeyaz Afrika dişlerini sıkarak yüzüme birtakım sözcükler püskürttü, ardından hızla atıldı ve gözden yitti.

Kalbim göğsümde büyümüştü sanki. Gümbürdüyordu ve her vuruşunda içime kavurucu, vahşi haz dalgaları yayılıyordu. Her şey paramparça, her şey ufalanmış, kimin umurunda? Sadece onu böyle taşıyabilsem, taşıyabilsem, taşıyabilsem...

Akşam. 22.00.

Kalemi elimde zor tutuyorum; bu sabahki baş döndürücü olaylardan sonra ne kadar yorulduğumu anlatmam mümkün değil. Kurtuluşumuzun, TekDevlet'in asırlık duvarları çökmemiştir, değil mi? Uzak atalarımız gibi yine evsiz kalmadık, özgürlük denen yabanda yine yaşamıyoruz, değil mi? Velinimet... İmkânsız. "Hayır"? Birlik Günü'nde "Hayır" ha? Hissetmişlerdir dediğim utancı, korkuyu, dehşeti ben de hissediyorum. Ama onlar kim? Ya ben kimim? "Onlar"... "Biz"… Nasıl bileceğim?

Orada, taşıdığım yerde, tribünlerin en üst, güneşten ısınmış sırasındaydı. Sağ omuz ve aşağısı, harikulade kıvrımın başladığı yer çıplaktı ve minicik, kandan bir

yılan süzülüyordu. Kanın veya çıplak göğsünün farkında değilmiş gibi davranıyordu ya da hepsini görüyordu ama o an için öylesini istiyordu ve belki ünisini düğmelemeye kalksam yırtıp çıkaracaktı...

"Ve yarın..." İyice sıktığı bembeyaz dişlerinin arasından öfkeyle soluyordu. "Ve yarın... Ne? Kimse bilemez... Anlıyor musun? Ne ben ne başkası bilebilir. Yarın, bilinmezdir. Sonuna gelindiğini, bildiğimizin sonuna geldiğimizi anlıyor musun? Artık sıra yepyeni, daha önce hiç görülmemiş ya da hayal edilmemişte..."

Aşağıda herkes koşuşturuyor ve bağrışıyordu. Ama hepsi çok uzaktaydı ve I−330 yüzüme baktığında, yavaşça beni gözlerinin daracık altın kapılarından içine aldığında iyice uzaklaştı. Epey sessiz kaldık. Ve bir şekilde, yukarıda kuşlar uçuşurken (başka zaman mıydı yoksa?) Yeşil Duvar'ın ardından anlaşılmaz sapsarı gözlere bakışımı düşündüm.

"Yarın olağandışı bir şey çıkmazsa seni oraya götüreceğim. Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

Hayır, anlamıyordum. Ama hafifçe kafa salladım. Çözülmüş, erimiştim. Sonsuza küçülmüştüm, bir noktaydım...

Her şeye karşın bu noktanın kendi mantığı (çağdaş) vardı: Bir nokta, her şeyden daha fazla bilinmeyen içerir. Tüm yapması gereken kıpırdaması, azıcık yerinden oynamasıdır; binlerce değişik eğriye, yüzlerce katı biçime dönüşebilir.

Kıpırdamak istemiyorum... Korkuyorum. Neye dönüşeceğim? Ve bana, herkes benim gibiymiş, herkes en ufak kıpırtıdan korkuyormuş gibi geliyor. Mesela, şimdi,

bunları yazarken: Herkes kendi cam kafesinde oturuyor ve bir şey bekliyor. Koridordan, bu saatlerde sıkça duyulan asansörün sesi gelmiyor; gülüşmeler, ayak sesleri yok. Ara sıra parmak uçlarında yürüyen, omuzlarının üzerinden arkaya bakan ve fısıldayan çiftler görüyorum...

Yarın ne olacak? Neye dönüşeceğim ben yarın?

Kayıt 26

Dünya Dönüyor
Döküntü
41° Santigrat

Sabah. Bildik, sağlam, yuvarlak, kırmızı yanaklı sabah, tavandan içeri giriyor. Gökte, ne bileyim, dikdörtgen bir güneş, çevremde hayvan postlarına bürünmüş insanlar veya saydamsız taş duvarlar görsem daha az şaşırırdım herhalde. Dünya, dünyamız hâlâ var olmalı mı? Yoksa bu sadece eylemsizlik mi? Üreteç hâlâ fişe takılı, çarklar hâlâ mırıldanarak dönüyorlar. İki devir, üç devir dönecek, dördüncüde bırakacaklar...

Şu tuhaf durumu bilir misiniz? Gece uyanır, gözlerinizi karanlığa açarsınız ve birden kendinizi yitmiş hissedersiniz ve var gücünüzle, karanlıkta el yordamıyla tanıdık, somut bir şeye, duvara, lambaya, sandalyeye ulaşmaya çalışırsınız. Aynen böyle dolanıyor, becerebildiğimce hızla *Devlet Gazetesi*'nde tanıdık bir şey arıyordum. Şunu buldum:

"Herkes tarafından özlem ve sabırsızlıkla beklenen Birlik Günü dün kutlanmıştır. Bizlere daima şaşmaz bilgeliğinin kanıtlarını sunan Velinimet, 48. kez oybirliğiyle seçilmiştir. Görkemli kutlamalara, mutluluk düşmanlarının ki yaptıkları sayesinde dün yenilenen TekDevlet'in temel yapısına tuğlalık etme hakkını yitirmişlerdir, çıkardığı önemsiz bir olayla gölge düşürülmek istenmiştir. Bu kişilerin oylarının dikkate alınmasının, seyirci arasına karışmış hasta kişilerin öksürüklerinin muhteşem, destansı bir senfoninin parçası sayılması kadar saçma sayılacağını herkesin anladığı açıktır..."

Ah, ne bilgelik! Şimdi bu, her şeye rağmen kurtulduk mu demek? Hayır, cidden, böylesi kristal berraklığında bir çıkarıma kim itiraz edebilir?

"Bugün 12'de İdari Büro, Tıp Bürosu ve Koruyucular Bürosu'nun katılacağı bir ortak oturum yapılacaktır. Önümüzdeki günler önemli yönetim faaliyetlerine gebedir."

Hayır, duvarlar hâlâ yerinde; işte, buradalar, dokunabiliyorum. Ve içimdeki yittiğim, nerede olduğumu bilmediğim, bir yerlere terk edildiğim hissi artık yok; masmavi göğü ve yuvarlak güneşi gördüğüme şaşmıyorum. Her zamanki gibi, herkes işine gidiyor.

Caddede, bilhassa sağlam, bilhassa dimdik yürüyordum ve galiba herkes aynını yapıyordu. Ama derken bir yol çattı, bir köşe geldi ve herkesin gayet tuhaf, sanki duvardaki borulardan biri patlamış ve buz gibi sular sokağa fışkırıp kaldırımı kullanılamaz kılıyormuş gibi davranarak karşı kaldırıma geçtiğini gördüm.

Beş-on adım sonra aynı soğuk sular beni de diğer kaldırıma fırlattı: Yerden yaklaşık iki metre yüksekte, duvara, dikdörtgen diyebileceğim bir kâğıt yapıştırılmıştı ve üzerinde anlaşılmaz harflerle, zehir yeşili bir yazı basılmıştı:

MEFİ

Hemen altında, S harfi gibi çifte-kambur bir beden ile ya heyecandan ya da öfkeden pembeleşmiş iki yelken kulak duruyordu. Sağ eli yukarıda, sol eli kırılmış bir kanat misali arkasında, kâğıdı yırtmak için zıplayıp duruyor ama bir türlü yetişemiyordu.

Gelip geçen herkes muhtemelen aynı şeyi düşünüyordu: "Yanına gitsem, kalabalıktan ayrılsam sırf suçlu olduğum için yanına, yardıma gittiğimi düşünmez mi?"

Aynı şeyi düşündüğümü saklamayacağım. Ama ne zamandır bana koruyucu meleklik yaptığını, beni kim bilir kaç defa kurtardığını hatırladım. Cesaretle ilerledim, uzandım ve kâğıdı yırttım.

S döndü ve matkap gözleri şimşek hızıyla içime dalarak bir şeylere ulaştı. Ardından sol kaşı kalktı ve "Mefi"nin az evvel asılı durduğu yere doğru bir baş işareti yaptı. O an şaşırarak bir msedmsemenin, sevinçli bir gülümsemenin ucunu görür gibi oldum. Ama bu kadar şaşılacak ne vardı? Bir doktor daima 40° derece ateşi ve döküntüyü uzun kuluçka döneminde yavaşça yükselen ateşe yeğler çünkü birincisinde en azından neyle uğraşacağını hemen kestirecektir. Bugün duvarlara çıkan

"Mefi", döküntüydü. Neden gülümsediğini anlamıştım...[18]

Yeraltı istasyonuna inerken, lekesiz cam basamaklarda bir diğer "Mefi" yazılı kâğıda rastladım. Ve aynı döküntü burada, bütün duvarlarda, sıralarda, trendeki aynada (alelacele, özensizce yapıştırılmış, kırışık) görülüyordu.

Tekerlerin mırıltısı sessizlikte iyice ortaya çıkıyordu. Nabzı iyice yükselmiş, kanına heyecan dolmuş biri gibi: Omzuna dokununca irkiliyor, elindekiler yere saçılıyor... Solumdaki adam, gazetedeki manşeti okuyor, başka bir şeye bakamıyor, okuyor, okuyor... Gazetenin titrediği görülüyor. Ve her yerde, tekerlerde, ellerde, gazetelerde, kirpiklerde, her yerde nabzın yüksekliğini görüyorum ve belki bugün, I−330 ile oraya gittiğimizde termometre 39°, 40°, 41° santigradı gösterecek...

Uzaklarda bir yerlerde mırıldanan bir motor misali, aynı sessizlik hangara da hâkimdi. Tek duyulabilen, parmak uçlarında ilerleyen, eğilen, pençeleriyle açık-mavi buz bloklarını kavrayıp ENTEGRAL'in yedek tanklarına yükleyen vinçlerin mırıltısıydı. İlk deneme uçuşuna hazırlanıyorduk.

"Ne dersiniz? Yüklemeyi bir haftada tamamlar mıyız?"

Minik mavi ve pembe çiçeklerle (gözleri ve dudakları) süslü porselen tabak misali bembeyaz suratlı İkinci Yapıcı'nın çiçekleri bugün solmuş gibiydi. Yüksek sesle

18- Bahis konusu bu gülümsemenin gerçek nedenini ancak günler, en tuhaf ve en şaşırtıcı olaylarla dolu günlerden sonra öğrenebildiğimi itiraf etmeliyim.

sayım yapıyorduk, birden lafımın ortasında durdum ve ağzım açık kalakaldım: Ta yukarıda, kubbenin üstünde, vinçlerden birinin taşıdığı bloklardan birine bir kâğıt yapıştırılmıştı. Ve bir şey dürttü beni... Gülmekti belki... Evet, güldüğümü duydum (Hiç başınıza geldi mi, güldüğünüzü duydunuz mu?)

"Hayır, dinleyin," dedim. "Şöyle düşünün: Eski uçaklardan birindesiniz, altimetre 5.000 metreyi gösteriyor, bir kanadınızı kaybetmişsiniz, taklacı güvercinler misali düşüyorsunuz ve düşerken programınızı gözden geçiriyorsunuz: Yarın, öğleden ikiye kadar... İkiden altıya dek... Altıda akşam yemeği... Delilik, değil mi? Bizim yaptığımız da tam bu işte!"

Küçük mavi çiçekler harekete geçti. Açıldılar. Camdan yapılmış olsaydım ve üç-dört saat sonra yaşanacakları görebilseydi...

Kayıt 27

İçindekilerkısmı yok... Yapamam

Sonsuz koridorlarda yapayalnızım. Aynı koridorlar. Suskun, beton bir gökyüzü. Bir yerlerde taşa su damlıyor. Ardından gelen boğuk mırıltılarıyla aynı ağır ve saydamsız kapı...

16.00'da bana geleceğini söylemişti. 16.05'in, 16.10'un, 16.15'in geçişini izledim. Gelmedi.

Bir anlığına kendimi, kapının açılabileceğinden korkan eski ben gibi hissettim. Beş dakika daha ve hepsi o... Gelmezse...

Bir yerlerde taşa su damlıyor. Kimse yok. Kasvet yüklü bir rahatlama hissediyorum: Kurtuldum. Yavaşça koridorda gerisingeri yürüyorum. Tavandaki lambaların titreşen ışıkları gittikçe soluyor...

Birden arkamdan kapının açıldığını ve duvarlarda yankılanan yumuşacık ayak seslerini duyuyorum. Koşarak geliyor, biraz nefes nefese...

"Biliyordum, geleceğini biliyordum buraya! Ah, sen... Sen..."

Ok kirpikleri girebilmem için açılıyorlar... Ve... Ama bu eski ayinin, dudaklarının benimkilerle buluşmasının bende yarattığı etkiyi nasıl sözcüklere dökebilirim? Ondan başka ruhumdaki her şeyi silip atan bu burgacı hangi formüle oturtabilirim? Evet, evet: Ruh dedim. Güleceksenız hiç tutmayın kendinizi, gülün.

Biraz çabayla dudaklarını kurtardı ve "Hayır," dedi, "yeter... Daha sonra... Şimdi, gel..."

Kapı açıldı. Eski ve yorgun basamaklar. Kulak tırmalayan bir gürültü, ıslık sesleri, ışık...

Üzerinden yaklaşık yirmi dört saat geçti, biraz sakinleştim ama yaşadıklarımı en kaba hatlarıyla bile tarif etmek benim için hâlâ haddinden zor. Sanki kafamda bir bomba kurmuşlar ve etrafını açık ağızlar, kanatlar, çığlıklar, yapraklar, sözcükler ve taşlar yığarak kuşatmışlar gibi...

Aklımdan ilk geçen, "Çabuk, çekil, geri gel!" diye haykırmaktı, hatırlıyorum. Çünkü koridorlarda dikilirken Yeşil Duvar'ı bir şekilde havaya uçurduklarını veya yıktıklarını ve kentimizin hep dışında tutulmuş aşağı dünyanın içeri sızdığını, kente dadandığını görmüştüm.

I−330'a buna benzer bir şeyler söyledim herhalde, gülmeye başladı: "Elbette hayır! Sadece Yeşil Duvar'ın diğer tarafına geçtik, o kadar..."

Derken gözlerimi açtım... Ve kendimi, Duvar'ın bulanık camının bin kat solgun kıldığı hali dışında hiç kimsenin görmediği gün ışığıyla yüz yüze buldum.

Bu güneş... Bu güneş, yaya kaldırımlarının aynalı yüzeyine eşit dağılan güneşimiz değildi. Bu güneş kıymıksı bir şeyler yayıyordu, her nasılsa canlı gibiydi; sürekli gözleri kör eden ve baş döndüren benekler saçıyordu. Ve ağaçlar... Ağaçlar dosdoğru göğe yükselen mumlara, bacaklarını kıvırıp çömelmiş örümceklere, sessiz yeşil pınarlara benziyordu. Ve her şey sürünüyor, kıpırdanıyor, vızıldıyordu ve ayağımın altında tüylü, kaba, kaygan bir şeyler vardı ve ben... Durduğum yere çakılı kalmıştım, kımıldayamıyordum çünkü... Çünkü bir yüzeyin üzerinde durmuyordum, anlıyor musunuz? Bir yüzeyin değil, yumuşak, bel veren, canlı, yeşil bir şeyin üzerindeydim.

Sersemlemiştim, boğulacak gibiydim (herhalde en uygun sözcük bu). Öylece duruyordum; iki elimle birden bir ağaç dalına tutunuyordum.

"Endişelenme! Endişelenme! Bu daha başı... Hepsi geçecek, dayan!"

I−330'un yanında, baş döndürücü, insanın üzerine gelen yeşillik şebekesinin önünde çok zayıf, kâğıttan kesilmiş gibi bir siluet... Hayır, herhangi birinin değil, onun... Hatırladım onu; doktor... Hayır, hayır, şimdi anlıyordum; ikisi kollarımdan yakalamış beni sürüklüyorlardı. Gülüyorlardı, bacaklarını boşalmıştı, gaklamalara, yosunlara, çalılara, dallara, gıcırtılara, ağaç gövdelerine, kanatlara, yapraklara, ıslıklara sürükleniyordum...

Derken ağaçlar yol verdi ve parlak bir açıklığa çık-

tık... Ve açıklıkta... İnsanlar... Ya da insana benzer yaratıklar. ..

Sonra en zor kısım geldi. En zor diyorum çünkü *bu kısım,* mümkün sandığım bütün sınırların ötesindeydi. Ve I−330'un neden sürekli gizli kapaklı davrandığını anlayabiliyordum artık. Bu gördüklerimin hiçbirine inanmazdım. Onun ağzından duysam bile. Belki yarın kendime, hatta bu yazdıklarıma bile inanmayacağım.

Açıklıkta, insan kafatasına benzer bir kayanın etrafında üç veya dört yüz kişilik gürültücü bir... insan grubu vardı. "İnsan" diyeceğim çünkü başka sözcük bulamıyorum. Bir platformda bu kadar çok yüz gördüğünüzde daima önce tanıdıkları yakalarsınız; ben de ilk gri-mavi ünileri fark ettim. Bir saniye sonrasındaysa gri-mavilerin arasında kömür karası, kızılımsı, sarımtırak, esmer, buğday, beyaz insanlar gördüm. Ya da en azından insana benzeyen birilerini... Hiçbirinin üzerinde herhangi bir giysi yoktu ve hepsi kısa ve kabarık, Tarihöncesi Müzesi'ndeki doldurulmuş attakine benzer kıllarla kaplıydı. Ama dişilerin yüzleri tıpkı... Evet, tıpkı bizim kadınlarımızınkiler gibi yumuşacık, pembe ve kılsızdı ve iri, sıkı ve geometrik şekil açısından son derece güzel göğüslerinde de kıl yoktu. Erkeklere gelince: onların yüzlerinin sadece belli bölgeleri −atalarımız gibi− kıllıydı.

Öyle inanılmaz, öyle duyulmamış şeylerdi ki bunlar, kalakalmıştım. Ciddiyim: Öylece dikilip seyrettim. Terazilerde nasıl bir kefeyi aşırı doldurduktan sonra ötekine ne koyarsanız koyun ibre oynamaz, işte öyle kıpırdayamıyordum.

Aniden yapayalnız kaldığımı fark ettim. I–330 yanımda değildi ve nereye gittiğine dair en ufak fikrim yoktu. Etrafımda sadece tüylü örtüleri güneşte saten gibi parıldayan insanlar kalmıştı. İçlerinden birini güçlü, sıcak, kömür karası omzundan yakaladım: "Velinimet aşkına, nereye gittiğini gördün mü? Demin buradaydı..."

Çalımsı, keskin bir çift kaş yüzüme döndü: "Şşşt! Sessiz ol!" Ortaya, kafatasına benzer kayaya doğru bir işaret yaptı kaşlar.

Oradaydı. Yukarıda, herkesten yüksekte. Doğrudan gözüme gelen güneşi arkasına almıştı; göğün masmavisinde sert, kömür karası bir siluetti. Biraz yukarıdan bulutlar geçiyordu ve sanki geçen bulutlar değil, o ve çevresindeki kalabalık ve açıklık... Her şey sessizce, bir gemi gibi geçiyordu. Ayaklarımızın altındaki toprak da...

"Kardeşler!" diyordu. "Kardeşler! Hepiniz biliyorsunuz: Orada, büyük Duvar'ın ardındaki kentte ENTEGRAL'i inşa ediyorlar. Hepiniz biliyorsunuz: Bu Duvar'ı, tüm duvarları yıkacağız ki yeşil rüzgâr dünyanın her köşesine, bir uçtan diğerine essin. Ama ENTEGRAL bu duvarları alıp ışıklarıyla gecelerimizi aydınlatan binlerce dünyaya taşıyacak..."

Kayanın etrafında, dalgalar gibi köpürerek yükseldi ses: "Kahrolsun ENTEGRAL! Kahrolsun ENTEGRAL!"

"Hayır, kardeşler! Kahrolmasın! ENTEGRAL bizim olmalı! Göklere ilk defa açıldığında içinde biz olacağız. Çünkü ENTEGRAL'in yapıcısı bizimle! Duvarları ardında bıraktı, benimle, aranıza geldi! Yaşasın Yapıcı!"

Bir anda kendimi havada buldum. Kafalar, haykıran ağızlar, eller... Tuhaf, sarhoş edici bir durumdu: Kendi-

mi herkesin üstünde gördüm. Ben... Kendim, ayrı, bir dünya... Çoğunluktan biri olmayı, hep nasılsam öyle olmayı kestim, teke dönüştüm.

Tekrar yerde, bu sefer kayanın yanındaydım. Az önce sevişmişçesine yorgun ve mutluydum. Güneş. Yukarıdan gelen sesler. I−330'un gülümsemesi. Altın saçlı, baştan aşağı altın ve satenden, çimen kokulu bir kadın. Elinde bir kupa vardı. Tahtadandı galiba. Kırmızı dudaklarıyla kupadan bir yudum aldı, mattı, aldım, tatlı, geniz yakan, soğuk kabarcıkları gözlerimi kapayarak kana kana, içimdeki ateşi söndürmek istercesine içtim.

Bedenim ve bütün dünya birden gemi azıya aldı. Her şey gözüme sade, basit ve apaçık göründü.

Kayanın üzerindeki kocaman harfleri görüyordum artık: Mefi. Ve her nasılsa bu ismin her şeyi birbirine bağlayan sağlam, basit iplik olduğu kanısına vardım. Ardından kaba bir çizim (o da kayanın üstündeydi galiba) gördüm: saydam bedenli, kanatlı bir delikanlı. Kalbinin bulunması gereken yerde kör edici kızıllıkta parıldayan bir köz parçası vardı. Ve bu közü de anladığımı hissettim. Tıpkı I−330'un sözlerini (yukarıda, kayanın üzerinde konuşmaya devam ediyordu) duymadan anladığım gibi... Ve herkes tek nefes alıp veriyordu; bunu ve hepsinin, Duvar'ın üzerinde gördüğüm kuşlar misali bir yerlere uçacaklarını hissettim...

Kalabalığın arkalarından, gür bir ses yükseldi: "Ama bu çılgınlık!"

Ve galiba −evet, galiba kendi sesimdi− kayanın üzerine fırladım, güneşi, kafaları, maviye karşı keskin dişli yeşili görerek bağırdım:

"Evet, evet, doğru! Ve herkes çıldırmalı, herkes, kesinlikle çıldırmalı ve derhal çıldırmalı! Çok önemli bu! Biliyorum!"

I–330 yanımdaydı. Gülümsemesi ağzının kenarlarından yukarı uzanan iki derin çizgiydi; kömür gibi içime gömülüyordu. Istırapsız, kolay, harika...

Bundan sonrasını bölük pörçük hatırlıyorum.

Yavaşça, alçaktan uçan bir kuş. Canlılığını görüyorum. Benim gibi. Bir insan gibi başını sağa sola döndürüyor, kapkara gözleriyle içime bakıyor...

Başka... Eski fildişleri renginde parlak kürklü bir sırt. Üstünde saydam, minik kanatlı kara bir böcek. Sırt böceği kovmak için silkiniyor. Bir daha silkiniyor.

Daha başka... Yaprakların çapraz hakkedilmiş, örülü görünen gölgesinde insanlar uzanmış eskilerin efsanevi besinini hatırlatan bir şey yiyorlar: uzun, sarı bir meyve ve koyu renkli bir şey. Kadınlardan biri elime bunlardan tutuşturuyor; bir tuhaf hissediyorum kendimi. Yesem mi yemesem mi, bilemiyorum.

Ve yüzler, ağızlar, başlar, bacaklar, kollar... Kalabalık. Yüzler patlayan sabun köpükleri misali bir belirip bir yitiyor. Ve bir an için görüyorum. Bir anlığına. Ya da gördüğümü sanıyorum belki...

Hızla geçip giden saydam, pembe, yelken kulaklar.

Birden var gücümle I–330'un eline yapışıyorum. Dönüp yüzüme bakıyor: "Ne var?"

"O burada... Galiba ben..."

"Kim?"

"S... Demin, kalabalıkta..."

Kömür karası kaşlar şakaklara geriliyor. Gülümseme-

sinin sivri üçgeni. Anlamıyorum... Neden gülümsüyor? Nasıl gülümser?

"Anlamıyorsun, I–330. Onun veya onlardan birinin burada bulunması ne demek, anlamıyorsun."

"Ne şirinsin! Gerçekten orada, Duvar'ın arkasındakilerin burada bulunabileceğimizi akıl edebileceğini mi sanıyorsun? Cidden böyle mi düşünüyorsun? Onlar bizi orada, içeride arıyorlar. Bırak, arasınlar! Hayal görmüşsün sen."

Neşeyle gülümsüyor; ben de gülümsüyorum. Dünya sarhoş, dünya neşeli, dünya hafif... Dünya kayıp gidiyor...

Kayıt 28

İki Kadın
Entropi ve Enerji
Bedenin Saydamsız Kısmı

Dünyanız uzak atalarımızınkine benziyorsa, şöyle bir şey hayal edin: Okyanusta yelken açmışsınız, bir kara parçasına, bir tür Atlantis'e denk geliyorsunuz ve orada eşine rastlanmamış labirent-kentler, kanatsız veya aerosuz uçan insanlar, bir bakışınızla havaya kaldırabileceğiniz, yani rüya hastalığına yakalansanız bile hayal edemeyeceğiniz bir şeyler buluyorsunuz. İşte dün hissettiklerim tamamıyla böyleydi. Çünkü 200-Yıl Savaşı'ndan bu yana içimizden hiç kimse Duvar'ın arkasını görmemişti; söylemiştim.

Sevgili tanımadığım dostlarım, size karşı görevimin farkındayım: Dün karşıma serilen bu tuhaf ve beklenmedik dünyayı en ince ayrıntısına kadar anlatmak. Ama şu an için düne dönecek halim yok. Bir sürü yeni şey, hem de hızla, adeta üzerime öyle yağıyor ki anlatabilmem için iki kişi olmam gerek: Ünimi önlük gibi takıyor, avuçlarımı birleştiriyorum ve üzerime kovalarla

dökülenlerden bu sayfalara sadece sıçrayan damlalar yansıyabiliyor.

Başıma ilk gelen, kapımın önünde yüksek sesle konuşmalar duymamdı. I-330'un katı ve metalik sesini ve diğerini, U'nun neredeyse cetvel gibi sert sesini tanımıştım. Derken kapı hızla açıldı ve ikisi birden odama daldı.

I–330 elini sandalyemin arkasına koydu ve kadına, omzunun üzerinden, dişlerini göstererek sırıttı. Böyle bir gülümsemenin hedefine alınmak istemezdim doğrusu.

"Bu kadın," dedi I–330, "sanki çocukmuşsun gibi, seni benden korumayı kendine hedef bellemiş. Bu konuda iznini aldı mı?"

U, solungaçlarını titreterek, "Ama öyle," dedi. "O bir *çocuk.* Evet! Bu yüzden onu neye soktuğunu göremiyor... Bu... Komediye... Ve evet! Benim görevim de..."

Aynada bir anlığına kaşlarımın kırık, oynayan çizgisini gördüm. İçimdeki kıllı yumruklu diğer beni zar zor tutarak kalktım ve sözcükleri dişlerimin arasında sıkarak solungaçların doğrudan yüzüne bağırdım: "Çık buradan! Hemen! Dışarı!"

Solungaçlar şişti, kızardı ve sönerek griye döndü. Bir şey demek için ağzını açtı, ardından kapadı ve çıktı.

I–330'a koştum: "Bunun için kendimi asla... Asla affetmeyeceğim. Ne cüretle? Ama tabii sen... Onun... Yani tek derdi bana kaydolmak ve ben..."

"Neyse ki kayıt için geç kaldı. Ve onun gibi binlercesi gelse fark etmez. Bana, binlercesine değil, sadece bana inanacağını biliyorum. Çünkü dün yaşananlardan sonra, beni istediğin yere getirdin. Artık ellerindeyim. Ne zaman istersen..."

"Ne zaman istersem... Ne?" dedim ve "Ne"yi derhal anladım. Kulaklarıma ve yanaklarıma kan hücum etti, bağırarak, "Sakın!" dedim, "Sakın bana bundan söz etme! Anlıyorsun, değil mi? O... O, diğer bendi... Ama şimdi..."

"Gerçekte kim olduğunu kim bilebilir? İnsan dediğin roman gibidir: Son sayfasına kadar nasıl biteceğini bilemezsin. Yoksa okumanın ne anlamı..."

Başımı okşadı. Yüzünü göremiyordum ama sesindeki bir şeyler bana çok uzaklara baktığını, gözlerinin kimsenin bilmediği bir yere sessizce, yavaşça sürüklenen bir buluta takıldığını söylüyordu.

Birden beni itti ve "Dinle," dedi, "Sana bu günlerimizin son günlerimiz olabileceğini söylemeye geldim... Bu geceden itibaren bütün dinleme salonlarının kapatıldığını biliyorsun, değil mi?"

"Kapatıldı mı?"

"Evet. Geçerken baktım; dinleme salonlarının bulunduğu binalarda bir şeyler hazırlıyorlar. Birtakım masalar... Beyaz önlüklü sağlıkçılar vardı..."

"Ne demek şimdi bu?"

"Bilmiyorum. Henüz bilen yok ki en kötü yanı bu zaten. Düğmeye bastıklarını hissediyorum... Yani hemen değilse yarın... Ama geç kalmış olabilirler..."

Onlar kim, biz kim meselesinin izini epeydir yitirmiştim. Hangisini, *onların* geç kalmış olmalarını mı yoksa tersini mi istediğimi de bilmiyordum. Bana apaçık görünen tek şey I−330'un tam kenarda durduğu ve her an...

"Ama bu çılgınlık," dedim. "Sen... Ve TekDevlet... Parmağını namluya sokarak atışı engelleyeceğini düşünmeye benziyor... Tam çılgınlık!"

Gülümsedi. "Herkes çıldırmalı... Hem de derhal. Dün biri böyle demişti. Hatırladın mı? Orada..."

Evet, yazdım hepsini. Ki bu da gerçekten hepsinin yaşandığı anlamına geliyor. Yanıt vermeden yüzüne baktım: Kara çarpı işareti capcanlıydı.

"I−330, sevgilim, çok geç olmadan... İstersen hepsini bir yana atar, hepsini unuturum... Ve birlikte oraya, Duvar'ın ötesine gideriz... Onlara... Her kimlerse işte..."

Kafasını salladı. Gözlerinin karanlık pencerelerinde yanan ocağı, kıvılcımları, alevleri gördüm. Ve anladım: Çok geçti artık. Sözcüklerim artık bir işe...

Kalktı. Gidecekti. Bunlar belki son günler... Son dakikalar... Elini yakaladım.

"Hayır! Biraz daha... Kal..."

Elimi, nefret ettiğim kıllı elimi yavaşça kaldırdı. Geri çekmek istedim ama sımsıkı tutuyordu.

"Elin... Buradan... Kentten, oradakileri seven kadınlar var. Bilmiyorsun... Bilen de az... Sen... Belki kanında güneşli ormandan bir damla vardır... Belki bu yüzden ben..."

Durakladı ve duraklama, boşluk, sessizlik bir şekilde kalbimi gümbürdetti. Bağırdım: "İyi! Daha gitmiyorsun! Bana onlardan bahsedene kadar gitmeyeceksin... Çünkü onları seviyorsun ve ben, onlar kim, nereden geliyor, bilmiyorum. Kim onlar? Kayıp yarılarımız mı? Dereleri, çağlayanları, denizleri, dalgaları, fırtınaları yaratmamız için O'muza eklenmesi gereken H_2 mi onlar?"

Yaptığı her hareketi ayrıntısıyla hatırlıyorum. Masamdaki cam üçgeni aldığını, ben konuşurken sivri ucu-

nu yanağına bastırdığını, yanağında beliren beyazlığın pembeleşerek yittiğini hatırlıyorum. Şaşırtıcı tarafı, özellikle başlarda ne söylediğini anlayamamamdı. Sadece çeşitli imgeler ve renkler hatırlıyorum.

Başta konu 200-Yıl Savaşı'yla ilgiliydi, biliyorum. Çayırların yeşiline, koyu kile, karın mavisine karşı kızıl bir şey... Hiç kurumayan kızıl göller vardı. Sonra güneşte kavrulmuş sapsarı çimenler, şişmiş cesetlerin başında çıplak, sapsarı, hırpani insanlar ve yanlarında hırpani köpekler... Belki köpeklere, belki insanlara ait cesetler...

Tüm bunlar elbette Duvar'ın öte yanındaydı çünkü kent çoktan kazanmıştı; kentte şimdi yediğimiz, petrolden yapılan yiyecekler vardı...

Ve neredeyse yerden göğe kadar her yanı kaplayan dalgalı, kapkara bir şey... Ormanlardan, köylerden yükselen kapkara duman sütunları. Zorla kurtarılan ve zorla kente getirilerek mutluluk öğretilen, ucu bucağı görünmez insan sıralarından yükselen feryatlar...

"Bunları biliyor muydun?"

"Aşağı yukarı."

"Ama o insanların küçük bir kısmının hayatta kalmayı başardığını ve orada, Duvarların dışında yaşamayı sürdürdüğünü bilmiyorsun. Çok az kişi biliyor. Çırılçıplak kalmışlardı; ormana sığındılar. Orada hayvanlardan, ağaçlardan, kuşlardan, çiçeklerden, güneşten öğrendiler. Bedenlerinde kürkler çıktı ama kürkün altında kıpkırmızı, sıcacık kanları yaşamayı sürdürdü. Sizse en kötüsünü yaşadınız; bedenlerinizde sayılar çıktı, rakamlar örümcek ağları gibi her yanınızı sardı. Hepinizin

çırılçıplak soyunup ormana dalmanız lazım. Korkuyla, zevkle, akla ziyan öfkeyle, soğukta titremeyi öğrenmelisiniz... Ateşe şükretmeyi öğrenmelisiniz. Ve biz, Mefi, bizim istediğimiz..."

"Dur biraz... Mefi? Mefi de ne?"

"Mefi mi? Eski bir ad. Mefi, şu... Kayadaki bir resim vardı... Bir delikanlı... Ya da, dur, daha iyi anlaman için senin dilinde söyleyeyim: Dünya'da iki güç vardır. Entropi ve enerji. Biri, mutlu sükûnete, mutlu dengeye götürür. Diğeri dengenin bozulmasına, sürekli devinimin mahvına yol açar. Bizim... Daha doğrusu sizin atalarınız, Hıristiyanlar, entropiye, Tanrı'ya taptıkları gibi tapıyordu. Ama biz anti-Hıristiyanlar..."

Tam o sırada kapıda zar zor duyulacak, fısıltımsı bir tıkırtı işittik ve içeri aceleyle yayvan suratlı, alnı kaşlarının üzerine yığılmış gibi duran ve bana sıkça I−330'un mesajlarını ileten Sayı girdi.

Koşar adım yanımıza geldi; hava basınçlı pompalar gibi soluyor, konuşamıyordu. Var gücüyle koşmuştu anlaşılan.

I−330 adamın koluna yapışarak, "E? Ne var, söylesene!" dedi.

Pompa nihayet konuşmayı başardı: "Bu yana geliyorlar... Muhafızlar... O da yanlarında... Şu kambur gibi..."

"S?"

"Evet! Burada, içerideler! Az sonra gelirler, acele et!"

"Sakinler, zamanımız var." Gülüyordu. Gözlerinden kıvılcımlar saçılıyordu.

Ya aptalca, mantıksız bir cesaret söz konusuydu ya da anlamadığım başka bir şey dönüyordu.

"I−330! Velinimet aşkına! Anlaman gereken..."

Sipsivri, üçgen bir gülücük. "Velinimet aşkına..."

"Tamam, benim aşkıma olsun o zaman... Lütfen!"

"Ha, bir de seninle konuşmam gereken bir mesele vardı... Ama boş ver, yarına kadar bekleyebilir."

Neşeyle (Evet, neşeyle) bir baş selamı verdi; diğeri de aynısını yaptı ve çıktılar.

Çabucak masaya geçtim. Notlarımı açtım, kalemimi aldım. Beni TekDevlet yararına çalışırken bulmalıydılar. Birden kafamdaki her saç ayrı dikildi: "Ya sayfalardan birini, hele şu son yazdıklarımı okumaya kalkarlarsa?"

Masamda kıpırdamadan oturdum ve duvarların titreyişini, elimdeki kalemin titreyişini, harflerin eğilip bükülerek birbirine karışmalarını izledim...

Saklamak? Ama nereye? Her şey camdan... Yakmak? Ama koridordan da, komşu odalardan da görülür... Hem bu mustarip parçamı, en değerli parçama dönüşebilecek bu parçamı yok etmeye mecalim yok...

Koridorun ucundan gelen ayak seslerini duyabiliyordum artık. Bir tutam sayfayı alıp altıma tıkıştırmaktan fazlasını yapamadım. Altımdaki her atomu ayrı titreyen sandalyeye lehimlenmiştim; ayaklarımın altında zemin, fırtınadaki bir gemi güvertesi gibi bir o yana, bir bu yana yatıyordu.

İyice masaya kapandım, kamburumu çıkardım ve göz ucuyla koridordan gelişlerini izledim. Komşularımdan bazıları benim gibi masalarında kalırken, diğerleri (ne şanslıydılar!) yerlerinden fırlayıp gelenleri selamlamaya çıktı. Keşke ben de...

"Velinimet, insanlığın gereksindiği en kusursuz arın-

dırıcıdır; haliyle TekDevlet organizması dahilinde hiçbir bağırsak kasılması..." Sımsıkı yapıştığım kalemden kâğıda bu zırvaları döküyor, masaya, kapandıkça kapanıyordum; kafamı örs bellemiş çılgın bir demirci vurdukça vuruyordu; tutamağın dönüşünü duydum; sandalyem altımda dansa başladı...

Yazılarımdan zor bela kafamı kaldırıp içeri girenlere baktım (Komedi oynamak kolay değildir... Sahi, kimdi bana komediden bahseden?). S, en öndeydi: kasvetli, sessiz, matkap bakışları içimi, sandalyemi, sayfaları delmeye koyuldu. Derken bir anlığına eşikte gündelik, tanıdık yüzler gördüm. İçlerinden biri özellikle belirgindi: Şişkin, kahverengimsi pembe solungaçlar...

Yarım saat önce burada, bu odada yaşananları hatırladım. Anlaşılan şimdi beni... Bedenimin, elyazmasını altına sakladığım kısmı (neyse ki saydamsızdı) tümüyle sarsılıyor ve zonkluyordu...

U, S'nin yanına geldi, koluna dokunarak fısıldadı: "Bu, D−503... ENTEGRAL'in Yapıcısı... Kuşkusuz ondan bahsedildiğini duymuşsunuzdur. Sürekli masasının başındadır. Kendine zerre acımaz!"

Ne harika, ne şaşılası bir kadın, diye geçirdim içimden.

S yanıma geldi ve omzumun üzerinden masaya baktı. Dirseğimle kâğıdı örtmeye çalıştım ya, sertçe bağırdı: "Derhal gösterin onu bana!"

Kâğıdı uzattım. Okudu. Bir gülümsemenin gözlerinden kayıp dudaklarına süzüldüğünü ve ağzının sağ tarafına yerleştiğini gördüm.

"Epey muğlak ama... Pekâlâ, devam edin. Sizi daha

fazla rahatsız etmeyelim." Kapıya yöneldi; uzaklaşan her adımında ayaklarımı, ellerimi, parmaklarımı geri aldım; ruhum bir kez daha bedenime yayıldı ve tekrar nefes almaya başladım.

U, geride kaldı ve çıkmadan önce yanıma gelip kulağıma eğildi: "Şanslısın..."

Ne demek istediğini bilmiyorum. Aynı akşamın ilerleyen saatlerinde kimi Sayıları götürdüklerini duydum. Kimse bundan ya da bir şeylerin döndüğünden bahsetmiyor (Koruyucuların aramızda saklanmalarının etkisi). Genelde barometrenin ne denli hızla düştüğü ve havanın değiştiği konuşuluyor.

Kayıt 29

Yüzdeki Çizgiler
Filizler
Doğadışı Sıkışma

Tuhaf. Barometre düşüyor ama henüz rüzgâr yok. Sadece sessizlik. Yukarıda, duyamadığımız yerde fırtına çoktan başladı. Yağmur bulutları hızla toplanıyorlar: Henüz kalabalık değiller. Dağınık parçalar. Sanki yukarıda bir yerlerde bir kent yıkılmış, duvarlarının ve kulelerinin parçaları uçuşuyor, gözlerimizin önünde dehşetli bir hızla çoğalıyor, yaklaştıkça yaklaşıyorlarmış ama dibe, bizim yanımıza düşmeden önce maviliklerde hâlâ günlerce uçacaklarmış gibi...

Aşağısı sessiz. Havada ince, gizemli, neredeyse göze görünmez çizgiler... Her sonbaharda oradan, Duvardan buraya gelirler. Yavaşça süzülürler. İnsan aniden yüzüne bir şeyin, göremediği, tuhaf bir şeyin yapıştığını zanneder; silmeye, silkelemeye çabalar ama yapamaz. Kurtulmanın yolu yoktur.

Bu çizgiler Yeşil Duvar'ın yakınında olağanüstü çoğalırlar. Bu sabah oradaydım. I–330 Eski Ev'de, "daire-

mizde" buluşmamızı istemişti. Arkamda birinin aceleci adımlarını ve hızlı soluğunu duyduğumda pas kırmızısı, saydamsız Eski Ev'den pek uzak değildim. Döndüm ve peşimden yetişmeye çabalayan O'yu gördüm.

Bir şeyler vardı; toparlaklaşmış ve dolgunlaşmış görünüyordu. Gayet yakından tanıdığım kolları, göğüsleri ve bedeni, ünisini iyice doldurup germişti; üni, her an patlayıp her şeyi ortaya... dışarı, gün ışığına saçıverecekmiş gibiydi. Bahar geldiğinde dışarıda, yeşilliklerde filizlerin, bir an önce dallanıp yapraklanmak, bir an önce açmak için topraktan aynı inatla çıkışı geldi aklıma.

Masmavi gözlerinin ışığını yüzüme düşürürken bir süre konuşmadı.

"Gördüm seni... Birlik Günü'nde..."

"Ben de seni gördüm." Dar geçidin aşağısında, duvara yaslanmış karnını korumaya çalışırkenki hali gözlerimin önüne geldi. Ünisinin altında yusyuvarlak duran karnına bakmaktan alamadım kendimi.

Herhalde fark etti ki iyice toparlaklaşıp kızardı; pembecik gülümsedi: "Çok, çok mutluyum... Doluyum, görüyorsun. Tıka basa... Dolaşıyorum ve etrafımda dönenlerin hiçbirini duymuyorum; sürekli içimi dinliyorum..."

Yanıt vermedim. Yüzümde beni rahatsız eden, silkeleyemediğim bir şey vardı. Birden, gözleri hâlâ parıldarken elimi yakaladı ve öptü... Hayatımda ilk defa böyle bir şey başıma geliyordu. Hiç duymadığım, eskilerin şefkat gösterilerinden biriydi bu; utanç ve huzursuzlukla elimi çektim (belki biraz kabaca).

"Sen aklını kaçırmışsın! Sırf bu değil... Genel anlam-

da... Hem ne demeye böyle mutlusun? Başına ne geleceğini unuttuğunu söyleme sakın! Belki şimdi, hemen değil ama kesinlikle bir veya iki ay içinde..."

Daha yeni sönmüş bir mum gibiydi; tüm yuvarlakları birden tersyüz dönmüş, bükülmüştü sanki. Bana gelince: kalbimde tatsız, hatta acı verici denebilecek, acımayla bağdaştırılan türden bir baskı vardı (Kalp sadece sıvı pompalayan ideal bir pompadır. Yaptığına baskı, sıkışma gibi tanımlar yakıştırmak teknik açıdan saçmalıktır; bu bağlamda "aşk" ve "acıma" ve söz konusu sıkışmaya veya baskıya yol açacak diğer her türlü şeyin hastalıklı, saçma ve doğadışı olduğu çıkarımına varmamız normaldir).

Sessizlik. Duvar'ın bulanık yeşil camı solumuzda, koyu kırmızı yapı önümüzdeydi. Ve bu iki renk bir araya gelerek şahane bir fikre ulaştılar.

"Dur! Seni nasıl kurtarabileceğimi biliyorum. Seni kurtarabilirim! Bebeğine bir defa bakıp ölmen gerekmeyecek! Onu besleyebilecek, kollarında büyütebilecek, meyve gibi olgunlaştırabileceksin!"

Koluma tutunurken titredi.

"Şu kadını... Yürüyüştekini hani, hatırlıyor musun? Tamam, dinle: O, şimdi burada, Eski Ev'de... Ona gidelim ve sana söz, her şeyi, hemen yoluna koyacağım."

Üçümüzü, o, ben ve I−330'u koridorlardan yürürken, çiçeklerin, çimlerin ve yaprakların bulunduğu yere giderken hayal etmeye başlamıştım bile... Ama O kolumdan ayrılıp bir adım geri çekildi; pembecik hilalinin uçları yine aşağı dönmüş, yine titremeye başlamıştı.

"Sen... Ondan bahsediyorsun..."

"Ondan?" Niyeyse utandım. "Elbette ondan bahsediyorum."

"O kadına mı gitmemi istiyorsun yani? Ondan... Bana ondan bahsetme sakın!"

Eğilerek hızla uzaklaşmaya koyuldu. Derken bir şey hatırlamış gibi durdu, döndü ve bağırdı: "Öleceksem öleceğim! Sana ne!"

Sessizlik. Mavi kule ve duvar parçaları gökten yağmaya ve dehşet saçan bir hızla büyümeye devam ediyorlardı ama sonsuzluğa uçmalarına hâlâ saatler, belki günler vardı; görünmez çizgiler uçuşuyor, yüzlere yapışıyor, silkelenemiyorlardı. Kurtuluş yoktu.

Yavaş adımlarla Eski Ev'e yöneldim. Kalbimde saçma, acı veren sıkışma...

Kayıt 30

Son Sayı
Galileo'nun Hatası
Yapılacakların En İyisi

Aşağıda dün I−330'la Eski Ev'de, kırmızılarla, yeşillerle, bronzlarla, sarılarla, beyazlarla ve turuncularla dolu, her türlü mantıklı duyguyu baltalayan bir isyanın ortasında yaptığımız konuşmayı naklediyorum.

Konuşmayı kelimesi kelimesine aktaracağım çünkü fikrime göre TekDevlet'in ve dahası evrenin kaderi üzerinde muazzam, belirleyici bir etki üretecek. Ve bir de, siz tanımadığım dostlarım, sizlerin bu satırlarda beni doğrulayabilecek bir şeyler bulabileceğinizi düşünüyorum...

I−330 hiç zaman kaybetmeden lafa girdi: "Yarından sonraki gün ENTEGRAL'in ilk deneme uçuşunu yapacağınızı biliyorum. O gün onu ele geçireceğiz."

"Ne? Yarından sonra mı?"

"Evet. Otur ve heyecanlanma. Yitirecek dakikamız yok. Dün Koruyucular'ın gelişigüzel topladığı kişiler arasında on iki Mefi vardı. İki veya üç gün beklersek hepsini öldürürler."

Yanıt vermedim.

"Denemeyi gözlemlemek üzere sana elektrikçiler, mühendisler, doktorlar ve meteorologlar göndereceklerdir. Ve tam 12.00'da, sakın unutma, tam öğlen yemeği için çanlar çaldığında ve herkes yemek salonuna koşturduğunda geride, koridorda kalacağız ve ENTEGRAL'i ele geçireceğiz. ENTEGRAL elimizdeyken her şeyi tek seferde, çabucak ve acısız bitirebileceğiz. Aerolarının şahine karşı serçeden farkı kalmayacak! Ve gerekirse motorların patlama yönünü onlara çevirириz ve..."

Yerimden fırladım. "Düşünülemez bu! Aptallık! Bir... Bir devrim planladığının farkında mısın sen?"

"Evet, devrim! Nesi aptalca bunun?"

"Aptalca... Çünkü devrim yapılamaz. Çünkü bizim, sizden bahsetmiyorum, bizim devrimimiz sonuncusuydu. Ve bundan öte hiçbir devrim yapılamaz. Bunu herkes bilir..."

Kaşları keskin ve alaycı üçgeni hemen kurdu: "Aşkım, sen bir matematikçisin. Fazlası, sen bir matematik filozofusun, değil mi? Öyleyse söyle bana: En son sayı hangisidir?"

"Ne? An... Anlamıyorum. Neyin son sayısı?"

"Bilirsin işte... Sonuncusu, en tepedeki, en büyüğü..."

"Ama I–330, bu çok aptalca. Sayıların sayısı sonsuzken sonuncusu nasıl olabilir?"

"Peki, devrimin sonu nasıl oluyor o zaman? Öyle bir şey yok. Devrimler sonsuzdur. Bu sonuncu lafım, çocuklar için. Sonsuzluk çocukları korkutur ve çocukların iyi uyuması şarttır."

"Ama neden? Tüm bunların gerekçesi ne? Velinimet aşkına, herkes mutluysa bunlara ne gerek var?"

"Diyelim ki... Pekâlâ, diyelim ki dediğin doğru. Sonra?"

"Komik bu ama! Tümüyle çocuk işi bir soru bu! Çocuklara bir şey anlatırsın, baştan sona her şeyi anlatırsın ve yine aynı şeyi sorarlar: Sonra? Sonra ne olur?"

"Çünkü çocuklar en gözüpek filozoflardır. Ve gözüpek filozoflar her daim çocuk kalır. Yani haklısın, bu tam çocukça, aynıyla gerekli bir soru: Sonra ne olur?"

"Sonrası yok! Bitti. Evrenin her yerine, eşit dağılan..."

"Aha! Eşit ve her yere! İşte bunu söylüyorum: Entropi! Psikolojik entropi! Matematikçisin sen. Sadece farklılıkların, ısı farklılıklarının, sadece derece zıtlıklarının yaşamı yarattığını biliyorsun, değil mi? Ve eğer evrende her beden eş sıcaklıkta veya soğuklukta olursa... Birbirine çarpmalısın ki ateş olsun, patlama olsun, cehennem olsun... Ve biz... Biz onları birbirlerine çarpacağız!"

"Ama I−330, hatırla, hatırla lütfen: Atalarımızın yaptığı tamamen buydu... Yani 200-Yıl Savaşı'nda..."

"A, elbette ve haklıydılar. Hem de bin defa haklıydılar. Sadece tek hata yaptılar: Sonrasında kendilerini son sayı bellediler. Yani doğada bulunmayan bir şey. Hataları, Galileo'nun yaptığı hataydı. Dünyanın güneş etrafında döndüğünü söylerken haklıydı ama bütün güneş sisteminin başka bir merkezin çevresinde döndüğünü, dünyanın gerçek yörüngesinin, göreli yörüngenin aksine, zavallı bir çember olmadığını bilmiyordu."

"Ya siz?"

"Biz... Şimdilik en azından son sayı diye bir şey bulunmadığını biliyoruz. Belki unuturuz bunu. Hayır, yaşlanınca ki her şeyin yaşlanması kaçınılmazdır, muhtemelen unuturuz. O zaman bizim de tükenip sonbaharda dökülen yapraklar misali yıkılmamız kaçınılmaz tabii... Tıpkı yarından sonraki gün senin... Ama hayır, hayır sevgilim, sen değil... Çünkü sen bizlesin, bizle!"

Alevli, parıltılar saçan bir burgaç: Onu hiç böyle görmemiştim. Kollarımdaydı, içinde yittim...

Gözlerimin içine bakarak söylediği son şey şuydu: "Unutma. 12.00'da."

Ve ben, "Unutmayacağım," dedim.

Gitti. Bir sürü sesin keşmekeşinde yapayalnız kaldım: mavi, kırmızı, yeşil, bronz, sarı, turuncu...

Evet, 12.00'de... Ve yine yüzünüzün ortasına yapışmış, silkeleyemediğiniz bir şeyin varlığı. Birden dün, U'nun I−330'a bağırışını hatırladım. Neden? Ne saçmalık...

Dışarı çıkmaya, eve, bir an önce eve gitmeye davrandım... Batan güneşin ışıkları altında, kristalize kızıl alevler içinde kubbeler, küp binalar, Akımtoplar Kulesi'nin gökte donmuş şimşek misali ışıldayan spiraliyse önümdeydi ve tüm bunları, tüm bu tarifsiz geometrik güzelliği kendi ellerimle... Bundan çıkışın, bir başka yolun bulunmadığına inanamadım.

Bir dinleme salonunun yanından geçtim (numarasını hatırlamıyorum). İçeride sıralar üst üste yığılmıştı; ortada kar beyazı örtülerle kaplı masalar vardı; gün ışıkları beyazlar üzerinde kan lekeleri bırakıyordu. Tüm bunların içinde bilinmeyen ve bu yüzden ürkütücü bir yarın

gizliydi. Düşünen, görüş sahibi bir yaratığın düzensizlikler, bilinmezler, X'ler arasında yaşaması doğaya aykırıdır: Gözlerinizi bağladıklarını ve yürümeye, hem de hemen birkaç adım ötede uçurumun kenarının bulunduğunu bildiğiniz halde el yordamıyla yürümeye zorladıklarını farz edin. Yanlış bir adımla uçurumun dibini boylayıp yamyassı... Taptığım bu değil mi benim?

Peki, ya beklemez, duraklamazsanız? Kenardan kendinizi atıverirseniz? Yapılacakların en iyisi, her şeyi çözüme ulaştıran hareket bu değil mi?

Kayıt 31

Büyük İşlem
Her Şeyi Bağışladım
Enkaz

Kurtuldum! Son anda, tutunacak hiçbir şey yok görünürken, her şey çoktan bitti görünürken...

Sanki Velinimet'in ürkünç Makinesi'nin basamaklarını tırmanmıştım ve camdan çan üzerime inip kilitlenmişti ve yaşamımda son defa göğe bakıp mavilikleri alelacele yutmaya çalışırken...

Hop! Hepsi bir "rüyaymış"! Güneş gene pembe ve mutlu ve duvar... Soğuk duvarda el gezdirmek ne zevk! Ya yastık! İnsan yastıkta başının bıraktığı izi izlemeye doyamıyor!

Tüm bu anlattıklarım, bu sabah *Devlet Gazetesi*'ni okuduğumda neler hissettiğim hakkında en azından biraz fikir verebilir. Beter bir rüya görmüştüm ve bitmişti. Ve cesaretim, inancım öyle yitmişti ki canıma kıymayı bile düşünüyordum. Dün yazdığım son satırları okurken utanıyorum doğrusu. Ama dert değil: Olabilecek ama ar-

tık olmayacak inanılmaz şeyin anısı sıfatıyla kalsınlar. Aynen öyle dedim: Olmayacak!

İşte size *Devlet Gazetesi*'nin ilk sayfasında parıldayan manşet:

SEVİNİN!

Çünkü bundan böyle kusursuzsunuz! Bugüne dek yaratımlarınız, makineler sizden daha kusursuzdu.

NASIL?

Dinamonun her kıvılcımı saf mantığın kıvılcımıdır. İteneğin her darbesi lekesiz bir tasımdır. Ama siz de aynı şaşmaz mantığa sahip değil misiniz?

Vinçlerin, preslerin ve pompaların felsefesi, bir pergelle çizilen çember kadar kusursuz ve açıktır. Ama sizin felsefeniz bundan aşağı mıdır?

Mekanizmanın güzelliği, sarkaçtaki gibi hassas ve değişmez ritimdedir. Ama sizler, çocukluğunuzdan itibaren Taylor sistemiyle yetişmiş sizler sarkaçtan daha mı az kusursuzsunuz?

Bir de şunu düşünün:

Mekanizmanın hayal gücü yoktur.

Çalışırken bir silindir pompanın yüzeyine hayalci, aptalca, aklı bir karış havada bir gülümsemenin yayıldığını gördünüz mü hiç? Geceleri, dinlenmeye ayrılmış saatlerde vinçlerin sağa-sola dönerek iç geçirdiklerini hiç duydunuz mu?

HAYIR!

Ama –kendinizden utanmalısınız!– Koruyucular aynen böyle gülümseyip iç çektiğinizi gittikçe daha sık gözlemlemeye başladılar. Ve –utançla örtün yüzlerinizi!– TekDevlet tarihçileri birtakım utanç verici olayları kaydetmektense emekliliklerini istiyorlar!

Ama kabahat sizde değil. Hastasınız. Hastalığınızın adıysa:

HAYAL GÜCÜ.

İşte alınlarınızdaki kara çizgileri kemiren kurtçuğun adı bu! Sizi uzaklara, hem de bu "uzaklar" mutluluğun bittiği yer anlamına gelse bile uzaklara koşturan ateş bu! Mutluluk yolundaki son engel bu!

Ama sevinin: Hastalık çoktan yok edildi!

Yol artık açık.

Devlet Bilimi'nin son keşfi: Hayal Gücü'nün beyindeki *Varolii* köprüsü bölgesinin küçük bir düğümünde bulunduğu saptanmıştır ve işbu düğüme üç dozluk "X ışını dağlama uygulaması" hayal gücü hastalığından kurtulmayı sağlamaktadır.

SONSUZA DEK

Kusursuz, makineyle eşit olacaksınız... Mutluluk yolu %100 açılacak! O halde ne duruyorsunuz ey gençler ve yaşlılar? Acele edin, Büyük İşlem'e girin! Büyük İşlem'in yapıldığı dinleme salonlarına koşun! Yaşasın Büyük İşlem! Yaşasın TekDevlet! Yaşasın Velinimet!

Tüm bunları eskilerin mızmız romanlarını andıran notlarımdan okumayıp yaşasaydınız, benimkiler gibi titreyen ellerinizde bu hâlâ mürekkep kokan gazeteyi tutsaydınız, tıpkı benim bildiğim gibi bunun, bugünün değilse bile yarının gerçeği olduğunu bilseydiniz benim hissettiklerimi hissetmez miydiniz? Başınız, şu an benimkinin döndüğü gibi dönmez miydi? Kollarınızdan ve ensenizden aşağı inen bu korkutucu, tatlı, dondurucu karıncalanmayı hissetmez miydiniz? Aynı zamanda kendinizi bir dev, bir Atlas görmez ve doğrulduğunuzda kafanızı cam tavana vuracağınızı sanmaz mıydınız?

Telefonu kaptım: "I−330... Evet, I−330 dedim." Sonra kekeledim. "Oh, iyi... Evdesin... Okudun mu? Ha, okuyor musun? Muhteşem, değil mi?"

"Evet..." Uzun, kapkaranlık bir sessizlik. Almaçta belli belirsiz bir ses. Bir şey düşünüyordu... "Seni bugün mutlaka görmeliyim. Evet, benim yerimde, 16.00'dan sonra. Mutlaka."

Aşkım. Değerli, değerli aşkım! "Mutlaka." Gülümsememi engelleyemedim; gülümsememi sokaklarda bir meşale gibi taşıyacaktım...

Dışarı çıkar çıkmaz rüzgâr yüzüme çarptı. Hızla dönüyor, uğulduyor, can yakıyordu. Ama mutluluğumu daha da artırdı. Haydi, durma, ulu! Artık üzerime hiçbir duvarı yıkamazsın! Yukarılarda dökme demir grisi bulutlar... Haydi, yürü: Güneşin aydınlığını kısamazsın! Biz güneşi ebediyen doruğa zincirledik! Biz, Nun'un oğulları, Yeşu'lar![19]

19- Hz. Musa'nın, ölümünden sonra yerini alan yardımcısı. (Babası, Nun) (ç.n.)

Köşede, alınlarını cam duvara dayamış kalabalık bir Yeşu grubu vardı. İçerideyse bir Yeşu, kör edici beyazlıktaki masada yatıyordu. Beyaz örtünün altından çıplak ayaklarının tabanları çıkmıştı; beyaz giysili doktorlar başının üzerine eğilmişlerdi; beyaz bir elden diğerine içi bir şeyle dolu bir şırınga geçiriliyordu.

Ortaya, kimseyi hedeflemeden, "Ya siz, neden girmiyorsunuz?" dedim.

Yuvarlak bir kafa döndü: "Ya sen?"

"Sonra gireceğim. Önce yapmam gereken..."

Biraz utanarak uzaklaştım. Cidden, önce I−330'u görmeliydim. Ama neden "önce"? Ona yanıt veremedim.

Hangar. Buz mavisi ENTEGRAL parıldıyordu. Motor kısmında dinamonun birtakım sözcükler mırıldandığını −arka arkaya ve sevgiyle aynı sözcüğü tekrarlıyordu− hissettim. Eğilip motorun uzun, soğuk tüpünü okşadım. Aşkım... Ne değerli... Yarın canlanacaksın; yarın hayatında ilk defa rahmindeki ateşli patlamalarla sarsılacaksın...

Her şey dünkü halinde kalsa, yarın 12.00'da ona ihanet edeceğimi, evet, ihanet edeceğimi bilseydim bu yüce cam canavara ne gözle bakardım acaba?

Birinin yavaşça dirseğime dokunduğunu hissettim, ikinci Yapıcı'nın ablak yüzü.

"Tabii, biliyorsunuz..." dedi.

"Neyi? İşlem'i mi? Ya, nasıl ama! Nasıl her şeyi, tek seferde..."

"Hayır, o değil. Deneme uçuşu ertelendi, yarından sonraki güne kadar. Hepsi şu İşlem yüzünden... Boşu boşuna o kadar ter döktük..."

Hepsi İşlem yüzünden. Ne gülünç, ne sınırlı bir adam! Tabak suratının kenarından öteye bakamıyor. Yarın 12.00'da bir cam kafese tıkılıp duvarları tırmalamaktan İşlem sayesinde kurtulduğunu bilseydi...

15.30. Odama döndüm. İçeri girdim ve U'yu gördüm. Masamda, fildişinden bir heykel gibi kaskatı, sağ yanağını eline dayamış oturuyordu. Epeydir bekliyordu herhalde çünkü beni görüp doğrulduğunda parmaklarının yanağında bıraktığı izleri gördüm.

Bir an için I–330, o ve benim burada, masanın başında bağrıştığımız o şanssız sabah geldi aklıma. Ama sadece bir anlığına; günün ışığı her şeyi silip atıyordu. Pırıl pırıl bir günde odanıza girip düşünmeden elektrik düğmesine bastığınızdaki gibi: Ampul yanar ama öyle yararsız, öyle zayıf, öyle aptalcadır ki yanmasa daha iyidir.

Hiç düşünmeden elimi uzattım. Her şeyi bağışlıyordum. Eskilerin süslemelerini andıran sarkık yanakları heyecanla titrerken elimi iki eliyle kavradı: "Bekliyordum... Sadece bir dakikalığına gelmiştim... Senin adına ne denli sevindiğimi söyleyecektim. Yarın veya sonraki gün, biliyorsun, tamamen iyileşecek, yeniden doğacaksın..."

Masada iki yaprak gördüm: Dün geceden kalma notların son iki sayfası... Gece bıraktığım yerdeydiler. Eğer yazdıklarımı gördüyse... Ama ne fark ederdi? Hepsi tarihti artık; dürbünün tersinden bakıldığında görünenler gibi uzak ve gülünçtü...

"Evet," dedim. "Ve ne, biliyor musunuz? Demin caddede yürüyordum; önümde giden adamın gölgesi kaldırıma vuruyordu. Ve gölgesi parıldıyordu! Ve galiba, ha-

yır, galiba değil, eminim: Yarına hiç gölge kalmayacak. Ne insan ne de nesnelerde... Güneş her yere dolacak, her şeyin içinden geçecek..."

Kibar ancak sertti: "Hayal görüyorsun! Okulda çocuklarımın böyle konuşmasına izin vermem açıkçası!"

Böyle dedi ve çocuklardan bahsetmeye, bir grup çocuğu nasıl İşlem'e götürdüğünü, çocukları nasıl bağladıklarını ve nasıl "acımadan sevmek" gerektiğini ve nihayet kararını verdiğini anlattı. Dizlerinin arasına denk gelen gri-mavi kumaşı düzeltti, çabucak yüzüme bir gülümseme yapıştırdı ve başka şey söylemeden çıktı.

Ve... Neyse ki güneş bugün dikilmedi, yoluna devam etti ve saat 16.00'a geldi. Kapıdaydım. Kapıyı vuruyordum. Kalbim içeriden göğüs kafesime vuruyordu.

"Giriniz!"

Atıldım, yere çömeldim, bacaklarına sarıldım, kafamı kaldırıp gözlerine, her birinde kendimi, harikulade esaretteki beni görebilmek için teker teker baktım.

Duvarın ötesinde, dışarıda fırtına vardı; bulutlar gittikçe daha fazla demirden dökme görünüyorlardı... E? Ne yapalım yani? Kafamın içi dopdoluydu; sözcükler isyandaydı ve sanki gümbürdeyerek bir yerlere uçuyordum –Hayır, bir yerlere değil, nereye, biliyoruz *artık*– ve güneş ve gezegenler, ateş fışkırtan gezegenler, coşkun çiçekleriyle şarkılar söyleyen gezegenler ve dünyamız gibi suskun, mavi, mantıklı taşların toplumlara örgütlenerek yaşadığı, mutlak, yüzde yüz mutluluğun doruğuna ulaşmış gezegenler peşimden geliyordu.

Birden yukarıdan bir ses duyuldu: "Ama doruk, örgütlü bir toplumda birleşmiş taşlardan ibaret değil mi

sence de?" Ve üçgen iyice keskinleşip karardı: "Ve mutluluk... Nedir sonuçta? Arzular birer işkence, değil mi? Ve mutluluk hiçbir arzunun kalmaması demektir, değil mi? Bunca yıl mutluluğun önüne artı işareti koymak ne aptallık! Ne beter bir önyargı! Mutlak mutluluğun başına elbette bir eksi, hem de semavî bir eksi konmalı!"

Hiç düşünmeden mırıldandığımı hatırlıyorum: "Mutlak eksi, 273°'dir..."

"Eksi 273°. Kesinlikle. Pek soğuk tabii ama tek başına bu bile dorukta bulunduğumuzu kanıtlamaz mı?"

Öncekinde, çok uzun zaman öncekinde yaptığı gibi, her nasılsa benim ağzımdan konuşuyor, düşündüklerimi söylüyordu. Ama öyle ürkütücüydü ki dayanamadım ve büyük çabayla, "Hayır," diyebildim.

"Hayır," dedim. "Sen... Dalga geçiyorsun."

Gülmeye başladı. Kahkahalarla. Bir noktaya, bir kenara gelip son anda geri adım atana kadar güldü. Sonra durakladı. Kalktı, ellerini omuzlarıma koydu, uzun uzun yüzüme baktı. Ardından beni kendine çekti ve yanan dudakları dışında her şey yitip gitti.

"Elveda!"

Sözcük yukarılardan, üstümden bir yerden geldi ve bana ulaşması çok, belki bir, belki iki dakika sürdü.

"Ne demek elveda?"

"Hastasın sen. Benim uğruma suç işledin. İşkenceydi senin için, değil mi? Ama şimdi İşlem var. Benden kurtaracaklar seni. O yüzden, elveda."

"Hayır!" Bağırıyordum.

Acımasız, siyah-beyaz bir üçgen. "Ne şimdi bu? Mutluluğu arzulamıyor muydun?"

Kafam karman çormandı. İki mantık treni çarpışmış, üst üste binmiş, parçalanıyor, dağılıyordu.

"E? Bekliyorum. Seç: İşlem ve yüzde yüz mutluluk mu, yoksa..."

"Sensiz yaşayamam... Sensiz yaşamak istemiyorum!" dedim veya düşündüm, hangisi bilmiyorum ama I−330 duydu.

"Biliyorum," dedi. Ardından, ellerini omuzlarımdan çekmeden ve gözleri hâlâ gözlerimde, ekledi: "Bu durumda, yarın görüşeceğiz. Yarın, 12.00'da. Unutmadın, değil mi?"

"Hayır. Bir gün ertelediler. Yarından sonra..."

"Çok daha iyi. Yarından sonraki gün, 12.00'da..."

Alacakaranlıkta, yapayalnız, sokaktaydım. Rüzgâr beni bir kâğıt parçası gibi döndürüyor, sürüklüyor, savuruyordu; gökte dökme demir parçaları uçuşuyordu... Sonsuza varmalarına daha bir veya iki günleri kalmıştı... Karşıdan gelenlerin ünilerine sürtünüyordum ama yapayalnızdım. Açıkça görebiliyordum: Hepsi kurtarılmıştı ama benim için artık kurtuluş yoktu. Kurtarılmak istemiyordum...

Kayıt 32

İnanmıyorum
Traktörler
Canlı Yonga

Öleceğinize inanır mısınız? Evet, insan ölümlüdür, ben bir insanım, yani... Hayır, demek istediğim bu değil. Bildiğinizi biliyorum. Sorduğum şu: Hiç öleceğinize gerçekten, tamamen, zihninizle değil, bedeninizle inandınız mı? Şu kâğıdı tutan parmakların günün birinde sapsarı ve soğuk olacağını gerçekten hissettiniz mi?

Hayır, elbette hayır ki zaten bu yüzden şu güne kadar onuncu kattan kendinizi atmadınız, yemeye, sayfaları çevirmeye, tıraş olmaya, gülümsemeye, yazmaya devam ettiniz...

Bugün durumum böyle –evet, aynen böyle– işte. Saatimdeki ufak siyah kolun şuraya, gece yarısına doğru ineceğini ve ardından tırmanıp nihai noktayı aşarak inanılmaz yarının başlayacağı noktaya varacağını biliyorum. Bunu biliyorum ama bir şekilde buna inanmıyorum. Ya da yirmi dört saat bana yirmi dört yıl sürecekmiş gibi geliyor ve bu yüzden hâlâ bir şeyler yapa-

biliyor, bir yerlere koşturabiliyor, soruları yanıtlayabiliyor, ENTEGRAL'in merdivenlerine tırmanabiliyorum. Hâlâ suda sallanışını hissedebiliyor ve parmaklıklarına tutunmam gerektiğini ve soğuk camı tuttuğumu anlayabiliyorum. Saydam vinçlerin kuğu boyunlarını eğişlerini, gagalarını uzatışlarını ve motorları için gerekli feci patlayıcı besinleri ENTEGRAL'e özenle, şefkatle yedirişlerini izliyorum. Ve aşağılarda, nehrin üzerinde rüzgârın kabarttığı mavi su damarlarını ve düğümlerini apaçık görüyorum. Ama böyleyken bile hepsi bana uzak, kâğıda çizili bir diyagram misali çok yabancı geliyor. İkinci Yapıcı'nın yayvan diyagramsal yüzünün birden konuşuvermesi de yabancıydı: "Ne diyorsunuz peki? Motorlar için ne kadar yakıt almalıyız? Üç veya üç buçuk saat daha..."

Önümde, diyagramın üç boyutlu izdüşümünde logaritmik kadranı 15'i gösteren bir hesap makinesi tutan elimi gördüm.

"On beş ton. Hayır, daha iyisi... Evet, 100 yapalım."

Çünkü biliyorum, yarına...

Ve göz ucuyla elimi, kadrandaki elimi görüyorum. Belli belirsiz titriyor.

"Yüz mü? Ama neden? Bu bir haftalık yakıt demek. Ne diyorum yahu? Bir haftadan da fazlaya yeter!"

"Ne olabileceğini kim bilebilir?" Ben biliyorum.

Rüzgâr uğulduyor ve hava, yerden ta göğe dek görünmez bir maddeyle doldurulmuş gibi geliyor. Nefes almada, yürümede zorlanıyorum ve caddenin en ucunda, Akımtoplar Kulesi'nin saatinin kolu yavaşça ve bir saniye bile durmaksızın ilerliyor. Kulenin donuk ve mavi

spirali elektrik emmek için uzandığı gökte uluyor. Müzik Fabrikası'nın borazanları uluyor.

Her zamanki dörtlü kol düzeninde yürüyorduk. Ama her nasılsa, belki sarsıcı rüzgâr yüzünden, sıralar sabit görünmüyor, gittikçe daha da düzensizleşiyorlardı. Köşede bir şeyle çarpışıldı; herkes ürktü ve donakaldı; nefesler tutuldu ve boyunlar hep birlikte sağa-sola kıvrıldı.

"Bak! Hayır, şuraya bak!"

"Onlar! Bunlar onlar!"

"Ben? Asla! Asla... Kafamı Makine'ye sokarım daha iyi!"

"Sus! Deli misin sen?"

Köşedeki dinleme salonunun kapıları boydan boya açılmıştı ve içeriden yaklaşık elli kişilik bir grup, ağır adımlarla çıkıyordu. "Kişi" sözcüğü doğru değil; hayır, doğru sözcük bu değil. Bunlar ayak değil; bunlar bir tür ağır, demirden dövülmüş, görünmez bir sürüş mekanizmasıyla çalışan tekerleklerdi... Bunlar insan değil, insan şekli verilmiş traktörlerdi... Başlarının üzerinde, esintiyle dalgalanan, harfleri altın güneşle işli bir flama şunları söylüyordu: "Biz ilkiz! İşlem'den geçtik bile! Herkes bizi izlesin!"

Kalabalığı yavaşça ve karşı konulamaz bir güçle, tarla gibi sürüyorlardı ve gidişlerine bakarak bizim yerimizde bir ağaç veya bir bina olsa hiç duraksamadan sürüp geçecekleri anlaşılabiliyordu. Caddenin ortasına varmışlardı bile; el ele tutuşup bir zincir kurarak yüzlerini bize döndüler. Ve biz, gergin bir grup kafa, bekledik. Boyunlarımızı büktük. Bulutlar. Uğuldayan rüzgâr...

Birden zincirin sağ ve sol uçları hareketlendi, hızla kapanmaya, bizi sarmaya başladı... Ve bizi açık kapılara doğru...

Biri bağırdı: "Tuzak! Kaçın!"

Herkes birbirini ezercesine koşuşturmaya başladı. Tam duvara yakın yerde, canlı çemberin henüz kapamadığı dar bir açıklık kalmıştı. Kafalar önde, kafalar koçbaşlarına dönüşmüş, kaşlar çatık, dirsekler sivri, omuzlar sert, soluklar gürültülü, herkes o yana yöneldi. İtfaiyecinin hortumundan fışkıran basınçlı su gibiydik. Bir anlığına S gibi çifte kambur bir beden ve yelken kulakları gördüm; bir an sonra gözden yitirdim. Koşuşturan kalabalığın ortasında kalakalmıştım. Onu gördüğüm tarafa atıldım.

Bir girişin önünde soluklanmak için durdum ve bir anda, sanki rüzgârla sürüklenirmiş gibi küçük bir şekil üzerime geldi.

"Arkandaydım... İstemiyorum... Anlıyor musun? Kabul ediyorum..."

Yakamda minik, tombalak eller, yuvarlak mavi gözler. O. Soğuk basamaklara oturup tortop büzüldü; ayaktaydım, terli ellerimle saçını okşadım. Kendimi kocaman, onu ufacık, benim ufacık bir parçam gibi gördüm. I−330'la hissettiğimden tümüyle farklıydı. Eskilerin çocuklarına buna benzer bir gözle baktığını hatırladım.

Elleriyle yüzünü kapamış, zar zor duyabildiğim şeyler söylüyordu: "Her gece... Yapamam... Eğer beni tedavi ederlerse... Her gece, karanlıkta, yapayalnızken onu düşünüyorum... Büyüyünce neye benzeyeceğini, beni düşünüp düşünmeyeceğini... Yaşamak için dayanacak

bir şeyim kalmayacak, anlıyor musun? Senin yapman gereken... Mutlaka..."

Aptalca bir duyguydu ama kendimden emindim: Evet, mutlaka. Aptalcaydı çünkü yapacağım bir suç daha işlemem anlamına geliyordu. Aptalcaydı çünkü beyaz nasıl aynı zamanda siyah olamazsa, bir suç da aynı zamanda görev olamazdı. Öbür türlüsü yaşamda ne siyah ne de beyaz var ve renkler işlevsel bir öncele bağlı demektir. Ve tutup ona yasadışı bir çocuk vermem öncelinden başlarsak...

"Tamam. Ama lütfen sakinleş... Sakin ol," dedim. "Seni I−330'a götürmeliyim... Daha önce istediğim gibi ki o da..."

"Tamam." (Bunu alçak sesle, ellerini yüzünden çekmeden söyledi.)

Kalkmasına yardım ettim. Ardından, hiç konuşmadan ve kafalarımızda kendi düşüncelerimizle veya kafalarımızda aynı ve tek düşünceyle sessiz evlerin arasından, kararan sokaktan, rüzgârın kırbaçlarından geçerek yürüdük...

Saydam, gergin bir noktada arkamda, uğuldayan rüzgârın içinden tanıdık, su birikintilerinde şapırdayan ayak seslerini işittim. Dönemeçte arkama baktım ve koşuşturan yağmur bulutlarının yansıdığı bulanık cam kaldırımda S'yi gördüm. Derhal elimi kolumu tuhaf hareketlerle sallayarak ve bağıra çağıra O'ya yarın, evet, yarın ENTEGRAL'in ilk deneme uçuşunu yapacağını ve müthiş, inanılmaz, harika bir olay göreceğimizi anlatmaya başladım.

O, toparlacık mavi şaşkınlığıyla önce yüzüme, ardın-

dan abuk sabuk salladığım kollarıma baktı. Ama ağzını açmasına izin vermedim, konuşmaya devam ettim. İçimde, sadece benim duyabildiğim bir ses, apayrı, öfkeli bir düşünce inatla aynı cümleleri tekrarlıyordu: "İzin veremezsin! Peşinden gelip I−330'a ulaşmasına izin veremezsin!"

Sola döneceğime sağa yöneldim. Köprü köleler misali eğilmiş sırtını üçümüze sundu: Bana, O'ya ve peşimizden gelen S'ye. Karşı kıyıdaki pırıl pırıl aydınlatılmış binaların ışıkları suya düşüyor, binlerce parıltılı kıvılcımlar saçan köpüklerde yansıyordu. Rüzgâr gemi palamarından yapılmış ve yukarılara bir yerlere gerilmiş bir telli çalgı teli misali mırıldanıyordu. Ve bas sesin içinde, arkamda, sürekli...

Oturduğum bina. O binanın girişinde durakladı ve "Hayır, söz vermiştin..." gibilerinden bir cümleye girişti.

Lafını bitirmesine izin vermedim, hızla kapıdan içeri iteledim ve lobiye daldık. Tanıdık sarkık yanaklar kontrol masasında heyecanla titriyordu; kalabalık bir grup Sayı başına toplanmıştı ve bir tartışma söz konusuydu. İkinci kat tırabzanlarından meraklı başlar uzanıyor, merdivenlerde birileri koşuşturuyordu. Ama acelem vardı; O'yu hızla karşı yöne sürükledim ve sırtımı duvara vererek lobi koltuklarından birine oturdum (duvarın arkasında karanlık, koca kafalı bir gölge, kaldırımda bir aşağı bir yukarı yürüyordu) ve not defterimi çıkardım.

O, sanki ünisinin altındaki bedeni yavaşça buharlaşıyor, eriyor ve geride hiçbir şey bırakmıyormuşçasına koltuğa çöktü. Gözlerindeki mavi boşluk, yutucuydu.

Yorgun bir sesle, "Neden beni buraya getirdin?" dedi. "Kandırdın mı beni?"

"Hayır... Şşş! Bak! Şurada... Duvarın diğer yanında... Görüyor musun?"

"Evet. Bir gölge var."

"Sürekli peşimde... Yapamam... Yani... Bak, bir şeyler yazacağım, alıp gideceksin. Tek başına. O, burada kalacak, eminim."

Üninin altındaki beden kıpırdandı, karın biraz daha yuvarlaklaştı, yanaklarda belli belirsiz bir ışıltı, bir şafak belirdi.

Notu soğuk eline tutuşturdum, elini sıkıca kavradım ve mavi gözlerinden gözlerimle son bir yudum aldım.

"Elveda! Belki başka bir zamanda..."

Elini çekti. Kamburunu çıkartarak ağır adımlarla iki adım attı. Ardından hızla döndü ve boynuma sarıldı. Dudakları, gözleri, her yeriyle bana arka arkaya aynı şeyi söylüyordu.

Ne dayanılmaz bir gülümseme... Ne ıstırap...

Sonra... Sonra kapıda iki büklüm, ufak bir insan silueti, duvarın diğer yanında minicik bir gölge gördüm... Gölge ardına bir kere dahi bakmadan, hızla ve hızlanarak uzaklaştı, eridi...

U'nun masasına gittim. Solungaçlarını şişirerek, "Şu hale bak!" dedi. "Hepsi çıldırmış! Şuradaki, Eski Ev yakınlarında her yanı kürklerle kaplı çıplak bir adam gördüğünü söylüyor!"

Kalabalıktan bir ses yükseldi: "Evet! Ve yine söylüyorum: Gördüm."

"Ne dersin buna, ha? Tam hezeyan!"

U'nun "hezeyan" deyişinde öyle kırılmaz, öyle bükülmez bir kesinlik vardı ki kendime şu soruyu sordum: "Bunca günde başıma gelenlerin hepsi sahiden hezeyan mıydı yoksa?" Ama ardından kıllı ellerime baktım ve sözcükler zihnimde çınladı: "Belki kanında güneşli ormandan bir damla vardır... Belki bu yüzden seni..."

Hayır, çok şükür hezeyan değil bu.

Hayır, maalesef hezeyan değil.

Kayıt 33

(Başlık Atmaya Vakit Yok, Son Not)

Gün geldi.

Çabuk, gazete... Belki orada vardır... Gazeteyi gözlerimle okudum (yanlış yazmıyorum: Gözlerim artık bir kalem gibi. Ya da bir hesap makinesi... Elde tutulan, kendin olmadığını bildiğin bir şey. Bir araç).

İşte, oradaydı. Sayfayı boydan boya kaplayan, koca harflerle...

> Mutluluk düşmanları uyumuyor! İki elinizle tutunun mutluluğa! Yarın işler tatil edilmiştir: Tüm Sayılar İşlem için başvuracaktır. İtaat etmeyenler Velinimet'in Makinesi'ne yollanacaktır.

Yarın! Sahiden bir yarın olacak mı?

Günlük ataletin gücüyle, bugünkü *Gazete*'yi diğerlerinin yanına, altın yaldız kakmalı dosyaya koymak için elimi (bir araç) rafa uzattım. Yarı yolda şunu düşündüm:

"Niye? Ne fark edecek? Bir daha bu odaya dönmeyeceğim... Asla..."

Gazete elimden yere düştü. Kalktım, odama göz gezdirdim, her santimetrekaresine baktım, arkamda bıraktığıma üzüleceğim her şeyi, masayı, kitaplarımı, sandalyemi alelacele toplayıp görünmez bir bavula tıktım. Bacaklarına sarıldığım sırada I–330'un oturduğu sandalye... Yatak...

Bir dakika geçti. İki. Salakça bir mucize bekliyorum, belki telefon çalar, açarım ve I–330...

Gidiyorum... Bilinmeze. Bunlar son satırlarım. Elveda size tanımadığım, bunca sayfayı birlikte yaşadığım, "Ruh" illetine yakalandığımda her şeyimle, son vidama, son bozuk telime kadar açıldığım, okurlarım...

Gidiyorum.

Kayıt 34

İzinliler
Güneşli Gece
Radyo Valküre

Ah, keşke kendimi ve herkesi tuzla buz etseydim, keşke onunla Duvar'ın arkasında bir yerlerde, sarı dişli hayvanların arasında ortaya çıksaydım, keşke buraya bir daha dönmek zorunda kalmasaydım. Bin defa, milyon defa daha kolay olurdu. Ya şimdi? Git ve boğ şu... Ama ne fayda?

Hayır! Hayır, hayır! Topla kendini, D−503! Sağlam bir mantık eksenine yerleştir... Uzun sürmese bile manivelaya var gücünle yüklen... Ve eskilerin köleleri gibi, olan biten her şeyi iyice düşünüp yazıya dökene dek tasımlamanın değirmen taşlarını döndürmeye devam et...

ENTEGRAL'e bindiğimde herkes çoktan yerini almıştı ve dev cam kovanın her peteği doldurulmuştu. Cam güvertelerden bakınca aşağıdaki insanlar, telgrafların, dinamoların, trafoların, altimetrelerin, vanaların, zaman-ölçerlerin, motorların, pompaların ve boruların yanında karıncalar gibi görünüyorlardı. Subay odasında

masaların ve kontrollerin üzerine eğilen birtakım tipler vardı (Kuşkusuz Bilim Bürosu tarafından görevlendirilmişlerdi). İkinci Yapımcı, iki yardımcısıyla yanlarındaydı. Üçü de kafalarını kaplumbağalar misali gövdelerine çekmişlerdi. Yüzleri sonbahar solgunu grilikteydi.

"E, nasıl vaziyet?" diye sordum.

İçlerinden biri, tatsız bir gülümsemeyle, "Ah," dedi, "pek tatsız. Nereye inebileceğimiz belirsiz. Genel anlamda birçok mesele..."

Bir saat içinde TekDevlet'in anaç bağrından, Saatler Çizelgesi'nin sevecen rakamlarından bizzat kendi ellerimle koparacağım üç adamın yüzüne bakamadım. Bana her okul çocuğunun bildiği "İzinli Üç Kişi" öyküsünün trajik kahramanlarını hatırlatıyorlardı. Bahsettiğim öyküde, üç Sayı'ya deney babında bir aylık çalışmama izni verilmesi ("Nereye isterseniz gidin, ne isterseniz yapın"[20]) anlatılır. Zavallılar çalıştıkları yerlerin çevresinde dolanıp aç gözlerle içeri bakarlar. Meydanda saatlerce gezinir ve bir süre sonra organizmaları belli hareketleri talep etmeye başlar: Havayı biçip düzlemeye, görünmez çekiçlerle görünmez çiviler çakmaya, olmayan kazanlara olmayan demirler dökmeye başlarlar. On gün böyle geçtikten sonra dayanamaz, el ele tutuşur ve Marş eşliğinde uygun adım suya yürüyerek işkencelerine son verirler...

Bir daha belirteyim, adamlarıma bakmak acı vericiydi. Bir an önce yanlarından ayrılmak istiyordum.

"Gidip makine dairesini kontrol edeceğim," dedim, "sonra işimiz bitiyor."

20- Uzun süre önce, Çizelge'nin Üçüncü Yüzyılında yaşanmıştır.

Bana bir şeyler soruyorlardı; patlama için hangi voltajın ayarlandığını, kıç tankının ne kadar su safrası gereksindiğini... İçimde tüm sorulara anında ve kesin yanıtlar veren bir fonograf vardı sanki. Diğer yandan işime odaklanmayı hiç kesmedim.

Ve birden, küçük dar koridorlardan birinde içimde bir şey yakama yapıştı ve her şey orada başladı.

Bahsettiğim daracık koridorda yanımdan gri üniler, gri yüzler geçerken bir anlığına yüzlerden biri, saçları öne taralı, alnı kaşlarına yığılmış, derin bakan gözlere sahip bir yüz apayrı göründü. Anlamıştım, buradaydılar.

Kaçabileceğim hiçbir yer yoktu; sadece dakikalar kalmıştı. Bir avuç dakika... Bedenimin her yerinde, sanki devasa bir motor çalıştırılmış ve bedensel yapım bu motoru taşıyamayacak denli zayıfmışçasına infinitezimal, moleküler bir titreme başladı (ve en sona kadar bitmedi). Duvarlarım, kablolarım, dişlilerim, ışıklarım... İler şeyim titriyordu.

I−330 buralarda mıydı, hâlâ bilmiyordum. Ama bakacak zaman kalmamıştı; derhal köprüye çağrılıyordum. Kalkış zamanı gelmişti... Kalkış ama nereye?

Gri, soluk yüzler. Aşağıda, sularda mavi, gergin damarlar. Basıcı, dökme demirden hava katmanları. Komuta almacını kaldıran elim de demirden dökülmüştü sanki.

"Kalkış: 45°!"

Kıçtan boğuk patlama, ardından sarsıntı, ardından çılgınca yükselen yeşil-beyaz bir su dağı, güverte ayaklar altında kayıp gidercesine yumuşak ve süngersi ve altındaki her şey, tüm yaşam, sonsuza dek... Bir tür huninin

içine çekilirken çevredeki her şey saniyeler içinde küçülüverdi: Buz mavisi dışbükey kentsel alan, kabarcık kubbeler, Akımtoplar Kulesi'nin yapayalnız, kasvetli parmağı... Ardından, pamuk bulutların arasından geçerek masmavi gökte parıldayan güneşle yüzleşme... Saniyeler, dakikalar, kilometreler... Mavi katılaşıp karanlığa dönüşürken gümüş ter damlalarını andıran yıldızların ortaya çıkışı...

Huzursuz, dayanılmaz parlaklıkta, kapkara, yıldızlarla bezeli, güneşli gece. Birden sağırlaşmak böyle bir şeydi herhalde: Borazanların göğe yükseldiklerini görmeye devam etmek ama çaldıklarını duymamak... Sadece sessizlik vardı. Güneş, dilsizdi.

Doğaldı; beklenen buydu zaten. Atmosferden çıkmıştık ve hepsi o denli hızla gerçekleşmişti ki herkesin sesi soluğu kesilmişti. Bense bu dilsiz güneş karşısında sanki bütün kasılmam bitmiş, görünmez bir eşiği atlamış, bedenimi aşağıda bırakmışçasına rahatlamıştım ve hızla, her şeyin beklenmedik olacağını bildiğim baş aşağı ve yepyeni bir dünyaya ilerliyordum.

İç iletişime, "Rotayı koruyun!" diye bağırdım. Daha doğrusu bağıran, içimdeki fonografı ve aynı fonograf, mekanik bir hareketle almacı İkinci Yapımcı'ya uzattı. Ve tüm bedenim sadece benim bildiğim moleküler titremeyle kaplı, aşağı yöneldim. Aramaya...

Subay odasının kapısı... Bir saat sonra kapatılıp kilitlenecekti. Kapının yanında tanımadığım, kısa boylu, yüzünü kalabalıkta asla seçemeyeceğiniz biri duruyordu. Adamın sıradışı tek özelliği vardı: Kolları olağanüstü uzundu; dizlerine değiyor ve yanlış organ takımından

alelacele alınıp bedenine takılmış gibi duruyorlardı.

Uzun kollardan biri kalktı ve yolumu kesti: "Nereye gidiyorsunuz?"

Her şeyi bildiğimi bilmiyordu anlaşılan. Neyse ne; hem belki böylesi daha iyiydi. Dikleştim ve kasıtlı bir kabalıkla, "Ben ENTEGRAL'in yapımcısıyım," dedim. "Deneme uçuşunun sorumluluğu bende. Anladınız mı?"

Kol indi.

Subay odası. Alet ve haritalara eğilmiş kafalar; bazılarında kır saçlar... Diğerleri sarı, kel, olgun... Çarçabuk gözlerimle taradım ve geri dönüp koridora çıktım, makine dairesine indim. Borular yayılan ısı ve sarsıntıyla parlıyor, ışıldayan kranklar umarsız sarhoşlar misali dans ediyor, göstergeler zar zor görülen titreyişlerine bir an bile ara vermiyorlardı.

Nihayet takometrenin başında gördüm onu... Kaşlar üzerine yığılı alın...

"Hey!" Gürültü yüzünden bağırmak durumundaydım. "Burada mı? Nerede?"

Kaşların altında bir gülümseme belirdi: "Şu tarafta. Radyo odasında."

Radyo odasına girdim. Üç kişiydiler. Üçünün de başlarında küçük kanatlı iletişim miğferleri vardı. Her zamankinden uzun görünüyordu. Sanki eskilerin Valküreleri[21] misali kanatlanmış uçuyordu ve radyo anteninden mavi kıvılcımlar saçılıyordu. Kıvılcımlar da, hafifletici, aydınlatıcı ozon kokusu da ondan yayılıyordu.

21- İskandinav mitolojisinde, savaş alanında can veren savaşçıların ruhlarını Valhalla'ya taşımakla görevli, miğferleri kanatlı kadın savaşçılar. (ç.n.)

Doğrudan ona, "Dünya'ya..." dedim nefes nefese (koşturmaktan), "hangara bir ileti gönderebilir misiniz? Benimle gelin, yazdıracağım."

Donanım odasının hemen yanında ufak bir kabin vardı. Yan yana oturduk. Elini buldum ve sıktım.

"E? Şimdi ne yapıyoruz?"

"Bilmiyorum. Bunun... Uçmak, nereye gittiğini bilmeden uçmak nasıl muhteşem bir his, farkında mısın? Az sonra 12.00 olacak ve... Kim bilir? Ve bu gece... Nerede olacağız? Belki çimlerde, kuru yapraklarda..."

Mavi kıvılcımlar, şimşek kokusu... Titremelerim gittikçe hızlanıyordu.

Hâlâ nefes nefese (koşturmaktan), "Yaz şimdi," diye bağırdım. "Saat 11.30, hız 6.800..."

Kanatlı miğferin altında, gözlerini kâğıttan ayırmadan, usulca, "Dün gece notunla birlikte geldi... Tamam, biliyorum. Sakin ol. Ama bebeği... Senden, değil mi? Yolladım onu... Çoktan orada, Duvar'ın öte tarafında. Yaşayacak..."

Köprüye, yıldızlı kapkara gece ve kör edici güneşe, duvardaki saatin dakikadan dakikaya yavaşça sürünen yelkovanına, görünmeden titrediğini sadece benim bildiğim her şeyi kaplayan sonsuz incelikteki sise geri döndüm.

Neden bilmem, birden her şeyin burada değil, aşağıda, yere yakın gerçekleşmesinin daha iyi olacağı fikrine kapıldım.

Almacı kapıp bağırdım: "Motorlar stop!"

Atalet gücüyle gittikçe yavaşlayarak ilerlemeye devam ettik. Ardından ENTEGRAL saç teli kalınlığında bir an için durdu, tel koptu ve aşağı, gittikçe hız kazanarak

aşağı düşmeye başladı. Gözüm 12'ye ilerleyen yelkovanda, nabzım kulaklarımda, dakikalar böyle geçti. Ben taştım, I−330 ise dünyaydı. Biri beni havaya fırlatmıştı ve içim dayanılmaz bir hızla yere düşme ve parçalanma arzusuyla doluydu. Ama ya... Aşağıda bulutlar görünmeye başlamıştı bile... Ama ya...

Ama içimdeki fonograf, bir menteşenin yumuşacık hassaslığıyla almacı kaptı ve emri verdi: "İleri, yavaş!" Taşın düşmesi durdu. Şimdi ikisi önde, ikisi kıçta sadece dört alt motor, ENTEGRAL'in kütlesini karşılamaya yetecek kadar çalışıyordu. ENTEGRAL, demir tararmışçasına hafifçe sarsılarak havada, ancak bir kilometre yüksekte yer tutmuştu.

Herkes güverteye çıktı (12'deki yemek çanı çalmak üzereydi) ve nefesini tutarak cam parmaklıkların üzerinden eğilerek aşağıdaki, Duvar'ın ardında kalan yabancı dünyayı izlemeye koyuldu. Amber, yeşil, mavi; sonbaharda ağaçlar, çayırlar ve bir göl. Mavi gölün ucunda sarımtırak, kemikleri andıran kalıntılar vardı ve kalıntıların ortasından kupkuru, kötücül, sarı bir parmak yükseliyordu. Muhtemelen mucize eseri ayakta kalabilmiş bir eski kilisenin kulesiydi bu...

"Bakın! Bakın, şurada, sağda!"

Yemyeşil çölde kahverengimsi bir gölge hızla kaçıp gitmişti. Hiç düşünmeden dürbünü gözlerime götürdüm: Göğüs yüksekliğindeki çimlerin arasında kuyrukları uçuşan alacalı bir at sürüsü koşturuyordu. Ve atların sırtlarında... O yaratıklar... Esmer, beyaz, buğday...

Arkamda konuşulanları duyuyordum: "Ne diyorum sana, yüzü vardı!"

"Yok canım!"

"İyi, al işte... Dürbünle bak."

Ama gözden yitmişlerdi bile. Sonsuz yeşil çöl...

Beni ve herkesi dolduran çanın delici tınısı çölde yankılandı: yemek saatine bir dakika...

Dünya bir anda kopuk parçalara dönüştü. Birinin altın rozeti basamaklarda yatıyordu ve bana hiçbir şey ifade etmeden ayağımın altında çatırdadı. "Ne diyorum sana, bir yüz gördüm!" Kara bir dikdörtgen: Subay odasının açık kapısı. Keskin gülümsemeye gömülü beyaz dişler...

O anda, saat sonsuz yavaşlıkta çalar, çanın vuruşları arasında soluk alamazken ve önümdeki kuyruk hareket etmeye başlamışken subay kapısı iki tanıdık, olağandışı uzun kolla kapandı.

"Durun!"

Avucuma parmaklar gömüldü: I–330, yanımdaydı.

"Kim bu? Tanıyor musun?"

"O... Ama o sizden..."

Birinin omuzlarına tırmanmıştı; yüzlerce yüzden herhangi biri sayılacak denli sıradan yüzü, yüzlerce yüzün üzerindeydi.

"Koruyucular adına! Seslendiğim sizler, siz dinleyenler, kulak verin: Biliyoruz! Numaralarınızı henüz bilmiyoruz ama her şeyi biliyoruz! ENTEGRAL'i ele geçiremeyeceksiniz! Deneme uçuşu tamamına erdirilecek ve siz, sakın başka şeye yeltenmeyin, uçuşu siz, kendi ellerinizle bitireceksiniz. Ve sonra... Neyse, hepsi bu kadar!"

Sessizlik. Ayaklarımın altındaki cam yumuşacık,

battaniye gibiydi ve ayaklarım yumuşacık, battaniye gibiydi. Yanımda bembeyaz bir gülümseme, deli mavi kıvılcımlar. Kulağıma, dişlerinin arasından fısıldadı: "Sen miydin? 'Görevini' mi yerine getirdin? Eh... Madem öyle..."

Eli elimi bıraktı ve Valküre miğferi öfkeli kanatlarıyla uzaklaştı. Herkes gibi buz kesmiştim; herkesle birlikte subay odasına girdim.

Ama ben değildim, değildim! Kimseye bir şey söylememiştim! Dilsiz sayfalar dışında hiç kimseye...

İçimden haykırıyordum bunu. Masada, karşımda oturuyordu ve yüzüme bir kere dahi bakmadı. Yanında sarı, kel biri oturmuştu. Konuştuklarını duyabiliyordum: "'Asalet' mi? Ama sevgili profesör, bu sözcük üzerine yapılacak basit bir dilbilimsel analiz bunun önyargıya dayandığını, eski feodal çağlardan kaldığını göstermeye yetecektir. Ama biz..."

Betimin benzimin attığını hissediyordum ve çok geçmeden herkes halimi fark edecekti... Ama içimdeki fonograf her lokma için on beş çiğnemeyi saymayı sürdürdü; kendimi kendi içimdeki saydamsız bir eski eve kilitledim, kapımın önüne taşlar yığdım, perdeleri çektim...

Derken komuta almacı elimdeydi... Buz tutmuş, nihai sefaletin, kara bulutların içinden güneşli ve yıldızlı geceye uçmak. Dakikalar, saatler... Ve mantıksal motorun tüm bu süre boyunca içimde öfkeyle, tüm hızıyla ve tarafımdan dahi duyulmadan çalıştığı açıktı. Açıktı çünkü masmavi boşluğun bir noktasında masamı ve masada unuttuğum notlarımın başında oturan U'nun solungaçları andıran yanakları gözlerimin önünde belirdi.

Ve apaçık gördüm: ondan başka kimse... Anlamıştım...

Ah, keşke... Keşke radyo odasına gidebilsem... Kanatlı miğferlere, mavi şimşeğin kokusuna... Hatırlıyorum: yüksek sesle bir şeyler anlatıyordum, yüzüme sanki camdanmışım gibi baktı ve aklı başka yerlerdeymiş gibi konuştu: "Meşgulüm. Aşağıdan bir ileti alıyorum. Sizinkini diğer görevliye yazdırabilirsiniz..."

Küçük kabinde bir an düşündüm ve sert bir sesle başladım: "Zaman: 14.40. İnişe hazırlanın! Tüm motorlar stop! Deneme bitti."

Köprü. ENTEGRAL'in mekanik kalbi durmuştu, inişteydik ama kalbim aynı hızla inemiyor, oyalanıyor, boğazıma doğru yükseliyordu. Bulutlar. Ardından uzakta, gittikçe daha yeşilleşen, daha belirginleşen, hızla bize doğru gelen bir yeşil nokta... Son...

İkinci Yapımcı'nın porselen beyazı, acıyla buruşmuş yüzü. Var gücüyle beni iten oydu herhalde. Kafamı bir yere çarptım ve tam düşerken, karanlıklara karışırken boğuk sesini duydum: "Kıç motorlar! Tam yol!"

Yukarı doğru keskin bir atılım hissettim... Başka bir şey hatırlamıyorum.

Kayıt 35

Çemberde
Havuç
Cinayet

Bütün gece uyumadım. Gece boyu tek şey düşündüm...

Dün yaşananlardan sonra başım sargılar içinde. Yo, sargıdan çok bir çember bu. Evet, cam çeliğinden yapılmış ve kafama lehimlenmiş bir çember bu. Ve bizzat ben de böyle bir dökme çemberdeyim: U'yu öldürmek. U'yu öldürmek ve gidip I−330'a "Şimdi inanıyor musun bana?" demek. Ama en tiksindiricisi öldürmenin pis ve arkaik bir eylem olması: bir şey alıp bir insanın kafasını ezmek fikri ağzımda iğrenç tatlılıkta bir duygu yaratıyor; tükürüğümü yutamıyor, durmadan mendilime tükürüyorum ve ağzım sürekli kuru...

Dolabımda dökümde kırılmış ağır bir piston çubuğu var (Kırılmanın yapısını mikroskop altında incelemem gerekmişti). Notlarımı rulo yaptım (nem varsa okusun, son harfime kadar), piston çubuğunun kırık ucundan içeri soktum ve aşağı yollandım. Merdivenler sonsuz gi-

biydi; basamaklar ıslaktı, kayganlıkları iç bulandırıcıydı ve mendilimle terimi silmem gerekiyordu...

Aşağısı. Yüreğim gümbürdüyordu. Durdum, çubuğu çıkardım, kontrol masasına yürüdüm...

Ama U orada değildi. Masa donmuştu, yapayalnızdı. Tüm işlerin bugün için iptal edildiğini hatırladım. Herkes İşlem'e gitmek zorundaydı. Makuldü: U'nun burada bulunması için bir neden yoktu çünkü kimse kaydolmayacaktı...

Sokak. Rüzgâr. Koşuşturan dökme demir levhalardan yapılma gökyüzü. Ve tıpkı dünkü gibi belirli bir anda tüm dünya birbirinden ayrı, farklı, bağımsız parçalara bölündü ve baş aşağı düşen her bir parça bir anlığına karşımda donakaldı ve gözlerimin önünde buharlaştı.

Bu sayfadaki kara harfler aniden ürkse ve dört bir yana kaçışsa geriye abuk sabuk karalamalar, mesela sayfanın başında tn-gc-uymd ec gibi bir şeyler kalır ya, sokaktaki kalabalığın durumu da aynen öyleydi: sırasız, düzensiz, yönü belirsiz...

Çok geçmeden ortalıkta kimse kalmadı. Ve bir anlığına her şey donakaldı: Yukarıda, ikinci katta, havada asılıymış gibi duran bir cam kafeste bir adamla bir kadın, ayakta öpüşüyorlardı. Kadın arkaya doğru eğilmişti. Ebediyen, son defa...

Bir köşeyi döndüğümde bir grup öfkeli yüzle karşılaştım. Üzerlerinde, havada kendi başına duruyormuş gibi görünen ve üzerinde "Kahrolsun Makineler!" ile "Kahrolsun İşlem!" yazan bir pankart vardı. Ve içimde bir şey (ben değil) şunu düşündü: "Herkes içinde yalnız kalbiyle birlikte söküldüğünde dinecek büyüklükte bir

acı mı taşır?" Ve gene bir anlığına, dünyada benim hayvan elimle tuttuğu dökme demir rulodan başka bir şey kalmadı...

Derken bir çocuk çıktı karşıma. Tüm varlığıyla ileri atılıyordu ve alt dudağının altında bir gölge vardı. Alt dudağı, sıvanmış bir gömlek kolu misali tersyüzdü –tüm yüzü allak bullak, tersyüzdü– bağırıyordu; var gücüyle birinden kaçıyordu ve ardından ayak sesleri geliyordu...

Zihnim çocuktan sonuca vardı: "Doğru, U şu an okulda olmalı. Bir an önce oraya gitmeliyim." En yakın yeraltı istasyonuna koştum.

Girişte biri bağırarak yanımdan geçti: "Çalışmıyor! Trenler bugün çalışmıyor!"

Aşağı indim. Mutlak hezeyan. Tıraşlanmış kristal güneşlerin parıltıları... Kafalarla dolup taşan peron... Boş, kıpırtısız tren...

Ve tüm bu sessizliğin ortasında bir ses: onun sesi! Göremiyordum ama bu çakan kırbaç misali esnek, bükülgen sesi tanıyordum. Kaşlara çekili keskin kaşlı üçgen oralarda bir yerlerdeydi...

Bağırdım: "Açılın! Bırakın geçeyim! Bırakın..."

Ama biri kollarımdan ve omuzlarımdan yakaladı ve sessizliğin ortasında bir başka ses duydum: "Hayır, yukarı koşun! İyileşeceksiniz orada: içinizi mutlulukla dolduracaklar ve dolduğunuzda huzur dolu, düzenli rüyalar görecek, herkesle bir nefes soluyacaksınız! Düşünün bir: horultu senfonisi! Ey akılsızlar, solucanlar misali kıvrılıp içinizi kemiren soru işaretlerinden kurtarılacaksınız! Bir de hâlâ durmuş, beni dinliyorsunuz!

Büyük İşlem'e koşun! Burada yalnız başıma dikilmemden size ne? Başkalarının benim yerime istemelerini istemiyorsam size ne? İstemeyi kendime istiyorsam, imkânsızı istiyorsam size ne?"

Bir diğer ses; ağır ve yavaş: "Aha! İmkânsız, öyle mi? Bu salakça fantezilerinizin peşinden koşun ki karşınıza geçip yüzünüze kuyruk sallasınlar demek, değil mi? Hayır! Biz o kuyrukları yakalayıp ezeceğiz ve sonra..."

"Ve sonra yüzünüze yapıştırıp horuldayacaksınız ve yüzünüzün önünde sallanacak başka kuyruklar getirecekler. Dediklerine göre eskilerin eşek dediği bir hayvanları varmış. Yürümesi için burnunun üzerinden, erişebileceğinden azıcık ötede bir havuç sallandırırlarmış. Ama bir erişirse..."

Birden kolumu tutan mengene gevşedi, ortaya, I−330'un konuştuğu yere fırladım; aynı anda herkes ileri atıldı ve arkalardan biri bağırdı: "Geliyorlar! Bu tarafa geliyorlar!" Işıklar kırpışarak söndü −biri kabloları kesmişti− ve ardından kargaşa patladı: Çığlıklar, ulumalar, kafalar, parmaklar...

Yeraltı tünelinde ne kadar koşturduk bilmiyorum. Nihayet basamaklara, soluk bir şafağa ulaştık, ışık arttı ve sokağa fırladık. Herkes ayrı yöne dağıldı.

Gene yalnız kalmıştım. Rüzgâr ve gri şafak dışında... Islak cam kaldırımın derinlerinde ışıkların, duvarların ve baş aşağı yürüyen insanların yansımaları. Ve elimde, beni gittikçe dibe çeken ağır rulo...

U yine yerinde değildi ve odası boştu.

Odama çıktım ve ışığı açtım. Çemberin iyice sıktığı şakaklarım zonkluyordu ve hâlâ aynı çembere hapis,

dönüp duruyordum: masa, masada rulo kâğıt, yatak, kapı, masa, rulo... Solumdaki odanın perdeleri kapalıydı. Sağımdakindeyse bir defterin üzerine eğik sapsarı bir kafa ve kocaman, sarı bir parabolü andıran bir alın vardı. Alındaki kırışıklıklar okunması güç sarı satırlar yaratıyordu. Gözlerimiz karşılaştığında o sarı satırların benden bahsettiği hissine kapıldım.

Tam 21.00'da U geldi. Rahatsızlık duyacak denli sesli soluduğumu, engellemek istememe rağmen beceremediğimi gayet açık hatırlıyorum.

Oturdu ve ünisini düzeltti. Pembemsi kahverengi solungaçlar titredi.

"Ah, tatlım, demek yaralandığın doğru... Duyar duymaz geldim, hemen..."

Çubuk hemen önümde, masadaydı. Daha da gürültüyle soluyarak kafamı kaldırdım. Solumamı duyunca lafını yarıda bıraktı ve ayağa kalktı. Kafasında vuracağım noktayı daha o andan görebiliyordum; iğrenç tatlılığıyla ağzımdaydı. Mendilime uzandım; mendilim yoktu, yere tükürdüm.

Beni anlatan sarı keskin kırışıklıklarla dolu alın sağdaki odadaydı. Görmemeliydi. Bakarken yapmak iyice iğrençliğe girerdi... Düğmeye bastım −hakkım yoksa yok, ne yapalım?− ve perdeler indi.

U başına geleceği hissetti, belki anladı, kapıya doğru atıldı. Ama çıkamadan yakaladım. Hâlâ gürültüyle soluyordum ve gözümü kafasındaki o noktadan saniye ayırmıyordum.

"Sen... Aklını kaçırmışsın! Bu ne cüret?" Geriledi ve yatağa oturdu. Daha doğrusu düştü ve titreyen ellerini

derhal bacaklarının arasına soktu. Baştan aşağı basınçtım, baskıydım, sıkışmaydım. Gözümü kafasından ayırmadan elimi masaya uzattım ve çubuğu kavradım.

"Yalvarırım! Bir gün... Sadece bir gün! Söz, yarın gideceğim ve kayıt için ne lazımsa..."

Neden bahsediyordu bu? Çubuğu havaya kaldırdım...

Onu öldürdüm sayıyorum kendimi. Ve siz, tanımadığım okurlarım, bana katil demeye hakkınız var. "Lütfen... Yapma... Kabul... Bir saniye izin ver," demese çubuğu kesinlikle kafasına indirecektim.

Titreyen elleriyle ünisini yırtarcasına çıkardı. İri, sapsarı, pörsük bedeni sırtüstü uzandı... Ve ancak o an anlayabildim. Perdeleri indirmemin nedenini... Onu istediğimi...

Öyle salakçaydı, öyle şok ediciydi ki kahkahayı koyuverdim. Tıkalı musluğum patladı, kolumdaki güç hepten yitti ve çubuk cam zeminde tangırdadı. Kahkahanın öldürücü bir silah yerine geçebileceğini ilk o anda öğrendim. Gülerek cinayet bile öldürülebiliyordu.

Masaya çöktüm ve umarsızca, son kezmişçesine güldüm. Bu baştan aşağı salakça durumdan çıkış göremiyordum. Doğal yolunu takip etse nasıl sonuçlanırdı hâlâ bilemiyorum ama o an ortama yeni ve ani bir öğe katıldı: Telefon çaldı.

Atıldım ve belki odur diye almaca sarıldım. Tanımadığım bir ses, "Bir dakika, lütfen," dedi.

Acımasız, ebedi bir uğultu... Uzaklardan bir yerlerden yaklaşan ayak sesleri... Çınlayan, gittikçe demirden dökmeleşen ayak sesleri... "D−503? Ha... Velinimet konuşuyor. Derhal yanıma gel!" Tık. Kapadı. Tık.

U hâlâ yataktaydı. Gözlerini yummuştu ve solungaçları kocaman bir gülümsemeyle iki yana yayılmıştı. Yerden giysilerini alıp üzerine fırlattım ve dişlerimin arasından, "Haydi! Acele et!" dedim.

Dirsekleri üzerinde doğruldu, göğüsleri iki yana sarktı; gözleri kocaman açılmıştı. Geri kalansa mumyamsıydı...

"Ne?"

"Nesini boş ver. Haydi, giyin!"

Giysilerini göğsüne çekerek büzüldü ve kırgın bir sesle, "Arkanı dön," dedi.

Arkamı dönüp alnımla cam duvara yaslandım. Kara, ıslak aynada şekiller, ışıklar, kıvılcımlar titreşiyordu. Hayır, titreyen ayna değildi. Bendim. Neden beni çağırıyordu? Onu, beni, her şeyi biliyor olabilir miydi?

U, giyinmiş, kapıdaydı. Yanına gittim, elini, istediğimi sıkıp çıkarabilecekmiş gibi tutup sıktım: "Adını... Kimden bahsettiğimi biliyorsun... Adını verdin mi onlara? Vermedin mi? Doğruyu söyle, bilmem gerek. Önemi yok, sadece gerçeği söyle..."

"Hayır."

"Vermedin mi? Öyleyse nasıl... Rapor etmek için gittiğinde..."

Alt dudağı birdenbire sokakta gördüğüm oğlanınki gibi dışa büküldü ve yanaklarından yaşlar süzüldü...

"Çünkü... Çünkü onu onlara ihbar edersem... O zaman senin beni... Ah, yapamam, yapamazdım!"

Anlamıştım. Yalan söylemiyordu, gerçek buydu. Aptal, gülünç insani gerçek! Kapıyı açtım.

Kayıt 36

Boş Sayfalar
Hıristiyan Tanrısı
Anneme Dair

İşte tuhaf bir şey: Kafam bomboş, beyaz bir sayfa gibi. Oraya nasıl gittim, nasıl bekledim (beklediğimi biliyorum), bunların hiçbirini hatırlamıyorum. Ne bir ses ne bir yüz ne de bir hareket... Sanki dünyayla aramdaki tüm hatları kesmişlerdi.

Kendime geldiğimde Velinimet'in karşısındaydım ve korkudan gözlerimi kaldırıp bakamıyordum. Tek görebildiğim, dizlerinin üstünde duran dökme demirden, kocaman elleriydi. Elleri kendisine bile ağır geliyordu; dizleri ellerinin altında bel veriyordu sanki. Yavaşça parmaklarını kıpırdattı. Yüzü yükseklerde bir yerde, sisler içindeydi ve sesinin gök gürültüsü gibi gelmemesinin, beni sağır etmemesinin ve sıradan bir insana aitmiş hissi yaratmasının tek nedeni kulaklarıma çok yüksekten ulaşmasıydı.

"Demek sen de, öyle mi? Sen, ENTEGRAL'in yapımcısı, fatihler arasında en büyüklerden sayılma fırsatı

bahşedilen, adı TekDevlet'in yeni parlak çağına verilecek sen, öyle mi?"

Kanım yukarı hücuma geçti, yanaklarımı doldurdu ve sayfa, zonklayan şakaklarım ve yükseklerden yankılanan ses haricinde gene bomboştu; hiçbir sözcük üstünde kalamıyordu. Elin binlerce kiloymuşçasına ağır ağır kalkışını ve parmağın beni işaret edişini gördüm.

"E? Neden susuyorsun? Öyle mi, değil mi? *Cellat* mı geçiyor aklından?"

"Öyle," dedim usulca. Ve o andan itibaren söylediği her sözü duydum.

"Ne? Bu sözcükten korkar mıyım sanıyorsun? Peki, hiç kabuğunu kaldırıp içindekini incelemeyi denedin mi? Şimdi göstereceğim sana. Sahneyi hatırla: Mavi bir tepe, bir çarmıh ve kalabalık. Birkaçının üstü başı kan içinde, bedeni çarmıha çiviliyor; diğerleri aşağıda, gözyaşlarına boğularak yukarı bakıyorlar. En zorlu, en önemli rolü yukarıdakilerin üstlendiği hiç aklına gelmiyor mu? Onlar olmasa bu muhteşem trajedi doruğuna ulaşabilir miydi? Kalabalık onlara sövdü ama sırf söylediğim gerçek bile trajedinin yazarının, Tanrı'nın onlara en büyük ödülleri bahşetmesini gerektirmelidir. Ve aynı Hıristiyan, bağışlaması bol Tanrı, hani şu kendine başkaldıran herkesi Cehennem ateşlerinde yavaşça kızartan Tanrı'ya cellat denmez mi? Peki, Hıristiyanların kazıklara bağlayıp yaktıklarının sayısı yanan Hıristiyanların sayısından az mıdır? Ama işte, bunların hiçbirisi kalmamıştır ve Tanrı'ya asırlarca sevginin Tanrısı diye tapılmıştır. Saçma mı? Hayır, tam tersi! Bu insanın silinmez sağduyusunun kanla imzalanmış patentidir! İnsan daha

o zaman, en vahşi ve kıllı halindeyken kavradı: Gerçek cebirsel insanlık sevgisinin insanlık dışı ve şaşmaz doğruluk işaretinin acımasızlık olması, nasıl ateşin varlığının işareti yanmasıysa, öyle kaçınılmazdı. Yanmayan bir ateş gösterebilir misin bana? E? Kanıtlasana tezini! Tartışsana benle!"

Nasıl tartışabilirdim? Eskiden paylaştığım düşüncelerle nasıl tartışacaktım? Hem de daha hiçbirini böyle parıltılı bir zırha bile büründürememişken... Yanıt vermedim.

"Eğer benle aynı fikirdeysen, çocuklar yattıktan sonra büyüklerin yaptığı gibi, hiçbir şey saklamadan konuşalım. Sorum şudur: İnsanlar kundaktan kurtulmalarından itibaren ne düşler, kendilerine ne için eziyet eder? İnsanlar birinin çıkıp onlara mutluluğun ne olduğunu söylemesini ve ardından onları bu mutluluğa zincirlemesini isterler! Peki, bugün yaptığımız bu değilse nedir? Eski Cennet düşü... Hatırla: Cennette bütün arzu, acıma, sevgi bilgisini yitirmişlerdi. Kutsanmışlardı. Düşleri ameliyatla alınmıştı (ki bu yüzden kutsanmışlardı zaten). Melekler, Tanrı'nın köleleri... Ve şimdi, tam bu düşe ulaşmışken, onu böyle avucumuza almışken (yumruğunu öyle bir sıktı ki o an elinde bir taş tutsa suyunu çıkarırdı) ve geriye sadece düşü paylaştırıp sunmak kalmışken sen kalkıp..."

Demirden dökme tiradı bir anda kesildi. Çekicin altında, örste yatan sac misali kızarmıştım. Çekiç sessizce havaya kalktı... Bekleyiş inmesinden çok daha feciydi...

Birden, "Kaç yaşındasın sen?"

"Otuz iki."

"Ve yarı yaşındaki bir on altılık kadar safsın! Onların –adlarını henüz bilmiyoruz ama senden alabileceğimize eminiz– seni sadece ENTEGRAL'in yapımcısı olarak gereksindikleri hiç aklına gelmedi mi? Sadece senin vasıtanla..."

"Hayır! Hayır!" diye bağırdım.

Üstünüze ateşlenmiş kurşunun karşısına geçip ellerinizi ileri uzatarak "Hayır," demeye benziyordu; kurşun sizi delip geçtikten ve iki büklüm yere düştükten sonra bile "Hayır!" kulaklarınızda kalırdı...

Evet, evet. ENTEGRAL'in yapımcısı... Evet, evet... Birden gözlerimin önünde U'nun kıpkırmızı solungaçları öfkeyle titreyen yüzü belirdi. O sabah, ikimiz de odamdayken...

Gayet açık hatırlıyorum: Kahkahayı bastım ve bakışlarımı kaldırdım. Karşımda Sokrates'e benzeyen, kel ve kafası baştan aşağı ter damlacıklarıyla kaplı bir adam oturuyordu. Ne kadar basitti! Ne denli banal ve gülünesi basitlikteydi!

Kahkahadan boğuluyordum. Elimle ağzımı kapadım ve kafam karmakarışık, koşarak çıktım.

Basamaklar, rüzgâr, ıslak, uçuşan ışık parçacıkları, yüzler... Koşarken aklımdan şunlar geçiyordu: "Hayır! Onu görmeye! Bir kerecik daha görmeye!"

Ardından bir boş sayfa daha geliyor. Ayaklardan ötesini hatırlamıyorum. İnsanlar değil, sadece ayaklar. Kaldırıma yağan, her yöne sıçrayan bir ayak sağanağı... Ve neşeli, biraz nahoş bir şarkı ve bir bağırış: "Hey! Sen! Buraya!"

Bundan sonra baştan aşağı sert rüzgârla dolu ıssız bir kare var. Ortasında bulanık, gürültülü, meşum bir kütle: Velinimet'in Makinesi. Ve makineden içimde yankılanan bir görüntü: Kör edici beyazlıkta bir yastık; yastıkta gözleri yarı açık bir baş, keskin, bembeyaz dişler... Ve hepsi her nasılsa, aptalca Makine'yle bağlanıyordu. Nasıl bağlandığını biliyordum, hâlâ biliyorum ama dile getirmek istemiyorum. Getiremem.

Gözlerimi yumdum ve Makine'ye çıkan basamaklara oturdum. Yağmur yağıyordu herhalde; yüzüm sırılsıklamdı. Uzaklarda bir yerlerden boğuk haykırışlar yükseliyordu. Ama beni, çığlıklarımı duyan yoktu: Kurtarın beni! İmdat!

Keşke eskilerinki gibi bir annem olsaydı. Yani *kendi* annem. Ve onun için ENTEGRAL'in Yapımcısı değil, D−503 değil, TekDevlet'in bir molekülü değil, sadece insanlıktan bir parça, sadece kendisinden bir parça olsaydım... Üstüne basılıp geçilmiş, ezilmiş, dışlanmış bir parça... Ve çarmıha gersem veya gerilsem (belki aynı kapıya çıkıyordur) sesimi, başkalarının duyamadığını o duyardı... Ve yaşlı dudakları, yaşlı, kırışık dudakları...

Kayıt 37

Tek Hücreliler Kıyamet Günü Odası

Sabah, yemek salonunda solumdaki komşum korku dolu bir sesle kulağıma eğildi: "Yesene! İzliyorlar!"

Var gücümle gülümsedim ve gülümsemem yüzümde bir yırtık açmış gibi geldi: Gülümsüyordum, yırtık genişliyordu ve gittikçe daha fazla acı veriyordu...

İşte böyle. Çatal elimde titremeye başlayıp tabağa düştüğü anda daha ucuna bir küp takabilmeyi yeni başarmıştım ki aynı anda her şey, masalar, duvarlar, tabaklar, hava, hepsi birden titremeye ve tangırdamaya başladı ve dışarıda muazzam bir gümbürtü koptu, başların, evlerin üzerinden göğe yükseldi ve suda yayılan halkalar misali gittikçe uzaklaşarak soldu.

Anında beti benzi atmış insanlara, açık kalmış ağızlara, havada donakalmış çatallara göz gezdirdim.

Ardından kargaşa başladı; herkes yerinden fırladı (Marş bile söylenmeden), sağa sola koşuşturmaya, dolu ağızlarla, çiğnemeye devam ederek, öksürerek, boğu-

larak birbirlerine sormaya başladı: "Bu da neydi? Ne oldu? Ne?" Ve az öncenin müthiş makinesinin bu düzenini yitirmiş kıymıkları, rüzgârda savrulan yırtık bir mektup misali birbirlerini ezercesine aşağı, asansörlere, merdivenlere koşuşturdu.

Bütün binalardan sokağa aynı sel taştı ve çok geçmeden cadde, mikroskop altında bir damla suyun görüntüsüne benzedi: saydam bir damlacıkta hapis kalıp paniğe kapılan, sağa sola koşuşturan bir sürü tek hücreli hayvan...

"Aha!" Muzaffer bir ses. Önümde biri parmağıyla göğü gösteriyor. Sarımsı pembe parmağı ve ucundaki, ufukta yükselen Ay'ı andıran beyaz hilali gayet açık hatırlıyorum. Ve bu parmak, bir pusulaydı adeta: Yüzlerce gözü peşine taktı, herkes gösterdiği yöne baktı.

Baktığımız yönde yağmur bulutları, birbirlerini ezercesine peşlerinden kovalayan görünmez bir şeyden kaçmaya çabalıyorlardı ve Koruyucuların bulutların rengine bulanmış karanlık aeroları casus-hortumlarını sallandırıyorlardı ve daha ötede, batıda, şeye benzeyen...

Başta ne olduğunu kimse anlamadı. Herkesten (ne yazık ki) çok daha fazlasını fark edip öğrenen ben bile anlamadım. İnanılmaz bir yükseklikte hızla hareket eden zar zor görülebilen minik noktalar, siyah aerolardan mürekkep dev bir sürü gibiydi. Gittikçe yaklaştılar. Kaba, gurultulu sesler duyduk. Sonunda başımızın üstü kuşlarla doldu. Gökyüzünü doldurmuşlardı. Keskin, siyah, delici, uçuşan üçgenler. Fırtınadan perişandılar; kubbelere, çatılara, sütunlara ve balkonlara kondular.

"İşte..." Muzaffer kafa döndü ve kim olduğunu gör-

düm: Basık alınlı tipti bu. Ama eski haline pek benzemiyordu; başlığı dışında yitip gitmiş bir kitap gibiydi. Her nasılsa ebediyen gözlerinin üstüne yığılan alnının altından sürünerek çıkmıştı; gözlerinin ve dudaklarının etrafında sakal gibi çizgiler fırlamıştı: gülümsüyordu.

Uğuldayan rüzgârın, kanat seslerinin ve gaklamaların arasından, "Anlıyor musun?" diye bağırdı. "Anlıyor musun, Duvar'ı yıkmışlar! Duvar'ı diyorum!"

Kafaları hâlâ yukarıda bir sürü insan alelacele binalara kaçışıyordu. Kaldırımın ortasında hızlı adımlarla yürüyen bir ameliyat-sonrası grubu belirdi (ağırlıkları hızlarını kesmemiş görünüyordu): Oraya, batıya gidiyorlardı.

Dudakların, gözlerin etrafında kırışık tutamları... Kolunu yakaladım. "Nerede o? I–330 nerede? Duvar'ın diğer yanında mı? Benim... Dinliyor musun beni? Hemen..."

Sarhoşlar gibi, sarı dişlerinin arasından, "Burada!" diye bağırdı. "Kentte! Yapıyor! Başarıyoruz!"

Başarıyoruz...

Kimdi bu "Biz"? Ben kimdim?

Etrafında, tıpkı ona benzeyen, onun gibi gözlerini saklayan kaşların, alınların altından çıkmış, dişleri parıldayan elli kadar kişi daha vardı. Ağızlarını fırtınayı yutmak istermişçesine açmışlardı; elektrikli silahlarını sallayarak (pek ürkütücü görünmüyorlardı bunlar ama nereden bulmuşlardı?) batıya, ameliyat-sonrası grubunun peşinden ama onların izlediği yola paralel giden 48. Cadde'den ilerliyorlardı.

Rüzgârla birbirlerine dolanmış kabloların üzerinde

tökezleyerek ona koşuyordum. Neden peki? Bilmiyorum. Tökezliyordum, sokaklar bomboş, kent tuhaf ve yabancıydı; kuşların muzaffer bağırtıları hiç kesilmiyordu: Kıyamet Günü'ydü bu! Birçok binada, cam duvarların altında (bu fena yerleşmiş aklıma) eril ve dişi Sayıların en ufak utanma göstermeden, hatta perdeleri bile indirmeden, hem de biletsiz, gündüz vakti çiftleştiklerini gördüm.

Bina... Onun oturduğu bina. Kapı yitip gitmişti sanki ve ardına dek açıktı. Girişteki kontrol masası boştu. Asansör, katlar arasında sıkışıp kalmıştı. Bitmek tükenmek bilmez merdivenleri soluk soluğa tırmandım. Koridor. Kapılardaki numaralar hızla dönen bir tekerleğin çubukları misali geçip gidiyordu: 320, 326, 330... I−330!

Cam kapının ardından baktım. Oda darmadağındı; her şey her yana saçılmış, karışmış, ezilmişti. Aceleci birinin devirdiği sandalye, ölü bir hayvan gibi dört ayağı havada yatıyordu. Yatak duvardan akla ziyan bir açıyla çekilmişti. Yere saçılmış pembe biletler üzerlerine basılıp geçilmiş taçyapraklara benziyordu.

Eğilip birini aldım ve ardından diğerlerini toplamaya giriştim. Hepsinde D−503 yazıyordu. Biletlerdeydim; yere saçılmıştım. Geriye kalan sadece bunlardı...

Her nasılsa her şeyi böyle bırakıp çekip gitmek imkânsız göründü gözüme. Biletleri topladım, özenle masaya yaydım, seyrettim ve gülmeye başladım.

Hiç bilmezdim ama artık biliyorum ve siz de biliyorsunuz: Gülmenin farklı renkleri var. Gülmek, içinizdeki patlamanın uzaktan gelen yankısıdır. Bayram renkleriy-

le, kırmızılı, mavili, yaldızlı gelebilir. Ya da uçuşan insan parçacıklarıyla...

Biletlerin birinde tanımadığım bir ad ilişti gözüme: sayıyı hatırlamıyorum, sadece harf kaldı aklımda. F. Hepsini birden masadan yere savurdum, üzerlerinde, kendi üstümde tepinmeye başladım... Koridorda, odasının kapısına bakan bir pervaza oturdum ve uzun süre neyi beklediğimi bilmeden bekledim. Derken solumdan ayak sesleri geldi. Yüzü delinip patlamış ve büzüşmüş ve deliklerinden hâlâ sıvı sızdıran bir sidik torbasını andıran yaşlı bir adamdı bu. Yerimden doğrulup seslendiğimde çoktan yanımdan geçmişti: "Affedersiniz... I–330 adlı Sayıyı tanıyor musunuz acaba?"

İhtiyar döndü, umutsuzca elini salladı ve ayaklarını sürüyerek çekip gitti.

Akşam alacasında odama döndüm. Batıda gökyüzü, her saniyede bir gelen soluk mavi doğum sancıları çekiyordu, boğuk gürlemeler duyuluyordu. Çatılara tünemiş kuşlar, kararmış közleri andırıyorlardı.

Yattım ve uyku vahşi bir hayvan gibi üstüme çöktü...

Kayıt 38

(Neler Dönüyor, Bilmiyorum, Belki Sadece: Bir İzmarit)

Uyandım. Işık gözlerimi acıtacak denli parlaktı. Gözlerimi kıstım. Kafamda aşındırıcı, mavi bir duman vardı; her şey sisler içindeydi. Ve sisin içinden şöyle dediğimi duydum: "Ama... Ben ışıkları açmamıştım... Nasıl..."

Hızla doğruldum. I−330 masanın arkasında, çenesini eline dayamış alaycı bir sırıtışla bana bakıyordu.

Şimdi bunları, aynı masanın başında yazıyorum. Yayların en sıkı gerilmişine benzer on veya on beş dakika geride kaldı ya, bana, kapıyı kapayıp çıkışı az önceymiş ve hâlâ fırlayıp yetişebilir, elini tutabilirmişim gibi geliyor. O anda da belki güler ve...

I−330 masadaydı, derhal yataktan fırladım.

"Sensin! Sensin! Ben... Odana gittim... Sandım ki seni..."

Ama ciritler misali dimdik, sipsivri kirpikler karşısında yarı yolda durakladım. ENTEGRAL'deyken bana aynı

böyle baktığını hatırlamıştım. Ve her şeyi açıklamak için sadece bir saniyem vardı... Açıklayamazsam...

"Sana... Hepsini anlatacağım... Hayır, dur... Önce bir yudum su içmeliyim..."

Ağzım kurutma kâğıdından yapılmıştı sanki. Su içmeye çalıştım, başaramadım. Bardağı masaya bıraktım, iki elimle sürahiye sarıldım.

Sigaradan yükselen mavi dumanı fark ettim. Dudaklarına götürdü, dumanı, suyu içişim gibi içine çekti ve "Zahmet etme," dedi. "Hiçbir şey söyleme. Fark etmiyor. Her halükârda sana geldim işte... Aşağıda bekliyorlar beni. Sen de kalkmış şu son dakikalarımızı..."

Sigarayı yere attı, sandalyenin kolçağı üzerinden uzandı (düğme duvardaydı, oturduğu yerden ulaşması zordu). Sandalyenin gıcırdayarak eğilişini, iki ayağının havaya kalkışını hatırlıyorum. Ardından perdeler indi.

Yanıma geldi, boynuma sımsıkı sarıldı. Giysisinin altından bedenini hissediyordum... Yavaş, yumuşak, sıcak, her şeyi kuşatan zehir...

Ve birden... Hani bazen başınıza gelir; derin, tatlı bir uykudasınızdır ve birden içinize bir şey saplanır, yatakta hızla doğrulur, gözlerinizi faltaşı gibi açarsınız... Aynen böyle oldu: Birden gözlerimin önünde, zemini üzeri F yazılı pembe biletlerle kaplı odası beliriverdi... Biletlerin üzerinde birtakım şekiller... Hepsi birden içime doldu ve neler hissettiğimi anlatmam çok zor ama onu öyle sıktım ki can acısıyla haykırdı...

Başka bir dakika (şu on veya on beşinden biri): Başı bembeyaz yastıkta, gözleri kapalı, dişleri tatlı, keskin bir diziydi. Ve bana üzerimden atamadığım, içimden

sökemediğim, düşünmemem, şimdi bile düşünmemem gereken bir şeyi hatırlattı. Ve ona daha şefkatle, daha gaddarca sarıldım; parmaklarım daha canlı, daha mor izler bıraktı...

"Dün," dedi (Gözlerini açmadan konuştuğunu fark ettim), "Velinimet'in yanına gittiğini söylüyorlar. Doğru mu?"

"Evet."

Gözleri o an açıldı ve yüzünün nasıl hızla beyazladığını, geride sadece gözlerini bırakarak solduğunu görmek hoşuma gitti.

Her şeyi anlattım. Sadece bir şeyi –neden bilmiyorum. Hayır, doğru değil bu; biliyorum– söylemedim: Velinimet'in son sözlerini, beni neden gereksindiklerini...

Yüzü, fotoğraf kâğıdında görüntünün belirmesi gibi peyderpey geri geldi: yanakları, bembeyaz dişleri, dudakları... Kalktı ve gardırobun aynalı kapısına yürüdü.

Ağzım tekrar kurumuştu. Bardağa su koydum ama içme düşüncesi içimi kaldırdı. Bardağı masaya bıraktım ve "Bu yüzden mi geldin?" dedim. "Bilmen gerektiği için mi?"

Aynadan baktı bana; alaycı üçgeni şakaklarına yayıldı. Yanıt verecekmiş gibi döndü ama konuşmadı.

Konuşması, bir şey söylemesi gerekmiyordu. Anlamıştım.

Ona veda etmek mi? Ayaklarım (veya başkasının ayakları) birbirine dolandı, sandalyeye çarptım; sandalye devrildi ve ölü gibi kalakaldı. Dudakları soğuk, yatağımın yanında zeminin bir zamanlar olduğu kadar soğuktu.

Çıkıp gidince zemine oturdum ve oracığa attığı izmarite baktım...

Daha fazla yazamayacağım. İstemiyorum!

Kayıt 39

Son

Bütün bunlar doymuş bir çözeltiye atılan son tuz tanesi gibiydi: İğneli kristaller hızla ortaya çıkmaya, sertleşmeye, katılaşmaya başladılar. Her şeyin kararlaştırıldığı apaçıktı. Yarın sabah *yapacaktım.* Kendimi öldürmekle aynı kapıya çıkıyordu ama dirilmemin tek yolu belki buydu. Ölmemiş bir şeyi diriltemezdiniz.

Batıda gökyüzü doğum öncesi mavi kasılmalarla boğuşuyordu. Kafam yanıyor ve zonkluyordu. Bütün geceyi öylece oturarak geçirmiş ve ancak sabah yedide, gün ağarmaya başlarken uyuyakalmıştım. Kuşlar hâlâ çatılardaydı.

Uyandım ve saatin 10.00'a geldiğini gördüm (bu sabah çan çalmamıştı anlaşılan). Dünden kalma bir bardak su hâlâ bıraktığım yerde, masadaydı. Hırsla kafama diktim ve dışarı koşturdum. Acele ve elimden geldiğince çabuk halledilmesi gereken bir sürü şeyim vardı.

Fırtına göğü temizlemiş, masmavi bırakıp gitmişti.

Mavi sonbahar havasından yapılma gölgelerin köşeleri sipsivriydi; gölgeler öyle kırılgan görünüyorlardı ki insana bir dokunuşta cam misali patlayıp ufalanacaklarmış gibi geliyordu. İçim de böyleydi: düşünme, düşünme, düşünme, yoksa...

Düşünmüyordum. Hatta belki görmüyor, sadece kayda alıyordum. Aşağıda, kaldırımda kim bilir nereden gelme, yeşilli, amberli, kızıllı yapraklar... Yukarıda, gökte uçuşan, yolları kesişen kuşlar ve aerolar... Şurada, binalarda, başlar, açılan ağızlar, dal sallayan eller. Uluma, gaklama, vızıldama böyle şeylerdi herhalde...

Bir salgınla silinip süpürülmüş gibi duran, bomboş sokaklar. Huzur kaçırıcı ölçüde yumuşak ama yerinden kımıldamayan bir şeye takılıp tökezlediğimi hatırlıyorum. Eğildim. Bir ceset. Sırtüstü yatmıştı, doğum yapan kadınlar gibi bacaklarını ayırmış, dizlerini kırmıştı. Yüzü...

Hâlâ tükürükler saçarak gülüyormuş gibi duran Afrikalı dudaklar... Gözlerini yummuştu ve yüzüme gülüyordu. Üzerinden atlayıp geçtim çünkü bekleyemezdim, her şeyi çabucak halletmeliydim yoksa kıvrılacak, eğilecek, aşırı yük bindirilmiş bir ray gibi kırılacaktım...

Şansıma altın kabartmalı harflerle yazılı tabelanın altına çabucak ulaştım. KORUYUCULAR BÜROSU. Kapıda durdum, derin bir nefes aldım ve içeri daldım.

İçeride ucu bucağı görünmeyen bir Sayı kuyruğu vardı. Kiminin elinde beyaz sayfalar, kimindeyse defterler vardı. Yavaşça ilerliyorlardı. Bir adım, iki adım atıp duruyorlardı.

Kuyruk boyu koştum; sıradakilerin kollarına yapış-

tım, doktora ıstırabını kökünden kazıyacak ilacı vermesi için yalvaran hasta misali yalvardım...

Kalça yarıkürelerinin hemen üstüne sımsıkı bir kemer bağlamış ve her bir yarıküresini üzerlerinde gözler varmış gibi iki yana sallayarak yürüyen bir kadın gülerek, "Karnı ağrıyor bunun!" dedi. "Tuvalete götürün; şurası, sağdan ikinci kapı!"

Herkes bana güldü. Kahkahalarla birlikte boğazımda bir şey düğümlendi. Bağırmaya başlayacaktım... Ya da... Ya da...

Birden biri dirseğimi tuttu. Döndüm ve saydam yelken kulaklarla karşılaştım. Ama bu sefer pembe değil, kızıldılar ve âdem elması, gırtlaktan kurtulmaya çabalarmış gibi oynuyordu.

Gözleriyle içimi delerek, "Neden buradasın?" dedi.

Ben de kolunu tuttum: "Çabuk! Ofisinize gidelim... Her şey... Ben... Hemen, şimdi! İyi ki sizle... Belki onca kişiden size rastlamam daha beter ama... Hayır, iyi..."

O da *onu* tanıyordu ki bu durum benim için daha acı vericiydi ama öğrenince belki o da ürperirdi ve öldürmeyi beraber hallederdik ve o son anda tek başıma olmazdım...

Kapı gürültüyle kapandı. Kapı kapanırken altına sıkışmış bir kâğıt parçasını sürüklediğini hatırlıyorum. Ardından üzerimize camdan bir çan kapanmış gibi sessizlik. Tek söz etse, herhangi bir şey dese oracıkta her şeyi anlatacaktım. Ama hiçbir şey demedi.

Öyle gerilmiştim ki kulaklarım çınlıyordu. Yüzüne bakmadan, "Galiba en baştan itibaren ondan nefret ettim," dedim. "Mücadele ediyordum... Ama hayır, ha-

yır... Bana inanmayın daha iyi: Kendimi kurtarabilirdim ama istemedim. Ölmek istedim. Ölmek bana her şeyden anlamlı geldi... Yani, öyle ölmek değil... Ama onun için... Velinimet'in beni huzuruna çağırdığını biliyorsunuz, değil mi?"

"Biliyorum."

"Ama bana söylediği... Hani yer birden ayaklarınızın altından çekiliverir... Ve masadaki her şeyle birlikte... Kâğıtlarla, mürekkeple birlikte... Her yana mürekkep saçılır... Lekeler..."

"Sadede gelin! Çabuk. Bekleyenler var..."

Bütün öyküyü, buraya yazdığım nefes nefese ve karmakarışık her şeyi anlattım. Gerçek beni ve kıllı beni ve onun o gün ellerimle ilgili söylediklerini –evet, her şey orada başlamıştı– ve sonrasında nasıl görevlerimi yerine getirmek istemediğimi ve nasıl kendimi kandırdığımı, nasıl sahte sağlık belgeleri edindiğimi, her geçen gün nasıl daha fazla yozlaştığımı ve nasıl... Duvar'ın dışına...

Tüm bunları nefes nefese, karmakarışık iniş çıkışlarla ve gereksindiğim sözcüklere erişemeden anlattım. Çifte kıvrılarak gülümseyen dudaklardan istediğim sözcükler geldi, Evet, Evet, dedim, teşekkür ettim... Yani derken (neler dönüyordu?)... Derken yerime konuşmaya başladı ve ben, dinlemeye koyuldum: "Evet. Ya sonra? Aynen böyleydi. Evet, evet!"

Ensemin, biri üzerine eter sürmüş gibi soğuduğunu hissettim ve güç bela, "Ama nasıl?" diyebildim. "Yani sizin... Mümkün değildi..."

Alaycı gülümseme, sessizce genişledi. "Benden bir şeyler saklamaya çalışıyordun, biliyorsun. Duvar'ın ar-

kasında gördüğün herkesi saydın ama birini unuttun. Unutmadım mı diyorsun? Ama orada, bir saniyeliğine birini gördün... Hatırlamıyor musun? Beni. Evet, aynen öyle. Beni..."

Sessizlik.

Derken sanki kafamda bir şimşek çaktı: O da onlardandı... Ve yaptığım her şey, çektiğim onca acı, son gücümle buraya getirdiğim her şey, büyük kahramanlığım... Hepsi bir şakadan ibaretti! Tıpkı İbrahim ile İshak'ın öyküsü gibiydi... Tam İbrahim, buz gibi terler içinde bıçağı, oğlunu, kesmek için kaldırmışken yukarıdan, yükseklerden bir ses duyulmuştu: "Dur yahu! Şaka yapmıştım!"

Gözlerimi gittikçe çarpıklaşan gülümsemeden kaçırdım, ellerimi masanın kenarına dayadım ve yavaşça, çok yavaşça sandalyemi geri ittim ve birden hışımla kalkıp kendimi dışarı attım. Bağırışlardan, ağızlardan, basamaklardan kaçtım...

Yeraltı treni istasyonlarından birinin genel tuvaletine nasıl indiğimi hiç hatırlamıyorum. Yukarıda tarihin en müthiş ve en mantıklı uygarlığı çöküyordu ama gülünçtür, burada, aşağıda her şey olduğunca, tüm harikalığıyla duruyordu. Ve tüm bunların ölüme mahkûmluğunu, her yeri ot bürüyeceğini ve geriye "mitlerden" öte bir şey kalmayacağını düşünmek...

Öfkeyle homurdanırken omzumda teskin edici bir el hissettim.

Solumdaki odada kalan komşum... Kocaman, sapsarı parabol, satırlar dolusu okunmaz yazı yazılı bir alın... Ve satırlar benden bahsediyordu...

"Sizi anlıyorum. Tümüyle anlıyorum," dedi. "Ama gene de sakinleşin. Kendinizi koyuvermeyin böyle. Hepsi geri gelecek; kuşkusuz geri gelecek. Şu anda tek mesele keşfimi herkesin duymasının gerekliliği. İlk size söyleyeceğim... Sonsuzluğun var olmadığını hesapladım!"

Sert bir bakış attım.

"Doğru söylüyorum. Sonsuzluk diye bir şey yok... Eğer dünya sonsuz olsaydı, içerdiği maddenin ortalama yoğunluğu sıfıra gelirdi. Ama sıfır değil, o kadarını biliyoruz ki bu da evren sonlu demektir. Evren şeklen küresel ve yarıçapının karesi, yani y^2 ortalama kadere eşit ve çarpı... Geriye sadece katsayıyı hesaplamam kaldı ve... Anlıyorsunuz değil mi? Her şey tamam, her şey basit, her şey hesaplanabilir... Bu durumda felsefi anlamda kazanıyoruz, anlıyor musunuz? Ama beyefendi, böyle bağırıp çağırarak hesabımı bitirmemi engelliyorsunuz..."

Beni hangisi, keşfi mi yoksa bu kıyamet saatindeki hesap inadı mı daha fazla sarstı bilmiyorum. Elinde (O ana dek dikkat etmemiştim) bir defter ve bir logaritma cetveli vardı. Her şey yıkılacak, yitip gidecek olsa bile görevimin (size karşı, tanımadığım okurlarım) kayıtlarımı tamamlanmış halde bırakmak olduğunu kavradım.

Komşumdan kâğıt istedim ve bu son notları yazmaya başladım.

Bir nokta, eskilerin ölülerini gömdükleri yerlerin başına koydukları haç türünden bir nokta koyacaktım ama kalem elimden fırladı...

"Söyle!" dedim komşumu omuzlarından yakalayıp

sarsarak. "Söyle bana... Şu senin sonlu evreninin bittiği yerin ötesinde ne var?"

Yanıt verecek zamanı bulamadı. Yukarıdan, basamaklardan ayak sesleri işitildi...

Kayıt 40

Gerçekler
Çan
Eminim

Gündüz. Açık. Barometre 760'ı gösteriyor.

Bu kadar sayfayı sahiden D−503, yani ben yazmış olabilir miyim? Gerçekten bunları hissetmiş veya hissettiğimi hayal etmiş olabilir miyim?

Bu el yazısı, benim el yazım. Şimdikiyle aynı. Ama maalesef sadece el yazısı aynı. Ne hezeyan var ne gülünç eğretilemeler ne de duygular. Sadece gerçekler... Çünkü tamamen, kesinlikle iyileştim. Gülümsüyorum. Gülümsemeden duramıyorum: Başıma saplı bir kıymığı çıkardılar ve kafam artık rahat ve bomboş. Yani boş değil tabii ama içinde gülümsememi engelleyecek garip bir şey yok demek istiyorum (Gülümsemek normal bir kişinin normal halidir).

Gerçekler şöyle: O gece beni, evrenin sonluluğunu keşfeden komşumu ve yanımızda başka kim varsa herkesi yakaladılar, İşlem belgesi bulundurmamakla suçladılar ve hepimizi en yakın dinleme salonuna götürdüler (112 numaralı salon. Bir şekilde tanıdık geldi). Burada masa-

lara yatırılıp bağlandık ve Büyük İşlem'e tabi tutulduk.

Ertesi gün ben, D−503, bizzat Velinimet'in huzuruna çıktım ve mutluluğun düşmanlarıyla ilgili bildiğim her şeyi anlattım. Neden bunu yapmak daha önce bana zor gelmişti acaba? Anlamıyorum. Tek açıklaması var: Eski hastalığım (ruh).

Aynı akşam, tek ve biricik Velinimet ile aynı masada ve ilk defa ünlü Gaz Odası'ndaydım. Bir kadın getirdiler. İfadesini benim önümde verecekti. Kadın inatla sustu ve sadece gülümsedi. Çok hoş, keskin, bembeyaz dişleri dikkatimi çekti.

Sonra onu Çan'ın altına koydular. Yüzü bembeyaz kesildi ve gözlerinin simsiyahlığıyla birlikte ortaya çok güzel bir görüntü çıktı. Çan'daki havayı dışarı pompalamaya başladıklarında başını geri attı, gözlerini biraz kıstı ve dudaklarını sımsıkı kapadı. Bu manzara da bana tanıdık geldi. Elleri sımsıkı sandalyenin kollarında, tamamen kapanana kadar gözlerini benden ayırmadı. Sonra onu dışarı çıkardılar, elektrotlar yardımıyla ayılttılar ve tekrar Çan'ın içine soktular. Bunu üç defa tekrarladılar. Bu kadınla beraber getirilen diğer kişiler daha dürüst çıktı. Çoğunluğu ilk seferden sonra konuşmaya başladı. Yarın hepsi Velinimet'in Makinesi'nin basamaklarını tırmanacak.

Bitti denemez çünkü batı mahalleleri hâlâ kargaşayla, gürültüyle, cesetlerle, hayvanlarla ve maalesef mantığa ihanet eden çok sayıda Sayıyla dolu.

Ama kenti boydan boya geçen Kırkıncı Cadde'de geçici bir yüksek voltaj akım duvarı kurmayı başardılar. Kazanacağımızı umuyorum. Ötesi, kazanacağımızdan eminim. Çünkü akıl kazanmalı.

BİZ

Yevgeni Zamyatin

"Şimdiye kadar yazılmış en iyi bilim-kurgu roman, klasik bir karşı ütopya"

Ursula K. Le Guin

Biz, sonradan kendi tarzında yazılan yapıtlar için prototip olacak disütopik bir romandır. Roman gelecekte varolan otoriter bir devletin inançlarına körü körüne bağlı bir vatandaşı ve bir matematikçi olan D-503'ün günlüğüne yazdıklarına yer verir. Günlük, mutluluğun, düzenin ve güzelliğin sadece özgürlüğün olmadığı bir ortamda, matematiksel mantığın ve mutlak gücün demir prensiplerinde bulunabileceğini dikte eden bir hükümet doktrininin bir ilanı olarak başlar. Günlük ve roman ilerledikçe D-503, I-330 adlı bir muhalifin çarpıcı etkisine kapılır. I'ya duyduğu çılgıncasına arzuyla büyülenen D, matematiksel mantığın saflığına ve tüm insanların ihtiyacını karşılayacak ve mükemmel düzenlenmiş bir bütünlüğün kapasitesine olan inancını kaybeder. Kendini azar azar I-I'in şiirsel irrasyonelliğine ve bireysel bir aşkın anarşizmine doğru çekilirken bulur. Artık "biz"i kullanmaz ve gerilla sevgilisinin adının ironik bir yansıması olarak "ben"i, yani kendini düşünmeye başlar.

Zamyatin'in Biz'ini farklı kılan şey otoriterliğe bakış açısındaki entelektüel inceliktir.

Ölmeden Önce Okumanız Gereken 1001 Kitap

KİTAP

ISBN 978-605-5691-07-3

9 786055 691073

versus